

ИЗДАНІЯ
ФАКУЛЬТЕТА ВОСТОЧНЫХЪ ЯЗЫКОВЪ
ИМПЕРАТОРСКАГО С.-ПЕТЕРБУРГСКАГО УНИВЕРСИТЕТА.

№ 27.

Мухаммедъ Салихъ.

Шейбани-намэ.

Джагатайскій текстъ.

ПОСМЕРТНОЕ ИЗДАНІЕ
проф. П. М. Меліоранскаго.

Подъ наблюденіемъ и съ предисловіемъ
прив.-доц. А. Н. Самойловича.

С.-ПЕТЕРБУРГЪ.
Электро-печатня И. М. БОРАГАНСКАГО
Пет. стор., Большой пр., д. № 45.
1908.

Напечатано по определению Факультета Восточных Языков ИМПЕ-
РАТОРСКОГО С.-Петербургскаго Университета отъ 28 марта 1908 года.

Дѣканъ *В. Жуковский.*

Секретарь *В. Бартольдъ.*

سوکوسی سرو کا پستان ظفر	ناوکی تسمع شبتان ظفر
سوکوسی چپ سنی ویران الیار	ناو پکے جان اراجولان الیار
خنجر کی کو کر اک را کی کو جیدور	قابا کو کر اکا ستر آپ سر کو جیدور
جیب لار اتی پیہ قیطاسی	برع سیت پلنک انغاسی
یو کورور دایو سونی از در دیک	اول انیکا او پتید اشیر نزدیک
کرمی نیک صفتی	
اسرو کو بتور کرم وجود نی انیک	جو دایر وز غایت مقصود انیک
کرم وجود محل سر لہ قیلور	کرم وجود محل سنی پلور
بی نوالا غسہ پزور سیم و دم	ستخی لا غسہ قیلور جو د کرم
انر لار نی نیک و صنفی	
دینی دایسج ستر قالمایدور	کیم انکا جان کوزنی پالمایدور

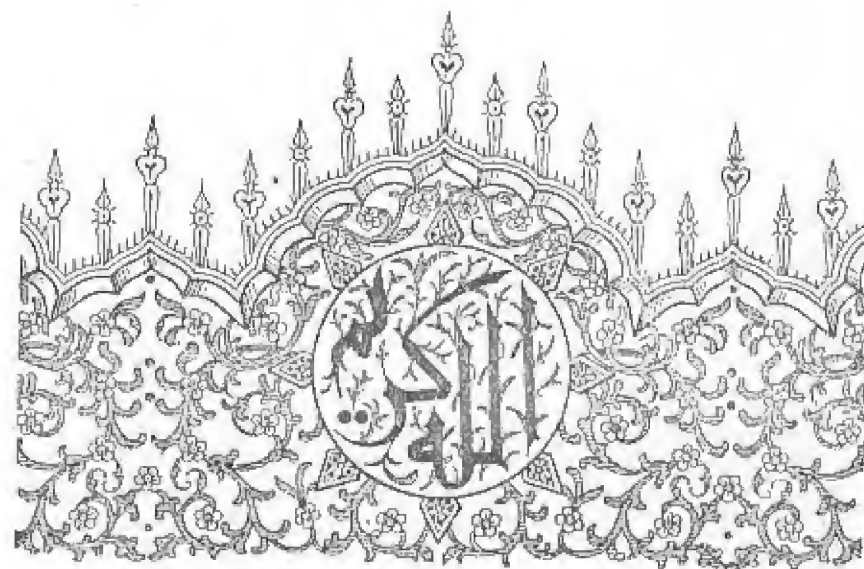
Намъ было поручено докончить печатаніе предпринятаго покойнымъ профессоромъ П. М. Меліоранскимъ переизданія сочиненія Мухаммеда Салиха: „Шейбани-нама“, которое было издано впервые въ 1885 году проф. Г. Вамбери (Die Scheibaniade. Ein özbegisches Heldengedicht in 76 Gesängen von Prinz Mohammed Salih aus Charezm. Text, Übersetzung und Noten von Hermann Vambéry. Wien. 1885).

Въ основаніе своего переизданія „Шейбани-нама“ проф. П. М. Меліоранскій положилъ ту-же единственную рукопись Вѣнской Императорской и Королевской бібліотеки, которой пользовался и проф. Г. Вамбери (каталогъ Г. Флюгеля, т. II, стр. 323, № 1156). Отправившись въ Вѣну лѣтомъ 1904 г., проф. П. М. Меліоранскій сличилъ бѣльшую часть изданія проф. Вамбери (ровно LX главъ, или 343 страницы съ лишнимъ)—по экземпляру, принадлежащему акад. В. В. Радлову, — съ рукописью и всѣ поправки (ихъ оказалось весьма много!) отмѣтилъ чернилами на поляхъ названнаго экземпляра.

Та часть рукописи, которую проф. П. М. Меліоранскій не успѣлъ просмотрѣть въ Вѣнѣ (II. 170a—218a), была для него сфотографирована съ разрѣшенія подлежащаго начальства фирмой: K. u. k. Photo-chemigr. Hof-Kunst-Anstalt C. Angerer und Göschl (Wien), и по фотографическимъ снимкамъ проф. П. М. Меліоранскій окончилъ исправленіе изданія проф. Г. Вамбери уже въ Петербургѣ. Имѣя на этотъ разъ въ своемъ постоянномъ распоряженіи фотографически точную копію конца рукописи, переиздатель отмѣчалъ на поляхъ экземпляра акад. В. В. Радлова уже не всѣ поправки, такъ какъ, очевидно, могъ исправлять детали при печатаніи прямо по фотографическимъ снимкамъ.

Исправленное такимъ образомъ изданіе проф. Г. Вамбери поступило въ типографію.

Проф. П. М. Меліоранскій отпечаталъ начисто 10 листовъ своего изданія (по f. 156b, 5 рукописи), успѣлъ еще дважды прокорректировать 8 страницъ листа 11-аго (по f. 165a, 4 рукописи) и составилъ для напечатанныхъ имъ 10-ти листовъ два карточныхъ указателя: 1) указатель именъ собственныхъ и 2) указатель непонятныхъ и затруднительныхъ стиховъ, выраженій и словъ.

О поэмѣ „Шейбани-намэ“ и объ ея авторѣ Мухаммедѣ
Салихѣ.

I.

Въ предисловіи къ своему изданію „Шейбани-намэ“ проф. Г. Вамбери указалъ на цѣнность этого сочиненія въ историческомъ (стр. IX—XII), этнографическомъ, географическомъ (XII) и лингвистическомъ (XII—XIII) отношеніяхъ; коснулся его поэтическихъ достоинствъ¹⁾ (XIII—XIV); привелъ нѣкоторые данныя о личности автора поэмы, Мухаммеда Салиха (XV—XVIII); описалъ вкратцѣ рукописную копію „Шейбани-намэ“, хранящуюся въ Вѣнской Императорской и Королевской библіотекѣ (XVIII—XX) и, наконецъ, сказалъ нѣсколько словъ о своемъ нѣмецкомъ переводѣ узбекской поэмы (XX—XXI).

Къ вопросу о переводѣ „Шейбани-намэ“ проф. Г. Вамбери вернется тотъ, кто захочетъ на одномъ изъ европейскихъ язы-

¹⁾ Проф. Вамбери ссылается на Бабуръ-намэ по изданію Ильминскаго, стр. 93 и 277 (чит. 227). По указателю къ изданію г-жи Бенериажъ „The Babar-nama“ Бабуръ упоминаетъ Салиха на слѣдующихъ мѣстахъ: 38, 76, 76b, 181 и 252b.

Мы довели до конца печатаніе переизданія „Шейбани-наме“, причемъ до главы LXI (I. 170a) могли пользоваться только изданіемъ проф. Г. В ам б е р и, исправленнымъ проф. П. М. Меліоранскимъ. Далѣе же въ нашемъ распоряженіи были и фотографическіе снимки съ Вѣнскаго рукописи. Въ послѣдней части мы точно придерживались подлинника и, если и исправляли несомнѣнные описки, то отмѣчали это, какъ и проф. П. М. Меліоранскій, въ сноскахъ. Только въ нѣкоторыхъ случаяхъ мы обозначили свои сноски квадратными скобками и буквами А. С.

Указатель собственныхъ именъ мы также продолжили до конца и затѣмъ разбили его на три части: I—указатель именъ географическихъ; II—указатель именъ племенныхъ и названій людей по мѣстностямъ, предкамъ и начальникамъ; III—указатель личныхъ именъ. Печатать второй указатель проф. П. М. Меліоранскаго, т. е. указатель непонятныхъ и затруднительныхъ стиховъ, выражений и словъ, въ томъ его размѣрѣ и видѣ, какъ онъ остался послѣ нашего покойнаго учителя, мы не сочли себя въ правѣ, такъ какъ указатель этотъ обработанъ не вполне, продолженіе же и дальнѣйшая обработка его потребовали-бы отъ насъ слишкомъ большаго времени особенно вслѣдствіе нашей недостаточной начитанности въ турецкихъ текстахъ. Чтобы не затягивать еще изданія, начавшагося въ 1904 г., мы рѣшили не печатать вовсе второго указателя; что уже составлено, то будетъ храниться въ библиотекѣ Императорскаго Петербургскаго университета вмѣстѣ съ остальными бумагами проф. П. М. Меліоранскаго¹⁾.

При выполненіи настоящей работы мы пользовались любезнымъ содѣйствіемъ профессоръ В. Д. Смирнова и В. В. Бартольда, за что и приносимъ имъ нашу благодарность.

¹⁾ См. нашу статью „Памяти П. М. Меліоранскаго“, приложение II (Записки Восточн. Отдѣленія И. Р. Археолог. Общ., т. XVIII, 020: отдѣл. I, № 15). Слѣдуетъ исправить досадный промахъ, допущенный нами на стр. 06 названнаго некролога; по устному сообщенію проф. В. В. Бартольда П. М. Меліоранскій далъ для „Мусульманской Энциклопедіи“ замѣтку объ Ахмедѣ Ясави, а не объ Абуль-Гази. Стр. 023, 1-ая строка снизу вмѣсто Пульхигуръ слѣдуетъ читать Тульхигуръ.

ковъ познакомить незнающихъ средне-азиатскаго письменнаго турецкаго языка съ полнымъ и точнымъ содержаніемъ поэмы Мухаммеда Салиха, прямо-ли по Вѣнской рукописи, или по ея научному изданію проф. П. М. Меліоранскаго ¹⁾.

Такъ какъ среди читателей настоящаго изданія могутъ оказаться лица, для которыхъ недоступны ни изданіе проф. Г. Вамбери, ни каталогъ Флюгеля, то мы считаемъ нелишнимъ повторить здѣсь тѣ свѣдѣнія о Вѣнской рукописи „Шейбани-намэ“, кои заключаются въ двухъ названныхъ трудахъ.

Рукопись содержитъ въ себѣ 218 листовъ in 8°; размѣръ листа 9х6 дюймовъ; на каждой страницѣ размѣщено по 11 строкъ текста въ два столбца; почеркъ—та'ликъ, крупный, красивый и отчетливый. Бумага—бѣловато-желтая и блѣдно-розовая. Заглавія надписаны золотымъ и голубымъ; текстъ обрамленъ золотыми, черными и голубыми линиями, а столбцы раздѣлены между собой—золотыми. На листахъ: 23b, 38b, 44a, 47b, 111a, 150a, 162b, 166b и 188b имѣются девять старательно исполненныхъ миниатюръ съ изображеніемъ битвъ и лировъ; на листахъ 19b и 55b оставлены пробѣлы, по какимъ-то причинамъ не заполненные миниатюрами, для которыхъ эти пробѣлы, очевидно, предназначались. Миниатюра съ листа 188b издана проф. Г. Вамбери хромолитографическимъ способомъ, а три миниатюры съ листовъ 47b, 111a, 150a прилагаются къ настоящему изданію въ фотоцинкографическомъ воспроизведеніи. Проф. Г. Вамбери справедливо замѣчаетъ (XIX), что эти миниатюры представляютъ значительный интересъ въ этнографическомъ отношеніи, но насколько уже одна наличность „изображеній“, осуждаемыхъ суннитскимъ ученіемъ, говоритъ за происхождение рукописи изъ Герата, отнюдь-же не изъ Средней Азии (тамже), судить не беремся ²⁾.

¹⁾ При этомъ придется, конечно, считаться и съ разнообразными примѣчаніями, которыми снабдилъ свой переводъ проф. Г. Вамбери, въ числѣ 216. Ссылаясь на нихъ особенно въ указателяхъ, мы для краткости отмѣчаемъ: Вамб., прим. такое-то.

²⁾ Позволимъ однако напомнить, что правовѣрный Испанъ никогда глубоко не укоренялся въ среднеазиатскихъ народныхъ массахъ, сильно предрасположенныхъ къ дервишизму. Кромѣ того и популярныя литературныя произведенія, и народныя легенды и, наконецъ, нѣкоторые археологическіе памятники обоихъ Туркестановъ свидѣтельствуютъ о существованіи у населенія этихъ странъ старинныхъ шитскихъ симпатій, умурающихся уживаться съ официальнымъ суннитствомъ (Бертольдъ, Гренаръ, М. Гартманъ).

Содержаніе 9 миниатюръ описано проф. П. М. Меліоранскимъ въ одной изъ двухъ его тетрадей, привезенныхъ въ 1904 г. изъ Вѣны, причемъ особенно интересными миниатюрами признаны тѣ, которыя нами здѣсь изданы. Въ той-же тетради имѣется пометка: „Рукопись «Шейбани-намэ» производитъ впечатлѣніе несовсѣмъ оконченной“; слѣдуютъ мотивы: 1) на f 1 въ заставкѣ не выведено заглавіе, 2) пробѣлы вмѣсто миниатюръ на листахъ 19b и 55b. ¹⁾.

Изъ-за такихъ особенностей орфографіи Вѣнской рукописи, какъ начертаніе ب вмѣсто پ и چ вмѣсто ج мы не рѣшились-бы вслѣдъ за проф. Г. Вамбери (XX) упрекать переписчика въ незнаніи турецкаго языка; эти особенности сохранены въ изданіи проф. П. М. Меліоранскаго, но Вѣнская рукопись имѣетъ и еще одну орфографическую особенность, которой проф. Г. Вамбери не отмѣтилъ и о которой проф. П. М. Меліоранскій, вѣроятно, сказалъ-бы въ предисловіи ²⁾, это—начертаніе двойныхъ آ и پ съ опущеніемъ двухъ изъ четырехъ точекъ, напримѣръ آینتی вмѣсто آینتین и پینیب вмѣсто پینیب ; опущенныя точки въ изданіи проф. П. М. Меліоранскаго возстановлены. Есть еще нѣсколько случаевъ, когда въ рукописи не дописана буква ک , такъ что иногда ک не отличается отъ ل . Рукопись сохранилась хорошо, и, принимая во вниманіе, что она до сихъ поръ остается unicum'омъ, можно пожалѣть, что второе ея изданіе исполнено не фотографическимъ способомъ по примѣру хотя-бы препестнаго изданія г-жи А. Бевериджъ „Бабуръ-намэ“ ³⁾.

Вѣнскій списокъ оконченъ „рукой грѣшнаго раба Касыма въ концѣ Джемеди-уль-еввель 916 года“ (конецъ августа 1510 г.; f. 218a).

¹⁾ См. нашу статью „Памяти П. М. Меліоранскаго“, прилож. II, отд. II, № 14—15 на стр. 322. Независимо отъ проф. П. М. Меліоранскаго тѣ-же три изданныя нами миниатюры призналъ наиболее интересными и К. А. Иностранцевъ, какъ видно изъ его письма, находящагося въ бумагахъ П. М. Меліоранскаго.

²⁾ Какъ это онъ сдѣлалъ въ предисловіи къ своему изданію „Сказаніе объ Едигѣй и Токтамышѣ“ (СПб., 1905 г., стр. 4—5).

³⁾ E. I. W. Gibb Memorial. Volume I. The Babar-nama (fac-simile), edited by Annette S. Beveridge. London, 1905. Свою похвалу мы относимъ только къ турецкому тексту послѣдняго изданія, какъ отчасти видно изъ нашей ссылки въ стр. 1 указателя I.

II.

Строки, посвященные проф. Г. Вамбери личности автора Шейбани-наме, основаны на кратких автобиографических данных, которые сообщил о себе Мухаммедъ Салихъ преимущественно въ главах XV и XVII. Какъ о началѣ, такъ и о концѣ жизни поэта проф. Г. Вамбери принужденъ былъ ограничиться одними догадками (стр. XV—XVIII). Въ настоящее время имѣется возможность безъ особаго труда сказать о Мухаммедѣ Салихѣ нѣсколько больше главнымъ образомъ благодаря цѣннымъ указаніямъ „Каталога турецкихъ рукописей Британскаго Музея“ Rieu¹⁾.

Какъ и слѣдовало ожидать, о нашемъ поэтѣ упоминаетъ прежде всего его знаменитый и почему-то забытый на этотъ разъ проф.-мъ Г. Вамбери современникъ, Миръ-Али-Ширъ-Неваи въ своемъ сочиненіи *مجالس النقايس* ²⁾. Въ главѣ V названнаго сочиненія, озаглавленной:

يشیخی مجلس خراسانینک و بعضی برینک میرزاده لاری و سایر ازاده لاری ذکر پیدا
کیم طبع سلامت و ذهن استقامت الارغد باعث نظر بولور اما مداومت قیاماس لار

„Пятый межлисъ. О сыновьяхъ эмировъ и о другихъ благородныхъ Хоросана и нѣкоторыхъ странъ, для коихъ здравость натуры и правильный ходъ мыслей являются побужденіемъ для сочувственнаго отношенія къ (поэзіи), но кон усердія (къ ней) не обнаруживаютъ“ ³⁾.—

¹⁾ Catalogue of the turkish manuscripts in the British Museum by Charles Rieu. 1888, стр. 273.

²⁾ Проф. Г. Вамбери утверждаетъ (стр. XVIII), что кромѣ приведенныхъ имъ замѣтокъ о Салихѣ Вабура „ist von Muhammed Salih bei den gleichzeitigen Schriftstellern auch nicht die geringste Spur vorhanden“.

³⁾ Рукопись СПб. университета № 61B, f 66b; рукоп. Аз. Музея № а 281, f 101a. Въ основаніе нашего изданія мы положили первую рукопись. Въ извѣстномъ изолодованіи о Неваи Беленд переведены заглавія всѣхъ межлисовъ, предисловіе и межлисъ VII, причѣмъ для двухъ послѣднихъ отдѣловъ данъ и текстъ (Journal Asiatique, V série, t. XVII, 1861 г., pp. 173—256 и 281—357; Notice biographique et littéraire sur Mir-Ali-Chir-Névai, suivie de divers morceaux extraits des oeuvres du même auteur. Par M. Bellin). Переводъ заглавія V межлиса сокращенъ. Это же заглавіе переведено на англійскій Брауномъ въ его Dawlatshâh's memoirs of the poets (London, 1901), стр. 13, но отнесено къ главѣ VI и нѣсколько расширено; и то, и другое объясняется, конечно, особенностью списка, какимъ пользовался Браунъ и извлеченіе изъ котораго напечатано на стр. 1—2 персидскаго предисловія Брауна.

Читаемъ: 1).

محمد صالح اسمی مناسبی بیلہ صالح تخلص قیلور نور سید بیک نینک اوغلی دور
کیم کوب وقتلار چهار جوی نواحی سیدین اداق دیکنجه امارت قیلدی و
سلطان صاحب قران ابوسعید میرزا ایشیکی دا الغ بیک و جوکی میرزا ایشیکی دا
صاحب اختیار و حیلہ الملک هم بار ابدی اما بغایت بد فعل و بد خلق کیشی
ابردی اوزی ملایم یکتیت دور اطواری و فعلی اناسی نینک اطواریغه نسبتی
بوغفور آنکدا هم غریب سهولار نوشتی کیم سلطان صاحب قران قولموغیدین
غیبت اختیار قیلدی بعضی دیولار کیم یسغودایغ عالمی دا یمان مصاحمالار یمان
یولغه توقوب تورلار طبعی دا خیلی دقت و جاشتی بار و خطقه بخششی دور
بو مطلع اینک دور

نیم آشفته کیر پوشید کاکل ماه تابانش

چه غم از تیره کی شب جو باشد صبح پایانش

„Мухаммедъ Салихъ въ соответствии со своимъ именемъ называетъ себя въ стихахъ Салихомъ. Онъ сынъ того Нуръ-Са'идъ-бега, который долгое время управлялъ (страной) отъ Чарджуя до Адака, былъ полновластнымъ лицомъ при дворахъ султана обладателя счастливой судьбы Абу-Са'ида-Мирзы 1). Улугъ-бека и Джуки Мирзы, располагалъ неограниченнымъ авторитетомъ, но являлся человекомъ крайне порочнымъ по поступкамъ и характеру. Самъ (Мухаммедъ Салихъ) — нѣжный молодой человекъ; его склонности и дѣйствія не соответствуютъ склонностямъ его отца. Но и съ нимъ приключилась странная оплошность, что онъ рѣшилъ удалиться со службы обладателя счастливой судьбы. Нѣкоторые говорятъ, что его увлекли

1) Рукопись СПб. университета № 618, ф. 68а; Рукопись Азлат, Муз. № п 281 ф. 103а.

2) Рук. Аз. М. ۱۱۱ و ۱۱۲

3) Рук. Аз. М. вставл. ким.

4) А не Мирзы Хусейна Байкара, какъ предполагалъ проф. Г. Вамбери (стр. 420, примѣч. 18). См. также нашу выписку изъ مطاع الحرمين

на дурной путь дурные друзья въ міръ безумныхъ увлеченій. Въ его натурѣ много тонкости и вкуса, и въ каллиграфіи онъ хорошъ; это двустипшіе „матла“—его:

Если пряжа волосъ закрыла блестящую лулу (т. е. лицо)
красавицы,—

Что за горе, что ночь темна, когда въ коншъ ся—утро!

Не имѣя возможности въ Петербургѣ использовать данныя о Салихъ изъ *تجلیہ سامی* (XVI вѣка)¹⁾, переходимъ къ Лутфъ-Али-бегу (XVIII вѣкъ), который въ своемъ *آتشکده* даетъ о Мухаммедъ Салихъ слѣдующія свѣдѣнія²⁾:

„Эмиръ-Мухаммедъ-Салихъ: родомъ онъ изъ джагатайцевъ, сынъ *نور سید* (Хуръ-Саида) и изъ потомковъ *امیرا* (Эмира) Шахъ-Мелика, который принадлежалъ къ эмирамъ Эмиръ-Тимура; отъ Меуляна Джами онъ приобрѣлъ совершенныя знанія. Умеръ онъ въ 941 году въ городѣ Бухаръ“.

То-же, только въ другихъ выраженіяхъ повторяетъ о нашемъ поэтѣ и Риза-Кули-ханъ (XIX вѣкъ) въ своемъ *مجمع النصوص*.

Отецъ Салиха Хуръ-Саидъ былъ также поэтомъ, и Неваи упоминаетъ его во II меджлисъ, посвященномъ поэтамъ, которыхъ знавалъ Миръ-Али-Ширъ, но которые умерли до 896 = 1490—1 года, когда Неваи написалъ *مجالس النفايس*.

¹⁾ Мѣсто въ *تجلیہ سامی*, на которое ссылается Rieu (тур. катал. стр. 275), находится, очевидно, въ главѣ о турецкихъ поэтахъ, такъ какъ эта глава въ рукописи Британскаго Музея (персидск. катал. Rieu, т. I, стр. 367 — 368, Add. 7670) начинается съ f. 148a, а Rieu указываетъ f. 151. Какъ разъ названной главы не хватаетъ въ единственной Петербургской рукописи Азіатскаго Музея № 174 адо, которая обрывается на срединѣ главы VI, а въ турецкихъ поэтахъ трактуетъ глава VII, какъ видно изъ предисловія (f. 264b):

معینه هذیم در ذکر ترکان و شعرائی مقبر ایشان و سایر عوام، بهی سراجام. Въ рукописи Британскаго Музея турецкими поэтамъ отведена глава VI. Наши поиски турецкаго перевода сочиненія Самъ-Мирзы, на который ссылается Веленъ въ своей замѣткѣ о Неваи (стр. 214, сн. 2), успѣхомъ не увѣнчались.

²⁾ The *Afesh kedah, or Fire-temple*, edited by N. Bland, London, 1844, стр. 21.

³⁾ Т. I, стр. 56. Для персидскихъ газелей (на і и ن) Салиха намъ случайно встрѣтились въ рукописномъ персидско-турецкомъ сборникѣ стиховъ, находящемся въ библиотекѣ СПб. университета подъ № 143 (ff. 70b и 192a).

نور سعید بیک خوارزمیخ دور طبعی نیک نی مقدار فوت و اطافین

شعری دین یلسه بولور بو مطلع انبک دور

مارا درین دیار تویی دانواز و بس

داریم از تو گوشه چشم و نیاز و بس

قبری مرو ولایتی دا دور¹⁾

„Хуръ-Саидъ-бегъ—хорезміецъ; сколько силы и изящества было въ его натурѣ, можно узнать изъ его стиховъ. Это двустипшіе „матла“ принадлежатъ ему:

Для насъ въ этихъ краяхъ ты являешься утѣшительницей,
и довольно!

Мы имѣемъ отъ тебя презрительный взглядъ и кокетство,
и довольно!

Могила его находится въ Мервской области“.

Рѣшительный моментъ въ жизни Салиховой семьи, когда она должна была покинуть Хорезмъ и впасть въ разореніе, описанъ Абду-р-Резакомъ Самарканди въ его *مطلع السعدین*, въ главѣ о событіяхъ 872 = 1467—8 года²⁾.

¹⁾ Рукоп. СПб. университета № 618 f. 30b; Рукоп. Азіатск. Музея, № 281, f. 44b.

Фраза послѣ стиха имѣется только во второй рукописи.

²⁾ Рукописи СПб. университета: № 1571. 337b; № 943 (безъ пагинации). За основаніе изданія нами взята первая рукопись. Рукописи Азіатскаго Музея № 574, стр. 730 и № 574a, f. 500. При сносахъ: У, Уа, А и Аа.

در انجانب واقع شده تقصص نمایند و هر کس را که از توضیحی واقع شده باشد جزا و سزا دهند و بعضی را بقتل آورده باقی را بند نهند و از انجمله امیر نور سعید نیز متهم بود که در روز معرکه ماهله نمود امرا بموجب فرمان اعلی روان شدند و چون بخوارزم رسیدند و شرح احوال پرسیدند همین قدر معلوم شد که لشکر خوارزم بها انکه بسیار بوده اند از صدمه حمله میرزا سلطان حسین بیکار قرار نموده اند^۱ بیت

کوه از نهیب حمله او گشت همچو کاه

رو براه چه طاقت زور غرضفرست

امیر بیر درویش قوچین که آنحضرت را دران ایام بحال او التقات و اهنام بود و تومان بزرگ باو عنایت فرمود تا کسان امیر نور سعید را گرفته همعنان ابرو باد بصوب هرات فرستاد و تمام اموال و جهات او را بغارت و تاراج داد و امیر نور سعید بیستم ربیع الاول بهرات رسید و در حصار اختیارالدین^۲ باز داشتند و دران ایام سلطان فلک احشام بزیارت^۳ شیخ الاسلام فدوة اولیاء الله الکرام^۴ شیخ نور الدین محمد مد ظله فرمود و از ضمیر منیر و خاطر آفتاب تاثیر استمداد نمود^۵ و جناب شیخ کنه امیر نور سعید درخواست کرده^۶ حضرت خلافت پناه^۷ ملتئم میذول داشت و جرم و جناح او را نموده^۸ انکاشت و او را از حصار بیرون آورده^۹ پادشاهزادگان ابو القاسم نورالدین سلطان محمد میرزا و شاهرخ میرزا در دیوان اعلی مهم او را پرسیده بعضی حضرت خلافت رسانیدند و او را بیارکاء عالم بنه در آوردند و آنحضرت او را نیک^{۱۰} دید و از^{۱۱} احوال^{۱۲}

۱) A, Az ۲) A on. ۳) Y on. ۴) Y on. ۵) جزاء سزا ۶) Y on. ۷) خلافت پناه ۸) A on. ۹) A, Az on. ۱۰) A on. ۱۱) Y on. ۱۲) Y on. ۱۳) Y on. ۱۴) Y on. ۱۵) Y on. ۱۶) Y on. ۱۷) Y on. ۱۸) Y on. ۱۹) Y on. ۲۰) Y on. ۲۱) Y on. ۲۲) Y on. ۲۳) Y on. ۲۴) Y on. ۲۵) Y on. ۲۶) Y on. ۲۷) Y on. ۲۸) Y on. ۲۹) Y on. ۳۰) Y on. ۳۱) Y on. ۳۲) Y on. ۳۳) Y on. ۳۴) Y on. ۳۵) Y on. ۳۶) Y on. ۳۷) Y on. ۳۸) Y on. ۳۹) Y on. ۴۰) Y on. ۴۱) Y on. ۴۲) Y on. ۴۳) Y on. ۴۴) Y on. ۴۵) Y on. ۴۶) Y on. ۴۷) Y on. ۴۸) Y on. ۴۹) Y on. ۵۰) Y on. ۵۱) Y on. ۵۲) Y on. ۵۳) Y on. ۵۴) Y on. ۵۵) Y on. ۵۶) Y on. ۵۷) Y on. ۵۸) Y on. ۵۹) Y on. ۶۰) Y on. ۶۱) Y on. ۶۲) Y on. ۶۳) Y on. ۶۴) Y on. ۶۵) Y on. ۶۶) Y on. ۶۷) Y on. ۶۸) Y on. ۶۹) Y on. ۷۰) Y on. ۷۱) Y on. ۷۲) Y on. ۷۳) Y on. ۷۴) Y on. ۷۵) Y on. ۷۶) Y on. ۷۷) Y on. ۷۸) Y on. ۷۹) Y on. ۸۰) Y on. ۸۱) Y on. ۸۲) Y on. ۸۳) Y on. ۸۴) Y on. ۸۵) Y on. ۸۶) Y on. ۸۷) Y on. ۸۸) Y on. ۸۹) Y on. ۹۰) Y on. ۹۱) Y on. ۹۲) Y on. ۹۳) Y on. ۹۴) Y on. ۹۵) Y on. ۹۶) Y on. ۹۷) Y on. ۹۸) Y on. ۹۹) Y on. ۱۰۰) Y on. ۱۰۱) Y on. ۱۰۲) Y on. ۱۰۳) Y on. ۱۰۴) Y on. ۱۰۵) Y on. ۱۰۶) Y on. ۱۰۷) Y on. ۱۰۸) Y on. ۱۰۹) Y on. ۱۱۰) Y on. ۱۱۱) Y on. ۱۱۲) Y on. ۱۱۳) Y on. ۱۱۴) Y on. ۱۱۵) Y on. ۱۱۶) Y on. ۱۱۷) Y on. ۱۱۸) Y on. ۱۱۹) Y on. ۱۲۰) Y on. ۱۲۱) Y on. ۱۲۲) Y on. ۱۲۳) Y on. ۱۲۴) Y on. ۱۲۵) Y on. ۱۲۶) Y on. ۱۲۷) Y on. ۱۲۸) Y on. ۱۲۹) Y on. ۱۳۰) Y on. ۱۳۱) Y on. ۱۳۲) Y on. ۱۳۳) Y on. ۱۳۴) Y on. ۱۳۵) Y on. ۱۳۶) Y on. ۱۳۷) Y on. ۱۳۸) Y on. ۱۳۹) Y on. ۱۴۰) Y on. ۱۴۱) Y on. ۱۴۲) Y on. ۱۴۳) Y on. ۱۴۴) Y on. ۱۴۵) Y on. ۱۴۶) Y on. ۱۴۷) Y on. ۱۴۸) Y on. ۱۴۹) Y on. ۱۵۰) Y on. ۱۵۱) Y on. ۱۵۲) Y on. ۱۵۳) Y on. ۱۵۴) Y on. ۱۵۵) Y on. ۱۵۶) Y on. ۱۵۷) Y on. ۱۵۸) Y on. ۱۵۹) Y on. ۱۶۰) Y on. ۱۶۱) Y on. ۱۶۲) Y on. ۱۶۳) Y on. ۱۶۴) Y on. ۱۶۵) Y on. ۱۶۶) Y on. ۱۶۷) Y on. ۱۶۸) Y on. ۱۶۹) Y on. ۱۷۰) Y on. ۱۷۱) Y on. ۱۷۲) Y on. ۱۷۳) Y on. ۱۷۴) Y on. ۱۷۵) Y on. ۱۷۶) Y on. ۱۷۷) Y on. ۱۷۸) Y on. ۱۷۹) Y on. ۱۸۰) Y on. ۱۸۱) Y on. ۱۸۲) Y on. ۱۸۳) Y on. ۱۸۴) Y on. ۱۸۵) Y on. ۱۸۶) Y on. ۱۸۷) Y on. ۱۸۸) Y on. ۱۸۹) Y on. ۱۹۰) Y on. ۱۹۱) Y on. ۱۹۲) Y on. ۱۹۳) Y on. ۱۹۴) Y on. ۱۹۵) Y on. ۱۹۶) Y on. ۱۹۷) Y on. ۱۹۸) Y on. ۱۹۹) Y on. ۲۰۰) Y on. ۲۰۱) Y on. ۲۰۲) Y on. ۲۰۳) Y on. ۲۰۴) Y on. ۲۰۵) Y on. ۲۰۶) Y on. ۲۰۷) Y on. ۲۰۸) Y on. ۲۰۹) Y on. ۲۱۰) Y on. ۲۱۱) Y on. ۲۱۲) Y on. ۲۱۳) Y on. ۲۱۴) Y on. ۲۱۵) Y on. ۲۱۶) Y on. ۲۱۷) Y on. ۲۱۸) Y on. ۲۱۹) Y on. ۲۲۰) Y on. ۲۲۱) Y on. ۲۲۲) Y on. ۲۲۳) Y on. ۲۲۴) Y on. ۲۲۵) Y on. ۲۲۶) Y on. ۲۲۷) Y on. ۲۲۸) Y on. ۲۲۹) Y on. ۲۳۰) Y on. ۲۳۱) Y on. ۲۳۲) Y on. ۲۳۳) Y on. ۲۳۴) Y on. ۲۳۵) Y on. ۲۳۶) Y on. ۲۳۷) Y on. ۲۳۸) Y on. ۲۳۹) Y on. ۲۴۰) Y on. ۲۴۱) Y on. ۲۴۲) Y on. ۲۴۳) Y on. ۲۴۴) Y on. ۲۴۵) Y on. ۲۴۶) Y on. ۲۴۷) Y on. ۲۴۸) Y on. ۲۴۹) Y on. ۲۵۰) Y on. ۲۵۱) Y on. ۲۵۲) Y on. ۲۵۳) Y on. ۲۵۴) Y on. ۲۵۵) Y on. ۲۵۶) Y on. ۲۵۷) Y on. ۲۵۸) Y on. ۲۵۹) Y on. ۲۶۰) Y on. ۲۶۱) Y on. ۲۶۲) Y on. ۲۶۳) Y on. ۲۶۴) Y on. ۲۶۵) Y on. ۲۶۶) Y on. ۲۶۷) Y on. ۲۶۸) Y on. ۲۶۹) Y on. ۲۷۰) Y on. ۲۷۱) Y on. ۲۷۲) Y on. ۲۷۳) Y on. ۲۷۴) Y on. ۲۷۵) Y on. ۲۷۶) Y on. ۲۷۷) Y on. ۲۷۸) Y on. ۲۷۹) Y on. ۲۸۰) Y on. ۲۸۱) Y on. ۲۸۲) Y on. ۲۸۳) Y on. ۲۸۴) Y on. ۲۸۵) Y on. ۲۸۶) Y on. ۲۸۷) Y on. ۲۸۸) Y on. ۲۸۹) Y on. ۲۹۰) Y on. ۲۹۱) Y on. ۲۹۲) Y on. ۲۹۳) Y on. ۲۹۴) Y on. ۲۹۵) Y on. ۲۹۶) Y on. ۲۹۷) Y on. ۲۹۸) Y on. ۲۹۹) Y on. ۳۰۰) Y on. ۳۰۱) Y on. ۳۰۲) Y on. ۳۰۳) Y on. ۳۰۴) Y on. ۳۰۵) Y on. ۳۰۶) Y on. ۳۰۷) Y on. ۳۰۸) Y on. ۳۰۹) Y on. ۳۱۰) Y on. ۳۱۱) Y on. ۳۱۲) Y on. ۳۱۳) Y on. ۳۱۴) Y on. ۳۱۵) Y on. ۳۱۶) Y on. ۳۱۷) Y on. ۳۱۸) Y on. ۳۱۹) Y on. ۳۲۰) Y on. ۳۲۱) Y on. ۳۲۲) Y on. ۳۲۳) Y on. ۳۲۴) Y on. ۳۲۵) Y on. ۳۲۶) Y on. ۳۲۷) Y on. ۳۲۸) Y on. ۳۲۹) Y on. ۳۳۰) Y on. ۳۳۱) Y on. ۳۳۲) Y on. ۳۳۳) Y on. ۳۳۴) Y on. ۳۳۵) Y on. ۳۳۶) Y on. ۳۳۷) Y on. ۳۳۸) Y on. ۳۳۹) Y on. ۳۴۰) Y on. ۳۴۱) Y on. ۳۴۲) Y on. ۳۴۳) Y on. ۳۴۴) Y on. ۳۴۵) Y on. ۳۴۶) Y on. ۳۴۷) Y on. ۳۴۸) Y on. ۳۴۹) Y on. ۳۵۰) Y on. ۳۵۱) Y on. ۳۵۲) Y on. ۳۵۳) Y on. ۳۵۴) Y on. ۳۵۵) Y on. ۳۵۶) Y on. ۳۵۷) Y on. ۳۵۸) Y on. ۳۵۹) Y on. ۳۶۰) Y on. ۳۶۱) Y on. ۳۶۲) Y on. ۳۶۳) Y on. ۳۶۴) Y on. ۳۶۵) Y on. ۳۶۶) Y on. ۳۶۷) Y on. ۳۶۸) Y on. ۳۶۹) Y on. ۳۷۰) Y on. ۳۷۱) Y on. ۳۷۲) Y on. ۳۷۳) Y on. ۳۷۴) Y on. ۳۷۵) Y on. ۳۷۶) Y on. ۳۷۷) Y on. ۳۷۸) Y on. ۳۷۹) Y on. ۳۸۰) Y on. ۳۸۱) Y on. ۳۸۲) Y on. ۳۸۳) Y on. ۳۸۴) Y on. ۳۸۵) Y on. ۳۸۶) Y on. ۳۸۷) Y on. ۳۸۸) Y on. ۳۸۹) Y on. ۳۹۰) Y on. ۳۹۱) Y on. ۳۹۲) Y on. ۳۹۳) Y on. ۳۹۴) Y on. ۳۹۵) Y on. ۳۹۶) Y on. ۳۹۷) Y on. ۳۹۸) Y on. ۳۹۹) Y on. ۴۰۰) Y on. ۴۰۱) Y on. ۴۰۲) Y on. ۴۰۳) Y on. ۴۰۴) Y on. ۴۰۵) Y on. ۴۰۶) Y on. ۴۰۷) Y on. ۴۰۸) Y on. ۴۰۹) Y on. ۴۱۰) Y on. ۴۱۱) Y on. ۴۱۲) Y on. ۴۱۳) Y on. ۴۱۴) Y on. ۴۱۵) Y on. ۴۱۶) Y on. ۴۱۷) Y on. ۴۱۸) Y on. ۴۱۹) Y on. ۴۲۰) Y on. ۴۲۱) Y on. ۴۲۲) Y on. ۴۲۳) Y on. ۴۲۴) Y on. ۴۲۵) Y on. ۴۲۶) Y on. ۴۲۷) Y on. ۴۲۸) Y on. ۴۲۹) Y on. ۴۳۰) Y on. ۴۳۱) Y on. ۴۳۲) Y on. ۴۳۳) Y on. ۴۳۴) Y on. ۴۳۵) Y on. ۴۳۶) Y on. ۴۳۷) Y on. ۴۳۸) Y on. ۴۳۹) Y on. ۴۴۰) Y on. ۴۴۱) Y on. ۴۴۲) Y on. ۴۴۳) Y on. ۴۴۴) Y on. ۴۴۵) Y on. ۴۴۶) Y on. ۴۴۷) Y on. ۴۴۸) Y on. ۴۴۹) Y on. ۴۵۰) Y on. ۴۵۱) Y on. ۴۵۲) Y on. ۴۵۳) Y on. ۴۵۴) Y on. ۴۵۵) Y on. ۴۵۶) Y on. ۴۵۷) Y on. ۴۵۸) Y on. ۴۵۹) Y on. ۴۶۰) Y on. ۴۶۱) Y on. ۴۶۲) Y on. ۴۶۳) Y on. ۴۶۴) Y on. ۴۶۵) Y on. ۴۶۶) Y on. ۴۶۷) Y on. ۴۶۸) Y on. ۴۶۹) Y on. ۴۷۰) Y on. ۴۷۱) Y on. ۴۷۲) Y on. ۴۷۳) Y on. ۴۷۴) Y on. ۴۷۵) Y on. ۴۷۶) Y on. ۴۷۷) Y on. ۴۷۸) Y on. ۴۷۹) Y on. ۴۸۰) Y on. ۴۸۱) Y on. ۴۸۲) Y on. ۴۸۳) Y on. ۴۸۴) Y on. ۴۸۵) Y on. ۴۸۶) Y on. ۴۸۷) Y on. ۴۸۸) Y on. ۴۸۹) Y on. ۴۹۰) Y on. ۴۹۱) Y on. ۴۹۲) Y on. ۴۹۳) Y on. ۴۹۴) Y on. ۴۹۵) Y on. ۴۹۶) Y on. ۴۹۷) Y on. ۴۹۸) Y on. ۴۹۹) Y on. ۵۰۰) Y on. ۵۰۱) Y on. ۵۰۲) Y on. ۵۰۳) Y on. ۵۰۴) Y on. ۵۰۵) Y on. ۵۰۶) Y on. ۵۰۷) Y on. ۵۰۸) Y on. ۵۰۹) Y on. ۵۱۰) Y on. ۵۱۱) Y on. ۵۱۲) Y on. ۵۱۳) Y on. ۵۱۴) Y on. ۵۱۵) Y on. ۵۱۶) Y on. ۵۱۷) Y on. ۵۱۸) Y on. ۵۱۹) Y on. ۵۲۰) Y on. ۵۲۱) Y on. ۵۲۲) Y on. ۵۲۳) Y on. ۵۲۴) Y on. ۵۲۵) Y on. ۵۲۶) Y on. ۵۲۷) Y on. ۵۲۸) Y on. ۵۲۹) Y on. ۵۳۰) Y on. ۵۳۱) Y on. ۵۳۲) Y on. ۵۳۳) Y on. ۵۳۴) Y on. ۵۳۵) Y on. ۵۳۶) Y on. ۵۳۷) Y on. ۵۳۸) Y on. ۵۳۹) Y on. ۵۴۰) Y on. ۵۴۱) Y on. ۵۴۲) Y on. ۵۴۳) Y on. ۵۴۴) Y on. ۵۴۵) Y on. ۵۴۶) Y on. ۵۴۷) Y on. ۵۴۸) Y on. ۵۴۹) Y on. ۵۵۰) Y on. ۵۵۱) Y on. ۵۵۲) Y on. ۵۵۳) Y on. ۵۵۴) Y on. ۵۵۵) Y on. ۵۵۶) Y on. ۵۵۷) Y on. ۵۵۸) Y on. ۵۵۹) Y on. ۵۶۰) Y on. ۵۶۱) Y on. ۵۶۲) Y on. ۵۶۳) Y on. ۵۶۴) Y on. ۵۶۵) Y on. ۵۶۶) Y on. ۵۶۷) Y on. ۵۶۸) Y on. ۵۶۹) Y on. ۵۷۰) Y on. ۵۷۱) Y on. ۵۷۲) Y on. ۵۷۳) Y on. ۵۷۴) Y on. ۵۷۵) Y on. ۵۷۶) Y on. ۵۷۷) Y on. ۵۷۸) Y on. ۵۷۹) Y on. ۵۸۰) Y on. ۵۸۱) Y on. ۵۸۲) Y on. ۵۸۳) Y on. ۵۸۴) Y on. ۵۸۵) Y on. ۵۸۶) Y on. ۵۸۷) Y on. ۵۸۸) Y on. ۵۸۹) Y on. ۵۹۰) Y on. ۵۹۱) Y on. ۵۹۲) Y on. ۵۹۳) Y on. ۵۹۴) Y on. ۵۹۵) Y on. ۵۹۶) Y on. ۵۹۷) Y on. ۵۹۸) Y on. ۵۹۹) Y on. ۶۰۰) Y on. ۶۰۱) Y on. ۶۰۲) Y on. ۶۰۳) Y on. ۶۰۴) Y on. ۶۰۵) Y on. ۶۰۶) Y on. ۶۰۷) Y on. ۶۰۸) Y on. ۶۰۹) Y on. ۶۱۰) Y on. ۶۱۱) Y on. ۶۱۲) Y on. ۶۱۳) Y on. ۶۱۴) Y on. ۶۱۵) Y on. ۶۱۶) Y on. ۶۱۷) Y on. ۶۱۸) Y on. ۶۱۹) Y on. ۶۲۰) Y on. ۶۲۱) Y on. ۶۲۲) Y on. ۶۲۳) Y on. ۶۲۴) Y on. ۶۲۵) Y on. ۶۲۶) Y on. ۶۲۷) Y on. ۶۲۸) Y on. ۶۲۹) Y on. ۶۳۰) Y on. ۶۳۱) Y on. ۶۳۲) Y on. ۶۳۳) Y on. ۶۳۴) Y on. ۶۳۵) Y on. ۶۳۶) Y on. ۶۳۷) Y on. ۶۳۸) Y on. ۶۳۹) Y on. ۶۴۰) Y on. ۶۴۱) Y on. ۶۴۲) Y on. ۶۴۳) Y on. ۶۴۴) Y on. ۶۴۵) Y on. ۶۴۶) Y on. ۶۴۷) Y on. ۶۴۸) Y on. ۶۴۹) Y on. ۶۵۰) Y on. ۶۵۱) Y on. ۶۵۲) Y on. ۶۵۳) Y on. ۶۵۴) Y on. ۶۵۵) Y on. ۶۵۶) Y on. ۶۵۷) Y on. ۶۵۸) Y on. ۶۵۹) Y on. ۶۶۰) Y on. ۶۶۱) Y on. ۶۶۲) Y on. ۶۶۳) Y on. ۶۶۴) Y on. ۶۶۵) Y on. ۶۶۶) Y on. ۶۶۷) Y on. ۶۶۸) Y on. ۶۶۹) Y on. ۶۷۰) Y on. ۶۷۱) Y on. ۶۷۲) Y on. ۶۷۳) Y on. ۶۷۴) Y on. ۶۷۵) Y on. ۶۷۶) Y on. ۶۷۷) Y on. ۶۷۸) Y on. ۶۷۹) Y on. ۶۸۰) Y on. ۶۸۱) Y on. ۶۸۲) Y on. ۶۸۳) Y on. ۶۸۴) Y on. ۶۸۵) Y on. ۶۸۶) Y on. ۶۸۷) Y on. ۶۸۸) Y on. ۶۸۹) Y on. ۶۹۰) Y on. ۶۹۱) Y on. ۶۹۲) Y on. ۶۹۳) Y on. ۶۹۴) Y on. ۶۹۵) Y on. ۶۹۶) Y on. ۶۹۷) Y on. ۶۹۸) Y on. ۶۹۹) Y on. ۷۰۰) Y on. ۷۰۱) Y on. ۷۰۲) Y on. ۷۰۳) Y on. ۷۰۴) Y on. ۷۰۵) Y on. ۷۰۶) Y on. ۷۰۷) Y on. ۷۰۸) Y on. ۷۰۹) Y on. ۷۱۰) Y on. ۷۱۱) Y on. ۷۱۲) Y on. ۷۱۳) Y on. ۷۱۴) Y on. ۷۱۵) Y on. ۷۱۶) Y on. ۷۱۷) Y on. ۷۱۸) Y on. ۷۱۹) Y on. ۷۲۰) Y on. ۷۲۱) Y on. ۷۲۲) Y on. ۷۲۳) Y on. ۷۲۴) Y on. ۷۲۵) Y on. ۷۲۶) Y on. ۷۲۷) Y on. ۷۲۸) Y on. ۷۲۹) Y on. ۷۳۰) Y on. ۷۳۱) Y on. ۷۳۲) Y on. ۷۳۳) Y on. ۷۳۴) Y on. ۷۳۵) Y on. ۷۳۶) Y on. ۷۳۷) Y on. ۷۳۸) Y on. ۷۳۹) Y on. ۷۴۰) Y on. ۷۴۱) Y on. ۷۴۲) Y on. ۷۴۳) Y on. ۷۴۴) Y on. ۷۴۵) Y on. ۷۴۶) Y on. ۷۴۷) Y on. ۷۴۸) Y on. ۷۴۹) Y on. ۷۵۰) Y on. ۷۵۱) Y on. ۷۵۲) Y on. ۷۵۳) Y on. ۷۵۴) Y on. ۷۵۵) Y on. ۷۵۶) Y on. ۷۵۷) Y on. ۷۵۸) Y on. ۷۵۹) Y on. ۷۶۰) Y on. ۷۶۱) Y on. ۷۶۲) Y on. ۷۶۳) Y on. ۷۶۴) Y on. ۷۶۵) Y on. ۷۶۶) Y on. ۷۶۷) Y on. ۷۶۸) Y on. ۷۶۹) Y on. ۷۷۰) Y on. ۷۷۱) Y on. ۷۷۲) Y on. ۷۷۳) Y on. ۷۷۴) Y on. ۷۷۵) Y on. ۷۷۶) Y on. ۷۷۷) Y on. ۷۷۸) Y on. ۷۷۹) Y on. ۷۸۰) Y on. ۷۸۱) Y on. ۷۸۲) Y on. ۷۸۳) Y on. ۷۸۴) Y on. ۷۸۵) Y on. ۷۸۶) Y on. ۷۸۷) Y on. ۷۸۸) Y on. ۷۸۹) Y on. ۷۹۰) Y on. ۷۹۱) Y on. ۷۹۲) Y on. ۷۹۳) Y on. ۷۹۴) Y on. ۷۹۵) Y on. ۷۹۶) Y on. ۷۹۷) Y on. ۷۹۸) Y on. ۷۹۹) Y on. ۸۰۰) Y on. ۸۰۱) Y on. ۸۰۲) Y on. ۸۰۳) Y on. ۸۰۴) Y on. ۸۰۵) Y on. ۸۰۶) Y on. ۸۰۷) Y on. ۸۰۸) Y on. ۸۰۹) Y on. ۸۱۰) Y on. ۸۱۱) Y on. ۸۱۲) Y on. ۸۱۳) Y on. ۸۱۴) Y on. ۸۱۵) Y on. ۸۱۶) Y on. ۸۱۷) Y on. ۸۱۸) Y on. ۸۱۹) Y on. ۸۲۰) Y on. ۸۲۱) Y on. ۸۲۲) Y on. ۸۲۳) Y on. ۸۲۴) Y on. ۸۲۵) Y on. ۸۲۶) Y on. ۸۲۷) Y on. ۸۲۸) Y on. ۸۲۹) Y on. ۸۳۰) Y on. ۸۳۱) Y on. ۸۳۲) Y on. ۸۳۳) Y on. ۸۳۴) Y on. ۸۳۵) Y on. ۸۳۶) Y on. ۸۳۷) Y on. ۸۳۸) Y on. ۸۳۹) Y on. ۸۴۰) Y on. ۸۴۱) Y on. ۸۴۲) Y on. ۸۴۳) Y on. ۸۴۴) Y on. ۸۴۵) Y on. ۸۴۶) Y on. ۸۴۷) Y on. ۸۴۸) Y on. ۸۴۹) Y on. ۸۵۰) Y on. ۸۵۱) Y on. ۸۵۲) Y on. ۸۵۳) Y on. ۸۵۴) Y on. ۸۵۵) Y on. ۸۵۶) Y on. ۸۵۷) Y on. ۸۵۸) Y on. ۸۵۹) Y on. ۸۶۰) Y on. ۸۶۱) Y on. ۸۶۲) Y on. ۸۶۳) Y on. ۸۶۴) Y on. ۸۶۵) Y on. ۸۶۶) Y on. ۸۶۷) Y on. ۸۶۸) Y on. ۸۶۹) Y on. ۸۷۰) Y on. ۸۷۱) Y on. ۸۷۲) Y on. ۸۷۳) Y on. ۸۷۴) Y on. ۸۷۵) Y on. ۸۷۶) Y on. ۸۷۷) Y on. ۸۷۸) Y on. ۸۷۹) Y on. ۸۸۰) Y on. ۸۸۱) Y on. ۸۸۲) Y on. ۸۸۳) Y on. ۸۸۴) Y on. ۸۸۵) Y on. ۸۸۶) Y on. ۸۸۷) Y on. ۸۸۸) Y on. ۸۸۹) Y on. ۸۹۰) Y on. ۸۹۱) Y on. ۸۹۲) Y on. ۸۹۳) Y on. ۸۹۴) Y on. ۸۹۵) Y on. ۸۹۶) Y on. ۸۹۷) Y on. ۸۹۸) Y on. ۸۹۹) Y on. ۹۰۰) Y on. ۹۰۱) Y on. ۹۰۲) Y on. ۹۰۳) Y on. ۹۰۴) Y on. ۹۰۵) Y on. ۹۰۶) Y on. ۹۰۷) Y on. ۹۰۸) Y on. ۹۰۹) Y on. ۹۱۰) Y on. ۹۱۱) Y on. ۹۱۲) Y on. ۹۱۳) Y on. ۹۱۴) Y on. ۹۱۵) Y on. ۹۱۶) Y on. ۹۱۷) Y on. ۹۱۸) Y on. ۹۱۹) Y on. ۹۲۰) Y on. ۹۲۱) Y on. ۹۲۲) Y on. ۹۲۳) Y on. ۹۲۴) Y on. ۹۲۵) Y on. ۹۲۶) Y on. ۹۲۷) Y on. ۹۲۸) Y on. ۹۲۹) Y on. ۹۳۰) Y on. ۹۳۱) Y on. ۹۳۲) Y on. ۹۳۳) Y on. ۹۳۴) Y on. ۹۳۵) Y on. ۹۳۶) Y on. ۹۳۷) Y on. ۹۳۸) Y on. ۹۳۹) Y on. ۹۴۰) Y on. ۹۴۱) Y on. ۹۴۲) Y on. ۹۴۳) Y on. ۹۴۴) Y on. ۹۴۵) Y on. ۹۴۶) Y on. ۹۴۷) Y on. ۹۴۸) Y on. ۹۴۹) Y on. ۹۵۰) Y on. ۹۵۱) Y on. ۹۵۲) Y on. ۹۵۳) Y on. ۹۵۴) Y on. ۹۵۵) Y on. ۹۵۶) Y on. ۹۵۷) Y on. ۹۵۸) Y on. ۹۵۹) Y on. ۹۶۰) Y on. ۹۶۱) Y on. ۹۶۲) Y on. ۹۶۳) Y on. ۹۶۴) Y on. ۹۶۵) Y on. ۹۶۶) Y on. ۹۶۷) Y on. ۹۶۸) Y on. ۹۶۹) Y on. ۹۷۰) Y on. ۹۷۱) Y on. ۹۷۲) Y on. ۹۷۳) Y on. ۹۷۴) Y on. ۹۷۵) Y on. ۹۷۶) Y on. ۹۷۷) Y on. ۹۷۸) Y on. ۹۷۹) Y on. ۹۸۰) Y on. ۹۸۱) Y on. ۹۸۲) Y on. ۹۸۳) Y on. ۹۸۴) Y on. ۹۸۵) Y on. ۹۸۶) Y on. ۹۸۷) Y on. ۹۸۸) Y on. ۹۸۹) Y on. ۹۹۰) Y on. ۹۹۱) Y on. ۹۹۲) Y on. ۹۹۳) Y on. ۹۹۴) Y on. ۹۹۵) Y on. ۹۹۶) Y on. ۹۹۷) Y on. ۹۹۸) Y on. ۹۹۹) Y on. ۱۰۰۰) Y on.

وقایع سنه الثمین و سبعین آوردن امیر نور سعید از جانب خوارزم

حضرت خلافت پناهی شایسته سربر سلطنت و پادشاهی در دار السلطنه هرات استقرار داشت و نقش^۱ تحویر بقایا^۲ ممالک ربع مسکون بر لوح خاطر همایون می نکاشت و مملکت او که از اقصی^۳ ولایات قلماع تا نواحی عراق و از پیشان ترکستان تا پایان هندوستان بود بغایت معمور و آبادان بود^۴ و هیچ آفریده را مجال جدال نسبت^۵ با آنحضرت در خاطر خطور نمی نمود و مملکت ماوراء النهر که هر سال از تعرض مردم اوزبک زحمه و غارت می دید در این سال آسیب آن بی باکان بآن ولایت^۶ نرسید^۷ اما از طیف ولایت خوارزم فاصد^۸ امیر نور سعید رسید و عرضه داشت رسانید مضمون انکه میرزا سلطان حسین که در طرف^۹ دشت قفجاق^{۱۰} مدتی فراق بود درین ولا بجانب ولایت خوارزم عزیمت نمود و امرا و سرداران که درین طرف بودند یک حمله تاب مقاومت او نیاورده^{۱۱} روی فرار بر راه ادبار آوردند و اطراف مملکت خوارزم از غارت و تاراج^{۱۲} لشکر او^{۱۳} بکلی خواب شد و غیر از نفس^{۱۴} خطه خوارزم در بیرونها کسرا^{۱۵} مجال توقف نماند حضرت خلافت پناهی^{۱۶} فرمود که جمعی امرا عزیمت ولایت خوارزم نمایند و صورت محاربه و ماهله که از امرا

۱) A on. ۲) A on. ۳) A on. ۴) A on. ۵) A on. ۶) A on. ۷) A on. ۸) A on. ۹) A on. ۱۰) A on. ۱۱) A on. ۱۲) A on. ۱۳) A on. ۱۴) A on. ۱۵) A on. ۱۶) A on. ۱۷) A on. ۱۸) A on. ۱۹) A on. ۲۰) A on. ۲۱) A on. ۲۲) A on. ۲۳) A on. ۲۴) A on. ۲۵) A on. ۲۶) A on. ۲۷) A on. ۲۸) A on. ۲۹) A on. ۳۰) A on. ۳

پرسید و باز در سلك امراء عظام انتظام یافت اما او^۱ بغایت محبوب و شرمندہ بود روزی که آثار فلاک^۲ بر صفحات احوال^۳ او واضح بود و اسپى جهان نداشت که ملازمت تواند نمود رباعی گفته بمجلس همايون فرستاد و عجز و درماندگی خود را یاد داد بیت

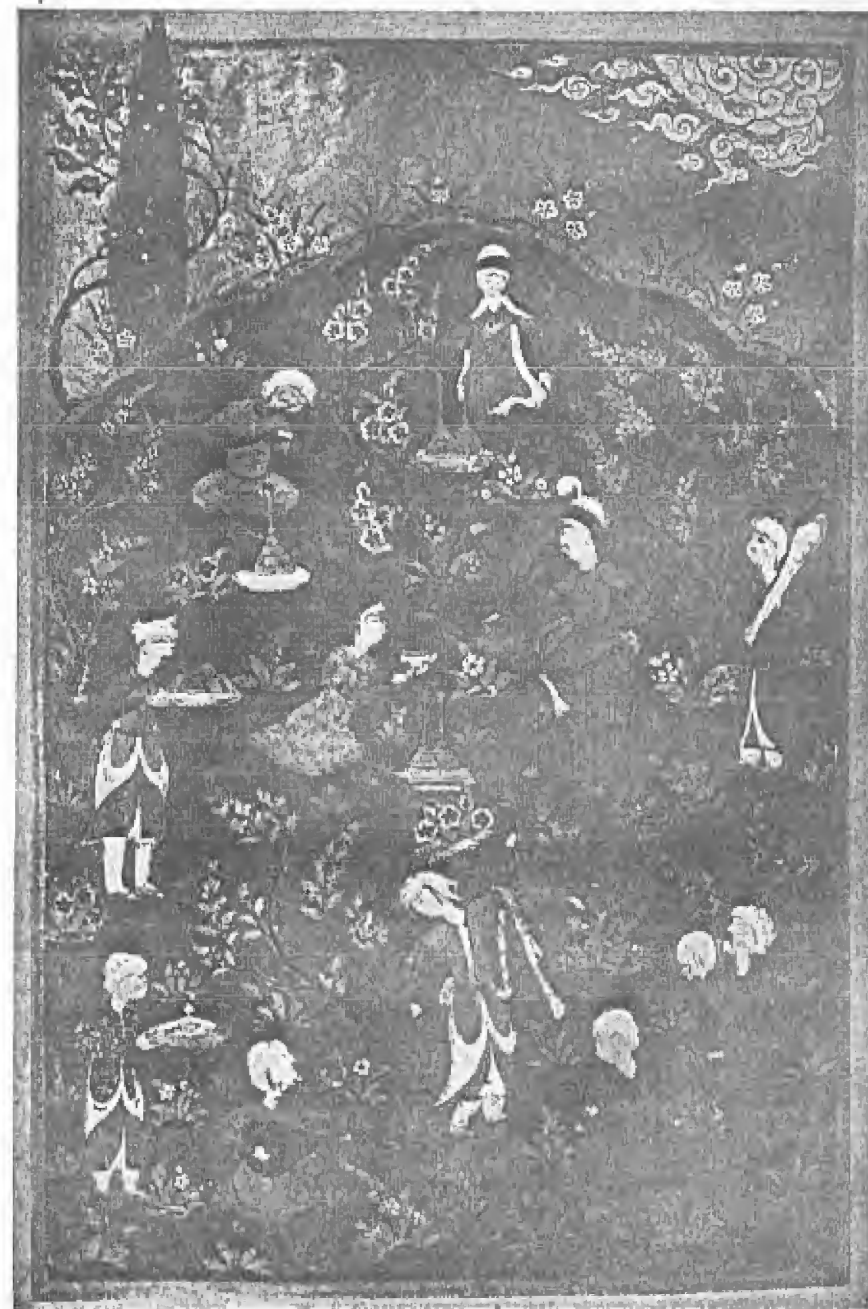
این بنده^۴ شرمندہ^۵ درماندہ بجان
دارد اسپى توفع از شاه جهان
چون همت او بلند و^۶ چون بخت قوی
چون دولت او جوان و چون حکم روان

و آنحضرت بر حالت^۷ عجز و درماندگی او ترحم کرده انعام و اکرام تمام فرمود و چند اسب تازی^۸ را افوار و اسنان قطار و شتران مهار و خیمه و خرگاه و سراپرده و بارگاه و دیگر اسباب عظمت و آیین^۹ امارت تعیین نمود و سوابق خدمات او را بکرات بر زبان آورده^{۱۰} رعایت حقوق او را^{۱۱} بر ذمه همت واجب دانست بیت

آفرین حق روان سلطان که حق خدمتی
هر کرا نسبت^{۱۲} باو باشد رعایت میکند

و امیر بینظیر که در آن زمان که هنوز خطبه شاهی و سکه شاهنشاهی بنام همايون آنحضرت مقرر و معین نبود و او انواع خدمات پسندیده بجا آورده بود درین ولا بغایت ضعیف شده^{۱۳} مریض گشت و در ایام طغیان بخران که هذبان صفت لازمه^{۱۴} آنست^{۱۵} در گفت و شنود بر^{۱۶} لوح خیال^{۱۷} نقش می بست که (f. 338a) مکر آنحضرت^{۱۸} بعباده او آمده است بیت

۱) Y, A, Az شرمندہ ۲) A, Az بنده ۳) Yz on. ۴) Yz on. ۵) Yz on. ۶) Yz on. ۷) Yz on. ۸) Yz on. ۹) Yz on. ۱۰) Yz on. ۱۱) Yz on. ۱۲) Yz on. ۱۳) Yz on. ۱۴) Yz on. ۱۵) Yz on. ۱۶) Yz on. ۱۷) Yz on. ۱۸) Yz on.

کوبند پشه بر لب دریا نشسته بود
 میگفت خواهم آنکه بود این همه مرا
 گفتند حوصله جو نداری مگوی این
 صفنا بنامیدی ازو چون دهم رضا
 منکر یثاقوانی شخص ضعیف من
 بنکر که این طلب ز کجا خواست^۱ و بن هوا

اطباء مجلس همایون که بمعالجه^۲ او متردد بودند این حکایت در حضرت اعلی
 باز نمودند انحضرت از کمال مروت مایل عیاده^۳ او فرمود و اوایل ربیع الآخر
 بشهر آمده موثاق امیر بی نظیر التفات نمود و زبان حال او مضمون این مقل
 بادا میرسانید که بیت

سر بر سر بالین من آیی بعیاده
 صد سال بامید تو بیمار توان بود

و امیر براتی^۴ تمام سرانجام نموده نه اسب بازین کشید و بسیمین مقدم همایون
 بعد از چند روز صحت تمام یافت

Мухаммедъ-Салихъ сообщаетъ о несчастіи, постигшемъ
 его семью, въ самыхъ короткихъ выраженіяхъ въ главѣ XV (стихи
 5—10) и здѣсь-же знакомитъ насъ поверхностнымъ образомъ съ
 своей дальнейшей судьбой вплоть до вступленія на службу къ
 Шейбани-хану въ тотъ моментъ, когда узбекскій завоеватель
 до сраженія съ Бакы-Тарханомъ при Дебуси (905=1499—
 500 г.) беретъ Самаркандъ. Въ главѣ XVII поэтъ между про-
 чимъ говоритъ (стихи 3—5):

Лишь тронулся въ путь сей властитель эпохи,
 Какъ, позвавъ меня, сказалъ: о, скиталецъ!
 Сколько годовъ прошло, какъ отецъ твой умеръ.

۱) = خواست ۲) بمعالجه ۳) عیاده sic! ۴) براتی sic!

И какъ разсѣялись его народъ и семья?
Я сказала: повь тридцать подходитъ, ханъ мой,
Какъ при этомъ несчастіи сгорѣла душа моя.

Отсюда видно, что Нуръ-Са'идъ умеръ въ началѣ 70-ыхъ или концѣ 60-ыхъ годовъ XV столѣтія, т. е. вскорѣ послѣ выѣзда изъ Хорезма (1467—8 г.).

Когда родился поэтъ, намъ неизвѣстно; доводы проф. Г. Вамбери въ пользу того, что Салихъ родился въ 1451—1455 году (стр. 451, примѣч. 22), намъ совершенно непонятны.

Предположеніе проф. Г. Вамбери, не былъ-ли Салихъ „Prinz"омъ (стр. XV) не подтвердилось. Салихъ принадлежалъ не къ владѣтельному дому, а къ служилой аристократіи.¹⁾ При Шейбани-ханѣ Салихъ игралъ двойную роль: придворнаго поэта и боевого сподвижника. Узбекскій ханъ, другъ поэзіи и самъ поэтъ, выслушиваетъ отъ Салиха его стихи на разныхъ событія и въ свою очередь повѣряетъ ему произведенія собственной музы. Мухаммедъ-Салихъ дѣятельно участвуетъ въ походахъ Шейбани, показываетъ себя храбрымъ и распорядительнымъ воиномъ и увѣковѣчиваетъ для потомства боевые подвиги своихъ современниковъ въ поэмѣ „Шейбани-намэ", мысль о которой пришла ему въ голову въ моментъ поступленія на службу къ узбекамъ (гл. XVI, ст. 12 и сл.).

III.

„Шейбани-намэ" обнимаетъ собой событія всего шести лѣтъ: 905—911 г.г., т. е. съ 1499—1500 до 1505—6 г. Поэма Салиха понынѣ сохранила свою цѣнность, какъ единственное подробнѣйшее описаніе взятія Шейбани-ханомъ Хорезма въ 911 году, но новѣйшія открытія проф. В. В. Бартольда въ среднеазиатскихъ книгохранилищахъ²⁾ уменьшили историческую цѣнность этого сочиненія въ другомъ, указанномъ проф. Г. Вамбери, отношеніи, какъ единственнаго противовѣса показаніямъ

¹⁾ Ср. рецензію бар. В. Р. Розена въ Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ. т. I, стр. 52.

²⁾ См. В. Бартольдъ, *Отчеты о командировкахъ въ Туркестанъ* (Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ., т. XV).

авторовъ враждебной узбекамъ и, въ частности, Шейбани-хану стороны. О томъ, что употребленіе въ поэмѣ слова *اوکوز* для обозначенія спеціально Аму-дарьи не даетъ никакого повода для „merkwürdige Entdeckung in der Verbreitungsgeschichte des Türkenvolkes" (стр. XII и примѣч. 31 на стр. 452), уже писалъ въ своей рецензіи¹⁾ на „Шейбаниаду" покойный акад. В. Р. Розень.

СПБ. мартъ 1908 г.

А. С.

¹⁾ Зап. Вост. Отд. И. Р. Арх. Общ., т. I, стр. 52.

Замеченныя опечатки и поправки.

Страница и стихъ:	Напечатано:	Слѣдуетъ читать:
9, 14	عطار د	عطار د
12, 37	قابینمادی	قابینمای
15, 7	قلبی داغی	قلبی داغی
27, 87	بارب	بارب
32, 131	او حشاش — такъ и у Вамбери, стр. 66: если такъ и въ рукописи, то это чтение слѣдуетъ основывать въ сноскахъ, а въ текстѣ читать	او حشاش
40, 58	اوجچی	اوجچی
48, 21	بیری	بیری
60, 13	بورودان	بورودان
— 14	باشلا دیلار	باشلا دیلار
— 17	سیار	سیار
80, 1	او شمونونکدیک	او شمونونکدیک
94, см. 1)	Ташидиъ въ словѣ ایلینکا, вѣроятно, обозна- чаетъ, что дательный падежъ на کا образо- ванъ отъ ایلینک	
90, 10	بیگلاریدین	بیگلاریدین
— 11	ایمدن	ایمدن
116, 114	روم دریدین'	روم' و ریڈین
— см. 1)	Рук. رم و ریڈین (sic!)	Рук. رم

Страница и стихъ:

Напечатано:

Слѣдуетъ читать:

16, 66

بيياريب

بيياريب

— 68

پرقتد

پر قند

169, 154

بو

بو

174, см. 2)

Олушить передъ сноской номеръ: 2)

170, 34

بيرديلار

بيرديلار

182, 59

کستانغه¹

کستانغه?

— см. 1)

Рук. کستانغه

Рук. کستان

183, 71

بالادي

ابالادي

187, 154

دنديلار

ديديلار

— 1

قلديلار

قيلدилار

189, 8

تعبير حيدرين

تعبير حيدرين

191, 1

افكار

افتكار

192, 15

كوب

كوب

196, 36

ينه

ينه

قواجين ديوان 127

قنبر 128

قنبر (بی، بیک) 86, 101, 108, 160, 190, 206, 212, 213

ک

کویک (شاه کیک) 127, 204, 220

کویک قوشچی 102, 160

کوچوم سلطان 170, 190

کوکلتنаш 216

کووش 100

ل

لطيف بخش 101, 102

لنکر شيخ عماد 108

م

محمد حسين ميرزا 88, 97

محمد صالح см. صالح

محمد شياني خان см. شياني

محمد نورجي 67

محمد سلطان (بهادر) 22, 27, 50

56, 112

مطلب سلطان 212

مظفرالدین سلطان محمود (بهادر)

см. سلطان 63, 68, 92, 93, 96

محمود, محمود سلطان

مهدی سلطان 22, 23, 190

میردرویش محمد (ترخان) 22, 50

ن

نصير 106

نور سعيد 18

نور محمد 216

و

ولی بیک 10, 110, 170, 176, 179, 180

ی

يار علی بیک 208

ياو ايمن? 216, 217

يعقوب 127, 190

يوجی 106

يوجی خان 19

يوسف 216

III. Указатель личных именъ.

1	اوروس ۱۷۹, ۱۹۱, ۲۲۰
ابن حسين ۲۰۴	اوروس بی ۱۷۲
ابوبکر ۱۰۶, ۱۰۷	اوروس بيك ۱۵۸, ۱۸۵
ابوكج ۱۳۸	اوروس خان ۱۰۹, ۱۳۰
ابولخير ۱۹, ۲۲۳	
ابو الفتح محمد شيباني خان	ب
[см. Шибани Хан]	بابير (ميرزا شاه) ۲۱, ۲۲, ۲۷, ۳۷
ابو الحسن (شاه مروی) ۲۵, ۲۶	۳۸, ۴۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۴, ۵۵, ۶۱, ۶۵
۲۰۵, ۲۰۷, ۲۰۸	۷۱, ۷۴, ۷۵, ۷۶, ۷۸, ۹۲, ۱۲۵, ۱۷۶
احمد بيك ۱۲۸, ۱۲۸, ۱۵۰, ۱۵۲	۱۸۰, ۱۸۲
احمد (سلطان) ۲۴, ۵۲, ۱۹۵	باقی بيك ۲۶, ۱۷۴
احمد فاسم ۲۱۳, ۲۱۴	بسانی ترخان (باقی) ۲۲, ۲۳, ۲۴
آق محمد (اوغلان) ۲۸, ۱۳۰, ۲۲۰	۲۵, ۲۸, ۲۹, ۳۱, ۳۲, ۳۳, ۹۴, ۱۰۰
التون ۱۵۵	۱۵۷, ۱۵۸, ۱۷۴, ۱۷۶, ۱۸۰
الحجہ خان ۹۶, ۱۱۷, ۱۲۲, ۱۲۶, ۱۲۷	باويك ۱۲۸
۱۲۵, ۱۲۹, ۱۳۱, ۱۳۶, ۱۳۸, ۱۵۰, ۱۵۵, ۱۵۶	باينغر ۷۸
المد جوق ۱۳۰, ۱۸۵, ۲۲۰	برجوك ۲۱۶

۱) Проф. Г. Вамбери въ примѣч. 32 указываетъ, что то-же лицо упоминается у Бабуръ *ابولحسن*; издание г-жи Беверилжъ даетъ *ابولحسن* — см. указатель I, стр. 5 и особенно I 188a.

بولمكارم (خواجہ) ۲۲, ۵۰, ۷۸

بهبود ۹۳, ۹۴, ۹۵

بیر ولی ۱۷۵, ۱۷۶, ۱۸۱

بيك تيلبه (= تيلبه) ۱۲۹

ت

تانك ياروق (اياق) ۴۴

تنجیل ۶۱, ۶۲, ۹۱, ۹۲, ۱۱۴, ۱۳۶

۱۲۷, ۱۲۹, ۱۳۰, ۱۳۲, ۱۳۳, ۱۶۴, ۱۶۵

۱۶۶, ۱۶۷, ۱۶۸, ۱۶۹, ۱۷۰

تيلبه (= بيك تيلبه) ۱۲۹

تيبور ۱۸, ۵۲, ۹۱

تيبور سلطان ۲۳, ۳۶, ۶۵, ۸۵, ۱۰۲

۱۰۹, ۱۳۸, ۱۵۳, ۱۵۸, ۱۶۳, ۱۶۹, ۱۸۳

۱۹۷, ۱۹۸

تيبور (سلطان) ۲۷, ۱۶۵, ۱۶۶

۱۸۶, ۱۸۷

شاهزاده تيبور (تيبور خان اوغلی)

۲۲۰, ۲۲۲

ج

جالبانش ۱۲۸

جان وفا بی (جان وفاء جانوفا) ۲۰

۲۲, ۲۳, ۲۴, ۸۶, ۱۰۹, ۱۲۸, ۱۵۵, ۱۷۲

۱۷۹, ۲۲۰

جانی بيك (سلطان) ۲۷, ۲۸, ۲۹

۳۹, ۴۱, ۵۳, ۱۵۵, ۱۶۱, ۱۶۲, ۱۶۳, ۱۶۵

۱۶۶, ۱۷۰, ۱۹۴

جعفر (سيد) ۱۵۹

جغتای ۷۵, ۱۵۶

جنگير ۱۹, ۳۶, ۱۵۶

جوانکبير (ميرزا خان) ۱۱۶, ۱۱۷

جيسن صوفي (۹۴, ۹۵, ۱۹۷, ۱۹۸

۱۹۹, ۲۰۰, ۲۰۲, ۲۰۴, ۲۰۶, ۲۰۷, ۲۱۵

۲۱۶, ۲۱۷, ۲۱۸, ۲۱۹, ۲۲۱, ۲۲۲, ۲۲۳

ح

حاجی غازي ۸۶, ۱۰۲, ۱۲۷, ۱۹۵

حسين (شاه, سلطان جهاندار, ميرزا)

۱۶۰, ۱۹۹, ۲۰۲

۱) Проф. Г. Вамбери указываетъ въ примѣч. 89, что Бабуръ дважды упоминаетъ это лицо, но подъ именемъ *حسين مروی*; издание г-жи Беверилжъ даетъ правильное чтение на II. 156a, 163a.

ح

حصاری ۸۱

خ

خضر ایل ۱۹۹

خصلت ۱۱۳

خواجه (ایل لار) — ۱۶۹

خیبری ۲۲

د

دورمان ۲۰، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۲۹، ۱۹۱

س

سارت ۲۸، ۸۴، ۱۹۷

سولدوز ۱۲۷، ۱۷۶

سیجوت ۱۲۷

ش

شبانلیغ ۱۳۶

ع

عراقی ۱۰۱

عرب ۱۱۳

غ

غلیجه ۱۰۸

ق

قاجو مرکان ۱۲۸

قارلیق ۱۲۷

قالماق ۱۲۲ [cm. قلماق]

قالماق | قویاق [Определение въ]

قیجاق ۱۷۶

قیزاق ۲۲، ۵۷، ۶۱، ۱۱۶، ۱۲۷، ۱۳۱

۱۸۰، ۱۹۵، ۲۱۴

قلماق ۱۱۶، ۱۲۲، ۱۲۵، ۱۲۶، ۱۳۷

قوشچی ۱۲۷

قونکرت ۸۹، ۹۴، ۱۲۷، ۱۲۹، ۲۰۰، ۲۲۴

قییات ۱۲۷، ۱۲۹

ک

کرماتی ۱۰۴

کورکان [Ванб. прим. 45]

م

ماسکط ۱۱۶، ۱۲۷، ۱۲۹

مغول ۸۱، ۸۵، ۸۶، ۸۷، ۸۸، ۸۹، ۱۱۲

ن

نایمان ۱۲۷، ۱۲۸، ۲۱۶

نکوز ۱۲۷

ی

یزدی ۱۰۴

۱۳۶، ۱۴۲، ۱۴۶، ۱۴۸، ۱۵۲، ۱۵۳، ۱۵۵

۱۵۷، ۱۶۱، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۶۶، ۱۶۷، ۱۶۸

۱۶۹، ۱۷۰، ۱۷۶، ۱۹۴، ۱۹۷

مکرت | مرکیت؟ | ۱۷۶

II. Указатель именъ племенныхъ и названій людей
по мѣстностямъ, предкамъ и начальникамъ.

سورقوت ۱۲۷	۱
ب	اداغ ايلي ۲۱۷
تازيك ۱۱۲	اداق بيگلار ۹۵
تامادور ۱۲۷	ارغون ۹۲، ۱۰۱، ۱۶۰
تشار ۱۲۶، ۱۲۷	اوزبك ۱۸، ۲۸، ۲۹، ۳۲، ۳۶، ۴۵
تارك ۱۱۲، ۱۱۶، ۱۶۵، ۱۹۲	۴۲، ۵۱، ۶۳، ۶۹، ۷۵، ۸۶، ۸۹، ۹۲، ۹۵
تريستانى ۱۷۶	۱۰۰، ۱۰۲، ۱۰۹، ۱۲۷، ۱۲۸، ۱۳۱، ۱۷۹، ۱۸۲
ترکمان ۹۵، ۹۶، ۱۹۹، ۲۰۱، ۲۰۲، ۲۱۵	۱۹۷، ۲۰۷، ۲۱۱، ۲۱۲، ۲۲۲
۲۱۷، ۲۲۲، ۲۲۳	اوشون ۱۲۷، ۱۲۹
ج	اوغلات ۸۹ [Вамб. прим. 86.]
چاربولوق ۲۱۱	اويرات ۱۳۹
چركى [Определение жъ тибг ۱۲۹]	ایماق ۲۲
چغتای ايلي ۲۱۱	ب
چغول (?) ۸۱، ۱۲۲ [Вамб. прим. 79.]	بابورى ۱۸۰
چالابى ۱۲۷	بدخشانی ۱۸۰
چنگیزی ۱۲۴	برلاس ۲۶، ۱۱۷، ۱۲۰
	بلخی ۱۶۰

نرتو ۱۲۳	و
نوخ ۱۲۸	وخش ۱۰۲، ۱۰۸، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۷۷
	ورزاب ۱۷۶
	وزبر ۹۵
	ی
هری ۲۵، ۱۰۱، ۱۰۲، ۲۰۲	یسزد ۲۰۵، ۲۲۲
هزاراسب ۲۱۹	یسی ۲۲، ۲۳، ۱۹۵، ۲۲۲
هزارا ۶۳	يورغام ۱۲۲
هند ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۷۲	
هندستان ۱۲	

ط	ساری ۱۰۶
طرقان ۱۲۲, ۱۲۶	سیر ۸۵, ۸۷, ۸۸, ۱۲۷, ۱۲۰, ۱۲۱
ع	سرای ۱۱۲, ۱۷۷
عراق ۷۵, ۱۱۶, ۱۷۱	سرپل ۲۸, ۳۷
عرب (= عربستان) ۱۲	سرخس ۱۹۷
ف	سند ۱۲۲
فان ۱۲۲	سمرقند ۱۲, ۱۸, ۲۰, ۲۲, ۲۳, ۲۴, ۲۸, ۲۹
فراخین ۲۳, ۲۴	۳, ۲۳, ۲۴, ۲۷, ۲۹, ۵۰, ۵۱, ۵۲, ۵۵, ۶۱, ۶۲
فرخار ۱۷۷, ۱۷۹, ۲۷, ۲۱۲	۶۵, ۷۵, ۷۷, ۸۱, ۸۲, ۸۵, ۸۸, ۹۰, ۹۲
فرغانه ۱۱۴	۹۳, ۹۴, ۱۱۲, ۱۲۱, ۱۲۲, ۱۲۳, ۱۲۵, ۱۵۵
ق	۱۶, ۱۷, ۱۷۱, ۱۹۰, ۱۹۱, ۱۹۲, ۱۹۵, ۲۰۴, ۲۲۴
قاجو بغلار (?) ۲۱۶	سوران ۲۳, ۲۴, ۲۶, ۱۹۵, ۲۲۴
قرا باغ ۵۲	سیستان ۱۲۶
قراخوش (ملکی) (?) ۹۶	ش
[Вамб. прим. 91.]	شاش ۸۵
قرا کول ۲۴, ۲۳, ۲۵, ۲۶, ۲۷, ۲۹	شام ۷۵, ۲۲۴
۱۹۷,	شورغان ۱۵۸
قافلیق (بیلاق) ۱۹۱	شهرخیه ۸۵, ۸۷, ۱۲۲, ۱۲۷, ۱۹۵
قاین ۲۰۲	ص
قوشی ۲۹, ۲۴, ۲۷, ۲۱, ۲۲, ۲۳, ۲۶	صفاهان ۲۲۴
	صیرام ۸۵, ۱۲۲

کولک cm. دشت کولک	۸۲, ۹۷, ۹۸, ۹۹, ۱۰۰, ۱۵۷, ۱۷۲, ۱۷۴
کهنان ۲۰۶, ۲۰۷, ۲۱۲	۱۸۲, ۱۸۷, ۱۸۸, ۱۸۹
کهن ۱۲۶	قندز ۱۱۲, ۱۶۱, ۱۷۵, ۱۷۶, ۱۷۷, ۱۸۲
کستان ۱۸۲ کستان ۱۷۷	۱۸۲, ۱۸۷, ۱۹۲, ۱۹۵, ۲۰۶, ۲۰۷, ۲۱۱, ۲۱۲
[? کستان. ۹۱۲.]	۲۲۴,
کیش (کش) ۲۴, ۲۷, ۲۸, ۸۲, ۱۶۳	قدور ۱۷۸
۱۷۱, ۱۷۲, ۱۸۲, ۲۰۶	قوندز ۱۰۰
کیشود ۱۲۲	قوندوز ۱۷۲
م	ک
ماخان ۱۵۹	کابل ۱۷۶, ۱۸۱, ۱۸۲
ماورا النهر ۸۲	کات ۱۸, ۹۴, ۹۵, ۱۹۷
مدینه ۱۵۱	کاشان ۲۰۵
مرغاب ۱۵۸, ۱۵۹	کاورکان ۱۷۴
مرغینان ۱۲۹, ۱۶۳, ۱۶۴	کرکی (کدری) ۱۵۸
مرو ۱۸, ۲۴, ۱۵۹, ۱۹۷, ۲۰۵, ۲۱۱	کریان ۲۰۵
مشهد ۲۰۴	کریمیه ۲۴, ۲۳
مصر ۷۵, ۲۲۴	کسی ۹۸, ۹۹
مغولستان ۱۲۶, ۱۲۷, ۱۲۸, ۱۵۰, ۱۵۶	کش cm. کیش
ن	کشم ۱۰, ۱۷۷, ۲۱۶, ۲۱۲
نارین ۲۱۲	کند بادام ۱۲۸
	کوفین ۲۴, ۲۳, ۸۸

ب

باختار ۱۰۱ [Вамб. прим. 100]

باغ جنار ۱۷۴

باغ میدان ۲۱

بخارا (بخار) ۲۹, ۲۸, ۲۵, ۲۴, ۲۳, ۲۲

۸۲, ۶۳, ۵۵, ۴۳, ۴۲, ۴۱, ۳۷, ۳۴, ۳۳,

۱۸۹, ۱۸۷, ۱۷۳, ۱۳۹, ۹۹, ۹۶, ۹۳, ۸۸,

۲۱۱, ۲۰۷, ۱۹۷, ۱۹۵, ۱۹۴, ۱۹۳, ۱۹۱,

۲۲۴, ۲۱۲,

بدخشان ۱۷۵, ۱۶۲, ۱۶۱, ۱۰۴, ۱۰۰

۲۲۴, ۲۱۲, ۲۰۷, ۲۰۶, ۱۸۲, ۱۷۷,

بغداد ۲۲۴

بغلان (باغلان) ۱۷۶, ۱۷۴, ۱۶۱, ۱۰۰

۲۱۲, ۱۷۷,

بلغ ۱۵۹, ۱۵۸, ۱۵۷, ۱۰۳, ۱۰۱, ۹۳

۲۱۲, ۲۰۵, ۲۰۴, ۱۶۲, ۱۶۰,

بولدوم ساز ۹۵

بیل بایه ۱۹۸ [Вамб. прим. 186]

ت

تاشکند ۱۵۲, ۱۵۰, ۱۴۸, ۱۳۶, ۱۲۲

۲۲۴, ۱۹۵, ۱۷۰, ۱۱۲, ۱۶۱, ۱۵۲,

تابسون ۱۱۲

تایقان (تالقان) ۱۶۱ (Вамб.)

تبریز ۱۱۶

ترکستان ۱۶۱, ۹۲, ۲۵, ۲۲, ۲۰, ۱۸, ۱۲

۲۲۴, ۱۸۲, ۱۷۰,

ترمذ ۱۹۵, ۱۸۲, ۱۷۲, ۱۷۳, ۱۱۲, ۹۳

توقوز طارم (Вамб. прим. 154)

۱۶۲, ۱۶۱

ج

جارجو ۲۰۸, ۲۰۷, ۱۹۷

جند ۴۷

جند ۲۲۴

جیعون ۱۵۸, ۱۱۲, ۱۱۲, ۱۲

جیر سویی ۱۵۵

چین ۱۱۶

ح

حجاز ۱۷۱

حصار ۱۰۸, ۱۰۴, ۱۰۳, ۱۰۰, ۹۶, ۹۲

۱۸۲, ۱۷۶, ۱۷۵, ۱۷۴, ۱۷۳, ۱۵۷, ۱۱۲,

۲۲۴, ۲۰۶, ۱۹۵,

حلب ۲

خ

خلان ۱۷۶, ۱۷۵, ۱۰۰

خن ۱۵۴, ۱۳۶,

خجند ۱۲۸, ۱۲۱, ۱۱۸, ۱۱۷, ۱۱۶

۱۶۳,

خدار ۱۰۲, ۹۱, ۴۲, ۴۱, ۲۴

خراسان ۱۵۹, ۱۵۸, ۱۰۱, ۲۲, ۱۸, ۱۲

۲۲۴, ۲۰۵, ۲۰۴, ۲۰۳, ۱۹۹, ۱۹۵,

خطا ۱۵۴, ۱۲۲, ۱۱۶

خواجده دیدار ۲۲ [خواجده و دار

۲۲ (1 см. ۲۲]

خوارزم ۱۹۱, ۹۶, ۹۵, ۹۴, ۹۳, ۱۸

۲۰۷, ۲۰۶, ۲۰۵, ۲۰۴, ۲۰۰, ۱۹۷, ۱۹۶, ۱۹۴,

۲۲۴, ۲۲۲, ۲۲۱, ۲۱۹, ۲۱۵, ۲۱۱, ۲۱,

خواست ۲۱۲, ۱۸۱

خوقان ۱۲۸

خیون ۲۱۹, ۱۸

حبوه ۱۹۸, ۹۵

خیبر ۴۴

خرقان ۶۳

د

دبوسی ۲۴, ۲۵

دریبد ۱۷۴, ۱۱۰, ۱۰۲

دزق ۱۲۲, ۸۵, ۶۱

دشت کولک ۱۱۳

ر

رافغ ۲۱۲

رباط ملک ۱۲۶

رزمین ۲۷

[Чит. рзмін. см. Туркестанъ проф. Бар-гольда, стр. 123]

رسنا ۲۱۲, ۲۰۶

ردم ۱۹۳, ۱۱۶ [Вамб. прим. 176.]

ری ۱۹۳, ۱۱۶

ز

رزمین ۲۷ см. رزمین

س

سابات (دشت) ۸۸

УКАЗАТЕЛИ СОБСТВЕННЫХ ИМЕНЬ.

I. Указатель именъ географическихъ.

الوند ۱۰۲, ۱۹,	۱
اندجان ۴۷, ۵۲, ۶۲, ۹۱, ۱۲۵,	اخسی ۱۲۵, ۱۲۱, ۱۲۲, ۱۲۲,
۱۲۶, ۱۲۷, ۱۲۸, ۱۲۹, ۱۳۰,	۱۵۲,
۱۹۲, ۲۲۲,	اداق ۹۵
اندخود ۱۵۷, ۱۵۸,	ارخیا, ارخیان (۱) ۱۲۵, ۱۲۰,
اوراتیبه ۸۸, ۸۹, ۹۰, ۹۱, ۱۱۶, ۱۲۲,	اسپر ۶۲
۱۲۳, ۱۲۶, ۱۹۵,	استرآباد ۱۰۶
اورکج ۱۹۵, ۲۰۲, ۲۰۶,	اشکبش ۱۷۹, ۲۱۲,
اوش ۱۶۲	آق سرای ۱۹۸
اوکوز ۲۶, ۱۷۷, ۱۷۸, ۱۸۷, ۱۹۷,	اقو مغول ۱۲۶
ایسیخ کول ۱۲۶	آق قایجیقای (۱) ۱۰۹

۱) Хотя въ указателѣ географическихъ именъ при назаніи госпожи Б е р е н ж ѣ „The Bahar-nama“ имени ارخیان и не имѣется, но мы его нашли на (73a), куда насъ привело данное въ указателѣ ارچیان. Въ неаккуратности указателей г-жи Б. мы имѣли и раньше случай убѣдиться, когда пожелали проверить, встрѣчается-ли у Бабурѣ имя تاجیک; на стр. 77 указателя I мы прочли подъ литерой 3b: تاجیک — „مارت—سیرت“, но въ указанномъ мѣстѣ оказалось одно مارت. Третья попытка пользоваться указателями г-жи Б. также не разубѣдила насъ въ ихъ *inaccuracy*. Сопихова آق قایجیقای встрѣчается у Бабурѣ по изданію Ильминскаго, стр. ۱۶ въ формѣ آق قیجیقای, а по названію г-жи Б. I. 13a) آق قیجیقای, однако послѣднее имя въ указателяхъ г-жи Б. отсутствует!

سالادی خوارزمشاه قونکراتلارین * جیقاربیل ایلل ایچیدا آنلارین
اوزی چون دولت ایله توشتی بخار * ایلادی ایلکا مروت اظهار
دوستانینک کونکلینی خوشحال اینی * خصمینک باشینی پامال اینی

LXXVI.

بی نیاز پادشاه درگاهیدا نیاز یوزیدین مناجات قیلماق
و حضرت امام الزمان دولتی نینک روز افزون لیغین
تیلالماک

ای ظفر بولینی آجقان تینکریم * شادلیق اشکینی ساجقان تینکریم^{1217b}
خانغه چون مویجه عنایت قیلدینک * خاطرین مویجه رعایت قیلدینک
ایلدینک لطف انکا ترکستاننی * یعنی حکم یسی ییله سورانی
خواجده احمد یسویغه آتی * ایلدینک همدم و یار جانی
کینتوروسان آتی ترکستاندین * خاطرین جمع قیلیب اول باندین
5 قیلدینک لطف سمرقند و بخار * بیردینک اول خانغه بویسرلاردا قرار
تاشکند ایلینی هم لطف اینینک * چتدینک خیلینی هم لطف اینینک
اندجان کشورینی هم بیردینک * بارجه خانلاردین اتی آیدینک
هم خصار ایلینی قیلدینک انعام * هم بدخشان ارا بیردینک انعام
10 بو شاری قندز اولوسین بیردینک * لوشبو ایللارنی انکا آیدینک
ایهدی خوارزمینی هم بیردینک انکا * من دیوانه نی دی ایهدی سنکا
کرمینک بیوله خراسانی هم * یزد و بغداد و صفاهانی هم
1218a مصر ایله شامنی بیرکیل انکا * اوفکالارمین بوق ایله بنده سنکا

بو ولایات که قیلدیم تفصیل * ملکنینکدا نیدور ای حی جلیل
15 تیلالماک شرع نیسکا رونق * مویکا بیر بارجه سین ای حضرت حق
کیم اوزی بار شریعت پرور * شریعتدا طرفت کستر
هم طرفتدا حقیقتنی بیلور * هم حقیقت بولیدا سیر قیلور
کورساتیم سین چون انکا محنت عمر * عمر بیرکیل انکا و لذت عمر

تمت الکتاب علی يد المعبد الائم قاسم فی سلخ جمادی الاول
سنة ست عشر و تسعمائة

۲

بیدیلار باشغینه اوغلانلارنى * جوعهدين فوته-اربيان جانلارنى
 اوزكدا بىيار توشوب قورغاندين * تاپقىلار اطف و عنايت خاندین
 120 ينه بير آي بو بىكلىغ اوتنى * چين صوفى قلعهنى محكم توتنى
 بير سحر خان ولايت پيشه * ايلادى قلعه ايشين اندیشه
 1215b ديدى كيم وقت بولوتور ايمدى * چين صوفى قالى تولوتور ايمدى
 جر يوروتى كه ياسانسون لشكر * كيم ابرور يىخنى زمان نوقت سحر
 چون يوروتى جرمنى لشكر ارا * خان عادل دل اشكر ارا
 125 بولديلار بارجه مكمل فى الحال * قلعهنى ايلاكالى ديب پامال
 ياسايپ كىلدى اوزى خان دليز * ايلادى حملة اوشول نوع كه شير
 بولدى سلطانلارى هم جولانسا * بولدى اوغلانلارى هم جولانسا
 پهلوانلار قوسوبان شاطورى * ساقلاديلار باريسى قابوى
 سحر اوق قلعه اوزه مينديلار * مينيان قلعه اوزه نيشديلار
 130 تر كمانلار اوروشه الماديلار * خان قاشيندا توروشه الماديلار
 ليك نصرت كىليان خانلارى * تر كمان منهنم اولدى بارى
 بير نيجه جابوقلاشيپ تورديلار * بير نيجه آنقولاشيب تورديلار
 1216a چين صوفى ارك ايجيندا غافل * چهل نيك باده سيدين لا بعقل
 سوران اونى يله بولدى بيدار * كوردى جانى ارا يوز مينك آزار
 135 ازانيب جيقنى اوروش ايلار اوچون * قانانيب جيقنى اوروش ايلار اوچون
 ليك او اوقت ييزيك ايل بىيار * تر كماننى قىليپ ايرديلار زار
 بارجه دين بورنا نيمور خان اوغلى * حضرت خان نيك سلطان اوغلى
 كولنى قلعه غه ساليپ ايردى * بلكه اول قلعهنى آليپ ايردى
 چين صوفى چون بو عادلا كوردى * تاشقى قورغاندا بو غوغا كوردى

140 ديدى ارك البحره سالاي اوزومنى * كورساتاي ارك ارا بوق اوزومنى
 قايتىپ ارك سارى بارغاندا * تر كمان قومغه يالبارغاندا
 كىچكاسيكا آنيان^۱ اوردى ييراو * آنى اول حالغه ييشكوردى ييراو
 آنيدين اوچنى و برابر كيتى * يىزادى ليك بيردعا ييتى
 1216b چين صوفى ايشى جو انداق بولدى * شهر خوارزم جيريكدين تولدى
 145 قلعه چون اوزك ايله تولدى تمام * تر كمان بوزى قرا بولدى تمام
 قيرديلار بارجه سيني ايت بىكلىغ * قابى انكسيز ايدى قابى انكلىغ
 تركاندين چه صغار و چه كبار * قالمادى قلعه ايجيندا ديار
 شاديانه جالينكيز ديدى خان * شاديانه ييله تولدى دوران
 خان امان بيردى رعيتلارغه * اوچراديلار باري دولتلارغه
 150 خان اوشول قلعهنى الغان ساعت * بار ايدى خلق قه وقت راحت
 صبح آدينه ظهور ايشى بو فتح * كوزكودين زنكنى دور ايشى بو فتح
 ييتكوراى عرضغه سوزنى محمل * بار ايدى شهر ربيع الاول
 هم ييكيرمى بير ايدى اول آيدين * بايلىپ ايردى جهانغه آيدين
 حضرت خان اناسى خان بولخير * ايلاكاندور بده خوارزمى سبر
 155 چون بو خوارزمغه قول سالغاندور * اوشبو آي البحره كىليپ الغاندور
 1217a بار ايميش آيدين اى پاك ضمير * اول محمل داعى نيكيرمى داعى بير
 صبح آدينه كيريب شهرغه خان * خطبه سن شول كون اوقوميش دوران
 الله الله نى عجب ايشى دور بو * اوشبو ايشى اسرو عجب دور اسرو
 چون خدا بيردى بو نصرتى انكا * هميشن قىلدى سعادتنى انكا
 160 اوزى نغنى سارى كىلدى خرم * كونكلى حازم ساربدن يىغم

1) Рук. 1 (ср. список 2) на стр. 99. А. С. 2) Рук. 2

دیدیلاز قالامادی حالی ایدی * اوروش ایلارکا مجالی ایدی
 عرض ایتمک خانعه بوسوزنی باری ایل * قویدلار رزمه یوزنی باری ایل
 خان دیدی چون اوروش ایلار بولدوک * قلعه نیک تیکراسیکا ابورولدوک^{f213b}
 یانماسون اوج کیجه کوندوزکا جه ایل * سونا تورسون بیه قورغان ساری ایل
 بلنه و کیرکی بیلنه بارسونلار * قاتلانیم تینکریکا بایبارسونلار
 شاطولوق شاطوسین آلیب بارسون * توره سین آغده سالیب بارسون
 چون بو حکم ایلادی خان اعظم * بولدی داکیر خدایق خرم
 نالک باشیدا باری بوسروشتی لار * بوسروشب قلعه ده یایوشتی لار
 کیردی خندق نیک ایچیکا اوزی خان * بورودی خلق بیلنه هر سلطان
 قلعه نیک تاملارین سالادیلار * بلنه و کیرکی بیلنه اولادیلار
 شاهزاده تیمور ایتمکاج جولان * نوکری قلعه نی قیلدی ویران
 اوق آتیم ییرنی یوزوب سالادیلار * شادیانه کونکی جالادیلار
 خسرو عاقبت^۱ اندیش عیید * بلکه شاهنده درویش عیید
 اوزی باشلاب جیریکینی کیلدی * قیلور ایشین بیه اوزی قیلدی^{f214a}
 اونک قولیدا اوروش ایدی سوار * المدجوق هم انکا بار ایدی بار
 باشلابان سول قولی ایتی جولان * بهلولان آق محمد اوغلان
 یاسادی یانیدا شیخیم میرزا * اولداغی ایلادی اهر و غوغا
 یوزدیلار تامینی توشلوق توشیدین * قیلایین و هم آتینک اوروشیدین
 خان اوزی خندق ایچیندا مکن * توتنی و قیلدی اوشول بیرنی وطن
 جانوفا اونک قولیدا جولان ساز * ایلادی جانی بیلنه رزم آغاز
 سول قولیدا یاسانیب کیلدی کوپک * تینکریکا تاناییب کیلدی کوپک

1) Pyk. etc.

اونک سول بیکلاری بارجه حاصل * توتنی لار خندق ایچیندا مکن
 شام بولغونجه اوروش قیلادیلار * شام بولغاج باری بیغریلدیلار
 چین صوفی تینمادی اوزی بیر دم * ایلادی رخنه لارین مستحکم
 کیرکالی قویمادی خسان لشکرینی * برالیغ ایلادی اول اکشرینی^{f214b}
 لیک خندق دین اوزی جیقمادی خان * خان داغی اندا ایدی هم سلطان
 کیچ قورون هم یاقیبان مشعللار * نوزدیلار رزم اوچون سلسله لار
 خصم بیلنه آتیشه توریدیلار * تا سحر توشینی اوردیلار
 حاصل اول کیجه کوندوز اولخان * توردی خندق ارا ایلاب جولان
 جیریکنی داغی یاندا ایلادیلار * رزمدا بیر ییزیدین قالادیلار
 نیجه کیم چنک و جدال ایلادیلار * نیجه کیم حرب و قتال ایلادیلار
 بولدورا ایلادیلار رزم بیلنه * کیشی تیتون بیه خوارزم بیلنه
 عاقبت خانعه داریدی بیر اوق * سویا اوتنی بیه فاشیغه بولوق
 نازنین عارضیغه آفتی قبان * بولدی کل کل غضیدین اولخان
 جد و جهد ایلادی بسیار اما * بیرمادی قلعه نی اول وقت خدا
 دمغه موقوف ایدی قلعه ایشی * لیک بیلماش ایدی اول دمنی کیشی^{f215a}
 اوج کیجه کوندوز اوتکاندین سونک * یاندى خان وسونکیدین سول بیلنه اونک
 بارجه ایل قوشالریغه باردیلار * بارجه قونوشلریغه باردیلار
 کرجه آیینمادی اولدم قورغان * لیک خان قهریدین اولدی ویران
 ایللی بسیار توشا باشلادیلار * جیه لیکلار بویینی تاشلادیلار
 دیدیلاز قالامادی آروق اصلا * بولدی چین صوفی آروق سیز رسوا
 نه قوا بار بو ساعت نه طوار * قالامادی قلعه ایچیندا جاندار

1) Такъ рук. Не лучше-ли

خان نغی اورداغه نوشتی خوشحال * قیللیبان خصمنی اندان پامال
 چون صباح اولدی بیغیلدی بیکلار * خان ایشیکی ساری کیلدی بیکلار
 دیدیلار ایرته کیچه چار جیقادور * چیریک انکا بیکوروب تالیقادور
 چون اوروش قلعهغه لایق ابرماس * کیشیمیز قلعه ایشیکا کیرماس
 لایق اول دور که یاری ایل تیغیلیب * قلعهنینک دوریغه فی الحال کلیل
 بارجه نوشلوق توشیدین تام اوروب * اوزلاری نینک بیرینی بارجه کوروب
 نازنین قلعه اوستورکابلار * تیجلیق عالمیش کورکابلار
 بو کیمکاش چونکه ارغه کیلدی * خاندانی اوشمونکا فرمان فیلدی
 بنده بیر قلعه بنا قیلدیالار * خصم دزدیغه دوا قیلدیالار
 قلعه چونکه قوباردی لشکر * اوزکا تیج اوانورا باردی لشکر
 کوچلار بیرله ساغینلار کیلدی * قلعه دین خلق تاشا فیلدی
 تاشاقلاری بولدی فراوان نعمت * ایشکاری بولدی فراوان زحمت
 یاز آچیلدی و بهار اولدی بنده * سوت ایله بارجه چیریک تولدی بنده
 بولدی بوغرات و قیمیز بس بسیار * بولدی ایش قلعه ایلکا دشوار
 کوچلار کیلدی ساغینلار بیل * ایل فرح فیلدی ساغینلار بیل
 آتقه اوت بولدی و ایلکا ایران * ایشکاری بار ایدیلار ایل حیوان
 هیچ پاندین یوق الارغه امید * محنتی توشنی الارغه چاویید
 بیغیلیب جین صوغه باردیلار * بیغلابان بیر نیچه بئاباردیلار
 دیدیلار آج بولوب بیز نیالی * درد و غم بیلله بولوب بیز نیالی
 آلتی آی بولدی که ورغان ایچیدا * بار بیزینک مختیمیز جان ایچیدا
 چون بو سوزنی دیدیلار اول فقرا * قیللیب انیشک تاشیدا واوللا

قهر ایتیب بیر نیچه سین اولتوردی * وهدین چرای اولوس دیک توردی
 اوزکا قورغاندا اول باشلادی ایل * ایت ایتیکا اوکولا باشلادی ایل
 ایشک و ایت ایتی دارو بولدی * دور قورغاندا بو طور ایدیلادی
 معتمد نغی کیشیلار دیدیلار * کیم خالایق ایتینی هم ییدیلار
 ایلکی آی خالایق اول قالدیلار * لاله دیک بارجه سولا قالدیلار
 جین صوفی چون مونی کوردی ناجار * دیدی آج ایلکا بو قورغاندین بار
 چون بو سوزلاری دیدی اول جاهل * بولدی مقصود اول ایلکا حاصل
 اتلانیب قاندهدا اوزی توردی * قلعه دین آج اولوسنی سوردی
 ایلکی اوج مینک کیشی حقیقی اندین * شهر خوارزم دیکان قورغاندین
 خان کوروب اول کیشی لرنی اول طور * دیدی کیم اوتی بو ایل جانیه جور
 بیرینکیز آتش بولارغه بسیار * ایلانک اسبابلارینی طیار
 ایل جو خان میچنین کوردیلار * خانغه تعید قیلا توردیلار
 قلعه دین داغی قوشا باشلادی ایل * اوزلارین خان ساری اوق تاشلادی ایل
 هم هزاراسب ایلکی مسافتی لار * عیش نینک مشعله سین بافتی لار
 هم کیریب خیوق اولوسنی خانغه * سولدیالار باشلارینی فرماتغه
 کرجه بار ایدری فراغت خانغه * کرجه بار ایدری فراغت خانغه
 لیک بسیار ایسیغ ایدری هم * دوزخی ایلاب ایدی آتی خدا
 پشه سی بار ایدی اسرو بسیار * نیشیدین بارجه خالایق افکار
 پشه سی هریری هر زنبوری * اوزلاری زمزمه طنبوری
 کیمدا کیم بوق ایدی بده خانه * پشه دریدین ایدی دیوانه
 پشه سیدین ایل ایدیلار بیمار * کوکاندین بده اتلار افکار
 بولدیالار خلق بی بیضاقت * کوردیلار پشه دین اسرو زحمت

یخشی لار باردی کۆکلتاش اندا * ایلادی اوز ایشینی فاش اندا 1210a
یوسف اتلیق ایدی نایمان ایلیدین * اول کۆکلتاش ایدی خان ایلیدین
اوزکا نایمانلاری هم بار ایدی * بوجوک اول توندا انکا یار ایدی 5
نور) محمد اینیسی هم بسیار * بولدی اول تون اسجیدا کارکدار
کیمکه کوروندی اورتینک کوزیکا * اوردیلار اوق کوزیکا یا یوزیکا
کۆب کیشیلارنی ییقا اوردیلار * خندق اسجیدا تیقنا اوردیلار

LXXV.

چین صوفی قورغانیمین جیه قیب تاشقاری اوروش
قیلغانی

بیر اوروش بو که خان دوران * اتلانیم ایدی و ایکی سلطان
فاجو بغارغه هوسناک ایدیلار * اول سبب دین یقعه داریدیلار
بارجه بیکلار تقی باریب ایدیلار * خان یله یقعه داریب ایدیلار
کیم جیه کیلدی اوزی چین صوفی * اوز ایشین قیلدی اوزین چین صوفی
ایکی مینک جاغلی ییغ ایدا * بارجه اعیان اداغ ایدا 1210b
دم لاشیب بارجه لاری سوردیلار * مولچار اوستیکا ییتیب توردیلار
اول کیلشتی کورویان یخشی بیان * بولویان جیه بیلان سرکردان
هر نیچوک بوله بیغیلدیلار خلق * اینک اوتروس یقعه کیلدیلار خلق
یوزیکا اوق آتیشه توردیلار * اوق لارینی انکا بیتکوردیلار
بار ایدی اول ارادا یار ایمکن * ایلادی اوزینی غرق جوشن 10
یوکوروب بارجه کیشیدین اوزدی * بارجه ایلکا ایشینی کورکوزدی

هر کیشی نینک باشیغه سالدی قیلچ * بده بیرینک فاشیغه سالدی قیلچ
کیم بیر اوق داریدی اینک کوزیکا * فان یوکوردی بده کوز و یوزیکا
ترکانلار بده یوکوردی لار * اولیحه مردک انکا بابوشنی لار
سوراب ایلئوردا آنی ایلاب ایدا * جانبی باشی اوزه شیخیم میرزا 15
کیم جان) ایدی شبانی خانغه * هر قورنداش هرینک) سلطانغه
اول چایب بیر نیجه نی قیلدی عدم * ایلادی تیغ ایلده قول لارنی قلم
ترکمانلار قانیدین قاجنی لار * یوزیکا فتح کالین آجنی لار 1211a
بیرایان مغفر ایلده جوشنی نی * اول خلاص ایلادی یار ایمکنی
انکاجه ایش باشیغه خان بینی * اوز قولیغه بده سلطان ییتی 20
خان) اوزی جانی الارغه اوترو * یخشی لار جانبی اوشول کون اسرو
نیجه چاهلنی آتیشان اوردی * نصرت و فتح سمندین سوردی
خاننی اول نوع کوروب یخشی بیان * قیلدیلار بارجه جالادنی عیان
توکتی لار اوقنی یاغی نینک باشیغه * یوردیلار باباغی نینک باشیغه
جون هجوم ایلادی اسلام ایل * تارتیب توردی بده خصم ایلای 25
چین صوفی یله اداغ ایلای تمام * بانیسان خندق ارا توتنی مقام
سورالیم شهرغه کیردی اوزی * وادی قهرغه کیردی اوزی
ترکمان نینک قول اباغی بارجه * بورنی و اغزی دوداغی بارجه
هم قیلچ بیرله چاپلیب ایدی * قانلاری بیرکا ساجلیب ایدی
هم بولوب ایدیلار اوقدین افکار * یاندیلار بارجه لاری قلعغه زار 30
کوب کیشیسی تقی اول کون اولدی * دیکالین کیم اداق اولکون بولدی 1211b
جون الار قلعه ساری یاندیلار * حسرت اوتی یله اورتاندیلار

يیری سید ایدی بیر قنبر * زور بخش ایگالاسیغه حیدر
ایکی سلطانسی آلیب تور دیلار * وهم سوزینی سالیب نور دیلار
کوردیلار خصم بسالین طیار * لیک قاجاقده بـالی طیار
ایکی سلطانسی ایکی بیک باشلاب * سونک فالور دیک کیشیلارنی تاشلاب 50
جانبی لار خصم سید روز ساری * خصمنی باسنی سپه کوردلاری
کرد ایچیندا بیر ایکی ابلانغاج * بیکلار اوزی یوروبان قاتلانغاج
تورا المای بورودی خسرو شاه * بولادی خان نینک خاطریدن آگاه
ایک اول رزمدا احمد قاسم * کیم قربنداش ایدی وهم خادم
کوب اوروش قیلدی ولی آخرکار * بولادی قنبر بیک اوقیدین افکار 55
باردی اوقننک اوجیدا شیرم هم * جیقتی اولداغی جهاندین بیغم
جیریکی قالدی ابلاغ اسنیدا * بارجه سی درد ایله داغ اسنیدا
هیچکیم بولمادی اول بیردا خلاص * بولدی لار کوپراک ایلی قیاغدا خاص
لیک تایلما دی هیچ اول کمراه * کیم اتادیلار انی خسرو شاه
عاقبت قیلدی لار انی پیدا * یاشونوب تورغانیدا جنک لارا 60
خرس ایدی جنک لارا بولمه نی عیب * جنک لار اول خرس بیله تولمه نی عیب
توتوبان جون آبی کیشوردیلار * تورهلار آلهه بیشکوردیلار
آیریب باشینی قنبدین فی الحال * قیلدی لار بایری قزاقلار پامال
انی جون بیریکا بیشکوردیلار * بیینی بوز نوکرین اولتوردیلار
فیردی لار بارجه مخالف لارنی * تیردی لار بارجه مخالف لارنی 65
قومادیلار باغی نینک اتارین * قیردی لار تیغ ایله حاصل بارین
الدیلار اولعه فلیپ مال لارین * بودیکان دیک فلیپ احوال لارین

70 تنه‌دین باشین آب‌وردبار * خجان قاشیغه بیسارا بوردبار
اوتی اینک باشی خوارزم ساری * ملک بر قنصه بر رزم ساری
مین کوروب آتی بو ساری کیلدیم * سینی بو این‌دین واقف قیلدیم
دیدیم ای قاصد فرخنده خبر * خوشخبر بول سالی اغزینکا شکر
شاد بولدوم بو خبردین بسیار * فالمدی کونکام آرا هیچ آزار

LXXIII.

خسرو شاه‌نیک‌باشی خوارزمقده ییتگانی

1209b

جئون ائنيك باشي ييتيشتي خوارزم * خان ديدى كيمكه قيلور ينيكا رزم
ييل كه آخر باشي مونداق كسلور * يولجي لار آني يائيدن آسيلور
چين صوفيغه ايتنيك ريلون * اوز باشي نيك براغيني قيلسون
چين صوفيغه چو بو سوزلار يتي * تركمان جهل بيله آيتي
هر نه باشيغه يازيب نور تقدير * كورمايين آني منكاي بوق تدبير
تا باشيم بار اوروش قبلغومدور * خانغه بيار توروش قبلغومدور
جئون بو سوزلار ديدى چين صوفي * جهل ساري داربدى چين صوفي
خان يته ايلادى ايلكيا فرمان * كيم اوروش فكرين ايتنيكيز يكدان
اوشو ساعتغه جه كيم خسرو شاه * باش قوبوب ابل اولوسي بولدى تباه
كوب اوروش ابلاب ابدى چين صوفي * ايلكيا ييتيب ابدى لاف و لوفي

10

LXXIV.

چين صوفى نىنىڭ شېيخون جىقائى

بیر اوروشی اول ابدی کیم ناکاه * تون یاربیندا بولوبان کیم
خان سیاهبده شیخون اوردی * اوزنی ایل ایچیکا بیتکوردی

کورالی کیم نی قیلور خسرو شاه * کیم انکا شاه زمان دور همراه
اول زماندین که باغی ابردی یاووق * بیر ابکی آی اوتوب ابردی یاووق
کیم بیراو کیلدی بخارا ساریدین * شهر معور دل آرا ساریدین
دیدى کیم شاه زمان بلخ ساری * کیلیش اصحاب ایله احبابی باری
بار ابیش شاه زمانغه همراه * بلخ نینک ملکی ساری خسرو شاه
کیشی کیلیش انکا قندز ساریدین * بول آجیلیش انکا قندز ساریدین
سوزلاری بو که بوروب خسرو شاه * کیلون اوز بکنی قیلای آگاه
بیر اوتوب بارجلارین تابشورالی * بمان و یخنی بارین تابشورالی
چون بوسوز کیلدی روان خسرو شاه * ایلادی شاه زمان آصاء
دیدى سیز موند تورونک مین بارین * انداغی خلعتی بیر اختارین
باردی اوشبو سوز ایله اول همراه * یعنی اول خرس لعین خسرو شاه
اولا سالدی بولین بغلانغه * بپر نجیر ایله کوهستانغه
باقتی اول ایل انکا یخنی و بمان * بولدیلار انکا مطیع فرمان
اندین اوزغاچ انکا باقتی نارین * دیدى کیم فتح قیلورمین بارین
اشکیمش ایل تقی کیلدیلار * جان بیله خدمتینی کیلدیلار
خواستنینک ایل لاری هم جان بیراه * کیلدیلار آلیغه اعیان بیراه
کیم و فرخار و کهستان^۱ بارجه * راغ و رستا و بدخشان بارجه
کیلدیلار بارجه انینک خدمتینه * بندهلیق عرض قلیب حضرتینه
خواست ملکیدا قویوب یرتلنی * بپر نیجه ناسره مهملانی
اوزی یش مینک کیشی بیراه کیلدی * قندز ایشیکیدا ماوا کیلدی
دیدى قنبری و سید عاشق * کیم بو حالتدا اوروشنور لایق

۱) Pyk. کوهستان

۲۵ قلعه نینک ایللی مخالف دورلار * ییزدین اول ایل باری خایف دورلار
قلعه نینک ایچیدا نی اولتورالی * ناشقاری نینکری نه دیسه کورالی
میلاده یخنی بیکیتمیز باردرور * کونکول ایستار ساغیتیمیز باردرور
سیغنیب حضرت خان دولتیغه * تایانیب بارجه انینک خدمتینه
خضم ایله تانک باشیدا یاچیشالی * سونکو و بوکده بیله ساغیشالی
۳۰ حمزه سلطانغه داغی باردی خبر * کیلور اندین داغی بیزکا لشکر
اوشبو سوزدا ایدیلار کیم ناکاه * فتح کیلدی انکا نصرت همراه
دیدیلار یتنی مطلب سلطان * حمزه سلطانغه خلف بلکیم جان
یتنی یوز سای کیشی همراه انکا * اوچر ایلان دولت ناکاه انکا
چون یتیب کیلدی مطلب سلطان * جیقتی لار اوترو انکا یخنی بمان
۳۵ کوردیلار بارجه انینک دیدارین * ایشیتیب روح قزا صفارین
دیدیلار ابدی توروش بوقور هیچ * جاره غیر اوروش بوقور هیچ
اوشبو سوز بیراه باری جیقتی لار * خصمنی زور بیله ییقتی لار
خصم نینک الیدا احمد قاسم * بار ابدی و انکا همدم شیرم
اول انکا و اندا قراول ایدیلار * بو جیقتی جو الارغه دیدیلار
۴۰ جایشیم بیکلاریکا باردیلار * بمان و یخنی باری باردیلار
دیدیلار باغی یتیشنی باسانینک * یاسانیب رزم ایتاردین اوسانینک
زهرین کیدی روان خسرو شاه * تارتیان جان ایچیدین یوز مینک آه
جیریکی داغی باساندیلار بات * هیچکیم دا یوق ابدی صبر و ثبات
یاسانیب توردیلار اول خیل اما * باقامادی دولت الارغه اما
۴۵ خان جیریکی جایشیم جیقتی لار * بیر بیرینی تایشیم جیقتی لار
ایکی سلطان ابدی اول لشکر ارا * ایکی باشلیق بیله ابدی سرغوغا

1207b

1206b

1207a

1208a

قايى نىك يىلغىھ اولتوردى اوق * بولدى اول اوق يىلھ اولماككا باوق 1204b
 قايىسى يىلھ يىلغىلدى * قايى نىك بىغرىغھ اوق سانجىلدى
 شام بولغونچھ اوروش قىلدىلار * شام اول قلعه دىن ايرىلدىلار
 سوداپ الدىلار اولوكلارنى بارى * كوزلارنى سالما دىلار قلعه سارى
 جون يانېب قوشلارېغھ 1) باردىلار * يىر يىرى نىك قوشىن اختاردىلار
 اولكان آدمغھ بىھ سان بوتق ايدى * اول جىرىك نىك كويىدا جان بوتق ايدى
 جون بوكون اولدى الار ايشى بوطور * نانكلا ايلاندى بىھ جىرخ ابلھ دور
 سالدىلار يىرىغھ نىقكارى * ايسنانان نىقچىلار دىن بىلار
 دىدىلار بىندھ كا دىمالارېم * قىچقىرىش لاردا ھىم آواز لارېم
 كىم انىك نىقغھ اوترو بىز ھىم * قازالى جىلار اسرو محكم
 مېن دىدىم بو سوز اياس ايشى بىلنك * مېن دىكان ايشى دا بارى جىھ قىلنك
 سىر اولخاج بولونكوز عرىدھ ساز * بولونكوز تاشتا شىعاعت پرداز 1205a
 نىق بىجھ كىشى سىن اولتورونكوز * باشلارېنى قاشىمھ يىتكورونكوز
 كىم بو ايشى قىلور بولھ بو كىجھ * بارجھ دىن ايرىلور اولھ بو كىجھ
 مېن انىك اوتولىنى خانغھ دىن * بىلكھ خوارزم داغى جانغھ دىن
 يىر بىكىت دىدى كە مېن بارور مېن * نىقچى جانىن اختارور مېن
 جون بو سوزنى دىدى اول يىرىغھلار * دىدىلار كوپ بورومىش بىز كىجھلار
 دىدىلار بارالى انىك يىلھ بىز * اىك خان ايدا سىز عرض ايتىكىز
 چىقتى لار اونچھ كىشى وقى سىر * سالدىلار نىقچىلار سارى كىم
 بارجھسى نىك باشىنى كىتىلار * كىلتوروب باشلارېنى آستىلار
 نىقچىلار باشىنى كىلتورغاج * بىندھ نىك اىغھ اوق يىتكور كاج

1) قولارغھ. 1) Рук.

شادىانھ جالېكىز دىب توردوم * يارغھ آنى سالېكىز دىب توردوم 115
 شادىانھ اول ارا جالغاج دىن * قلعه دىن خاق ناووشى الغاج دىن
 قوزغايىب بارجھسى اوبغاندىلار * اوزلارېكا بارى تولغاندىلار 1205b
 نانكلاسى يىر كىشىنى ايلجى قىلېب * قلعه نىك ايشىكىككا بارجھ كىلېب
 دىدىلار سىن جىغىلى ابلې سىن * اوشبو بىردا جىغىلى خىلى سىن
 120 نىدىب اوزىك يىلھ ياور بولدونك * خانغھ بو بىنكلېغ جىكار بولدونك
 مېن دىدىم سىزگھ جوايىم اوق تور * موندىن اوزكا بىھ سوزىم بوقور
 جىرونكوز دىن اقام اولدى نىتايىن * باشىمھ قاىغو اوكولدى نىتايىن
 مېن اقام قانى اوجون قاتلانامىن * مېن اوزوم جانى 1) اوجون قاتلانامىن
 آيىب اوردوم يىرىسى نىك قولىغھ * بىيلاربىب آنى اتام نىك بولىغھ
 125 جون بو سوز بولدى الارغھ معلوم * بولدىلار قلعه لارېدىن محروم
 نانكلاسى يىتى بىخارا جىرىكى * حضرت خان دل آرا جىرىكى
 جون جىرىك نىك خېرىن الدىلار * موج دىك سو اوزه جانقالدىلار
 كىچىلار ھىم يىلھ اول لشكر * قىلدىلار مرو دىلارېغھ سىر 1206a
 خان جىرىكى داغى خوشحال بارى * ياقادىن بورودى خوارزم سارى

LXXII.

خىرو شاھ قىندىغھ بارىب امام الزمان قىلىچىغھ اوجىراكانى

بو بولاك جون قانېب باردىلار * ايشلارېنى ايتىب باردىلار
 بولدى مىرزالارى بىلار ملول * پىر و برىلارى بىلار ملول
 دىدىلار ايدى بو جزوى ايش تور * چارچولوق يىلھ نى سانجىش تور

1) خانى. 1) Рук.

بیر نیجه لاق اییپ آنلاندی * اوز ایشیدا یوروبان قاتلاندی
بولدی همراہ انکا شافزمان * یوردیلار اول ایکی سرکردان
چارچو ساری ابو العین هم * بیسار بپ اشکرین اولدی خرم
کیم بییپ آنغوسیلردور فی الحال * صالح زارنی ایلاب پامال
بار علی بیک ییلده شیخ نظر * باشلابان کیلدیلار اندا اشکر 55
بار ابدی بارچہ ملش لار همراہ * بارچہ بپود کیی نامه سیاه
چارچو خفقی ییلان سوزلاشیان * وقت و لبحارلارین کوزلاشیان
ایکی مینک جه کیشی جوشن ارا غرق * یینیان کیلدیلار انداق کیم برق
قاپتارب ابردی منی حضرت خان * چارچو اشجره ابدیم مین نادان
اوج کیشی ابلکاری اول اشکودین * سالیان ابلکاری بول اشکودین 60
راست دروازغه چاققان بولدی * قابقاجی قابقانی بابقان بولدی
اوشبو حالتغه جه یوق ابردی خبر * منکا کیم قایدا بییپ تور اشکر
جون الارینک کیلیشینی کوردوم * اتلانیپ قابقا ساری ابورولدوم
بیر اوتوز قیرق جه بخشی و بمان * بار ابدی بارچہ نی کوردوم حیران
دبدیم ای دوستلاریم غم بیانکیز * بخشی ایق سوزیدن اوزکا دبمانکیز 65
بخشی لیق بولغوسیدور سیزلارکا * دور ابورولکوسیدور سیزلارکا
شکر! خان دیک ایلمیز بار ییزینک * بولغوسی فتح و ظفر بار ییزینک
بارچہ پروانده بولونکالر ابدی * باغی اوزره اوکولونکالر ابدی
اوشبو سوزلارنی دیکاج بخشی بمان * دبدیلار خان بولدا دور باش و جان
بوکروشوب قلعه اوزه میندیلار * اوروشوب قلعه اوزه میندیلار 70
آنغولاب باغینی قاپتاردیلار * قاپقادین باغینی قاپتاردیلار

جون قایتی باغی ایل کیلدیلار * کیلیان بارچہ سی ییغیلدیلار 1203b
بوز ییکی لارکا دبدیم بار سوزوم * ایتایین خلوت ارا سیزکا اوزوم
سالیپ آیهه ساری فی الحال * کیوروب ارک ارا قیلدیم پامال
بیر ابو اشجره باریسینی سالدیم * قفل اییپ قواغه کیلیدین آلدیم 75
جون اولوغلار باریسینی بیکلاندی * شهزینان خلقی مشکا ایلاندی
انکاجه بولدی نماز پیشین * بنه خصم اولدی خصومت آیین
ییغیان ابولر ایشیکین ساری * کیلدیلار رزم قیلورغه ککاری
ییغیان اشاخ و قیشنی بسیار * کیلدیلار بارچہ سی جبت و جبار
کیم کیلیپ قلعهغه اوت سالغایلار * قلعهنی بو اینس ایلده الیایلار 80
مینک جه بخشی بیکیی سایلانیان * بیز بیرکا سوز ایلده ایلانیان
باییشیب توره لارین کیلدیلار * اوت ییلده اوزلاری باقیلدیلار
چر تیکوردوم که تورونک کلسونلار * قیلور ایشلارنی باری قیلسونلار 1204a
قابقاغه بیتکوجہ آتیب اورمانک * اندا بیتکاندا باقیب نورمانک
اوشبو چر بیرله باقیب توردیلار * قابقاغه بیتکاج آتیب اوردیلار 85
ایسدا توره ابدی باغی نینک * ایتکیدا جتید ابدی باغی نینک
بیر بولی بخشی بمانیم پیویکیب * قلعه اشچیندا توروبان ابریکیب
بعضی قابقاغه بیتکان دمدا * بعضی سی تیزلیک ایتکان دمدا
خالشریز اوزره مینیب تورغاندا * پهلوان یققدین دم اورغاندا
بیر بولی تاش ایلده اوق آیلدی * شوبلا کیم باشنا بارین ایتلیدی 90
قایی نینک باشیغه نیکدی تاشیم * زار ییغلاب دبدی مونکلوغ باشیم
قایی بیرنینک کوزیکنا تیکدی ارقوم * قایی بیرنینک بوزیکنا تیکدی ارقوم
قایی نینک مانکالری مجروح اولدی * قایی تاش بیراه باشی ابورولدی

- 10 شادمانلیغ بیلە ساغر توتالی * نیجه خان قابغوسیدین غم بوتالی
قیلالی تانکلا کینکاش بخشی بمان * کیم بو کون بار غنیمت بو زمان
جون بو سوزنی دیدیلار اول بیکلار * سالدیلار عیشی ساری بول بیکلار
اوتوبان^۱ بارجهلاری اول سوزنی * توتتیلار عیشی سوزیکا اوزنی
اول کون ایچکاو بیلە اوتکار دیلار * مت اولوب مجلسیدین باردیلار^۲
15 تانکلاسی یازدیلار القصة خمار * بولدیلار بارجهلاری باده کسار^۳
بیر نیجه ایچتیلار اما آخر * تندلارک ایلادی میرزا ظاهر
دیدي ایچکاک بیلە ایش بونکوجی یوق * باردور اورکنج ایشی اسرو یادوق
کیلیتمکیز^۴ بارجه کینکاش ایلاکالی * فکرینک بخشی سینی سیلاکالی
فکر اینیب بارجهسی اولتوردیلار * سوزنی بو بیرکا بیتکوردیلار
20 کیم بیزینک بیرا ایرور خسرو شاه * قاجییان کیلدی بیزکا کراه
قندز ابلی انکا حاکم ایدیلار * اونوتوب بارجهنی آتی دیدیلار
هم حصار ایله بدخشان ابلی * کشم و رسنا و کهستان ابلی
اینک امریدا ابدی اوتوز بیل * هر قاجان بولە اینکدور اول ایل
خان اوزی کش و خوار زمدادور * چین صوفی بیرلە توروب زمدادور
25 بار اییش قندز ارا قنبر بی * اول اییش قندز ارا سرور بی
شاه محمود دیکان بیر سلطان * بار اییش قول لاردین^۱ یاش اوغلان^۲
بار اییش اول ارا سید عاشق * نور بخش ایلا که صبح صادق
بیر ابکی مینکجه کیشی بار اییش * کیم اوشول قلعه ایچیکا کیریش
توتوبان صدرینی اولتورمیشلار * انکا اول ایشنی روا کورمیشلار

1 Рук. اوتوبان. 2) Здесь пъ рук. по ошибкѣ повторены два стиха съ (199b) отъ 199a. 3) Въ рук. до 29 стиха написано ч. а въ началѣ 30 стиха — м. 4) Рук. قیلالی. 5) Рук. کیلیتمکیز.

- 30 یاغیقب اهل بدخشان داغی * خلق فرخار و کهستان داغی^۱
بار اییش اندا محمد فورجی * خام اینکازدا^۲ محمد فورجی
بارسه قندز طرفی خسرو شاه * بولەلار ایل کیلیدین آگاه
انکا اوزینکی توتوب بیروزلار * قلعه و ملک دین آبرورلار^۳
بولە اینک کومکی شاه زمان * انداغی بیصنی قیلورلار ویران
35 کیرسه قندز ایچیکا خسرو شاه * قیلە اوز منزلی چولانکاه
حمزه سلطانه داغی وهم توشار * وهم دین خانعه داغی وهم توشار
خان سالور قلعه خوارزمی بات * قوپار و قیلماش اوشول بیردا ثبات
چین صوفی فکردین اولور آزاد * اهل خوارزم هم اولورلار شاد
خان بیزینک ساری توجه قیلماش * الماین آتی بو ساری کیلماش^۴
40 جارجو داغی بسایب تور خانعه * ایشلاری اسرو یغیب تور خانعه
بار اییش اندا محمد صالح * نور سعید اوغلی بولسون واضح
شاه ابوالحسن انکا اتانسون * بارمسه اوزی نوکر قاتانسون
بیکلاری بارجهسی آتاتانسونلار * اتانیب بارجهسی قاتانسونلار
اندا کیم بار بیر ایلیکجه کیشی * ظاهره بولغوسیدور قاجاق ایشی
45 جارجودین اول ایتار بولسه قور * شاه ابوالحسن اونوب جابه بخار
خان اوشول بیردا تورا الماس هیچ * اوشو ایشلارنی کورا الماس هیچ
اوشو سوزلار جو مقرر بولدی * نصرت و فتح میسر بولدی
سوز بیلە تیندی باری نینک کونکلی * کرچه تاپیندی باری نینک کونکلی
دیدي میرزا که کیلیب خسرو شاه * بولسون اوشو سوزومیزدین آگاه
50 کیلیب اولداغی بو سوزنی بیلدی * اسرو میرزاغه تواضع قیلدی^۵

1) Въ рук. пъ началѣ 29 стиха написано ч. а въ началѣ 30 стиха — м. 2) Sic! 3) Рук. آبرورلار. 4) Рук. الماین آتی بو ساری کیلماش. 5) Рук. کیلیب اولداغی بو سوزنی بیلدی.

5 جون بوسوزلارنى ديدى ايلچى زار * بولدى ميرزا يانكى باشتين افكار
 جارلاشيب يىكلارنى قىلدى كىنكاش * ديدىلار يىكلارنى كىم كىلدى كىنكاش
 ديدى ميرزا كه نيدور چارۋى كار * ايشىيز اسرو بولونور دشار
 آلدى خان بارجه ولايتلارنى * ايلكا كورگوزدى شجاعتلارنى
 10 هېچ كىشى قالماي اول يان ايمدى * بو سارى كىلكوسى اولخان ايمدى
 شول زمان كىم آلور اوركنج نى اول * سالور البته خراسان سارى يول
 ايمدى ندىر بو كىم شاه زمان * بلخدين كىله و قىله فرمان
 هر نه كىم اول ديه انداق قىلاق * كل كىيى صحنيدىن آجىلاق
 كىلهلار ايتىلارنى هم بارجه * يىكلار ملك اوجون غم بارجه
 مېن قارىب مېن مېنى نىتكوسىدور * مېنى بىر يىردا مقىم ايتكوسىدور
 بىرى معيوب فقيرى دور مېن * تىنكرى بولدا اسيرى دور مېن
 15 نه قولوم بار نه اباغىم نه بىلىم * بو قدر ايدورلادور سوزكا ئىلىم
 كىلهلار بارجه اوغوللار يىغىلىب * بارجهسى ملك اوجون فكر قىلىپ
 بخشى راق بولغاي ارغۋ ايتىنك * ايتىيان بات مىنكا يىكلار قايتىنك
 جون بو سوزلارنى ديدى اول ميرزا * سالدى اوغلانلارنى ايجره غوغا
 باردىلار يىكلارنى بو سوز ايله * جانىلار آت بارى بو سوز بىله
 20 ديدىلار سوزىنى اوغلانلارغى * بىنكوروب بارجهلارنى جانلارغى
 بارجه سوزىنى قبول ايلادىلار * اتلارنى نىنك سىمىزىن سىلادىلار
 جايىمان بارجه ھرى باردىلار * اتانىنك كوتكىلىنى اخشاردىلار
 بلخدين شاه زمانى كىلدى * مونس روح و روانى كىلدى
 باردى شھددىن انكا شاه كك * كىم بولدى چىن صوفيغه بنده كوك
 25 كىلدى قابىن سارىدىن ابن حىين * كىم سەرقەدغە سالغوم شروشىن

هم ابوالحسن مەروى باردى * مەروىنىك عەرەر و سەروى باردى
 شول زماندىن بىرى كىم اول ميرزا * بلخنىنك اوستىدا ايلاب غوغا
 شاه مومنى هالك ايلاب ايدى * اتاسى بغرىنى چاك ايلاب ايدى
 بارجه اوغلانلارنى باغى ايدىلار * بارجه سلطانلارنى باغى ايدىلار
 30 بار ايدى اول ارا ايلاب طغيان * شاه مؤمن اتاسى شاه زمان
 كورمىن اتلارنى نىنك يوزىنى * دىر ايدىلار بارى موم سوزىنى
 ايمدى كىم خان قولى اوستون بولدى * دشت خوارزم چىرىكدىن تولدى
 وھم بولدى كه خراسانى آلور * بزد و كىرمان بىله كاشانى اور
 يىغىلىپ بارجهلارنى كىلدىلار * اتا حكىم بىله ايش قىلدىلار

LXXI.

كىنكاشىپ ھر سارى ايلغار يىكلارنى

يىغىلىپ كىلدى ايه بخشى يمان * كك و ارى و بوغداي و سامان
 بىر نىچە يىغلاشيب اولتوردىلار * بىر بىرىن مەر بىله كوردىلار
 ديدى ميرزا كه بو دور شاه زمان * بارچانكىزدىن اولوغ اولدور سلطان
 مىنىك اورنومدا اتى شاه قىلىنك * بارچانكىز ايتىنك ايتىنك كىلىنك
 5 هر نه كىم اول ديه انداق قىلىنكىز * ملكىنىك مصلحتىنى بىلىنكىز
 بارجه ظاھردا قىلىپ سوزنى قبول * بولدىلار باطن ارا اسرو ملول
 ھر نىچك بولە قورولدى مجلس * كىلدى يىكلار داغى بولدى مجلس
 ديدىلار فرصت اوتوبان بارادور * نسويت دولت اوتوبان بارادور
 كىلدىلار كىچىك اولوغ ميرزالار * ھر بىرى نىنك باشىدا سودالار

ترکان بس که اوق تاش آتتی * خلفتی خندق ارا بیرانسی
تاشکدن اخشامغجه توره بابینیب * تور دیلار بیکلار اولوسفه چایینیب
ایلکاری خلق اوزین سالمه دیلار * توره دین باش چقارا المادیلار
چین صوفی اوزی یوروب اتلاندی * کاه توشتی و کاهی آنلاندی
قاید کیم تام ییقیلیب ایردی * اول سرانجامینی قیلیب ایردی
توروشوب ایردی ارابه اندا * یوق ابدی هیچ خرابه اندا
ارابه اوزره فرا ایس لیک کیز * توتوب ایردی قیلیبان ای عزیز
رخنه لردین جواتا المه دیلار * قلعه یولینی توتا المه دیلار
باندیلار بارجه ضرورت بیرله * بارجه نیک کونکلی کجورت بیرله

LXIX.

f197b حضرت اسام الزمان و خلیفه الرحمن خوارزمشیرین
اوردوسی اوجون ملازم لار ییبارکانی و بارجه لشکر
کوچ بیله ساغین تیلاکانلاری

تاشکلاسی حضرت خان اعظم * بولوب اول رزم ایشیدن درهم
کینکاش اتی باری بیکلار بیرله * بو ساری اول ساری بیکلار بیرله
دیدیلار بعضی که اوتتی اوج آی * کیم بو قورغانغه قبل سالدی خدای
آزوق ایشی تفتی نوعی بولدی * چیریک آج و یلانکماج دین بولدی
ایلکاری بارمادی ایش رزم بیله * نیجه رزم ایتوک خوارزم بیله
آت بیله نیوه داغی کوب اولادور * بیاغ ایل نیک چیریک قاورولادور
خان دیدی بوسوز ایلاس بس قیلینکیز * فیلور ایش نیک براغینی ییلنکیز
ییارنیک کوچلر نیکیزی کیلسون * چین صوفی هم بو کینکاشی بیلسون

آزوق و ساغین آلیب کیلسونلار * بارجه قیش لیق یواغین فیلسونلار
f198a بیل لیق ازوقنی تاشینک بو بیرکا * اوت بالین دیک توتاشینک بو بیرکا
کیرماکونجه بو اولوس قولومغه * بارماغومدور بوروبان بولومغه
باقی عمر مونکا صرف اولسون * تا منکا ساغر نصرت تواسون
کیم بارورمین دسه بولی بولسون * شاهد کامینی باریب قولسون
یوق منینک هیچ بو بیردین کینساریم * یوق منینک هیچ ساری عزم ایتاریم
f15 قولوق آتقوجی روان آنلاندون * اوردا کیلماک اوجون قاتلاندون
خان بو سورلانی دیکماج سلطانلار * بیکلار و ایچکی لار و اوغلانلار
قیلدیلار بارجه کیشی لار تعیین * کوچ کیلتورماک آلاغه آیین
کوچ ایلد آزوق و ساغین بیار * تیلادیلار جه صغار و جه کبار
کوچ اوجون خان کیشی جون باردی * چین صوفی ایلیجیسی اوتکاردی
کیم خراسانغه باریب میرزاغه * یعنی اول شاه جهان آراغه
f198b باریبان چین صوفی حالینی دیکای * انداغی قال و مقالینی دیکای
تیلاکای چین صوفی اوجون مددی * مددی یوق که نیجه دیو و ددی

LXX.

چین صوفی نینک ایلیجیسی خراسانغه بارغانی
وسلطان حسین میرزا اوغول لارین ییغیب کینکاش
قیلغانی نینک داستانی

ایلیجیسی چونکه خراسان یینی * مونداغی ایشلارینی آییستی
دیدی ییزسینیک اوجون ساورولدوک * درد و غم لونی اوزره قاورولدوک
مدد ایلار محل اوتوب باره دور * چین صوفی نیک ایچی یوزمینک باره دور

1) Pyk. 2) Pyk. بالین دیک توتاشینک Pyk.

بینه اوندین ایکی باردی آنقه * سالیبان اندا اوزین راحتقه
راخی اولنکه یوق لبردی ساقلار * لیک بار ایدی کباب ایله الو
حاصل قیشلادی خان آبام * تاکه خوارزم ابشی تابی انجام

LXVIII.

خوارزم قلعه سید اعلی میرزا انینک شهادت تابقانی

بیر کیمه اسو عللا بولدی * سوران ونهره غوغا بولدی
کیلدی خاندین کیشی کیم سلطانلار * قراجی بیلک لار ایله اوغلانلار
باسانیب بارجهلاری نورسونلار * نی که حکم اولسه بینه کورسونلار

کیم بیغیلش کر آتیم قورغاندین * کورالی کیمسه بولور مو اندین
باسانیب بارجه اولوس توریدلار * کوزلارین قلععه آلدوردیلار
باسانیب توریدی خالایق اما * قیلدی قونکرات اول اخشام غوغا

جیریک بولم اوسم میرزا اوزی * ساریبان چین صوفیه ییتی سوزی
رخنه اوستیدا کیمه بولدی اوروش * بیرمادی رخنه دا آدهغه توروش
چین صوفی اوزی کیلیان توردی * ایشینی اوزی فیلیبان توردی

چون اوزین سالیب ایدی غوغاغه * یمان اوق تیکدی اوسم میرزاغه
آنی قایتارغاج اولوس هم قایتی * اولداغی ایلکا وداع اوبیتی
طایر روحی قسغدین اوجنی * بلبللی دام هوس دین اوجنی

قالدی آغا اینی سی آه بیلده * ناله و نوحه جان کاه بیلده
خانقه انینک باریشدین بسیار * بیغی کوب بولدی و درد ایلادی کار
اول جهت دین که سیوار ایردی آنی * کیم شجاعت بیلده رزم ایردی فنی

بار ایدی اندا بسی یخشی صفات * هم صفاتیغه مناسب ایدی ذات

خان انی دیر ایدی فرزند اوزیکا * کوب قولاق سالور ایدی هم سوزیکا
چون بواش اول کیمه واقع بولدی * اوروش ایلارکا مالم بولدی
ایک خان بولدی غضبلیق بسیار * اوتتی جانیهغه عجایب آزار

غضیدین یوروب اتلاندی اوزی * اتلانیب قلعنی ایلاندی اوزی

کوزلادی اوزی اوروش بیرلارینی * کوردی هر بیردا توروش بیرلارینی
حکم قیلدی که یسالون لشکر * توره و شاطو یسالون لشکر
هم اوتاردا یوروکان ایل کیلسون * توره سین اندا مکمل فیلسون

هر فالجان آت داغی ایل کیلسه اوروش * بولور و بولغوسی یوق هیچ توروش
چون بونوع اولدی خاندین فرمان * بییدیلار توره غمین یخشی یمان

چون جیریک اوره سوچر اوروادی * توره و شاطو مکمل بولدی
خان غضب مشعله سین تیز ایتی * تانک باشندا اوروش انکیز ایتی
توش توشیدین باری بوکروشتی لار * قلعه انینک تامیغه پایوشتی لار

ایک سلطان جهانگیر عید * ترکمانلارنی قیلارین دیب صید
لشکری بیرله یورودی اوزی * همدهی بخت هنر آموزی
راست خندق بقاسیغه ییتی * ترکمانینک بوراکین ایریتی

نوکری کورکاج انینک اول کیلشین * کوسانای^{۱)} دیب انکا بارجهسی ایشین
پاپوشوب نامنی کوب کاولادیلار * زور ایتیپ نامغه کوب هاوالادیلار
جیقیتی لار شاطو بیلان هم بسیار * توشتی لار تاش ایله بولوب افکار

تیشتی لار تامنی ایلک بیردا * باتسیان بارجهسی فان و تیردا
فایدا کیم تامنی تیشتی بیزینک ایل * ترکمان بولادی اندین غافل
سونکو بیلده کیلیب اندا توردی * کیمکه جیقیتی انکا سونکو اوردی

1) Sic!

جین صوفی قلعه‌دا باشی توپغوسیدور * تیریمین لشکریمیز سویغوسیدور
 ایددی بارجه آیشیب ملجارلار * قباي اوق تورسون آتی لشکرلار
 بارجه بیرلیک بیریدا قونسونلار * اوق آتیب یایله آونسونلار 80
 بیل بابیه قاشیدا توشتی اوزی * بیل کوب برکا بیتار بولدی سوزی
 قوندی ارک آیدا تیمور سلطان * هم اوشول طور که بولدی فرمان
 کیلدی شهزاده عبید خوش رای * ایددی منزلینی آتی سرای 1193b
 جیقتی اونلک اونکیغه سول سویلغه * هر کیشی باردی اوزی نینک قلیغه
 حلقه بولدی حیریک برکاری * حلقه سرکشتهسی لشکر باری 85
 نقطه دیک بولدی نمابان قلعه * کرجه بار ایددی پویشان قلعه
 خان دیدی کیم باری ایل ییغیلون * بورتاول تباو اوامیز (کیلسون
 کورالی جین صوفی نینک سوزی نیدور * مولجه غوغا بیله بوق) بوزی نیدور
 آت بیله تیوهنی اوتقه بیسارینک * اوزونکوز قلعه لرنی ایکارینک
 تینکری فرمانی کورالی فی بولور * قلعهسی قابسی محله‌دا بوزولور 90
 خان اعظم جون بو سوز آیتی * آت بیله تسیوه اورنساغه کیتی
 سافلاشیپ قالدی اولوس قورغانی * کوزلشیپ قورغان آلودا خاتمی
 تاشقاری ساقلاو ایددی هر باندین * ایچکاری قونکراو اونی قورغاندین
 صلوات ایددی و غوغا بیسار * فیجقیریشماقلاری بس ناهموار 1194a
 هفته اوتمادی کیم کیلدی خبر * کیم غنیمت بیله ثابتی لشکر 95
 بورتاول خیره تاشینی جابتی * قوی بیله آت لرنی ثابتی
 توشتی بولغای بیه بوز مینکجه طوار * آت و اویره نه حساب و نه شمار
 بولدی خوشحال بوسوزلاردین خان * بولدیلار شاد اول ابکی سلطان

1) Рук. 1940. 2) Рук. 1940. 3) Рук. 1940.

بولدی لشکرلاری بارجه معمور * اجاییق بولدی خالایق دین دور
 خان دیدی ایددی که توشتی آزوق * سافلاب اونورماغیمیزدا سوز یوق 100
 بعضی ایل دیدی اوروش ساله بولور * ضرب اوروش بیرله مونی اله بولور
 خان دیدی یکنجهت ایل دور بیسار * ترکمان بیرله بولوبتورلار بار
 حالیا باری اوروش سالاس ییز * صبرلی یار و رفیق ایلانک سیز
 خان اعظم جو بوسوز ایتی بیان * باردی ابولیک ابولیکا هر سلطان
 هر کیشی ملجارین اسراب توردی * اوزی نینک لشکرین اسراب توردی 1194b
 خان دیدی خط بیتهب لوق بیراه آتینک * ایتیکیز جین صوفی یوفو ابوانینک
 کیم نینک ایددی بیله ایشی قیلاسین * یوککیش قلعهنی سانشیش قیلاسین
 خط بیتهب سادریلار اول هم * دیدی قلعهنی قیلیب مین محکم
 تاکه سلطان جهاندار حسین * بار خراسان اراد الارمین شین
 اوشو کون نالیکلا کیلکوسیدور * مدد ایتماککی اوزی بیسکوسیدور 110
 حالیا اوروم ایلله فعله ارا * باردور اون مینک کیشی بارجه زیبا
 بیش مینک ابولوک خضر ایلدین بار * بارجهسی منکا قونشدانش و تبار
 تورث بیلایق آزوقوم بار بیلینک * شهر اچیمدور تولا ایتار بیلینک
 بو سوروم بارجهغه بولسون روشن * کیم داشیم بارجهغه تیک نورماس مین
 اوروش ایشاک دور ایشیم قیش و یاز * کیم اوروشه اوروش ایلارمین ساز 115
 جون بو سورقانی دیدی جین صوفی * دیتی خسان آلیغه لاق و لوفی 1195a
 خان دیدی قلعه‌دا اول اوتورسون * فی نصیب اولاه باشیغه کیلسون
 اوزکا قیشلاق سالور بولدیلار * قسابان آتی آلور بولدیلار
 قیش و شاخ بیله یغشی بیان * قیشایق ابولار بیسادیلار یکسان
 اوندین ایکی کیشی بولدی ساقلاو * قالغانی قوندا ایددی یاقیب الاو 120

ینه بیر نیجه ساجیب کوزدین باش * ماتم ایچره دیدی طوی سوزین فاش
 دیدی شهراده عیید ایواندی * شاهلیق مسندبعه ایواندی
 طوی لاق تور انکا ایددی طوی * طوی دین بولدی ینسه گفت و کوی
 قیلدیلار اسرو معظم طوینی * شادمانلیق ییله خرم طوینی f191b
 40 طوی اینیب حضرت خان ائالندی * اسرو خوارزم اوچون قاتلانندی
 خان دین پرور ائالانغاندا * چیریک اولخان بیله قاتلانغاندا
 قار ایددی و هوا اسرو ساووق * بار ایددی ارض و سما اسرو ساووق
 تقی یول هم بار ایددی اسرو ییاق * کیم اوشول شهر ایددی دنیغه فیراق
 بولدا معمورهسی یوق ایددی هیچ * بار ایددی بولی بسی پر خم و پیچ
 45 ساووقی ایله که خان دیدی اوزی * بارجه لشکر ارا یایلندی سوزی
 کیم قازقلیق دا بوروکان آتام * چونکه خوارزم ساری باستوق کام
 ایلا ساووق ایددی کیم یحیی بمان * ایله الماسلار ایدی اوت سبز جان
 اوت یاقیب حلقه لاب اولتورغاندا * که تونکوب که ایسیناتورغاندا
 نیجه نوبت کیلیان نیجه قوبن * ایلا دیلار اوت ایچیندا 1) ماسکن
 50 بیز افری ایستیبان قوبدوق * اوت فاشیدا ایلیتیبان قوبدوق f192a
 اوت اگر بولماسه ایددی بیردم * ساووق ایلاز ایددی ایلیی درهم
 خان بوسوزنی دیکاج ایل فاورادی * پوستین فکری بیله ساورولادی
 پوستین سیز کیشیکا جان یوق ایدی * جان نی کیم ائت ایمان یوق ایدی
 پوستین الماق چون بولادی رای * پوستین دولار اولدیالار پای
 55 ساووق ایل نیک باشیدین الدی هوش * سوسنی برعاقنی قلیاق فروش
 حاصل ایلا دیلار یحیی براغ * بارجه لشکر توزوب اسباب فراغ

ائالانیب حقیقی بخارادین خان * سونکیدین حضرت تیمور سلطان
 سونکالاردین بیه شهراده عیید * دیادی قایی ابرور عمرو زید
 بارجه ایلی سوروبان ائالندی * ادا اوریندا بولوب قاتلانندی
 60 چون فراکولکا بیٹی لشکر * چارچو قلعه سیدین کیلدی خبر
 کیم انیک حاکمی کیلماک بولدی * مرو دین رزفی کیسیلماک بولدی f192b
 بیر انکی کون بو خبر یاییلدی * بو خبر سونکیدین اول یک کیلدی
 خان اوزی بیرله آلیب باردی آنی * چارچوغه بیسارا بیردی منی
 مرو میرزاسی قاجیب کیندی سرخس * مرو دین بیر فونوبان بیٹی سرخس
 65 مین بارمب قلعه سی بیکی تیم * باریان کات ارا خلعه ییتیم
 ایل کوجوب خان ایچادور ایدی مال * مینی سرفوت بیله قیلدی خوشحال
 باشی قیزغاج اوزی هم ائالندی * رزم خوارزم اوچون قاتلانندی
 ایلادی حکم که ایلاپ جولان * اولکاری بارسون اول 1) سلطان
 بییری سلطان تیمور روشن دل * بییری شهراده عیید قایل
 70 یورتا اول داغی اوکوزدین اوتون * اوتوبان خیره بولینی قوتون
 تونکوب ایددی اوکوز اسرو محکم * کیشیکا یوق ایدی اوتماکدین غم
 باردی بیش میزچه کیشی پورتا اول * مختلط اوزیک ایله سارت و مغول f193a
 قیلدیلار اول ایکی سلطان ابغار * ایلاسان رزم براغین طیار
 قلعه سیغه ییتیان توردیلار * نوبت چنک چکر جالیدیالار
 75 سونکالاردین بیناکیلی خان هم * کونکلی اول قلعه بانیدین درهم
 دیدی جین صوفی سالیب حقه ایدور * باشینی ساغ آلیب جیقه ایدور
 الماغولده مونی کینکوم یوقنور * ایملکاکیم دولتمیسه تانوقنور

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن بخاراغه کیلیب
عبید سلطاننی طویلاغانی و خوارزم ولایتیغه لشکر
تارتیب بارغانی و خوارزم ایلمنی قباب قورغان
تیکراسیدا تورغانلاری

حضرت خان ولی اندیشه * ولی شوح شجاعت بیشه
تختیدا اولتورویان بیر نیجه کون * تخت ایلمنی کورویان بیر نیجه کون
ایلمنی مقبره سین قیلدی طواف * قیلدی دعوت ییله اول بیرنی مطلق
دعوتی ایلادی بحد و قیاس * دعوتین بیب دبددار بارجه سپاس
چونکه دعوت ابشی بیریان بولدی * خان اعظم بده صحریان بولدی
دبدی چین دینی کا باردی سلطان * سالدی بو دینی کییم بار یاخان
قدری سیار رفیع اولغوسیدیر * بیزکا اول بیردا شفیع اولغوسیدور
تا بو دینی دا ابدی اول سلطان * قویادی هر کنز الیکدین قرآن
ایشی قرآن ییله ایلدی دایم * خواه قاعد ابدی خواه^{۱)} فایم
ابدی هم بیر نیجه یغشی حافظ * گم ایور ایشلاری ایلکا واعظ
ترتیبیدا اولغوسیدار قرآن * شاد بولسون بسد روح سلطان
چون بو سوز خاندین صادر اولدی * حافظ اول تربت اوزه اوکولدی
خان جیقیب ایلادی فرمان ییله چر * کیم بخارادا ییغیلدون لشکر
کیم بوروب بارالی خوارزم ساری * ملک پر عریده و رزم ساری
اندجاندا جانی یکن سلطانندور * مغول اوزی ییله سرکهداندور

۱) Рук. خواهی.

تاشکند ایچره سیویچک سلطان * اولتورویان یوروتادور فرمان
بسی سوراندا^{۱)} کوجوم سلطانندور * قزاق اینک ایشیدا حیران دور
شهرخیه ایچیدا دور یعقوب * کیم ایور قوشیغه اوزی منسوب
حاجی غازیدور اوراتیپه ارا * اولداغی اندا ایورور ملک آرا
بار سمرقند ارا احمد سلطان * ابدی عالیدا بو دور دار الامان
حمیه سلطان بو ساری ثابتی قرار * بولدی تربت انکا ملک حصار
ترمذ اوستیدا قیلیان جولان * اولتورور نقد سید بابا خان
قندز آرکیدا ایورور قنبر بی * بولور اول اندا بسی سرور بی
مهدی سلطان هم اینک بیرله ایورور * رزمغه کیرسه آتینک بیرله کیورور
بار اینک بیرله سید عاشق هم * قلعه دنی قیلغولاییدور محکم
یوقتورور هیچ طرفدین رحمت * بارجه ایلکا بابایی امنیت
دیماسون ملک خراسان داغی لار * بیغیلیب یغشی بیان انداغلار
کیم جهاندین یوروش ابتی سلطان * دردیدین تفرقه لیک بولدی خان
اول اکبر قیلدی سفر عالم دین * بیزکا یوق هیچ خبر ماتمیدین
اوغلینی اورنیدا اولتورغوزدوک * نوکرینی قاشیدا تورغوزدوک
آنی یوقلانغوسی یوقتور بیزکا * عقلی و فهمی قانوقنور بیزکا
اوشبو قیش ایچیدا لشکر جیکالی * تخم احسان و مروت ایککالی
بیتیب اورکنج سوادین کورالی * انداغی خلق مرادین کورالی
اوشبو سورلار ییله ایلاندی خان * یوروتوب بارجه اولوغه فرمان
آلتی قوندی و بخارا کیلدی * کعبه سی آیدا منزل قیلدی

1) Рук. ۱۹۰۲. [2] Въ рукописи надъ первымъ словомъ 22-ого стиха поставлена буква х (чит.: х), а надъ первымъ словомъ 24-ого стиха—; следовательно оба этихъ стиха нужно переставить. A. C. J.

هم سمرقند سوادىغه توتاش * هم سمرقندغه اوزى قوداش
 5 خان يىتىپ اندا مقام ايتكاندور * اول كستانغه مقام ايتكاندور
 مين يىتىپ اندا كورونوش قىلديم * خان قاشندا بورا كىمنى قىلديم
 ايك خان يىلدى بىي حالىتى * يىلمادى هيچ كىشى احوالىتى
 خانغه معلوم ايدى كيم اول سلطان * بنده كا ايلاب ايدى اطف ايان
 10 بير زمان ايل كورونوشدين كىنگاج * درد ايتورغه فرصت يىتىكساج
 ايلادى اطف و عنایت اظهار * ديدى اى صالح سرکشته زار
 ملك قندز سارى بارغاج سلطان * مېنى بير واقعه قىلدى حيران
 مين فراغت يىله فوشوشوم دا * بير كىشى كىلدى مېنىك نوشومدا
 ديدى قوبغىل نه ياتىپ سين قوبغىل * نى توشاك ايتور بانيپ سين قوبغىل
 كيم بير آنىككى اوغورلايدورلار * سىنى اوبقوييله آلدای دورلار
 15 ديديم آتيم كوپ ابرور اى نادان * بيرىنى اللهار آخر نى زمان
 بنده دىلدى محل اسراي دورلار * جيهه آنىككى اوغورلاي دورلار
 مين ديديم جيهه آتيم بار بىبار * بيرى بوق بولسه نى پروايم بار
 قايتارا ديدى سىنىك جيهه آنىك * كيم الار بيرله سىنىك بار جهنىك
 ايكى دور بيرين آلور بولدىلار * كوشكولونكا فكر سالور بولدىلار
 20 مين ديديم قابىمىنى آلور اوغرى * كيم منكا تفرقه سالور اوغرى
 ديدى آلور قوشكار آنىككى سىنىك * اول سوز بدين بورا كيم كويدى سىنىك
 اويغنايىپ كىلديم ايله اويغودين * خاطر آشفته ايدى قايعودين
 دبر ايديم بو كيم ايكين با نه ايكين * بنده كوشكولومدا نى اوت يانه ايكين
 چون خبر كىلدى كه سلطان محمود * بوادى اغريغ باشمه جىقتى دود
 25 كوشكولومه كىلدى كه اولدور قوشكار آت * كيم نوشومدا ديدى بير عالى ذات

1187b

1188a

چون بو توشى ديدى اولخان بىرك * قبله سلسله عالم نىرك
 كوز بدين باشه اجازت بىردى * كوشكلىدين بير نىجه درد آيىردى
 درد چون ايلادى كوپ زور انكا * بو غزلى چيقاربىب بىردى منكا

1188b

اى دريغا كيم قىرلىق وفتيدا بولدم غريب
 نيكه بير نادان قولىغه قالدیم اندىن ابرىليب

1189a

30 چون غزلى من محزون اوفودوم * قايتارا ايلاد كچه مچون اوفودوم
 بولدم آشفته دل و خسته جگر * يانكى باشتين بنه بولدم ابر
 بير نىجه درد يىله آه اوردوم * بير نىجه نوحه يىله او كوردوم
 چونكه بو دردغه يوق هيچ دوا * انكا نكبير ديديم مونكا دعا
 كيم اللهى مياشين افزون ايله * انكا اقبالنى مقرون ايلاد
 35 ايلاد كيم بولماسون اندىن بو جدا * اى خدا ايلاد اجابت بو دعا
 چون كوشكولادا بو دعانى قىلديم * آه بيراه بيغيدىن بيغريلديم
 ديدى قابىسارى بارورسېن صالح * ايلاكين بىزكا معين صالح
 مين ديديم درد ايله ايلاب زارى * رخصتىك بولسه بخارا سارى
 ديدى بارىب براغ ايلانك طيار * كيم بواور خالوه كېم بات بخار
 40 مين بو سوز بيراه بخارا كىلديم * اوز اقام كوينى منزل قىلديم
 كوردوم اوغلىنى آنىك منزلدا * ياروق شمع آنىك محفلدا
 سجده شكر كىتوردوم بىبار * تىنكركا شكر ايتاتوردوم بىبار
 1189b
 كيم آنىك اوزىدا يوق بىكانه * بار اوشول شمع و اوشول پروانه
 تا ابد شمعى مشور بولسون * روم و رى انكا مقرر بولسون

1) После этой строки помещено миниатюра.

بولدی خانیم لاری هم نغمه سرای * دیدار بارجه سی ای بار خدای
کاش سلطان قاشیدا اولکای ابدی * اول نیریک بولغای ابدی بیزلار اولک
خان بو حالات ارا قوراندیغین * ایلکا کورکوردی مردانه-غین
مانع لار باش-یغه س-وردی قدم * دیدی تینکریدین ایرور بو ماتم
اناسیغه دیدی ای قلبه جان ! * بو ایرور حکم خداوند جهان
اول پاریب اوزکا کیشی فالغوسی بو * هیچکیم ملک اند آغوسی بو
ایمدی غمدین آیرا کور اوزی * فان باشینک دین آیرا کور کوزی
یئسا ابلینک باشیدا حکم ازل * بر زمان ایلکاری سولک قویماس اجل
خان بو سوزلاری دیان قونی بات * کرجه کورکوردی بی صبر و ثبات
کورینی ارینا جیغی و روان * دیدی کیم بیریکا بیتمون سلطان
بوکلاتیب آتی سمرقند ساری * بیبارا بیردی آقیب باش لاری
خان سمرقند ارا مدرسه * اس-رو مضبوط یئسا مدرسه
یاساتیب تورکه نشانی بولغای * اثر دولت خانی بولغای
دیدی اول مدرسه نینک صحنی ارا * قبلون اول بیغنی قریندان مأوا
خان سوزی بیرله اوشول بر مدفن * بولدی سلطانغه روشن مسکن
خان بیسارکاج انی مدفن ساری * سالدی یول کلبه محزن ساری
کوروب اوغلینی چاکر چاک اولدی * بر وکوک باشی اوزه ایرولدی
تیلابان یانیغه ال-دی آتی * دیدی کوزوم کوزی جانیم جانی
منکا راحتده اناکدین یول ابدی * منکا دینی دا کورار کوز اول ابدی
فلک عمریدا بولدوز سین ابدینک * اسکا عالمدا کورار کوز سین ابدینک
چون منکا اول ابدی چشم روشن * بی کوزوم نینک کوزی سین بولغای سین

[1] Фурк. 322 нужно ли извѣщать? А. С.]

شاهیم اول ایردی و سلطانیم اول * ناتوان جمیم ارا جانیم اول
چون منکا جان ایردی اول کان ادب * جان جانیم سینی دیسم فی عجب
حاصل روح روانی سین ایدینک * بلکه عالم ارا جان سین ایدینک
بار اناک اوزیدا سلطان بولغیل * شاهد فتح و ظفرنی ^(۱) قول غیل
کمر یراق سین منکا اوز اوغلو مدین * بخشی راق سین منکا اوز اوغلو مدین ^(۲)
کدخدایق سنکا قوتلوق بولسون * پادشایق سنکا قوتلوق بولسون
اوروس ایردی اناک آیده اولوغ * انکا دورماتدین ایرور بس کوب اوروغ
هرنه اول دیسه سوزیدین جیغه * بیر بیغیلدی داغی آتی بیغه
بو اناک عادت و دستوری بیله * روشن اول دایم ایتنک نوری بیله
اوشبو سوزلارنی دیبان سلطانه * بیبارا ایردی سورستانه
یعنی حکیم ملک بخارا ساری * نسلک جنّت دنیسی ساری
باردی سلطان بیله یکیم کریان * اوزی نینک اولماسی اوچون حیوان
باردیلار می حکیم ابله خانیم لار * آه و فریاد قیله خانیم لار
خان نقی تحت ساری سوزدی سمند ^(۳) * فکر خوارزم ساری سالدی کمند

LXVI.

بندہ صالح نینک امام الزمان خدمتِ یغہ کیلکائی و امام
الزمان واقعہ سی بیلہ غزلیں استماع قیلغانی

بنده سونگوراك قاليب ايرديم ييمار * بواب اول واقعه دين خان افكنا
قافليق آلميق ايرور ييلاغى * ديمه ييلاغ كه خورم باغى
زنت ملك سمرقند اندين * كم ايقى يوق سه هيج بستاندين

1) Рук. ١٢٤١, [2] Въ рукописи надъ ١٢ строки 45 поставлено ٢, а надъ ١٤ строки 44 —, следовательно эти двѣ строки нужно читать въ обратномъ порядкѣ. А. С.]. 3) Рук. ١٢٤٢.

بینی قرشیغه ومنزل قیلدی * خان ابشیتیب انکا اوترو کیلدی
 اوز قریندیشینی کورکاج اولمال * بولدی بسیار پریشان احوال
 10 کوزی نینک باشیغه بیردی رخصت * دیدی بار ابدی که باردور فرصت
 اوکوروب توجه کوکین ساز ایتی * دردلیک سوزلارین آغاز ایتی
 دیدی ای بیغنی قریندیش منکا * بویان کون لی اوجون کیلدی منکا
 چمن عمرونکا ای سرو روان * نی بلا بات پیشتب کیلدی خزان
 کوپ قریندیش لاریم بار اما * منکا سیندیک کیشی بولماس پیدا
 15 نیجه کیم کیلدی منکا محنت و غم * میندین ابریلما این اولدونک همد
 بزم اگر بولمه منکا یار ابردینک * رزم اگر بولمه مددکار ابردینک
 سین ایدینک داغ لاریمکا مرهم * سین ایدینک رازلاریمغه ۱) محرم
 سین ایدینک نخل حیاتیتم ثمری * سین ایدینک برك امیدیم شجری
 ناآوان کونکومه قوت سین ایدینک * شاه ارباب قوت سین ایدینک
 20 اوشبو ساعتیجه حجت قیلماي * جیریکیمدا بورودنک ابریلماي
 یسر یولی ابریلیمان کیشینک لا * میئی یسر یولی غریب ایتینک لا
 الله الله بونی ابریلماي ایدی * الله الله بونی باقیلماي ایدی
 چون بوسوزلاری دیدی حضرت خان * بولدی بسیار خروشی واقضان
 بولدی غوغای غریبی پیدا * اسمانغه ییشا بشاردی غوغا
 25 بیغنی و توجه جو ثابتی تسکین * کیلدی اوز حالیه خان مسکین
 دیدی تقدیرغه یوقشور تدبیر * بارچه غه بینکوسی حکم تقدیر
 بیبارینک ابدی انامیزکا کیشی * کیم کیلیب بیر نیجه آه اولسون ایشی
 کوروب اوغلینی کونکول سالتسون * تینکری نینک حکمیغه بویون نوتسون

۱) Pyk, «رازلاریمغه»

۱۱۸۴b اوغلی و کوچلاری کیلسونلار * قیلور ایشلارنی باری فیلسونلار
 LXV.

عبد سلطان انالاری بیله قرشیغه کیلکانلاری

چون بخاراغه بیتیشی بو سوز * بارچه ابل ایتا کیریشی بو سوز
 اناسیغه دیدیلار حضرت خان * کیلدی قرشی بیله نیجه سلطان
 سبزی کیلسون دیدیلار اول انکی شاه * کوچلارنی الا کیلسون همراه
 5 کیم عبید ابولانیان کیلکان اوجون * خان انینک کیلکانینی بیلکان اوجون
 قرشیدا طوی قیلیب نور انکیز * تیز کیلسون بارینی دیب نور تیز
 اوشبو سوزلار بیله شهزاده عبید * کیم انکا طایر دولت دور صید
 کوچلارنی آلیسان آدلانندی * ایک غمغه قالیبان اتلانندی
 کیم عجب وانعه لار کوروب ایدی * آلی تعبیر جیدین سوروب ایدی
 بیلماس ایردی که نه بولغای احوال * بار ایدی خاطریدا کرد ملال
 10 یوروبان قرشیغه چون بیتیلار * خانغه بیتکانلارینی اینی لار
 خان دیدی ایشینک اناغه حالین * ایلانکیز عوض انکا احوالین
 خان بو سوزنی دیکاج لول حالت ارا * باردیلار بیکلار اوشول ساعت ارا
 طوی دیب کیلکان اناغه فی الحال * دیدیلار کیم نه بولوب نور احوال
 طوی مانهغه مبدل بولدی * قرشی باشیغه جهان ابورولدی
 15 فراریب کیلدی بولاك مانم ایلی * محنت و غصه و درد و غم ایلی
 کورکاج اول اینی فراردی بیکیم * عمر باغیدا فواردی بیکیتم
 صرحه یسجاره فراردی اما * آق ساج باهنی آتی اول ایل ارا
 یایدی آق ساجینی ابلا ب فریاد * فراریب کوزی ییقیلدی ناشاد
 اوغلی هم ایلادی دردین اظهار * بیغلایان خلقتی بیغلانی زار

۱۱۸۵a

دیدنی ای جان بیله تینک سلطانیم * کوبدیلار ^{۱)} نهرینینکدین ^{۲)} جانیم
 بیکیشت اوغلونکنی یتیم ایفینک لا * قابغو ملکیدا مقیم اینتینک لا
 بیساریب ایردی انسی ترکشان * کیم نیلاب ایردی سیونچک سلطان
 ۱۳۵ اول باریب اندا کویار بولوب ایمیش * ایستاکان دلبرینی قلوبو ایمیش
 اوشبو کون نانکلا ییتیپ کیلکوسیدور * ماتچینکنی ابشتیب کیلکوسیدور
 نیتالی نی قیلالی جواره نیدور * جواره بیر بولاک آواره نیدور
 ۱۳۲۹ طوی باشلاب کیله دورلا اوغلونک * غمنی تاشلاب کیله دورلا اوغلونک
 تورمادینک طوبینی باشلارغه سین آی * کوبادورمین بو الم بیرله مین آی
 ۱۴۰ بیکلاری هر بیر سوز دبدیلار * هر بیر اوزکاجه قابغو بیدیلار
 چون بیغی بولدی ونوحه بیار * دبدیلار ابدی نیدور جاره کار
 غم بیله بیر نیچه قاورولدیبار * فیاور اینالارنی فیلور بولدیلار
 بیدیلار غل انکا دستور بیله * توروبان خاطر رنجور بیله
 قیلدیبار بات مکمل کفتین * یاپتی لار اینک ایلده پاک نین
 ۱۴۵ سالدیلار جسمینی تابوت ارا * قیلیبان ناله ییلان واولا
 قیلدیبار نعشیغه احرار نماز * ظاهر ایلاب باریسی سوز وکداز
 اوشبو حالت ارا تیمور سلطان * بیغلابان کیردی تارتیب افغان
 کوتاریب اوردی اوزینی بیرکا * قالمادی فوتی بیر سوز دیرکا
 ۱۳۲۵ ایسی ازدی و اوزیدین باردی * دیکاسین اول هم اوزین اوتکاردی
 ۱۵۰ تازه بولدی بیه داغ ماتم * بیه ایل کونکلیکا کار اینی الم
 مدتی کیلمادی سلطان اوزیکا * اسرو حیف ایلادی اول جان اوزیکا
 ابدی کیم کیلدی اوزیکا سلطان * اسرو کوپ بیغلادی و قیلدی فغان

۱) Рук. кувидлар [Мне оставили-бы чтение оригинала кувидла, ср. у сплвдух-
 щего стиха. Зачѣмъ здесь множ. число? А. С.]. 2) Рук. نهرینه ایچکدین

۱۵۵ لیک سرد ایتمادی اول افغان هیچ * انکا رحم ایلادی دوران هیچ
 چون باسیلدی بیغی بیکلار باری * دبدیلار نیچه غم اولسه کاری
 غم بیمه انک بولماغالی بیجواره * تیشکری اینک خواستیکا نی جواره
 کل اگر بارسه چمن بار اولسون * اورنیده سرو وسمن بار اولسون
 خان تیریک بولسون و تیمور سلطان * اوغلی بار اورنیدا قیلغالی جولان
 قلعه دا بیر نیچه بیک تورسونلار * درد ایلده عیشینی تینک کورسونلار
 آغاسی نعشینی تیمور سلطان * الا بارسون که نیلار بولدی خان

LXIV.

۱۸۳۳

معز السلطنه تیمور سلطان مظفر الدین

سلطان محمود بهادر نینک نعشینی قندزدین قرشیغه
 کیلتورکانی و حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن
 دردمنده نوالار بیله نوحه ساز ^{۱)} بولوب بخاراغه
 انالاری اوجون و عبید سلطان اوجون ایاجی
 ۵ یمبارکانلاری

چون کینکاش بیکلار ارا تابتی قرار * قلدیلار نعش سراغین طیار
 جهره و ایچکنی آنلیق باری * توزوبان نوحه و آه و زاری
 چیقتیلار نعش نیله قندزدین * قیلیبان بارجمسی تون قندزدین
 بارجمسینی بیغیب ایلاب افغان * تیرادی خان ساری تیمور سلطان
 ۵ اول اوکوزدین اوتوبان کیلکونجه * کیمه و سال اینین قیلغونجه
 خان اوزاب قرشیغه باریب ^{۲)} ایردی * لشکری اول ساری داریب ایردی
 ۱۸۳۵ بو داغی اوتوب اوکوزدین ییلدام * حضرت خان یولدا باستی کام

۱) Рук. نوحه ساز 2) Рук. باراب

- 90 بو سبب دین که اوشول شاه کرام * کیم قوی بار ایدی اندین اسلام
اول ولایت ارا بولدی بیمار * قیلدی بیمارلیغی جانیه کار
حشبه رنجیه کرفتار اولدی * جسیغه درد قوی بیمار اولدی
نیجه کیم بولدی مرض دین عاجز * قیلادی ترک نمازین هر کسر
چون مرض قیلدی تنی ایچره مقام * قیلدیلار حضرت خانیه اعلام 1180a
95 خان کوروب دردلیق اندین جانی * بیسارا بوردی تیمور سلطانلی
کیلکوجه قاشیغه تیمور سلطان * بیتکوجه باشیغه تیمور سلطان
کیلدی جانیه خدادین بیغام * خسته غه دار شغادین بیغام
کیم بو زنداندا نیجه تورغای سین * درد بیرله نیجه اوتورغای سین
سینک اوچون باسادیم باغ بهشت * کیلانا باغینکا ای حور سرشت
100 بار مهیا سنکا بسیار قصور * منتظر اندا سنکا بوز مینک حور
آج کوزونکنی و یرنکنی کورکیل * اوزنی اصلی یرنکا بیتکورکیل
چون بو بیغامی تانلی سلطان * توروب اوز یرنی بولدی شادان
تینکری بیغای بیله قیلدی سفر * ایلادی ملک بقا ساری کدر
جسدی قالدی جانی باردی * تیره دنیادین اوزین اوتکاردی
105 حیف و بوز حیف اوشول سلطان دین * حیف اول مرحمت بزداندین 1180b
حیف کیم بات سفر اینی اسرو * دهر دین بات کدر اینی اسرو
حیف کیم نخل عدالت سیندی * حیف کیم طاق شجاعت ایندی
حیف کیم اسرو بیکیک باردی بیکیک * اوزینی دین اوتکاردی بیکیک
حیف کیم بولدی بیکیک لیک بی طور * حیف کیم بولدی بیکیک لارکا حور
110 بولادی ابوان سخاوت ویران * داریدی باغ مروغه خزان 1)

- بولادی سلطانلیق ابشی نامضبوط * شاهلیق سلسله سی نامضبوط
کیم بهادرلیق ابشی بولدی خراب * هم بهادرلار انکا بارچه کباب
هم شریعت ایللی زار اولدیلار * زار و بی صبر و قرار اولدیلار
هم طریقت ایللی قیلدیلار آه * کیم طریقت شهن ایدی اول شاه
115 هم حقیقت اولوسی قاورولدی * هم حقاییق جمعی ساورولدی
1181a علم نینک دفتری بولادی بر باد * بولدیلار علم اولوسی ناشاد
فقر ایللی بر ییله تینک اولدیلار * هر بیر ییر ساری ساورولدیلار
نامراد اولدیلار اسرو شهر * ناتوان بولدیلار اسرو فضلا
قالمادی هیچ کیشی غم بیماکان * آه و افسوس بو غمدین دیماکان
120 هر کیشی کیم کوروب ایدی آتی * کوبدی بو غم بیلله مونکلوغ جانی
هم رعیت فیله قالدی فریاد * کیم بیور ایدی دیان تیزکا داد
بیکلاری بارچه قرا کیدیلار * خلعت اهل عزا کیدیلار
سالدیلار بارچه بویونغه قراکیز * آلدیلار بارچه بویونغه قراکیز
قالدی بیجاره اوروں ییک اوکوروب * بقه سین جاک قیلیب آه اوروب
125 نوچه ساز 1) بولادی بو یشکلیغ مکین * کای شه ملت و ای خسرو دین
سین بولوب تینکری وصال دین شاد * دهر زندان دین اولدونک آزاد
بیزنی قویدونک بو بلا و غم دا * بی نهایت الم و ماتم دا 1181b
سیندین ایرو فی کیراک بیزکا حیات * نیلاماس بیز بو جهان ایچره نبات
قانی باشینک اوزه بیجاره اناک * یخشیلیق ملکیدا آواره اناک
130 قانی اوغلونک شه دین دار عبید * کورماین قالدی سینی زار عبید
الده جوق بیر ساریدین چیکنی اون * اویدین ایل باشیغه جیقنن اوتون

تاغلاردین اینیسان کیلدیلار * بارجه سی مالدین آیردیلار
بولدی سلطان نوکری بارجه غنی * انجه مال بولدی که دیب بولماس آتی
جون حصار اهلیغه ییتی بو خبر * وهدین سوقیلیان بارجه جکر
50 یوردیلار قلعه لارینی خانغه * خان داغی حمزه دیکان سلطانغه
چیریکین خان جو پریشان قیلدی * اوزی ترمذ کذرینکا کیلدی
اونوروب اندا کیملار توردی * ایلکا دریا کذرین کورکوردی
خاق آلیب اولجه لارین اوتی لار * کش و قرشی یولین توتی لار
اونا قالدی انکی آی اولجه و مال * اولجه و مال ایلک اشکر خوشحال
55 کیتی باشینی آلیب خسرو شاه * خوار و مغلوک بولوب اسرو تباہ
قاجنی بابر داغی کابل ساری * شهر بزباز و قونقل ساری
یرابان قالدی ولایت ساری * یرادی خلق ولایت ساری
هر ولایت دا یراو سالدی وطن * قیلدی هر یرنی یر اوزبان مسکن
هم بدخشانغه یایلدی اشکر * هم کینانغه ^{۱)} یایلدی اشکر
60 باتی لار مانغه اشکر بارجه * آلدیلار قلعه و کسور بارجه
اوزی سلطان بهادر محمود * حضرت حق قیادی دیب خوشنود
قویدی قسردا بنای اسلام * کوز تیکوردی انکا اما ایام
قیلدی بیار مساجد معبور * ایلادی فسق ایلینی رنجور
سوردی میدان شریعتیغه سمند * ایلادی پایله منبرنی بلند
65 قیلدی تعیین بیه مقری و امام * ایلادی اشلیق و بومان انعام
دیددی کیم هر کیم اولور مکتب دار * ایلام لطف و عنایت بسیار
توردی اول خسرو صوفی مشرب * هر محله باشیدا بر مکتب

۱) Pyk. کیستانه

شاه جون ایلادی بو نوع ارشاد * بولدی قرآن اوفومالیق بنیاد
نابتی بر نیجه مسلمان اندا * مضطر و زار و پریشان اندا
70 عیب دین مذهب و ملت لاری پاک * اوزلاری فقر ییله عشرت ناک
ایلادی یرینی شیخ الاسلام * یریکا قیلدی فضائی انعام
یرینی محسوب ایتی اول شاه * آمر و ناهس خلق کمره
179a هر جاگیر کیم بار ایدی توکوردی * محسوب آتی توکا اوق توردی
بولدی قندز ارا اسلام آغاز * خلقیغه ایلادی ترغیب نیاز
75 فیرق ییل قندز ارا خسرو شاه * بولسامیش هیچ بوباندین آگاه
ایچکو ییکو ییله مشغول ایرمیش * نقل ایلدی انکا مقبول ایرمیش
یوق ایرمیش دین ساربدین بروابی * بار ایرمیش ایچکو ییله اوق رابی
ایلدی حضرت سلطان زمان * قیلدی اسلام نی اول طور عیان
اهل اسلام عیان بولدی لار * فاسق ایل بارجه نمان بولدی لار
80 قاضی شهر اناغان مالا * کیلدی سلطانغه و قیلدی ایما
کیم بو شهر انجه بی کافر بار * دین و اسلام سوزبدین بیزار
قاضی جون سوزنی انکا یتکوردی * نیلانیب بارجه سینی کیل توردی
179b ایلادی بارجه سیغه ایمان عرض * دیدی سیزلارکا بودور واجب و فرض
ساجلارینی بولوتوب تاشلاتتی * بارجه سین دین بولمغه باشلاقتی
85 راضی لارنی کیناردی اندین * هر یرنی یر ساری باردی اندین
مونداق ایشلارنی قیلغاج سلطان * بولدی لار قندز اولوسی حیران
ایلکا یوزلاندی بسی جمعیت * بولدی اول ملکدا بس امنیت
بولدی قندز ایل بارجه دلشاد * محنت و تفرقه لاردین آزاد
ایک یوزلاندی بادلار بیزکا * ییتی اول یردا جفالار بیزکا

باردی بابر فاتحه خسرو شاه * تینکری اول خوشی قیلدی کواه
 5 قولیدین جیغنی زمام تغدیر * نوکری توزدی کوزنجده بیر نیر
 بارجه بابر نوکری بولدیالر * بابر و نک باشیدین ایورولدیلر
 آلدی بابر داغی بولخان مالین * نیجه صدوق داغی اموالین
 تیلادی اهل و جواهر اندین * بولدی اولداغی ظاهر اندین
 نیجه یوز بیلغی بدخشانی اهل * بارجه سی زنک ایلده رسائی اهل
 10 بابرلار قولیغده نوشتی تمام * بولدیالر اهل کیسی آتشی فام
 تیره و آتارینی آتدیالر * جانیغده حسرت اوین سالدیلر
 کیدیلر جیه لارینی کوزنجده * دیدیلر قل سوزینی یوزنجده
 بنه بانغی تیلاب الدی آتی * تا خلاص اولدی اولومدین جان
 بیش قزاق بیرله اوزاق لاری * بولویان مال لاری بیرله غنی
 15 ابدی ییلماس کیشی کیم حال نیدور * اولدی تیرلدی مو احوال نیدور
 چون ولی بیک کا بیتشتی بو خبر * منفکر بولویان قیلدی نظر
 نوکری ابریلیب ایردی باری * نوشتی ایش باشیغده بیک نینک کاری
 20 الدی فی الحال قلم بیرله دوات * صدقینی ایلاکالی دیب اثبات
 بینیدی حالتینی سلطانغده * دیدی عرضیم بوشه دورانغده
 کیم سیزینک یغنی یغینیزی بیایب * مستایق اویق ولاریدین آیلایب
 قاتیبیان سیزکا سیغنا کلدیم * بارجه دین سیزکا تولا قیلدیم
 من یچارفی ضایع قیلماونک * من آوارهی ضایع قیلماونک
 خان فاشیدا کنهیم نی نیلانکیز * عفو ایلده اهل کنه نی سیلانکیز
 25 بیارینکیز منکا میر یغنی کیشی * کیم منکا یغنی لیق اوق بولده ایش
 منی اول قافلده یینکورکای * منی اول سلسله غده یینکورکای

[176a]

[176b]

چون بو مکتوبی کوردی سلطان * دیدی ای صالح زار حیران
 سنکا ایش بولدی باریب کینور آتی * یغنی لیق بیرله باریبان کور آتی
 1 بندر عرض ایلا دیم اول سلطانغده * سرور قافلده احسانغده
 کیم بو مکتوب ییلده مین بارماس من * شاه نینک الیدا بولسون روشن
 30 کیم دییش بیارینکیز یغنی کیشی * کیم منکا یغنی بولغای کیشی
 مین اوزومنی نی قیلیب یغنی دین * مین اوزومدین نی ییلیب یغنی دین
 دینی دا بارمو ایکن مین جده ایمان * یغنی بولورمو ایمان ای سلطان
 بولدی بو سوز ییلده سلطان خوشحال * دیدی سین یغنی سین ولیک خصال
 باریب آتی الاکیل بو ساری * کینماسون وهم ایتمیب اندین ناری
 35 بیز انکا لطف و عنایت قیلالی * خانغده ایتورغده داغی بیز ییلالی
 اوشبو مضمون ییلده یازیلدی نشان * بنده کا بیردی اجازت سلطان
 باریبان خواست دیکبان کشورکا * بیتم اول خواست داغی سرورکا
 خواست کابل غه یاقین بریر اییش * کیم اتی کورسه جهنم دیر اییش
 40 باریبان آتی کیتوردوم اندین * حاصلا اتی یینوردوم اندین
 اولجه و مال منکا کوپ نوشتی * چرک دنیا قولومه یاپوشتی
 لیک مین بودوم اندین قولتی * تانیدیم منزل ساری یولتی
 پانیبان کلدیم ایله سلطانغده * کوروب اول بیکتی^۱ بیلدی خانغده
 بیرولی داغی بولویان رسوا * یرابان قالدی میر باغ ارا
 اتی هم میر نیجه سلطان نوکری * یورتاویل بولیداغی ره کدزی
 45 توتویان تالادیلر باکا پاک * بولدیالر اولجه سیدین عورتناک
 ییکلاریکا جو بو ایش سالدی فضا * بولدی نوکریلاری بارجه رسوا

[177a]

[177b]

1) Pyr. بیتکی

کون فی کون دیملار نوتی نون * تینمادیلار سو ایچیندا نون و کون
چونکه بیر کیجه بیلدیر کوندوز * اوتی بامال سپاه اولدی اوکوز
سال ایله کیجی اوکوزدین سلطان * سال و مه کورمادی انداق دوران
چونکه لشکر باری سودین اوتی * شاه قندوز یولیش توتی
90 تونلا اوق ییتی اوشول قورغانغه * کیلدیلار بارجه اولوس سلطانغه
قیلدیلار قلعه کیلدین تسلیم * بولدیلار بارجه انکلا خاص و ندیم

LXII.

مظفرالدین سلطان محمود بهادر قندزدین بقا
عالمیغه کیلکائی

صبح جون اوردی علم خاوردین * رایت مهر یاییلدی زردین
1174b بنه خورشید فلک یاییدی نور * نور ایله قیلدی اولوستی مسرور
نور توتی باری آفاق یوزین * ظاهر ایچی فرا و آق یوزین
بارجه آفاق منور بولدی * فرا و آق مصور بولدی
5 شاه نورانی سلطان محمود * یوسف ثانی سلطان محمود
قلعه قندز ارا قیلدی نزول * ارکیکا ایلادی آهنگ دخول
قلعه دین کونکلینی چون جمع اینی * ایل ایشی مال آلورغه ییتی
دیملار قلعه ارا یوقنور مال * قلعه اهلغه پریشاندهور حال
کوچ سیز ایل قلعه دا قالیب تورلار * کوجلوك ایل بولای آلیب تورلار
10 بارجه ایل تساغ اوزه ساکن دورلار * باریب اندا متوطن دورلار
مال دین تساغ ابرور مالامال * کورلاسون تاغنی کیم ایستار مال
جون بوسوز بولدی اولوس دین معلوم * قیلدیلار تساغ ساری خلایق هجوم

1175a

لیک سلطان دیدی کیم برلیغ سیز * هیچ آدمی بیارماس دور بیز
هر جماعته نشانی بیرسان * هر بولکینک ایلینی ابرسان
15 بیارا بیودی اوشول شاه زمان * ایلادی بارجهغه مونداق فرمان
کیم سباهیغه تعلق اموال * بولور اوزبک اولوسیغه بامال
اشکیش کئوریکا باری اوروس * کیم بار اول تیکرادا بیار اولوس
باردی آنینک بیلدیر مینک حاجلی کیشی * جرأت اظهاری باری نینک ایشی
چانوقا باری فرخار ساری * دیمه فرخار که کلزار ساری
20 کل و نوروزدا دیکن فرخار * اوشو فرخار دور و بو کلزار
کلی بیاردور و لاله سی کوپ * بلبلینک شغب و ناله سی کوب
قوی قوی بیرله نوله صحرای * کوه و آلتون ایله دریای
آت بیلدیر تیوه سینک سانی بوق * اندا بوق اول کیشی کیم غانی بوق
1175b چان وفا ایلادی ضبط فرخار * اشکیش اولدی اوروسغه سرکار
اشکیش داغی منور بر ایدی * اسرو پر میوه و پر زریبر ایدی
25 ولی بیک نوکری اندا بیار * ایریلیب بیکلاریدین خوار و زار
کیلدیلار بارجه اوروس بیک قانیغه * بولدیلار جاگیر اینک خدمتیغه

LXIII.

سلطان وفاتیدین بورون ولی بیک نینک کیلکائی
و خسرو شاه نینک واقعه سی

ولی بیک هم اوتا آلمای حیران * تاغ ایچیندا بورومیش سرکردان
بورولوب نوکری آشفته بولوب * اوزی اول قصه دین آلفته بولوب
نوروب ایدی انکا ییتی بو خبر * کیم یینیب حکم خدای اکبر

حضرت خان فریدون مقدار * چونکه سلطان سونگیدین کیلدی حصار
 45 بیر نیجه وقت قیاب اولوردی * اوروش اول فاعده لایق کوردی
 اوروش اثناس¹⁾ ارا کیلدی خبر * کیم بوزوب نوکر و ملک و کشور
 ولی بیک قاجی فلان قورغاندین * باردی قندزغه تارنا اندین
 بیر ولی داغی بولوبور کواک * یوراک و همیدین اولوبور چاک
 بارجه قندز بیغیلور بولدیبار * رزم فسکرینی قیلور بولدیبار^{172b}
 50 بولدی بابر تقی اندا پیدا * ایک بار ارالریدا غوغا
 چون بوسوزلارغه فولق ساندی خان * دیدی اوخشاش بوکه حمزه سلطان
 اوشبو قورغانی قیاب اولتورغای * بیر ایک قول اینیک ایله تورغای
 ییز بوزوب بول سالالی ختلانغه * بیتالی بارجه اوشول قورغانغه
 قینکری بیرسه الالی قورغانین * روزی اولسه کورالی ختلانین
 55 اوشبو سوز بیرله اوشول خان عزیز * کیم ابرور پادشاه اهل تمیز
 حمزه سلطانی سالیب آتلانندی * اوزی ختلان بولیغه قاتلانندی
 چونکه ورزاب سویدین لشکر * اونی کیلدی بند بو تازه خبر
 کیم قضا حکمی بیلده خسرو شاه * بولوبان خان کیلیدین آگاه
 بیرکته المادی اول قورغانین * تاشلادی قندز ایله بغلانین
 60 قلعه‌دا بیر نیجه ترکستان * دیدیلار خاننی اونوتوب آتی^{173a}
 باقی قوشولدی باریب بایرغه * نوکر اولدی ایباریب بایرغه
 انسکا بار اولدی مغول و قبیجان * سولدوز و مکریت و بارین قلماق
 ولی کابل ساریغه یوز قویدی * بلکه اندین ناریغه یوز قویدی
 بیر ولی داغی بریدین کوچی * شمع افبال و امیددی اوجنی

1) Рух. اسمی

65 توردی نوکرلاری اول بیکلارینیک * باردی سودالاری اول بیکلارینیک
 اییدی بیلدام یوروسه حضرت خان * یا آتینک الیده بارسه سلطان
 فتح اولور قندز بغلان باری * صشم و فرخار و بدخشان باری
 بو خبر چونکه محقق بولدی * صمیم اوشول قومغه دور ابورولدی
 سو بقاسیدا توره توشی خان * دیدی محمود بهادر سلطان
 70 ابغاسون قندز و بغلان ساری * سورسون اشهبی کیستان ساری
 کوجالوک آلیق کبش بولسون همراه * تقی هر صمیم که انکادور دلخواه^{1173b}
 بارجه بارسونلار¹⁾ آتینک بیرله بسات * لحظه ابلامسون صبر و ثبات
 بولدی سلطان تقی اسرو خوشحال * باردی قندزنی قیلورغه پامال
 بیر قونوب وخنس سویغه بینی * آتی کورکانینیک هروشی کیتی
 75 سوتاشیب اسرو اولوغ بولوب اییدی * توتاشیب اسرو اولوغ بولوب اییدی
 ییتی بیش مینک کیشی سلطان بیرله * قیلیان خدمتینی جان بیرله
 هر لچوک بولسه کدر تابتنی لار * آتلارین سو ایچیدا جابتی لار
 بعضی ایل ایلا دیلار سال خیال * حامل اسلحه قیلدیبار سال
 اوتکاریب اسلحه‌نی سال بیلده * کیچتی لار اوزلاری هر حال بیلده
 80 یالداپ اوز آتینی کیچتی سلطان * کیچتی بارجه جبریکی امن و امان
 بیر قونوب اندین اوکوزکا ییتی * بارجه لشکر ایلک آیینی
 کیم سرای اوستیکا جمع اولسونلار * سال باغلاب بقیدا تورسونلار^{1174a}
 بار اییش اندا قمیش اسرو قالین * ایل قمیش ایو یاسامیش اسرو قالین
 سال باغلارغه مناسب بیر اییش * کورالی حضرت حق نی دیر اییش
 85 اوزی باشلاب بورودی راست سرای * قیلدی اونساک براغین ظل خدای

1) Рух. سونلار.

صادر اولخاج بده انداق فرمان * اقلانیب قرشیغه کیلدی سلطان
چیریکینیک سونکین اندا آلدی * ترمذ اوستیکا یوروب بول سالدی
چونکه دربنددین اوتنی لشکر * کیلدی ترمذ طرفیدین بو خبر
۵ کیم یوروب قلعه ترمذنی روان * باقی ییک منزل اینتیب تور بغلان
اندا هم تورغوسی بوقتور باقی * بولغوسی هند مییکا ساقی
بو خبر خان فاشیغه هم بتی * خان ایشینکالج بو خبرنی آبتی
کیم یوروب باقی ترخان فی الحال * ترمذ اوستیکا آجسون پر و بال
اوشو ائادا بیتیب کیلدی روان * حضرت خاندین باقی ترخان
۱۰ دبدی خان هم بیتیشیان کیلددور * قلعه آلور براغینی قیله دور
مینى ترمذکا روان ایلادی خان * دبدی زینهار^{۱)} بوروسون سلطان
ایلاسون جالوکهین ملک حصار * تونماسون بو ارادا^{۲)} هیچ قرار
چون بو برلیغنی ایشینی اول شاه * خصم نیک خالیدین اولدی آگاه
بورودنی ملک حصار الماق اوچون * خصم نیک جانیده اوت سالماق اوچون
۱۵ چون کاورکانکا بیتیشتی سلطان * بخشى سوز بیراد کیریشی سلطان
لیک الار قیلما دیلار سوزنی قبول * قیلدیلار حضرت سلطان ملول^{۳)}
قلعه بیک ابدی و تاغ اوستیدا * بار ابدی نیجه بلاغ اوستیدا
دبدی بو قلعه ایرور اندک بیر * تخمتی تینکری بیرور بولده دیر
بارالی ابدی حصار اوستیکا * بینالی باغ جنار اوستیکا
۲۰ کورالی کیم نیدورور حال اندا * ایلکا نی بولغوسی احوال اندا
چون ولایتیغه کیردی سلطان * قیلدی برلیغ که چه بخشى چه یمان
قلعه مالیه طمع ایلامسون * مالی نیک بخشى سینی سیلامسون

۱) Рук. زینهار ۲) اراد ۳) Конъектура Г. Вамбери, рук. ... (sic!)

کیمکه ایل مالیه طامع بولده * بخشى لبق بولیه ممانع بولده
تلاتور ایوی و باشی کیسلور * باشی قورغان ایشیکیدین آسیلور
۲۵ چون بو برلیغنی بک ایتی حضرت * بولمادی هیچکیشیکا قدرت
کیم کیشی مال ساری کوز سالغای * پا بیرونیک برکاهین الغای
۱۷۱۵ بار ابدی قوی ییلده اوی بسیار * نیوه و آنغه یوق ابدی شمار
چون کیشی سالمادی کوز مال ساری * کیلادی سلطان فاشیغه خلق باری
نه رعیتیه سپاهیدین الم * نه سپاهیغه رعیتدین غم
۳۰ قوی ییلده بوری مصاحب بولدی * اوشبو ایش اسرو مناسب بولدی
عدل بابیلدی حصار اهلیغه * حکمی اول ملک و دیار اهلیغه
اوزی سلطان^{۱)} قبادی قورغانی * تاش اولوس کیلدی کورا سلطانتی
کیلوروب بیردیلار ایل مال امان * بولدی اول مال ایله خرم سلطان
مال غایبنی نفی بیردیلار * کیتکان ایل مالینی آیردیلار
۳۵ بولدی سلطان ییلده کیلکان لشکر * مال غایب ییلده خرم یکسر
قیاب اولتوردیلار اول قورغانی * کوز توتوب نوردیلار اندا خانتی
ایکی مینک چه کیشینی دیب دلخواه * قلعه سالیب ابدی خسرو شاه
۱۷۲۵ قلعه نی بیرکتیب ابدی بسیار * ایشیغی بار ابدی انبار انبار
اوزی قندزنی^{۲)} وطن ایلاب ابدی * انی کازار و جمن ایلاب ابدی
۴۰ بیر ایتی سی بار ابدی ختلاندا * یاسانیب شهر امانی اندا
ولی آلتیق ابدی ختلان داغیسی * بیر ولی ابدی بدخشان داغیسی
هر بیر اوز کورینی بیکلاب ابدی * جوشن و مغفرینی بیکلاب ابدی
تاغلاییب ایردی لار ایل لارنی تمام * بیاریب تاغ ایلکا پیغام

۱) Рук. ۲) Рук. قندلی

- قايىلى لار جنك جالادورلار ايدى * بنده دين هوش الادورلار ايدى 1168b
- 15 بنده آوارلار دين خوشحال * دينى دين بولوب ايدىم فارغبال
بزم ايدى دين بولوب ايدىم غافل * سازدين بيغيغه كونكولم مابل
كوزلار دين افادور ايدى باش * خاطريغه باقادور ايدى باش
خان كولوب منع اينادور ايدى ميني * ليك مين سيم سرشك ايله غنى
خان بولوب بارجه دين بى پروا * مينيك اشكبه دين ايماس ايدى جدا
20 بىر طرفدين كوزومه خان ناظر * بىر طرفدين بنده سلطان ناظر
مين الار بزميدا مونداق مشغول * بولوب ايدىم بيغى بيرله مقبول
بيغى دين اوزك ايشيم يوق ايدى * اول بيغى بيرله^۱ كونكول توق ايدى
خان قى بيغيغه طالب ايدى * انكا سلطان قى راغب ايدى
بو سببدين اوشول ابكى جان * كيم بيرى خان ايدى بيرى سلطان
25 اسرو پاكيز كونكولوك ايدىلار * سوزى پاكيزه كونكولدين ديدىلار
كرجه سلطان ايدىلار صورت ايله * تحت اوزره ايدىلار دولت ايله
ليك معنى بيله درويش ايدىلار * باطننا عاقبت انديش ايدىلار
بوقه صالح كينى مسكين كدا * بولا الياس ايدى اندا اصلا
حاصل بار ايدى خوش بزم لارى * بزم ارا داعيه رزم لارى
30 الهه اولوب ايدى آت بيرله قوى * كيم تولوب ايدى بارى شهر و كوى
هم ساجيق بار ايدى بولدوزدين كوپ * هم كييب كيش ايله قوندوزدين كوپ
بسه بىر آيغجه طوى ايدى * طوى اوشول شاهغه دلجو ايدى
جان وفا توروب اولاشتى آشين * اونكاريب اوج فلكدن باشين
...^۲ فيلى اوردوس بى قمت * يىلدى اول ايشى اوزنكا دولت

1) P. ۱۷۳, 40. 2) P. ۱۷۳, 40. (sic) P. ۱۷۳, 40. 3) P. ۱۷۳, 40.

- 35 قوتى اول مجمع ارا شيخ مريد * كيم بهادرلار ارا ايدى فريد
صوتارا آلمى بهادر اولوشين * كيم فيليب ايدى بهادر اوروشين 1169b
كوتاريب آشينى سلطان قاشيغه * قويدى و باردى بوسوزنيك باشيغه
كيم بو سلطان باريدا هيچ كيشى * دبه بولماس كه شجاعتدور ايشى
قول سولوب حضرت سلطان محمود * انصا اوق بيردى فيليان خوشود
40 ساجيق و آتش چو بولدى بيربان * كيتى هم اولاشيلدى بكسان
حيقتى سلطان جهان صحبتدين * خاطرى شاد بولوب رخصتدين
پادشاهانه اباسى بيراه * پادشاهانه اساسى بيرله
نانكلاسى آتلاينيان باردى بخار * تاشى اوز ملك و دياريدا قرار
ليك خان ايلادى انداق فرمان * كيم روان ائلانا كيلسون فرمان
45 فرشى اوستيكا عازم بولسون * نرمد آهنيككا حازم بولسون

LXI.

- حضرت امام الزمان و خليفة الرحمن ابو الفتح محمد شيبانى خان جانبدين مبارك خاطرين جمع قيلغاندين سونكرا خسرو شاه اوستيكا جيريلىك بارورغه فرمان قيلغانى و مظفر الدين سلطان محمود بهادرغه بويورغانى كيم جيريلىك نينك آيد ايوروسون و اول سلطان عادل باريب اول ولايتلار ايلبىنى تاغلاردىن ايندوركانى و حضرت امام الزمان سلطان سونكيدىن حصارغه بارغانى و خسرو شاه اغا اينيسى بيله امام الزمان كيمكانين بيليب ولايت لارنى ساليب قاجقانلارى

حضرت خان سليمان فريد * خسرو عادل دين بوردى

شاید اول خاندین اونونوب آغای * بیزکا بیر ایکولوک ابدی ساهای
 اوشو سوز بیرله باری توشنی لار * خان دلدار ساری توشنی لار
 بیکلار اول نیجه امیننی کورکاج * آنلارین باشلاری اوزره سورکاج
 قیردیلار بارجه سین اینلارینکلیغ * اول کیشیلار کیم ایدیلار ایکلیغ
 160 یینی آغا اینی تبیل بیرله * اولدیلار نیت مهمل بیرله
 خان و سلطاننی کورا المادیلار * دنیسی دا اینک اوجون قامادیلار
 کیم کورا الماسه اوشو خانی * با کورا الماسه بو سلطاننی
 کور بولسون کوزی جانی جیقون * فصر اقبالینی کردون یقون (167a)
 چون الارینک ایشی انداق بولدی * شادیانه بیلله عالم تولدی
 165 فتح نامه ییتیان هر ساری * ایلجی جانتوردی ظال باری
 باریان بارجه ولایتیه سوزی * اندجان ضبطیه مشغول اوزی
 هر مغولی که قالیب ایردی تیریک * اندجانداه اوشاغ و چه ابریک
 سوردیلار تحت سمرقند ساری * ملک پر میوه پر قند ساری
 اندجانی جانی بیک سلطانیه * بیردی آتی توش اینیب احسانیه
 170 تاشکند ایلینی خان دوران * قیلدی انعام سیونچک سلطان
 چون انکا ایلادی انعام آتی * بولدی اول انداغی ایل بیرله غنی
 سوز بیتیشکاج بیه ترکستانیه * ایلادی اطف کوجوم سلطانیه
 چون الارنی بیارا بیردی خان * دیدی کیم ابدی سیونچک سلطان
 الا بارسون کویاونی همراه * بیلده بولماس که نی دور حکم آله
 175 قیزینی طوی قیلیب بارسون انکا * شایق اسبایی آرسون انکا
 باردی بو سوز بیلده شوزاده عبید * نازنین دلبرینی قیلغای صید

1) 166b заменить миниатюрой.

اول باریب کامیغه یینی اندا * کامران بولسون اوشول دوراندا
 اوزی سلطانلار ایلده حضرت خان * یاندی عالمغه یایب امن و امان
 باردیلار بیرلاریکا سلطانلار * خان بولیدا باری اویناب جانلار
 180 خان اوزی نخیغه کیلدی خوشحال * حشم و خیلینی قیلدی خوشحال

IX.

مظفرالدین سلطان محمود بهادر امام الزمان
 حضرت یغده کورونوش اوجون بارغانی حضرت امام الزمان
 شکرانه اوجون طوی تارتیب سلطاننی
 مهمان قیلغانی

چون ایشینی مونی سلطان محمود * کونکلی کن ملکیدا بولدی خشنود
 باردی کشدین بیه خانیه اوترو * خان دیبه جان جهانیه اوترو
 168a اول سمرقنددا یینی خانیه * خان داغی قیلدی کرم سلطانیه
 طویلادی آتی و مهمان قیلدی * یانکی باشدین آتی سلطان قیلدی
 5 توتی شکرانه اوجون صحتلار * بیردی سلطان ایلکا دعوتلار
 توردیلار اول ایکی قور شاهانه * کوراکه بیرله قوروب بیانه
 هر قور آیدا قیزدین صبهلار * کورکوزوب شور ایلکا دبدبیلار
 مجلسی قوردیلار انداق که دیبه * عشرتی سوردیلار انداق که دیبه
 بار ایدی اول ارا سازنده بسی * شوق ایلده ساز نوازنده بسی
 10 توزوب ایردی بیر آهنگ حجاز * کورساتیب شاه شیمانیغه نیاز
 بیر ایلاب ایدی آهنگ نوا * عشق دردیغه قیلیب ایردی دوا
 بیر آهنگ عراق ایلاب ایدی * بارجه عالم دین آتی سیلاب ایدی
 قایسی لار نی بیلده دماز ایدیلار * نیغه دماز و هم آواز ایدیلار

چون بی خاق اوله باشلادیلار * قلعه دین بعضی اوزین قاشلادیلار
 کلدیلار خان قاشیغه بیغلاب زار * قیلادیلار آه و فغان بسیار
 ۱۱۵ کیم عنایت قیلیب ای خان زمان * سال اوروش کیم آلتور بوقورغان
 قلعه نینک اهلی بولوبورلار زار * بعضی سی آج دور و بعضی بیمار
 نان بوزین هیچ کیشی گورمایدور * نان سوزین هیچ کیشی - ورمایدور
 تیل اور ایشیدا بولمیش حیران * مغول بیگ کیریدور نادان
 هم سپاهی انکا دشمن بولدی * هم رعیت باریسی ایورولدی
 ۱۲۰ اوشبو سوزلانی ایشیتکاج اولخان * ایلادی لشکر ایلکنا فرمان
 کیم کوجوب ایلکاری قونولار بات * قیلماسون هیچ کیشی صبر و ثبات
 کوجوبان ایلکاری قوشکاج لشکر * بولدی تیل نینک ایللی زیر و زور
 قورغلان قوشنی ارغده اسرو * درد یاپوشنی ارغده اسرو
 قلعه دین قوشنی ینه نجه سکیشی * رزم ترغیبی باری نینک انشی
 ۱۲۵ خان جو قورغان سوزین انی معلوم * دیدی قشمنی قیلورمین معلوم
 توره و شاطرنی طیار قیلینک * ایش قیلوروقشنی حکم ایلله یلینک
 چون خیر قایمی بو سوزدین لشکر * توردیلار توره و شاطلو بیکسر
 اوروش اسپانیسی کورکاج طیار * ایلادی حکم اوشول خان کبار
 سکیم سحر وقتی مکمل بولونکوز * بارچانکیز طالب تیل بولونکوز
 ۱۳۰ چون سحر کوکیدی قیلدی ظهور * بولدی غمبیر وریغده کافور
 چیلدینک جیه سیکنا یاپوشنی * جیه سیزینک ایچکنا اوت اوشنی
 ۱۶۵^a جیه سیز کیز ییله جوالغندی روان * کیزی نینک ایچیدا اولغندی روان
 توره لوق توره سین آلیب یورودی * آلتینی قوشیدا سالیب یورودی
 جالدیلار خان قویدا چنک چکر * نوبت چنک چکر بولدی سحر

۱۳۵ کیلدی فریاد اینا سرا و نفیر * سکیم بولور تیل بیجاره اسیر
 هر طرفدین بیه غوغا و فغان * شیره مرد اینه بلند اوردی اوران
 بوکروشوب هر ساریدین بیتلار * قاریم اغزیسدا مقام اینی لار
 چون بو غوغانی ایشینی تیل * فکر و قایغو ییله یینی تیل
 کیمکه حاضر ایدی قورغان اوزره * خانغه ناظر ایدی قورغان اوزره
 ۱۴۰ سالدیلار بارجه اوزین قورغاندین * کیچیان بارجه سی باش و جان دین
 چون بو غوغانی ایشینی تیل * باشینی آلیب و یینی تیل ۱۶۵^b
 کیدی ارک اسیره و محکم بولدی * همدم نفرقه و غم بولدی
 خان چیریک باریسی چولاناز * سوری قوش کیسی ابلاپ آواز
 قلعه نینک تامیغه میندیالار نیز * قیلماین قلعه ایلیدین پرهیز
 ۱۴۵ اول سحر خان ایللی انداق که خروس * چیتقیلار تامیغه خان اورغاج کوس
 تیل اهلی باتیمان ایللار ارا * ماحکیان دینک ایدیلار نوحه سرا
 قلعه دا باش آیش المادیلار * شادلیق نوبتینی جالما دیلار
 باردیلار بارجه لاری یغماغه * اورجربان هر بیرر غوغاغه
 کیدی یوز مینک کیشی اول قورغانغه * قصد اینیب بارجه سی مال و جانغه
 ۱۵۰ خواجه ایللانی فقیر ایلادیلار * مغول ایلینی اسیر ایلادیلار
 هر مغول کیم بار ایدی قورغاندا * هر سپاهی که بار ایدی اندا
 طاری اولدی باری سیکا نکیت * تالاشیب کوردیلار اسرو رحمت ۱۶۵^a
 تیل اغا اینی سی بیرله اوزی * ییغلیب ارکدا بو بولدی سوزی
 کیم بو ارک اسیره قورا الماس نیز * نی اوزنی قوی سالماس نیز
 ۱۵۵ دبدیلار ایدی تیور سلطانغه * بارالی تکیم قیلیب یزدانغه

- 70 كوس فریادنی ابلاب بنیاد * دبر ایدی کلدی ظفر بولونك شاد
توز دبالار ابکی طرفدین صفلار * قاجتی لار سنچ دیکانلار کفلار
خان نینک ایچکی سوروروب آت سالدی * تنبل آت نینک ایاغیدا قالدی
هر طرفدین یوردی رزم اهلی * قاجتی لار تنبل ایله رزم اهلی
حمزه سلطان و سونچک سلطان * قلدیرلار خیل مغولنی بیجان
75 رزم قیلدی جانی بیک سلطان * کونکلبنی خصمدین ایچی بی غم
بینی سلطان جهانگیر تیمور * تنبل اوستبکا نینک کیم سنغر
باردی شهزاده عیسی قتال * خصمدینک ارقه سیدا نوردی بسال
اراغده آلدیلار اول تنبلنی * مغول ناسیه مهملنی
1162^a لشکرین قوردیلار انداق که دیه * چاندین آیدیلار انداق که دیه
80 قاجیمان قلعه سیغه کیردی اوزی * قارایب چافک ایله تیرایچرا یوزی
آق ابوی اول تییه اوزره قالدی * اتی قرائش دیکانلار الدی
یسارادی توغ و بغیری اندا * اولدی برضا یله یسیری اندا
اوروشوردیک مغول اولدی بارجه * ایل نینک بخششی بولدی بارجه
لیکن آغا اینیسی بولدی خلاص * بولوبان محنت و اندوهغه خاص
85 کیما کیم بوق ایدی اول بیردا اجل * قلعهغه کیردی قیلیب جنک و جدل
چایشیب خان چیریک سونکالریدن * قان توکوب سولاریدن اونکالریدن
قلعه نینک ایچیکا کیردیلار نیز * بارجه سی تیخ لاریدیک خونریز
1163^a قلعه مدین اولجه آلیب چیتقیلار * قلعهغه خوف سالیب چیتقیلار
تیک اول قلعهدا چون قیلدی مقام * آغا اینی یله نایب آرام
90 ایلادی قلعه سینی مستحکم * بورا کین باستی و بولدی محکم

1) 1162b заняты миніатюры.

- فتح دین حضرت خان خرم و شاد * ایلادی اینکریینی شکر ایله یاد
بولدیلار شاد باری سلطانلار * رزم ایلاردا قیلیب جولانلار
لشکر اولجه یله بولدی مشغول * قابو معقول و قاپو نامعقول
95 قابو آت و ساغیت آلیب ایدی * ساغیتن ابک نینکا سالیب ایدی
مینیب ایدی آتینی اول ایل ارا * یورور ایدی بولوبان سر غوغا
قابو آلیب ایدی سغداق ایله اوق * مغول اولتورکانیکا اول ثانوق
هر کیشیکا که بی بار ایدی نصیب * آلیب ایدی بیربان اوزیکا زیب
چون چیریک اولجه سینی آیشتی * آلیشیب قوشلار ارا سالیشتی
1163^b خان قباي توشتی اوشول کورغانغه * قورقونوبان مغول ندادانغه
100 قلعه دوریدا آلیب ملجلار * توشتی لار شالار و سرورلار
بایرادی جان چیریک فرغبال * بارجه خان دولتی ییله خوشحال
اندجان میوه سی بسیار ایدی * هر نی اندا تیلاسانک بار ایدی
نعمت میوه بیشیب ایدی تمام * اشلیخی هم بیشیب ایدی تمام
اولکا بسیار فراغت ایدی * میوه ییله باری قوشلار قوالدی
105 ایچکاری تنبل بدخیال زبون * یختی دیک باش بولوب بیرکا نیکون
اولتوروب ایدی قورغان ایچیدا * بوز تومان حسرت و ارمان ایچیدا
خلق بسیار ایدی و آزوق آز * هم اتر ابلاب ایدی موسم یاز
قلعه اییخ بولوب ایدی بسیار * بار ایدی ایلکا قویاشدین آزار
1164^a ابکی ایچجه جیداب توردیلار * قلعه نینک ایچیدا اولتوردیلار
110 چون اوج آغه قدم اوردی ابام * ایلکا تیغ ستم اوردی ابام
بولدیلار خلق بسی بیطاقت * اسرو بوزلاندی الارکا نکبت
خسته لیک بولدی ایل ایچره پیدا * خلق نینک جانینی قیادی شیدا

كېلىككەچ او شەرە خان اعظم * كوردى اول قلعهدى انداق محكم
 دیدى بو شەرىنى آلبى اوتالى * مونكا بىر زانە سالىب اوتالى
 حمزه سلطان دیدى ايش ايلكاريدور * خصم بىرە ايلكارىنى ايلكاريدور
 يىكەينىكىزنى مونكا ايمكەتەنك * اوتلارنىكىزنى بولارغە انماك
 30 تېل اوروشى بىراغىن ايلاريدور * اوروشوردىك مغولن سىلابنور
 اوشبو سوز اراسىدا كىلدى خبر * كىم بىغار بولدى تېل لشكر
 خان بىلە رزم قىلورمىن دى دور * خانغە مېن اوتور كىلورمىن ديدور
 بىر مغولدىن جىرىكىم اوتوز مېنك * اندجان ايلى بىلە مېن بوز مېنك
 ۱۱60۰ هېچكىم دىن مەنكا رەھى بوقتور * لشكرىم بىرە كەونكەوم اوتور
 35 جون بوسوز حضرت خانغە يېتى * بىر كىشەكاشىقى لوكىدى آيىش
 كىم بىغىلغونچە بو بىردا تېل * بىز ائىنك ايشىن ايتارىز مەل
 خان دیدى بو نى حكەابت بولغى * نى حكەابت نى روابىت بولغى
 تېل اوز لشكرىنى جمع ايتون * بىركىتور بولسە اوزىن بىركىتون
 دىكەكەي سونك كىشى كىلمايدور ايدى * جىرىكىم بارچە بىغىلمايدور ايدى
 40 جىرىكىن بىغىتون فرصت بىرالى * اول بىغىن دىن سونك اقرىنى تىرالى
 خان بو سوز بىرە توقف قىلدى * مرغىناندا جىرىكىنى بىلدى
 اندىن اقرىنلىق ايلە انالاندى * اقرىن اقرىن يوروى اوق قاتلاندى
 اندجان قلعهسىغە كىلدى باووق * خصمىنك بىغىنىنى بىلدى باووق
 كوروب اولخان كېلىش تېل هم * قلعهسىدىن چىقا كىلدى بىغم
 45 تىكىنى بىر تېپە اوزە خىركاھى * اوزى خىركاھدا بولدى شاھى
 اوتوروب ايجنى شراب كىكون * غافل اندىن كە باور باشى نكون
 توردى خان آلبا اول دىوانە * خىركە آلبا نى قاجادور تېل خانە

۱۱60۵

هم نىقارە اوندىن تاشنى غىرور * هم نىقارە اوندىن اولدى غىرور
 اول ابحار توردى و ائىن بىلار * ايلادى وهم جىرىكىكە كار
 50 جىرىكى بارچە بىاغ و آتلىق * مغول و ترك و سىباھى آتلىق
 جىدىك ايرىدار و جوشنلىك * اوروش ايلاردا بارسى فنلىك
 اوق ايلاردا بارسى مزدانە * بىكارىدىن بارسى دىوانە
 كوپ اوروشى ابلاب ايدىلار اما * بولدار وھمدىن اولكون رسوا
 خان اقرىنك سالىن جون كوردى * جىرىك اھلىغە جىرىن بىتكوردى
 55 كىم مەكەل بولوب انلانسونلار * رزمىنك بىلدا قاتالانسونلار
 خان اوزى داغى كىيىندى فى الحال * خصم باشتىن فىلايىن دىب پامال
 ۱۱61۰ ايجىكىسى بولدى مەكەل كوزىجا * وقف ائىب ھوشلارنى سوزىجا
 اونك و سول بارچە كىيىندىلار بات * جىقاراي دىب بارسى بىغى آت
 جان وفا اونك پىسالىنى توردى * سالىن دىشەنغە كوركوردى
 60 توردى سولنى كوك قوشى هم * بولدى قىر بى كوك كاھەم
 اونك سول ايجىكىلارى هم فى الحال * صف بىلە توردىلار انداق كە جبال
 حمزه سلطان ايشىتىپ خان سوزىنى * اول هم آراسنە قىلدى اوزىنى
 ساغىتىن كېدى سىونچك سلطان * قىلدى جولان و تىلادى ميدان
 جاني بىك سلطان هم توردى پىسال * دوست دشمن ارا كوركوردى پىسال
 65 جىلە قىلدى تېپور فرخ بىغى * تىنكرى لطف اېنسە آلورمىن دىب بىغى
 كارىزار اولدى شەزادە عىد * بارچە عالمىنى قىلورمىن دىت صىد
 ۱۱61۵ باوغار خان قاتىدا بايىلدى * تېل مەست كوروب آيىلدى
 هم نىقارە دىر ايدى صوت ظفر * هم نىقارە ايدى بىغى بىغى خبر
 سىنج ايلىكىن قاغار ايردى بىوست * كىم كورونك نى قاجادور تېل مەست

کینچینی اول بیردا توفوز ظالم دین * تینادی لشکری قار و نم دین
 105 قار اولوغ توشنی عیباب اولوقت * ابلکا یوزلاندی سوابب اولوقت
 قیرق کون قار یاغا قالدی تمام * قار ایدی هر ساری کوز نوشه مدام
 بیر ساری بحر و بدخشان ساووغی * بیر ساری قار و کهنن ساووغی
 یولداغی بیرکینه آت سوقماقی * اولداغی موز ییله کوزکو چاغی
 کیم نینک آتی که نایلدی اندین * توشنی دریا ارا کینچینی جاتدین
 110 ساووق انداق ایدی و بول انداق * قار انداق ایدی و اول انداق
 چیریکینی آلیب اوزدی اندین * خصمه عریده توردی اندین
 تاغ ارا ماللارین جاتوردی * خصمنی اج ایکلیک ساتوردی
 کینچی کیم تونادی لشکر اندا * بویوق بولدی بکسر اندا
 کوپ اووس اول کیشیدا بولدی * بولدی نی سوزدور کوپلی اولدی
 115 لیل لشکر باریشی لمن و لمان * کلدیلار ایولاری ساری شادان
 خان بنه تختی اوزه اوتتی مقام * ایلادی تئیل ناداغه پیام
 اولداغی خان یانشین چون بولدی * بارپ اوز بیرینی منیل قیلدی
 شاه بولدی جانی بیک سلطان هم * تاشکند ایللی هم اولدی خرم

111X.

تئیل نینک مخالفتی دین غضبناک بولوب امام الزمان
 اند جانغه چیریک تارتقانی

1158b
 بلخندین چون قابیب کلدی خان * باردی اوز کوریکا هر سلطان
 تیندی بولغانی چیریک آتی ایکلی * کیم بنه خان مالک آرای
 تئیل اوستیکا بورور بولدی بات * بیرلغی لشکر ارا تولدی سات

1) Pya.

بو عزیمت ییله اتلانکاج خان * خان آفاق و سلیمان ره-ان
 5 دیدی سلطان معظم محمود * بلیک قان مکر محمود
 لشکری بیرله بیغیلسون کسدا * اول قیلور ایشنی یلسون کسدا
 اند جانغه چیکالی ییز لشکر * توزالی اول ساری آهنگ سفر
 تابسه قیستاق بو یاندین تئیل * بولغوسیدور ایشی اسرو مهمل
 هر ساری ایلچیلار ای | بارغوسیدور * تارتیبان بوغزینی بالبارغوسیدور
 10 اسکا یار اولغوسیدور خسرو شاه * بولغوسیدور بو طرفدین آگاه
 ایدی سلطان انکا اوترو تورسون * نوبت دولنن اندا اورسون
 اوغلی بولسون بو چیریکدا همراه * رزم نینک ایشیدا اولسون آگاه
 1159a
 اوشو بیرلغ ییله شاهزاده عبید * باردی و قیلدی بی ایللی حید
 قالدی سلطان انلسی لشکر دین * هیچ یلمای بیاغی کوردین
 15 خان کونکل تیج قلیب اتلاندی * تئیل اولتورماک اوچون قاتلاندی
 خان ییله باردی نیور سلطان هم * شاه آتیک کورماکی بیرله خان هم
 حمزه سلطان اقی هدم بولدی * خصم ایشیتیب آتی درهم بولدی
 چون خجند اوستیکا ییتی لشکر * تولدی خان اشکریدن اول کشور
 کلدیلار اندا قیلپان جولان * جانی بیک بیرله سیونچک سلطان
 20 الدی خان اندا چیریک نینک سونکینی * کوردی اندا سولینی و اولکینی
 مرغینان شهر یغه ییتی اندین * خصم کونکلیشی ابریتی اسدین
 مرغینان اوش غم ابردی ثانی * محکم ایلاب ایدی تئیل آتی
 1159b
 بیر ایشی ییله مینک جاعلی کیشی * کیم جلدت ایدی باری نینک ایشی
 مرغینان اوجیکا سالیب ابردی * انداغی ابل سائین آلیب ابردی
 25 خاطرین جمع اینیب ایدی اندین * کونکلی بی تیج ایدی اول قورغاندین

60 اتاسی اغاسی ابنی لاری هم * فیلیان عهدلارینی محکم
سوزلاشیب اول ساری ذوالنون بیرله * کوزلاشیب بیر نیجه ارغون بیرله
بو ساریداغی تورور خسرو شاه * کیجه و کوندوز لاردین آگاه
بارجه شاید ییغیلیب کیلکایلار * ایش یراغینی فیلیب کیلکایلار
بیز بو قورغانغه اوروش ساز اینساک * اوروش اینساک سوزین آغاز اینساک
65 کیشیمیزینک کوپی بولور یارالیغ * خلق باشیغه اوکولور یارالیغ
اوشبو قورغاننی قاپاب اوتورالی * کوجالارنی بیباریب کیلتورالی
هر کیشی کیلسه کورالیک آئی * خصم لیق قیلسه قیلالینک قاتی
خان بو سوز بیرله سمرقند ساری * شهر پرمیده یرقند ساری
ایلیجیلار کوچی اوجون قیلدی روان * بلخنی قیلدی وطن حضرت خان
70 نیجه کیم شاه جهاندار حنین * توردی اوغلانلاری بیرله شروشین
بارجه بیر بیرکا کیلا المادیلار * اول دیکاندیک ییغیلا المادیلار
عاقبت شاه زمان بیچاره * بولوبان بولدی بیراق آواره
اول خبرلارنی قاییب خسرو شاه * ایلادی و هم که اولخان ناکاه
اینک اوستیکا یوروبان بارغای * کسور و ملکلارین اختارغای
75 و هم دین ایلیجی بیباردی خانغه * کیم بویون سوندوم مین فرمانغه
خطبه و سکه فیلیب خان آنیغه * بوز تومان مال بیریب حضرتیغه
ایل لارین تاغلار ایجهه قابانیب * اوزی قورغان ایچیدا زار باتیب
80 حضرت خان بیله کورکوزدی نفاق * توردی بلخی لار ایله مهر و وفا
خانغه چون اول ایش معلوم اولدی * یاشورون سوزلاری مفهم اولدی
اینک اینینی کینکاشیب قویدی * کونکلی ایجهه تیرسینی سویدی
انکاجه کوجالاری هم کیلدی * کلشن وصل ارا کل آچیلدی

f 156a

f 156b

انکاجه اوتوب ایردی تورنیج آئی * فیس ایردی ساووق و قهر خدای
تاشکند ایلیجی سی هم کیلیب ایردی * انداغی سوزنی بیان قیلیب ایردی
اول ایردی سوزکه بویان اونکاج خان * ایلادی نبل نادان طغیان
85 انکا بیبار مغول جیح اولدی * تاشکند اول مغولیدین توالدی
تیر قیلدی جانی بیک سلطاننی * قیلادی قلعده انداق خانی
اوشبو سوزلارنی ساع اینکاج خان * قیلدی فرمان که سیونچک سلطان
مدد اولون جانی بیک سلطانغه * یانیان یارسون ترکشانه
دیدی اینک سونکیدین اولجه و مال * ایلاسون اوزبک ایون مالامال
90 کوجالار هم باری یانسون موندین * اوز دیاری ساری یانسون موندین
اونکاریم بارجه سینی درسادین * فیلیان بارجهغه ایش ارشادین
یانماق اولدی اوزی قندز بیرله * بولدی دایم سوزی قندز بیرله
اتانوردین بیر انکی کون بورنا * کوچ ایتاردین بر ایکی کون بورنا
مینکجه نادان حقییان قورغاندین * کیچیان بارجهس باش و جاندین
95 حمزه سلطانغه کیمین ایلادیلار * اول مسلمانغه کیمین ایلادیلار
اولداغی بولدی بولاردین آگاه * اولداغی قوتلی الارغه سرراه
قاعه بیرله ارالاب الدی بارین * قرا نون و قرالاب الدی بارین
بولادی بیر کیشی آزاد اندا * گم بولور بیتله کشن دوراندا
چون برایش بولدی روان حضرت خان * اتلانیب قوتلی طریق باغلان
100 کیلدی قندز بیله بغلان ساری * سه قندزدین نابقان (slat) ساری
انکاجه قاجیب ایردی خسرو شاه * بولوبان خان کیلیشیدین آگاه
بیتکوروب ایردی قورغانغه اوزین * انداغی محکم قورغانغا سوزین
خان بدخشانغه سونکیجه ناردی * اندین اوزکا جبالون قایشاردی

f 157a

f 157b

اوشبو میرزانی قاجورغاچ موندین * آتی ابیرغاچ بخشی اوندین
 اندخود بیراه شبورغان آیسور * بلخ و مرغاب و خراسان آیسور
 بلخ فتح اولسه نی دیر خسرو شاه * خانغه جاکر بولور و دولخواه
 باقی ترخانیدین بو سوز کیلکاج * خان اینک راستلیغینی بیلکاج
 20 بلخ اوستیکا یورور بولدی روان * بارچاغ اول ساری ایلاندی عنان
 باقیغه یازدی نشانی فی الحال * حکیم سنکا بولغوسی یاور اقبال
 قیچ بول کیم کنهسکدین اوتوم * سین دیکان بول ساری بولجی توتوم
 154a سنکا بسیار حکیم قیلغومدور * سینی سیوماسکا ستم قیلغومدور
 چون نشان باقیغه ارسال ایتی * کیلکان ایلجی سینی خوشحال ایتی
 25 اوزی ایلجی سونکیجه بولدی روان * کیلدی کرکی کذریکا اولخان
 کیمیلارنی بوروتا باشلادیلار * یوکلارنی کیمیلکا تاشلادیلار
 بارچهدین بوروتا سلطان محمود * اوتی دریادین بولدی خشنود
 اوتی آتینک سونکیدین حضرت خان * حضرت خان و سلیمان زمان
 یتتی کون اندا اوتا خالیدی چیریک * بحرینی همیدین الدی چیریک
 30 بولدی سال استیدا پنهان جیمون * بولمادی هیچ نمایان جیمون
 حمزه سلطان و تیمور سلطان هم * اوتی لار باقی ایشیدین خرم
 کرکی قورغانیغه بیلکاج اولخان * قیلدی باقیغه اوروس بیکنی روان
 باردی آتینک بیلد قنبر بی هم * اندخود قلعه سی ساری بیغم
 154b بیتیب اول ابکی دلاور فی الحال * کوردیلار باقینی بی فکر و ملال
 35 کیلدی باقی الار بیرله روان * همدهی بیر ابکی احمق ترخان
 خبری بو که ایشیککاج خانی * لشکری بیرله بولاک سلطاننی
 تورا آلمای یورودی شاه زمان * اتاسیغه بیساریب آه و فغان

سیدی بار ایدی جعفر آتلیق * اوزی سید اتاغده نسبتلیق
 اسرو درویش و مسلمان پیشه * اسرو سردار و بلنداندیشه
 40 دیدیلار خانغه هوادادور اول * ایرتادین خانلار ایلد یاردور اول
 اولتوروب آتی یورودی میرزا * سالیان بلخ ابجیکا غوغا
 ینه آلتی بیکینی هم قیرمیش * کیم بولار داغی سیدکا کیرمیش
 چونکه سید بیلد بیکلار اولدی * بیزکا اول طالبه دین وهم اولدی
 155a ابدی بلخ ابجیه ایرور سلطان بیک * آتی سلطان و اوزی نادان بیک
 45 بو خبرلارنی آیتکاج ترخان * بولدی آشفته بو سوزلاردین خان
 دیدی سید بیزیک اوجون اولدی * ابدی سیزلارکا ضرورت بولدی
 که تیلاب قایینی رزم ابتکلی بیز * رزم ایتار عزیمنی جزم ابتکلی بیز
 باردی اوشبو سوز ایلد بلخ ساری * چیریک بیکدل و بیک رای باری
 بلخ قورغانیغه بیلکاج اشکر * قام و تاشیغه یابوشتی اشکر
 50 تام ایلد تاشینی پست ایلادیلار * قلعه دوریدا نشست ایلادیلار
 ایللی هم کوپ ابدی قورغان ابجیدا * بارچه سی نینک آلتی جان ابجیدا
 قلعه سینی قباب اولتوردیلار * مال آورنی براغ کوردیلار
 پورتاول راست خراسان باردی * ایش قیلیب اسرو نمایان باردی
 بلخ و مرغاب و خراسان اینا کین * مرو ایاغی بیلد ماخان اینا کین
 55 قیلدیلار آت بیلد قوبدین خالی * قالمادی هیچ کیش نینک مالی
 155b بارچه سی خان قولیغه توشتی تمام * بولدی بابری اییاسی مال حرام
 پورتاول چون بیغیلیب کلدیلار * قیلور ایشلارنی قیلیب کلدیلار
 ایل دیدی کیم نیدور ابدی نوروش * اوشبو قورغانغه مناسب تور اوروش
 خان دیدی شاه زمان چیقیش اوزی * اتاسیغه بیتیب ایرکین بو سوزی

80 مین بوجی اوغلی مین و سیز ایکی خان * جغتای اوغلی سیز اولسون بو عیان
باریپیز بیر ازانینک اوغلی ییز * بارجه میزینک اناسیدور جنکیز
بوجی خان و جغتای خان حاصل * سورکالی اوشبو جهاندین محمل
بیزینک و سیزینک ارا بولادی قان * هر کیشی اوز بیریدا بولدی خان
ایمدی هم بولغوسی یوق قان ارادا * بولغوسی عهد و وفا جان ارادا
الجه خان بوروسون ایلکاری شاد * ~~کوجالار~~ مظالمه سیدین آزاد
باریمان ایل اولوسیغه بیتون * بیتیمان قلعلارین بیرکتسون
سیز اولوغ خان سونکیدین آتلاشکیز * کوچ بیرله بوروبان قانلانیشکیز
اوشبو سوزلار بیلله خان دوران * الجه خاتنی بورون قیلدی روان
بیردی بسیار انکا آت و براغ * قیلدی انعام انکا خاصه باش اباغ
بیر ایکی کون الجه خاندین سونک * خانیکه خان ایشی هم کیلیب اونک
90 تابنی رخصت که مسافر بولغای * مغولستانغه مجاور بولغای
انکا هم قیلدی عنایت بسیار * انکا هم مرحمتین قیلدی بار
تیوه و آت فراوان بیردی * هر براغیدین انکا آیردی
یغخی ایق بیرله اوزاتی آتی * ایلادی 'مرحمت' سلطانی
95 اول ایکی خاتنی اوزاتیب اوزی هم * کیلدی اوز تخنیفه شاد و خرم
هیچ تاریخدا یوقتور بو ایش * هیچ دفتردا نایلماس بو ساغیش
الله الله نی مروت دور بو * الله الله نی قوت دور بو
بوز تومان رحمت اینک همیغه * بوز تومان رحمت اینک نیشغه
نیشگری مقصودینی حاصل قیلون * یغخی ایغی ایلا بیکا کیلسون

LVIII.

حضرت امام الزمان تابوغیدا باقی ترخان ایاجی
بیاریب نصرت شعار لشکر قوشولغانی و لشکر بلخ اوستیکا
بیاریب شاه زماننی قاجورغانلاری و مدتی باخنی قبل
قیلیب خسرو شاهنی دره لارکا قاجوروب مراجعت
قیلغانلاری

f 153a

حضرت خان شبانی لقیم * شاه ذی شوکت عالی نسیم
مغول اندیشه سیدین چون تیندی * اوزی نینک تخنکهیغه ییتی
بیر ایکی آی فراغت قیلدی * اول مغول چین بیلله کیم آیتیلدی
ینه قوشنی باشیغه بو سودا * کیم حصار اوستیغا سالغای غوغا
5 آتلاشیب قرشی ساری کیلدی اوزی * باری اینی لاریغه باردی سوزی
جمع قیلدی چیریکینی اندا * نیجه کون تیندی اوشول قورغاندا
کیلدی ناکاه یسراو کیم باقی * بادشه بزمیغه بولدی ساقی
دیدنی یوق اوزکالیکیم اولجاندین * کیجارام چاندین و کیجیمان اندین
کیر باغیشلار کنهینی اولخان * آلور اوزیکا ایشیمنی سلطان
10 اندخود قلعه سیدور پیشکشیم * اورو شوم اول ایسه باردور یراشیم
خان حصار اوستیکا نیتیب بارادور * کیم بو یان بلخ ایللی یالبارادور
آلیان باشنی قاجار میرزاسی * عندلیسی قالور و غوغاسی
خان سودین کیچسه و کیلسه بوساری * توزار اوشبو سپه و خیل باری
عندلیسی کیم ابرور خاتونی * سبب حرمنی یغخی اونی
15 بار میرزاسی آتی شاه زمان * لیک بسیار ابرور اولی سان

f 153b

چين مغولچين اول ابرور عالدا * بوقتور اول طور بني آدمدا
 نه خطا ملكيدا انداق تاييلور * نه ختن شهريدا اول نوع كيلور
 40 لعت چين ديكائينك اوزيدور * صورت چين ديكائينك اوزيدور
 خان ايشيتكاج بوصفتلارني روان * قيلدى محرم كيشيلاركا فرمان
 كيم اوشول ابني آلب كيلسونلار * ايلولانوري براغين قيلسونلار
 چون كينورديلار اتى خان قاندا * كيلدى بلقيس سليمان قاندا
 بولدى خان خاطب و اول مخطوبه * بولدى خان واغب و اول مرغوبه
 45 قيلديلار اتى روان خانغه نكاح * عشرت و عيش سوزى بولدى مباح
 جرخ آينك كاميغه ابرورادى ينه * اوزكا بيلمان كه نيلار بولدى ينه
 بارجه بيكلار دخي خرسند ابديلار * هر سارى طالب پيوند ابديلار
 باتىلار هر بيرى بير جهانده * نوزديلار هر بيرى بير كاشانه
 هيچ كيم فالمادى اول وقت قوروغ * يوق ابدى مال و قيز آلورغه سوروغ
 50 باتىلار مالغه لشكر بارجه * بولديلار باي توانكر بارجه
 آلديلار جيني و قغفوري اياغ * قيلديلار باده كلكوننى سرراغ
 ايجىلار باده كلكون بيسار * تايىلار دلبر موزون بيسار
 ابرغاديلار بارى خان دولتيدين * ياديلار نيجه كون هميدين
 آلديلار رخت خطايى بيحد * يوق ابدى رخت خطاييغه عدد
 55 نيويلار بويى بيسار آلديلار * يوكالري نيك ايجيكا سالديلار
 اول بيسار ايله بو قوم خوشخوى * قيلديلار بارجه جهاننى خوشبوى
 بعضى ايل كيم بار ابديلار عيار * اولجهلاردا بار ابديلار جرار
 60 اوزنى خان نيك ايريك سالديلار * بولغان آتون كوموشين اديلار

1) f 150b

f 151a

1) f 150a минута сь танцюющей,

الجه خان نيك ايكي محبوبى * كيم الار ايردى اينك مطلوبى
 60 ميريسى نيك آتى التون ايردى * الجه خان انكا مفتون ايردى
 كوموش ايردى بنه بيرينيك اتى * بار ابدى انكا صفاي ذاتى
 اديلار ايكالاسيني اتيام * قيلديلار ايكالاسيني بدنام
 كوموش التون ديكان اوشبو ايردى * كيم بوقارى سوز ايجيكا كيردى
 كوپ مغول نيك صننى توشى اسير * بولديلار اهل غنا بارجه فقير
 65 خانغه عرض ايلاديلار كيم لشكر * قيلدى بو ملك ايليني ابتر
 خلق نيك يىغىلغى اوجون خان * قيلدى آهنك سمرقند روان
 باقى رحمت ييله اول قورغانغه * بيردى اتى جاني بيك سلطانغه
 اوزى قورغان قاشيدا اولتوردى * تيكراسيدا حشيني كوردى
 70 اذلا نيب چير سويدين اوتكاج خان * كيلدى سلطان قانيدا خان زمان
 ديدى كيم جارلا نيكيز خانلارنى * ييغينكيز بيكلار و اوغلانلارنى
 آينكيز بندلاريني فى الحال * ايلانكيز بندلاريني پاهمال
 خان بو سوزلارنى ديكاج سلطانغه * جان وفا باردى اول ايكي خانغه
 الا كيلدى اول ايكاونى فى الحال * آلديلار قولغه ايكاونى فى الحال
 كيستروپ بندلاريني سلطان * قيلبان ايكالاسيني شادان
 75 باردى خانلار ييله خان حضرتيغه * ييتىلار بارجهسى خان خدمتيغه
 خان قيايب اول ايكي خانغه تعظيم * ديدى خاطر ارا كيلنورمانك ييم
 غم ييمانك ملك و ديار نيكيز اوجون * بولمانك آشفته بوزوق كشور اوجون
 كوپ مونوكديك ايل اولوسالار بوزولور * باشينكيز بولده ايسان بارجه بولور
 بارينك ابدى وطنينكيز سارى * ابو ايلينكيز تغي بارسون بارى

1) атам 7 чут. атам?

خانیکه خان نینک مکتوبی تاشکندغه پییتیپ متعلق لاری
تیریکی لیک خبریدین سیوونکانلاری و انداخی مغول لار
خانیکه خان اوغلی بیله کیتکان لاری و اناسی شهردا
قالیب شهرنی یوجون لار بیله تسلیم قیلغانی

خانیکه خان خطین آلیب ایلجی * ابرینک ایکی اتین آلیب ایلجی
بورودی خانیکه نینک خیلی ساری * کیم فکدار ابردیالار اول خیل باری
ایلجیدین بورنا خبر بیتکاندور * انداخی ایل اوزیدین کیتکاندور
باستوروب کیلکان اولوسلار بسیار * بیغادغاندورلار^{۱)} خان حالیه زار
توشکانیدین خبر ایتکاندورلار * اینی سی سوزیکا بیتکاندورلار
ایللی خان نینک غمیدین بیغلاب زار * نوحه برداز ایصاندور بسیار
کیم پییپ ایلجی سونوبور مکتوب * اسرو ایلجینی کوردنورلار خوب
خانیکه خان سوزی بیرله حاصل * مغول اووسی بولوبور مایل
کیم وطن ساری عزیمت ایلاب * فی عزیمت که هزیمت ایلاب
بارجه خان اوغلی بیله کیتکابلار * کیتیپ احمد بیک ایله بیتکابلار
بارجه حکیمینی قبول ایلابدیالار * آتیننک کوچلوکینی ساپالادیالار
جیققلار احمد و خان اوغلی روان * سونکلاریدین اولوس ایلاب افغان
قول توشوب باریسی. توزدیالار * مونداخی ایولارینی بوزدیالار
خان نینک اوغلی بیله جمع اولدیالار * دره لارینک ایچیدا تولدیالار
قالدی خان نینک افاسی شهر ایچیدا * شهر یوق بادیه قهر ایچیدا
قیزلارینی آلیان اولتوردی * اول بلالارنی قضا دین صورتی

f 148^a

f 148^b

شهرنی خالی اینیب جیعتی مغول * منظر ایل که قاچان کیلکای اول
خان فولی هم ایل آورغه جازم * بولدیالار ایلجی سونکیدین عازم
تاغ نینک بولی بیله کیلدیالار * تاغ بولینی یاقین بیلدیالار
قیزدیالار آتی یوروب اول بولدا * مینک جه آت قالدی ایننک بیر قولدا
اخییدین ایکی قونوب بول آلدی * تاشکند اوسنیکا نوبت جالیدی
اوزیدین بورنا تیمور سلطاننی * انکا قوشوب نیجه مینک اعیانی
جانی بیکنی هم انکا همره اینیب * سلطانیدین هم انی آکه اینیب
تاشکند اوسنیکا ایلغانیب ایدی * اول ایکاکا کیشی کوب قاتیپ ایدی
شهر بولغاندا^{۱)} مغولیدین خالی * یار اولوب بو ایکی نینک اقبالی
تاشکند اوسنیکا بیتکاندورلار * آلیب اول ایلنی یکیکان^{۲)} دورلار
جانی بیک خان قیزینی آغاندور * بارجه دین قولی برون سالغاندور
سینکلی بولغاندور حسن ایله غنی * شاهزاده تیمور الخاندور آتی
اولجه مالغه باتقاندورلار * تینج خاطر بیله باتقاندورلار
اوشور حالتدا پییپ کیلدی خان * آفرین قیلدی انکا اهل جهان
اوتکان ایشالارنی دودیلار قاتیدا * قیلدیالار شرح بارین خدمتیدا
دیدیلار قیزلاریدین قالدی مو هیچ * کاتورونک بیزکا آتی قوبهای کیچ
دیدیلار بارجه سیدین زیساراق * حن ایله بارجه سیدین رعشاراق
پاش بیله داغی کیچیکارک باریدین * بخت ایله باری سیکرک باریدین
بار اییش خانغه مناسب ماهی * اول صنملار اراسیندا شاه
سرو آتینک قامتیدین شمرشده * زلفیکا عنبر بارا بنده
منفعل کوزلاریدین آهوی چین * ایچی قان باغلادی غمدین مکین

f 149^a

f 149^b

1) Рук. оп. конечная 2) Sic!

1) Рук. оп. конечное

ایمدی کیم شاهلیغیم بولدی هبا * سادی بو ایش منکا تقدیر خدا
 دوانیم تاجی ننگونسار اولدی * تخت هم بیر بیله هموار اولدی f 146a
 لشکریم بولدی کوزمچه بیریر * اوزواب توشنی زمام تقدیر
 10 سلطنت کوکدهسی تابنی شکست * خانیغیم مرتبهسی بولدی پست
 نی اوجون بولماین ایمدی درویش * نی اوجون بولماین ایمدی دلریش
 موندین اوزکا منکا نیت بوقتور * موندین ارتوق منکا همت بوقتور
 شاهلیق ایمدی شهبانی خانغه * خانیغ اول پادشاه دورانغه
 15 بوز موننگدیک انکا ایشار اولسون * قدحی نوش طربدین تمولسون
 کیم اوروشتمو ایه اولغان بیرله * ایلابان رزم انکا جان بیرله
 توشتمو ایه قولیغه لطف ایتی * کیدیم ایه قولیغه لطف ایتی
 منکا بسیار تواضع قیلدی * قویوب اوریدین اوترو کیلدی
 کوروشوب بیغالدی احوالیغه * ایلادی رحم بمان حالیمغه
 الفجده خانغه تقی قیلدی کرم * قیلدی لطفی بیله خرسند آئی هم f 146b
 20 الدی قرآن و قسم یاد ایتی * ایکییز خاطرینی شاد ایتی
 سیز ایکوانی دبدی اولتورماسمین * قابل تیغ و غضب کورماسمین
 ییز بمانلار انکا قیلدوک طغیان * اول قرینداشلیغین قیلدی عیان
 بیلماکان ییز ایتنک اطوارین * بیلماکان ییز بیز ایتنک اسرارین
 ایمدی سلطان اویدا مین خوشدل * دهریننک قایغولاریدین غافل
 25 الفجده خان تقی غمدین آزاد * خانننک اوغلی بیله خرم و شاد
 سیزا بیزلاردین اکبر قایغودور * بیلینکیز کیم قیلور ایش اوشودور
 کیم مننک اوغلام ایله بولغان اولوس * تاشکند ایشیکیدا تولغان اولوس
 جیقیب احمد بیک ایله کینکایلار * مغولستان بیریکا یشکایلار

سیر بوجونلارنی آلیب قالغای سیر * شادلیق نوبتینی جالغای سیر
 30 بولغاسیر خان بیله خویش و پیوند * بولوبان نستی بیرله خرسند
 کویاو اولغای تقی سلطانلار هم * دوستلوقننک سوزی اولغای محکم
 بولمه بو طور ارادا * نسبتلار * خان و سلطانلار ایله وصلتار
 سیزکا و ییزکا هم ای کعبه جان * شاید اولغای سیب امن و امان
 بنددین تینکری گرم قیله لجات * نیچه کون بولمه ینه قید حیات
 35 نینیم کعبه ساری بارماقنور * هتیم تینکریکا بالبارماقنور
 اوشبو مکتوب سونکیدین من هم * کیلهمین خان بیله شاد و خرم
 خاطرینکیزی پریشان توتماک * شاهلیق قایغوسیدین فان بوتماک
 بولماسان شاه کعدایی بولالی * کعبه نینک تیکراسیکا ابورولالی
 نیشالی یشی بمان سوروغیدین * فارغ اولوب کیچیک و اولوغیدین
 40 جالالی عیش و تنعم کویونی * ایچالی جشمه زمزم سوییونی
 قوبالی باشنی مدینه یولیغه * بیرالی اوزنی رضائینک یولیغه f 147b
 سلطنت دبدبه سینی کوردوک * شاهلیق مرتبه سینی کوردوک
 فقریننک حالتینی هم کورالی * خوارلیق لذتینی هم کورالی
 کورکوزاین دیسانکیز بوزومنی * اوزکا قیلماک بودیکان سوزومنی
 45 بارغان ایلیچیکا سیونچی پیرینکیز * کونکلیدین خار المنی تیرینکیز
 و السلام ایمدی توکاندی نامه * نا نه یازغای ینه مشکین خامه

اوز ابویدا آئی ساقاقلاب تورسون * نظر لطف ایله آئی کورسون
 الحجه خاننی قلیب شاد روان * اسراسون ابویدا تیمور سلطان
 40 کیلدی خانیکه بیزینک سلطانه * بولدی توش مرحمت و احسانه
 الحجه بولدی تیمورکا همدم * ساقاقلادی بند ایله آئی محکم
 بند ابیلاردا بولوب بیدل و دین * دیدیلار اول ایکی خان مسکن
 خانیکه خانعه هم اولدی فرمان * حکیم اباغیغه سالیب بند روان
 ساقاقلایار کیجه کوندوز آئی هم * بند ایله بولغای اول هم محکم
 45 کیم عنایت سونکبدین قهر نیدور * نوشینک کینیدا بو زهر نیدور
 خان دیدی قانلارینکیزدین کیجتم * رحم اینیب چانلارینکیزدین کیجتم
 ایلادی شرط و قسم یاد اینی * ییز ایکی دلشدهنی شاد اینی
 بند فکر اوزکاجه بولدی کویا * عمر پیمانهسی تولدی کویا
 کیم بو ینکلغ قیله دور ییزنی بند * سوزیدین قایتیبان اول دولتمند
 50 افر اول سوزنی دیکاج سلطانلار * دیدیلار ملک ایشی دور ای خانلار
 ییز سیزینک چانلارینکیزدین کیچتوک * اطاف اینیب قانلارینکیزدین کیچتوک
 لشکرینکیزنی آلوریز قولغه * کسورینکیزنی آلوریز قولغه
 سیزکا اندین سونک اجازت بیریبان * جیه و آت و یراغ آیریبان
 بیباردیز مغولستان ساری * بولنی سیز ییلکاسیز اندین ناری
 55 تاشکند ایشیکی آجیلغونجه * انداغی مستلار آیلغونجه
 سیزنی بو بند ایله اسراریز * ایلامانک خوف بو ایشلاردین سیز
 ایدی کر سیزکا کرک بولسه نجات * خط بیتینک قلعه ایلکا کیم بات
 قلعهنی خالی اینیب جیهسونلار * برج و بارولارینی بیقسونلار
 جیهسون احمد ییکینکیز قورغاندین * قالماسون هیچ مغول هم اندین

f 144b

60 اوزلوتکوزنی^۱ ایان عیشونلار * باشلارینی آلیان یتونلار
 انانکیز تورسون اوشول قورغاندا * اسراسون قیزلارینی هم اندا
 حکیم بیتشکاج قیلالی نسبتلار * قیلالی طوللار و وصللار
 کر بو طور اولماسه ایش مشکل ابرور * خان غضب ساری بند مایل ابرور
 چون بو سوزلارنی ایشیتی لار افر * قصه نینک باشیغه ییتیلار افر
 65 قیلدیلار جان بیله بو سوزنی قبول * دیدیلار ایدی کیراک بولسه رسول
 نا اینک بیراه قلیب خط ارسال * قیلغابیز ابو ابلیمیزی خوشحال
 چون بو سوزنی دیدیلار اول خانلار * دیدیلار خانعه باریب سلطانلار
 بولدی خان حکمی که سلطان معمود * ایلابان خانیکه ایلین خشنود
 قلسون اوز نوکرین اول ساری روان * انکا بیرسون خطینی خانیکه خان
 70 چون حکم ایلادی خان اعظم * خانیکه خان قویغه الدی قلم
 اناسیغه ییشیدی مکتوبی * اسرو مکتوب لطیف خوبی

f 145b

LVI.

خانیکه خان نینک مکتوبی

سوزی بو ایدی که ای قیله منکا * آتاین جان داغی رازیمنی سنکا
 منکا مقصود بو ایدی پیوست * کیم قاجان بیرسه منکا تینکیزدست
 شاهلیق سلسله سین اوزکایمین * فقر نینک زعمیه سین نوزکایمین
 بولغامین تینکری بولیدا درویش * انانیب خلق اجمیدا نینک اندیش
 5 بارغامین کهجه ساری شوق ییله * توتقامین حلقه سینی ذوق ییله
 شاهلیق دا^۲ بو ایدی مقصودوم * اوشبو مقصوددین ایدی سودوم

۱) Рук. ۲) Рук. ом. ۱

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن خانیکه خان
و الحجه خان بابیدا ارکان دولت و اعیان حضرت بیله
کینکاش قیلغانی و خانلارغه یرلیغ یتککورکانی کیم انالاریغه
و تاشکنددا تورغان مغوللارغه نشان ییبارکای لار کیم
قورغاننی خالی قیلغایلار

فتح کلزاری آچیلغاندین سونک * خان بو تمینلی قیلغاندین سونک
جمع قیلدی باری سلطانلارنی * نه قیالی دیدی بو خانلارنی
قابسی دیدی بات آلیان قران * ایلادینک شرط که یتسون ابکی خان
سونک اوکونچ الماسون ابدی خاتیم * سین یلورسین سنکا صدق جانییم
قابسی دیدی که یماندور الحجه * بارجه خانلار ارا خاندور الحجه
اسرو فرزانه و جرأت ایلکدور * اسرو جرأت لیک و غیرت ایلکدور
اولمایین بارسه سلامت موندین * انکا بولغایم و ندامت موندین
جیریک اسرو قالین دور بیریدا * هر بیری اوت یالین دور بیریدا
خانیکه هم انکا همدم بولسه * ایچلاری غصه و غم دین بولسه
قیلدلار ملک لارینی ینه باد * قیلور ابرکین لار ینی ناشداد
خان دبدی کیم نی حکایت دور بو * کورونکوز کیم نی عنایت دور بو
تینگری دین بواقی عنایت ظاهر * خصمنی قیلدی ائینکدیک کیم بیر
ایر بو جاغلیق پاشادوق عالما * کاه دولتدا و کاه غمدا
عمر ابدی نه قدر قالیب تور * تا فضا بیزکا نی لار سالیب تور
بولار اولمالک بیله نی بولغای سز * قوبونکوز ابدی بو سوزلارنی سیز
بیز بو کون یخشیلیق اظهار ایتالی * یوروبان ملک لاریکا بیتالی

f 142b

f 143a

اللی ملک لارینی فولغه * سالی اول خاننی بولغه
مغولستانغه باریب یتسونلار * یخشیلیق سوزینی آیتسونلار
صحر الار ایلالار بیزکا نفاق * بیغسلار بیر نیجه بارین فلماق
اوزلارین توزکچه کوب مدت لار * اوتار و عارض اولور مختلار
قیلدلار بیر یمانلیق ایکی خان * ظاهر ایلاب ینه بیزکا کفران
یخشیلیق بیزکا نصیب اولغوسیدور * یمان بولغان ینه بوزولغوسیدور
تینکری لطیفه توکل قیلالی * یخشی بو ایشدا آمل قیلالی
خانیکه خان تقی یخشی باردی * بیزکا یخشی اوزینی اوتکاردی
ایلادی بیزکا بی خدمت لار * توزدی شاهانه عجب محبت لار
جون ارامیزدا فلک سالدی نفاق * توزدی اول دشمنیمیز بیرله وفاق
بیز ائینک بیرله اوروشتوک ابرسه * خصم لیک بیرله بوروشتوک ابرسه
قولیغه توشتی سلطان محمود * قیلادی خاطرینی ناخشنود
چیکادی تیغ ستم جانیهغه * کیممادی هرک ائینک قانیغه
بیباریب آتی سلامت بیزکا * اوزی کوب قیلدی ملاعت بیزکا
کیم نیدین بیزکا یمانلیق قیلدیز * باشیمیز اوستیکا هر دم کیلدیز
بیز اوشول سوزلار ایله شاد اولدوک * رزمینک سوزیدین آزاد اولدوک
بنده کیم اوزی یمانلیق قیلدی * تینکری دین انکا یمانلیق کیلدی
بیز هم ائینک ایشینی یاد ایتالی * ناتوان خاطرینی شاد ایتالی
خان بوسوزلارنی دیکاج سلطان هم * دبدی خانلار اوتویینی محکم
قوبدلار بارجه یمانلیق سوزینی * آخنی لار بارجه نرحم کوزینی
خان دبدی حضرت سلطان محمود * ایلالسون خانیکه خاتنی خشنود

f 143b

f 144a

1) Sic! противъ развѣралъ Чат, یمانلارینی

بو بىللار ارا بىلسانك اى يار * نىخ الا الله ايرور كاركار
 بارجه نىك باشىنى بو نىخ كىسار * بارجه غە باد فنا اندىن ايسار
 قالدانين داغى رياضت كىتارور * ظلمتين نور عبادت كىتارور
 خان بو تمىلنى چون قىلدى يمان * بولدىلار بارجه سوزىكا حيران
 كاركر بولدى بو تمىل اسرو * الله الله نى نصيحت دور بو
 قابى خان قىلدى بو نىكلىغ تمىل * قابى شه بىلدى بو نىكلىغ تمىل
 خان ايماس نور هدايت دور بو * شاه ايماس شاه ولايت دور بو
 تىكرىكا اسرو ياقىن دور بو خان * خسرو تحت يقين دور بو خان
 اوشبو تقرب ايله اول ظل خدا * اوزى نىك ايشلارنى قىلدى ادا
 هم رياضت بىله آراسته دور * هم شريعت بىله آراسته دور
 ايلاماس ترك نى سستىنى * بىلور اىنك بوليدىن دولتىنى
 هر شىر اىنى اىنك استغفار * نىخ الا الله ايله ايشى بار
 مستحق لارغه بسى خىر قىلور * خىر نىك عالمىدا سىر قىلور
 اكثر اوقانى عبادت بىله دور * اول نى ايش قىلاد عبادت قىلدور
 باردور اول بادشه نىك ادبىش * ناشيدىن خان و ايشيدىن دروېش
 ايجىدا بولماسه ايردى بىر حال * فايدىن اولغاي ايردى ظاهر بو مقال
 كوب گرامات كوروب مېن خاندېن * كوب مقامات ايشىب مېن خاندېن
 بارجه سىن ايمدى بىمان ايتكودور * تانىماس لارغه عىلان ايتكودور
 شكر كىم بنده تانىب مېن خاتنى * ايلابان صرف بولدى جاننى
 وه نه سوز دور بو كه ظاهر قىلدىم * سوز خاور ايتكادىن سوزك بىلدىم
 مېن آنى تانى ماغىمىدىن نى بولور * بولدى مېن كېسى ايتلار كوب اولور
 اول كىراك تانىد مېن مسكىتى * ايتاسا بنده هر آين نى

بو نى ايردى كه بنده شرح ايتىم * شرح ايتىسان بنده سوزكا يىتم
 تانىغان اولدور و تانىغان اول * سوزنى بو شرح ايله آينغان اول
 مېن كىم و مونجه حكايىت قىلماق * مېن كىم و مونجه روايت قىلماق
 بو حكايىتلار ايتكودور بارجه * بو روايتلار ايتكودور بارجه
 شكر كىم اوزىنى كوركوزدى منكا * سوزى نىك سلسله سىن توزدى منكا
 بولماسه ايردى عنابت اندىن * مېن كىم و مونجه حكايىت اندىن
 لطفنى قىلماسه ايردى ظاهر * سوز دىك انكا نى حد شاعر
 مېن اىنك حالىنى نى بىلكاي ايدىم * ايجكى احوالىنى نى بىلكاي ايدىم
 اوليا درلارنى ساجماسالار * اوزلارن هر كىشىكا آجماسالار
 بىلك اول خىلى آسان ابرماس * سوزلارن انكلاماك آسان ابرماس
 اوزلارن كىشىكا بىلدورماسالار * سوزلارن كىشىكا بىتكورماسالار
 كىمىكا كىم ايتلادىلار لطف اظهار * بولدى اقبال و سعادت انكا بار
 خان ولى دور آنى هر كىم بىلماس * بىلماكان هركر اوزىكا كىلماس
 شكر كىم بنده كا بىلدوردى اوزىن * لطف ايتىب اوزى منكا دىدى سوزىن
 چونكه تمىل سوزى بولدى تمام * بنده باردى قلم تىز خىرام
 كىم ايكى خان سوزىنى شرح ايتكاي * بوروبان ملك لارغه بىتكاي

حضرت امام الزمان خانلارنى توتقاندىن سونك بو تمثيلنى بيان قيلغانى

حضرت خان مروت پيشه * شاه خوش خلق نيكوانديشه
چون مغول ايشىنى بر بان قىلدى * خانلارى پايدا احسان قىلدى
دېدى بو فتح منكا اندىن دور * بو ظفر حضرت بزداندىن دور
فتح آيتلارى بوسونى بيله * اطف ايتىپ رحمت بيجونى بيله
قىلدى ظاهر ازله قدرت * قىلدى ظاهر ابدى نصرت
شكر ايتىك نصرتيه بوز مينك * شكر ايتىك رحمتيه بوز مينك^۱
شكر كيم ايلادى لطفين ظاهر * ايلادى اطفيه ايتى ناظر
شكر كيم قىلدى سرافراز منى * قىلدى شايسته اعزاز منى
هم روا ايلادى حاجاتمنى * هم قبول ايتى مناجاتمنى
شكر كيم شكرىكا ابورولدى تېلىم * كىلدى تېلىم كا تېلىم شكر تېلىم
شكر كيم ايلادى اعدانى زبون * قدرنى بىرله خدای بيجون
شكرىكا شكر دىيان حضرت خان * قىليان حمد و ثنائىنى بيان
دېدى پيغمبر آيتقان سوزنى * قىليان بولدا بى رو^۲ اوزنى
بو حديث ابردى كه خان ايتى بيان * هم محدث ابدى هم شاه زمان

قَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ رَجَعْنَا مِنْ جِهَادِ الْأَصْفَرِ إِلَى جِهَادِ الْأَكْبَرِ

۱۵ معنسى بو كه كىچىك سانجىشدىن * يعنى بو رزدا قىلغان ايشدىن
چون قايتوق اولوغ اوروش قىلالى * اولوغ اوروش نيدور ايمدى بىلالى

۱) بى دور ۲) شكر (?) ۳) بىر

چون بو معننى بيان قىلدى خان * ينه سوز ملكيدا ايلاب جولان
قىلدى تمثيل غريبى ظاهر * ايلادى نقش عجيبى ظاهر
نفس اماره ديدى ييتى سر * سىنى فارون كىيى الدوق تا بونار
بو ييتى باشلىق ايلان بار عيان * بدىمىز ابجيدادور بو بيان
۲۰ بىر باش شهوت ابرور بىرى حمد * بىرى چهل و ينه بىرى خوى بد
ينه ايتكى غضب و طول امل * ينه بىر بولماق خلق ايله دغل
قابى دشمن بو بىلان ديك بولغاي * قابى بو نفس بىان ديك بولغاي
اوشو دشمنى بىارمىن دىسانكىز * ايتى بوغزىدىن اسارمىن دىسانكىز
۲۵ قالماغايىز دىسانكىز قايعوسىغه * اول [نفس] باشلارى نيك اوتروسىغه
اوشو ييتى نيمى كىلتورونكوز * هر بىرى بىرله بىرىن بىتكورونكوز
قىلىنكىز خوى رياضت بىرله * نوزونك ايشلارنى شريعت بىرله
۳۰ سنت ايله عمل ايلانك دايىم * نى امرىنى توتونك لار قايم
تقى بىر وقت قىليب استغفار * جرم لارنى ساغىنىپ بىغلانك زار
تېخ الا الله ايله ايش ايلانك * نفس كاغر بيله سانجىش ايلانك
اوشو ايشلار بيله عادت قىلىنكىز * خير ايتى بيله عادت قىلىنكىز
بو ييتى كىم رفم ايتى خامد * بولدى آراسته اندىن نامه
بىرى تحقيق رياضت بولدى * تقى ايتكىچى شريعت بولدى
بىرى سنت ينه بىرى استغفار * تور بولدى بىلىك اى اهل شمار
۳۵ تېخ الا الله ابرور بيشىجى * خير ايش قىلماق ابرور آلتىنجى
بولدى بيشىجى عبادت تحقيق * تىلانكىز بارجه خدادىن توفىق
كىم بولار بىرله عمل ساز قىليب * ييتى باشلىق قد سرافراز قىليب
بولغىسىز اولوغ اوروشدا منصور * نفس امارهنى ايلاب مقهور

اولك فوليدا اوروس ايتي جولان * سوليدا آن محمد اوغلان
 بهلوان ايردي اوروس بردل هم * بهلوانليق ايشيدا كامل هم
 75 الم جوق ايردي اوشول خيليدين * انكا بيسار قوشون خيليدين
 اول نقي اسرو مبارز ايردي * خصم آئينك اليدا عاجز ايردي
 حمزه سلطان سول قولغه جيقيب * خصم نينك اليداكي بولغه جيقيب
 بيغيب اول هم كيشيسيني كوردى * كيلكان و كيلماكاتين هم سوردى
 اول سارى بو سارى كوزين سالدى * مينك دايش بور كيشي ساتين الدى
 80 ليك بار ايردي كيشي سي بيسار * پر دل و تيج زن و كاركار
 غرض اوشبو ايدى كيم ينجي يمان * ايريليپ بولغاي اولوسالارغه عيان
 كيم قابو قابل ايرور دولتغه * يا قابو بار سزا محتغه
 لطف بيراه بيريسيني سايلار * بيريكنا قهريني ظاهر ايلار
 كوركوزور بيريكنا انوار جمال * بيلدورور بيريكنا انار جلال
 85 حضرت خان نقي لطفين انكلاپ * مونجه لطفيني اوزيكنا تانكلاپ
 كونكليدا نينكر ييكنا شكر ايتي * شكردين ايتي بو بيريكنا ييتي
 ديدى كونكليده كه شكرانه نيدور * بو ارا شيوه مردانه نيدور
 قيلمات آزاد بو ايكي جانني * ايلامك شاد بو ايكي خانني
 اوشبو دولتغه ايرور شكرانه * قالدور آفاقدا بو افسانه
 90 كيم فلان خانغه فلان ايكي خان * قيلاديلا ايريه بسانليقني عيان
 قيلدى حق ايكالاسيني مقهور * بولدى بو بير اول ايكالوكا منصور
 قيلمادى هيچ بسانليقني ياد * ايلادى ايكالاسيني آزاد
 137b ينجيلىق قيلمادى الارغه بيسار * ايلادى لطف و مروت اظهار
 خان اوزى بيراه قيلمادى خيال * ليك اول ايكي فلكدين بدحال

95 جانالارى و همي بيله سرگردان * ايشالاريدا بار ابدبالار خيران
 اول ايكي خانني كينوركاج انداق * خان الار حاليني كوركاج انداق
 قيلمادى تعظيم الارغه بيسار * كوروشوب بيلادى اول خانغه زار
 ديدى بوايش سونكي اوشمونداق ايرور * انكلاسون هر كيشي بو بولغه كيرور
 ايمدى زينهار قوينداشالريم * اي صرصار قوينداشالريم
 100 قايعوروب اوزنى خراب ايلامانكي * خلق باغريني كيباب ايلامانكي
 مين سيزينك قانلار ينجيدين كنجيم * ناتوان جانلار ينجيدين كنجيم
 بولونك آزاده اولوم فكريدين * بولونك آسوده اجل ذكريدين
 خان بوسوزلارنى ديكاج خانكده خان * ديدى اي سرور بنى جهان
 138a ايمدى بو سوزكا ايناندور بيزنى * التفتاينكده ايشاندور بيزنى
 خان ايناندورماق اوچون اول خانني * قيلادى حافظيدين قرائني
 105 اينك اليده قسم ياد ايتي * ناتوان خاطريني شاد ايتي
 الجده خان ديدى قوى بو سوزنى * ييز بو بوللارده كوروب ييز اوزنى
 ايشيميز ايمدى اوئوينور اندين * باردور لطف و مروت خانددين
 اوزى بيلور اكر اينسه احسان * قهر هم قيلسه اينك دور فرمان
 110 خانغه آئينك بو سوزى خوش ياقنى * لطف بوزى بيله انكا باقنى
 انت ايجمتي كه سيني اوانورمان * قابل تيج و سياست صورمان
 اول ايكار بو سوز ايله شاد بولوب * قايعونينك بئدى دين آزاد بولوب
 خان بيله بانداشه اوانورديلار * حشمت خانليق ايله توزديلا
 138b نوشتي ديب خان قديمغه خانلار * بيغليب كيلمادى بارى سلطانلار
 115 بارجه خان فكريني اوق سايلاديلا * خانغه بيسار كرم ايلاديلا

فراجین اوغلی تقی بار ابردی * آتی قنبر اوزی سودار ابردی
 30 خان سیور ابردی انی حد دین تاش * کیم وفادار ابدی هم کوکلتاش
 جان وفا دوران اولوغی ابردی * قاجو مرکان نینک اوروغی ابردی
 معنبر ابردی بی خان قانیدا * صرف ایتیب عمرینی خان خدمتیدا
 پهلوان ابردی و پر دل اسرو * بار ابدی رزمغه مایل اسرو
 قولیدا مینکجه کیشی بار ابردی * کیم باری بیریریکا بار ابردی
 35 اول ابدی اونک قولی نینک سرداری * قولی نینک خیللی بهادر باری
 سول قولی نینک بیکی ابردی قنبر * بارجه نابیان اولوسیغه سرور
 1335a ییتی بوزجه کیشی سی بار ابردی * کیم باری رزمدا درکار ابردی
 هم بهادرلاریدین شیخ مرید * بار ابدی فتح حصاریغه کلید
 اسرو پر دل ابدی و مردانه * بار ابدی رزم ایشیدا فرزانه
 40 ایکی بوزجه نوکری بار ابدی * بارجه سی رزمدا طیار ابدی
 ابوکج ابردی ینده بیر سردار * ایجکی سی نینک ایچیدا کارکزار
 ینده بیر ایجکی لاریدین جالباش * اولداغی یخنی قیلور ابردی سواش
 بابوک هم بار ابدی اسرو بک * اولداغی بار ابدی بیر رستم تک
 کوب ابدی اسرو بهادر قولیدا * قویوبان بارجه سی باشلار یولیدا
 45 کبر دیسام بارجه سینی ذکر اینسام * تاپا المان نیجه کیم ذکر اینسام
 جهرسی مینک بار ابدی نام بنام * توتوبان آیدا دایم آرام
 ینده مینک ایجکی سیدین بار ابردی * باری بابیری و وفادار ابردی
 1335b ینده بیر مینک بار ابدی اونک قولیدا * ینده بیر مینک تقی حاضر سولیدا
 تورت مینک اوزبک ابدی اوشبو طریق * بارجه بیریریکا قرینداش و رفیق
 50 چیه سر بیر کیشی نابیلماس ابدی * چیه سیز خان قولیغه کیلماس ابدی

هم دولغه سیز ایلماس ابردی ساغیت * اوزبک انیسز ایلماس ابردی ساغیت
 اوزبک ایکی آتی طیار ابردی * قوش کیسی اتلاری طیار ابردی
 هم آت اوسندا ساغیتغه چولان * هم دولغه ساغیت اوسنیدا اعیان
 چیه لار نینک تاشی محمل بارجه * چیه لار ایشی مکمل بارجه
 55 ایچیدا یاد علی قازیلغان * نیجه آیات تقی یازیلغان
 یالاری بارجه بخارا بابی * فیمانیب یاغینی کورکان سابی
 اولداری سوزلاری ینکلیغ باری راست * سوزلاری اوزلاری ینکلیغ باری راست
 چرخسی تیغلاری بانلاریدا * منظر یالاری قربانلاریدا
 1336a کیم قاجان خصمغه اوق آغایلار * خصمینک اولجه سیغه باتقایلار
 باشلارین قویبی سالیب کیتن لار * کورماسون ییزی دییان دشمنلار
 60 تابوقوب خصمغه بیر ایش قیاللی * نصرت و فتح طریقین ییاللی
 بار ابدی اتلاری اکثر تابوجاق * بول بورردا یوکورورکا مشفاق
 تیغلار مایل خوتوریز ابدی لار * باش اوجورماقغه بی نیز ابدیلار
 ابدار ابردی بی تیغلاری * ایک دشمن قانیغه تشنه باری
 65 خان قولی تیغ کیمی یخنی یان * نیز ابدیلار باریسی توککالی قان
 قابسی دبر ابردی جاپارمین بوزکا * هنریم بوقتور موندین اوزکا
 قابسی دبر ابردی فالانی توشورای * ایش قیلیب خانیکه خاننی توشورای
 قابسی دبر ابردی الجده خانی * توشوروب بیرکا توککاین قانین
 کیم ییزبک خان ییله تینک تومیش اوزین * اوزدورا سوزلامیش ابل ایچره سوزین
 70 بار ابدی هر بیریدا سودایی * بار ابدی هر بیریدا غوغایی
 1336b ینده اونک قولیدا سلطان محمود * کیم انکا یار ابدی فضل معبود
 اندا هم بار ابدی قونکرات و قیات * مانکقط و دوران اوشون و اوبرات

بینه بیر آتینی قیلغاج طیار * قیلدی ترتیب جالاجل بسیار
 باری نینک صورتی بار ابردی غریب * بار ایدیلار باری کورماگنکا مهیب
 قابی قلماسق دباریدن ایدی * طیش نینک خیل و تناریدن ایدی 135
 قابی مولودی ابردی طرفان * اوتکاریب ابردی نیجه مینک طوفان
 قابی لار نینک وطنی ابردی ختن * باغ و راغ و جمنی ابردی ختن
 قابی نینک بیر ایدی ایشیغ کول * قابی نینک ایوی ایدی اقسو مغول 133a
 بیغلیب ابردی عجایب خیلی * بار ایدی اندا غرایب خیلی
 اوشو صورت بیلر بارجه یاسایب * توزدیلار بارجه یاسایب توزایب 140
 رزم ایلارغه مهیا بارجه * رزم ایشیدا توانه بارجه
 اول جیریک کیم کوپی کفار ایدیلار * کوجده ایل کوزیکا بسیار ایدیلار
 لیک خان و همیدین اول خیل نمام * قیلدیلار اوزکا تیریکلیکنی حرام
 تال باغراغی کیسی تیرادیلار * لاله اوراقی کیسی تیرادیلار

LIII.

حضرت امام الزمان مغول خانلاری بیرله اوروش قیلیب باسقانی

کون چقار جیغماسیدا حضرت خان * بولوبان یوزی قویاش دیک تابان
 مینیان فتح و ظفر نوسنیکا * سالدی اوت ملت و دین دشمنیکا
 تینکری بیرکان جیریکی بار ابردی * حشم و حشمتی بسیار ابردی
 لیک تاشلاب باری نی ایلغادی اول * کیلدی اوج کون ارا اون کونلوک بول 133b
 کیلدی اون مینک کیشی یوز مینک کیشیدین * قیلمایین و هم مغول سانجیشیدین 5
 ایلی نینک کوپی شهابلیغ ابردی * ایرتادین اوزیکا سافلایغ ابردی

تقی بار ابردی هر ایلدین قانیدا * بارجه سی صدق ایله خدمتیدا
 سیجیوت بیرله قیاتی کوپ ایدی * ایلی نینک یخشی صفاتی کوپ ایدی
 بار ایدی آیدا ییحد قونکرات * بارجه خلق ایچره پسندیده صفات
 بار ایدی آیدا بورقوت بسیار * بارجه رزم آور و رستم کردار 10
 کوپ ایدی مانکقط و نابمان اسرو * بارجه شبانه احسان اسرو
 کوپ ایدی دورمان اتینک خدمتیدا * بارجه سی جانلارین اویساب قانیدا
 اوشون اول ارادا بسیار ابردی * بارجه سی خانغه مددکار ابردی
 قوشچی نینک قوی کثیر ابردی باری * صدق و اخلاص پذیر ابردی بی
 بار ایدی یخشی کیشیلر اول ارا * بارجه سی دین ساری نکتہ سرا 134a
 هم جالایر ایلیدین بار ابردی * اندا قارلیقی تقی بسیار ابردی
 بار ایدی لشکریدا کوپ سولدوز * قابی سولدوز ایدی و قابی نکوز
 قابی لارنی دیر ایدیلار قامادور * قان الار نینک فیلیجیدین تامادور
 کوپ ایدی لشکریدا قوم تشار * بار ایدیلار باری جیست و جبار
 بولدی قونکرات اولوغی بیر قونکرات * کیم حسین ایله علی دور انکما آت 20
 بار ایدی خان قاشیدا اسرو عزیز * صاحب رای ایدی و عقل و تمیز
 حاجتی غازی ایدی مانکقط اولوغی * مانکقط ایلی ارا ادکو اوروغی
 ادلو اوغلی تقی بسیار ایدی * حمیه بی هم اول ارا بار ابردی
 قوشمیدین بار ایدی اول وقت کوپک * قانیدا قوشمیدین اوج یوز اوزیک
 بارجه سی خان بولیدا جان افشان * بارجه جان بیرله رهین فرمان 25
 ینده بیر قوشچی ایلیدین یعقوب * بار ایدی طلعتی یوسف دیک خوب 134b
 جیجیان ابردی و سن ساز اسرو * رزم ارا عرسده پیراز اسرو
 اینی ابردی قراجین دیوانغه * هم ککولتاش شبانی خانغه

قيلديلار آق و قيزيل بارجه يالو * ياقىلار خصمنى بافياقده الؤ
 90 اونوروب ايردى چيريكدا بير ايكلار * بير قوليدا اوق و بيريدا ايكلار
 اوق باشاقلارنى تيز ايلاديلار * اوق و يا اوستيكا ريز ايلاديلار
 اول چيريك بارجه توروب استعداد * قيليپان تينكرى لارى اتينى ياد
 كيم نغير اونى چيقيب خان قوليدىن * قوبنى اتلان جاردى سلطان قوليدىن
 ايل مكمئل ايدى و آت طيار * بولاديلار آتلاريغه بارجه سوار 131a
 95 سواليپ تيراديلار خصم سارى * خصمنينك جانى اوچون هر بارى
 تورث يغاچ بولنى سمردين اول خيل * بارديلار صبح غمجه ايل ك سئل
 صبح ايكنيكى آليب آق علم * خان علمدارليغيدىن خرم
 كيمچى نينك ظلميدىن باش اوردى * خان نينك التون چيرايىنى كوردى
 خانداغى صبح دىن اولدى خوشحال * صبح ياروغىدىن الدى ذال
 100 ديدى كيم صبح كيىسى اولغومدور * دهر نينك شاهدينى قولغومدور
 صبح نينك نور بديك اولغومدور فاش * هم جهانكير اينكديك كه قوياش
 باغى نينك ظلمتى دفع اولغوسيدور * خصمنينك كشرقى رفع اولغوسيدور
 اوشبو نيت ييله اول ظل خدا * تينكرى نينك قوللوغىنى قىلدى ادا
 چون ادا ايلادى اوراد نماز * عرض ايتيب تينكرى سىكا عجز و نیاز
 105 ديدى اى پادشه ملك و ملك * حلقه دور ايشيكندا بو فلك 131b
 بارجه عالمى براتقان تينكرىم * جن و آدمى براتقان تينكرىم
 بير كمين بنده سنكا شيبانى * قيلم لطفونك ييله ضايع آنى
 رزم ايلاردا انكا نصرت بير * مختينك چيكنى انكا دولت بير
 بو مناجتنى قيلغاچ اولخان * آتلايپ خصم سارى بولدى روان
 110 اول ايكي خان تقي توپغاندورلار * غفلت اوبقوسىنى قوبغاندورلار

ياسايب تورغان اوكاندورلار جت * قيليپان يىللارنى رزمغه رست
 الحمد خان ييله اون مينك قلماق * بارجه نينك ايكنيدا قالماق قوياق
 مغوليدىن تقي اون مينك جه كيشى * كيم بهانلىق ايدى بارى نينك ايشى
 خانيكه خان ييله هم كوب لشكر * بارى خونريز مغولدين بصر
 115 بارجه سى اوقچى و بارجه قتال * بارجه سى قتل ايشيدىن خوشحال
 بارجه اوق اتقوجى و سينه شكاف * هر بيرى [نينك] قىلدا يوز مينك لاف 132a
 بنه اون مينك كيشى بو طور ييله * نوزايب اوزلارنى جور ييله
 اول ارا بار ايردى بابر ميرزا * اندا هم مينك جه بيگيت سر غوغا
 الحمد خان نينك ايكي اوغلى هم * الحمد خاندېك الار هم محكم
 120 رزم نينك ايشيدا دانا بارجه * قيليج و اوقدا توانا بارجه
 بولدى قلماق مغول اوتوز مينك * ايك بار ايردى قراسى يوز مينك
 اتلارى ديوصفت اوزلارى هم * اوزلارى ديوصفت سوزلارى هم
 ديولار بارجه بشر صورتيدا * غوللار بارجه بشر صورتيدا
 ياسايب هر بيرى بير صورت ايله * تجلوهر هر بيرى بير هيئت ايله
 125 بيرى نينك جيهده سى اطلس تاشلىق * بير قوشونغه توتوب اوزنى باشلىق
 هر دولغه باشيدا زنك توتوب * بي صحنه لار قانيدىن زنك توتوب
 هم قيليجى قينيدا مستحكم * خلق قانيدىن زنكين اول هم 132b
 باش اوستيدا ايللو عجبى * اوزى آت اوزره بزاو عجبى
 نه اينك كونكيدا ايمان فكرى * نه اينك تيليدا تينكرى فكرى
 130 بنه بير اوزىنى آيتيب قلماق * جيهده سى نينك ناشى ايلال بيرغان
 توزوبان رزم قيلور وقت اساس * آسيب آت بونىغه بر طرفه قطاس
 ليك اولكان آتى نينك قوبروغى اول * يكلارى خايلارى نينك بوبروغى اول

45 سو ایللی بارجه باقیب قالدیلار * حسرت اوتینی باقیب قالدیلار
 کیم نیدین کیچیکا سالدوق ایشینی * باریان کورمادوق انداق کیشینی
 اول تمناکه الار ایلادیلار * مونه غوغا که الار ایلادیلار
 بولمادی روزی الارغی اما * انسی اهلینه انی بوردی خدا
 قاضی و مفتی و داروغه لاری * پیشکش ایلادیلار جانی باری
 50 بولدیالر بارجه مطیع فرمان * دیدیلر هر نه که حکم ایلادی خان
 بیز اطاعت قیلالی جان بیرله * بارالی خصم ساری خان بیرله
 خانیکه لشکری اولتورغان بیر * الهه خان هم اوزی تورغان بیر
 بیش باغاج بولدور بو منزلدین * کسر خبر بارمسه بو محفلدین
 قاجماسه خانیکه بیرله الهه * قیلیبان بیگلاری بیرله کلجه
 55 سیز اوشول بیردا باسارسیز آتی * فولونکوزکا توشار اولغای خانی
 خان آرنینک سوزیدین بخش فالد * توتوبان بولدی بغایت خوشحال
 دیدی کیم ایلکاری کیسون قاضی * سوزومیز سرتی ییلسون قاضی
 دبدی ای قاضی اهل اسلام * بیزکه راحتی قیلیب اوزکا حرام
 تاغ و دریا و بیابان اونا بیز * رنجی لاری اوزومیزکا توتاییز
 60 قیلیچ و اوقی قبول ایلاییز * راحت اهلینی ملول ایلاییز
 عرضیمیز بو ابرور کیم آخر * قیلغاییز بخش لیق ایلکا ظاهر
 شرعینک شمعینی یاروققاییز * جهل بازارینی ساوققاییز
 بیزکاییز علم سوزیکا رونق * بولسه توفیق بیله نصرت حق
 نیشیمیز بو ابرور ای قاضی * همتمیز بو ابرور ای قاضی
 65 چون بوسوزلاری بمان ایلادی خان * قلدیلار خانده دعا بخشیمان
 قاضی و مفتی و ارباب باری * صوفی و زاهد و اصحاب باری

خان اوجون تینکریدین ایستاب نصرت * توتوبان خانینک ایشیکا همت
 بارجه سی قانجه ختم ایلادیلار * خان اوجون بخش دعا سالدیلار
 چیکتی لار خان قاشیغه سفره و خان * یابدیلار لشکریکا آش ایلله نان
 70 سفره و خانی کوتارکاج اول خیل * ایلادی حضرت خان آت ساری میل
 اتلایب بول ساری مایل بولدی * لیکن اول شهر چیریکدین بولدی
 خان یوروب شهر دین اوتکاج فی الحال * بولدی نور لشکری دین مالعال
 ۱۳۰۷
 اوتق لار خان سونکیدی اشکر هم * بارجه اعدا طرفیدین بیغم
 بیز باغاج انصیدین اوتکاج اولخان * ایلادی لطف یوزیدین فرمان
 75 کیم چیریکدین آتی کوب ایتمکاندی * ایجلاری کوب بوروماکدین یاندی
 سو یقاسیدا بیز اوتلاق کورونکوز * قوشلارینکینین دمی اوشورونکوز
 مرغزاری بار ایدی اندا وسیع * توشتی اندا جه شریف وجه وضع
 ارپه تابغان آتیغه هم بوردی * بیم بیله اوتین آیین آبردی
 تاباغان ارپه سوغه اون جالادی * بیربان آتیغه کونکدین الادی
 80 اون سیمز و ارپه سیمز اوتلادی شاد * ارپه و اوت طلبیدین آزاد
 چیریک اهللی باری چالیب قلغان * انجیبان باستانا توشتی قلغان
 چیریم آلیب کوزین آچقان بولدی * کوزدین اویغوس قاجقان بولدی
 ۱۳۰۸
 کیلدی خان یلیغی کیم ناکلا اوروش * بولوبان بولغوسی یوق هیچ توروش
 قون باریمندا کوجاریز موندین * خانلار اوستیکا اوجاریز موندین
 85 تانک باشی بیرله بیتاریز جاوغه * ایشار ایشالرنی ایشاریز جاوغه
 چسون بو یلیغنی ایشینی لشکر * قیلدیالر رزم براغین بکسر
 کوردیلار آنالری نینک تانلارین * توردیلار رزمغه آهنکالارین
 یالارین بارجه سی جاق ایلادیلار * توتوبان اوت اوزه قاق ایلادیلار

تیلبه آتلیق آغاسی تنبل نینک * ایستاقا تلیق (?) آغاسی تنبل نینک
 اوتکاریب ایلیجینی تنبل ساری * ایلادی تینکریکا شکر اظهاری
 چابا اوق خان قاشیغه کیلدی روان * پیشکش ایلادی خان آیدا جان
 دیدی ای پادشه بی همتا * یار بولسون سنکا الطاف خدا
 بیزکا سیندین نی عنایت دور بو * لطف یسجد و عنایت دور بو
 کیلماسانک ابدی بارور ایدولک ییز * بختیمیز دیک قارایب ایدولک ییز
 بو حکایتنی دیبان اول تیلبه * باشلادی خصم ساری بول تیلبه
 دیدی اخسیدین اوزوب ایکی خان * اخسی ایلینی بوزوب ایکی خان
 ارخیا شهریدا ساکن دورلار * اول محمدا منوطن دورلار
 ییزنی عاجز قلیب اوزنی خوشدل * اولتوروبتورلار سیزدین غافل
 یوردنکیز اخسی نوشیدین اوتالی * کونکولومیزنی ایش ایتیب ساووتالی
 کیمیلار باردور اندا طیار * سال اوجون بار قیش هم بسیار
 خان بوسوز بیرله روان عزم ایتی * سردین اوتماکنی روان حزم ایتی
 تونلا اوق اخسیغه باووشنیلار * سر بویغه اینیسان نوشنیلار
 تانک نمازنی قلیب حضرت خان * توردی انداق که سلیمان زمان
 کیمه جیلار کیمه کیلنوردیلار * بارجه خان حضرتینی کوردیلار
 حکم بولادی که خالایق اوتسون * اوتوبان سر قیراغینی توتسون
 خان و سلطانلار ایله میرزالار * کیمه اوستیدا قلیب غوغالار
 اوتیلار ایله که ایتیب بولماس * تیل الار وصفیدا هیچ ابورولماس
 بار ابدی نورت کیمه اول توشنا * هر بیراون قانسادی بولغای توشنا
 بولغوجه راست نماز یشین * اوتیلار بارجه سعادتقه قرین
 اول اوتارده کیمه کا کیم باقتی * کوبی اوز قوبروغیغه سال تاقتی^{۱)}

۱) Puk. ۱۲۷

سالمادی کوز کیمه کا بایری قزاق * کیمه سوزیدین اوزین توتی بیراق
 سیتوروب^{۱)} سالدی باری باش اباغین * اوق یایی بیله بولغان براغین
 جیروبان سال اوزه محکم فیلمدی * سالتی کوبسار^{۲)} بیله همدم فیلمدی
 اوزی آینی آلیب توشنی روان * فیلمدی سوجی ایجینی ایلکا عیان
 اوتیلار بارجه سی جست و جرار * غرق و تشویر^{۳)} غمیدین آزار^{۴)}
 تاشقاری کرچه پلنکی ایدیلار * لیک سو ایجیه نهنکی ایدیلار
 کیمه اول خیلنی اولدم کوردی * اوزنی حیث بیله محرم فیلمدی
 سوغه انداق که الار کیدیلار * دیکاسین سو کیشی ایدیلار
 سو یوزی هیچ کورونماس بولدی * خان جیریکی بیله دربا تولدی
 هرنی بوطور کیشی اوتما بدور * اوتی هم بولسه کیشی بوتا بدور
 اون مینک آدم نی حکایت دور بو * کیم باریب کوندا قلیب مونجه غلو
 هرنی کیجیب دها کابنلر سردور * کیشی ییلناس بونی ینکلخ سردور
 دیبه خان لشکری توتی سرنی * بنه بیر سر کبسیب اوتی سرنی
 اوتکاریب لشکر ایلین خان سلطان * خضر و الیاس کیسی بولدی روان
 سو ایل سارا کورکاج خاننی * اوز ایچین ارا تیلاپ اعیاتی
 دیدیلار خان شهبانیدور بو * بلکه اسکندر ثانی دور بو
 پادشه اوتما دی مونداق هرکز * بارجه شهلانی قیلور اول عاجز
 قدمی یینی بیزینک منزلده * کیمه سی یشکوجی بو ساحلده
 فیلالی پیشکشینی طیار * تارتالی آلیغه بسیار تشار
 سو ایلیدا بار ابدی اوشبو خیال * لیک اول پادشه نیک خصال
 کیمه سینی چکیسان ساحلده * یینی اول اخسی دیکان منزلده

۱) Puk. ۱۲۷ ۲) Puk. ۱۲۸ ۳) Puk. ۱۲۹ ۴) Puk. ۱۳۰

f 128a

25

30

35

40

f 128b

۱۰ قلعه‌لاری بخود آلا الماس تور * قول سبتم بیلد سالا الماس تور
 بیرکیتیب قلعه‌لارینی حاصل * بولدیلار اول ساری ایمدی مایل
 باردور احمد بیکییز قورغاندا * اندین اوزکا کیشی بو تور ازا
 اوشبو سوزلر بیله اول یورتاقل * سالیان ایلکاری سونک جاغداقل
 باندیلار خان ساری اول کشوردین * تونکولوبان باری اول کشوردین
 اول حکایت جون بیتیشی خانغه * فاشوروب اوز ایشینی بزدانغه
 مشورت ایلادی سلطانلار ایلد * دودی رزم ایلکالی خانلار ایلد
 فایدا کیم بولسه اقر نیز نیشالی * تیکری بیرسه ایلیان قایینالی
 آروغ آتلیقنی خچند ایجره سالیب * سیبیز آتلیقنی قولومیزکا آلیب
 ایلغاساک اسرو خوش آندا کیلور * ایشیمیز اسرو ناپنده کیلور
 ۱۵ بارجه بو سوزکا قولاق توتی لار * هرته خان دیدی انکا بوتی لار
 چون بوسوز بیراه بوروب کیلدیلار * بارجه ایلغار براغین قیلدیلار
 قیلدیلار اوزلارینی جست خواص * پایمال ایلدیلار خاص و خواص
 آروغ آت بیرله آغیر بولق تمام * سالدیلار شهر خچند ایجره عوام
 بولدی خان بولغی کیم بخشیمان * تورب کونلک آروق آلسون یکان
 ۲۰ ایرینک ابکی آتینی السونلار * جیبه‌دین اوزکاشینی سالدونلار
 بیر دواغه بیله بیر جیبه بیتار * بولاسه اوزکا قیده ابرصکا بیتار
 چون بو بیرلیخ اول ارا ایلدی * بارجه قول اردا جیریک سالدی
 کیشینک بخشیمی اتلاندی تمام * بادیلار اول کصون کند بادام
 اندین اتلانغان ایلد راست نسوخ * باردیلار خصمنی ایلاپ منسوخ
 ۲۵ باردیلار اندین خوقان اورجین * قیلدیلار اندا شغالغه کمین

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن تنبلغه یارلیغ
 ۱۲۶۸ ییبارکانی

۵ یازدیلار خدمت تنبلغه نشان * کیم ایشینک ایسه کیم ابکی خان
 سینک اوشونکا بوروب باردیلار * سینی بیچاره کوروب باردیلار
 نیز سنکا چاره قیلورغه کیلدوک * دشمن آواره قیلورغه کیلدوک
 ایمدی مردانه بول ای تنبل سین * قیلاغیل ملک ایشینی مهمل سین
 ۱۰ کیم بیتیشک سنکا ایلغار قیلیب * خصمنی نیز بیله هموار قیلیب
 سین جو اظهاری محبت قیلدینک * اوزنی شایسته دولت قیلدینک
 نیزنی دیب بابری لارینکدن کچینک * نیزنی دیب جام محبت ایچینک
 نیز تقی سینی جدا کورماس نیز * سنکا محنتی روا کورماس نیز
 خصمینکا خصم لیق اظهار ایتالی * عمریدین خصمنی نیز ایتالی
 ۱۵ کیم که نیزنی دیسه نیز هم دیر نیز * دوستلوق سوزینی محکم دیر نیز
 ۲۰ کیم نیزینک ایتاکیمنی قوتسه * جرعه ساغریمنی بوتسه
 ضایع اینماس نیز آتی نیز هرکم * ائی قوبماس نیز هرکم عاجز
 ذره بولسه قوباشی بولور اول * آسمان تیکراسیدا ایورولور اول
 ایمدی سین ساله کونکوانی زهار * کیم سنکا بولغوسیدور دولت بار
 ۲۵ بو نشان چونکه مکمل بولدی * ایچیمنر عازم تنبل بولدی

تنبل نینک بیلک تیلبه آتلیق آغاسی کورونوش کا کیلکانی
 مرغینان حدیغه بیتکاج ایلجی * قصه‌نینک شریحی بیتکاج ایلجی

حضرت امام الزمان و خليفه الرحمن خانیکه خان بیله
الجه خان نینک ایلاچی سیننی آلیب مغولستانغه جیریک
تارتقانی

داستانی ایشیت اییدی خاندین * یعنی اول پادشه دورانین
مغول اول سوز بیله حضرت خان * نیلایان نصرت و فتح یزدان
میندی دولت آتیغه شاهانه * سوردی اول پادشه فرزانه
چون کهک سوییدین اوتی اول شاه * یینی اول ایلمچی دیکان نامه سیاه
خانلاری نینک سوزینی عرض ایستی * عرض ایستی صلح سوزیکا یینی
خان دیدی اورانیپه کا بیتمای * جیریک اول قلعه ساری داریمای
صلح سوزیکا جوامیم یوسفور * نینکری اطاقی بیله کونکوم توقور
اوشبوسوز بیرله یوردی اولخان * تا رباط ملک و سیستان
خضم نینک حالینی اندا بیلدی * بیر کیشی اندا تیل آلیب کیلدی
سوزی بو کیم بورویان اول ایکی خان * اندجان باردیلار ایلاب جولان
خانغه بو قصه جو معلوم اولدی * سوزی کیفیتی مفهوم اولدی
دیدی تنبل منکا نوکر بولدی * انکا اقبال میسر بولدی
بیاریب فرداشینی قاتیپغه * خطبه اوفودی منینک آتیغه
اول ایکی خان کورا الماسلیقیدین * مینی کوروب تورا الماسلیقیدین
بولدیلار دشمن ایننک خانپغه * تاکه کیرکابار ایننک قانیغه
اییدی اوخشاش بودور ای سلطانلار * ای فراچیلار و ای اوغلانلار
کیم خلاص ایلاکه ییز تپیلنی * اوزکا خلاص ایلاکه ییز تپیلنی

f 124a

اوشبوسوز بیرله روان بولدی خان * بولدی لشکر تقی فی الحال روان
بورویان سر بویغه ایندیالار * توشویان اندا دی نیندیالار
خان دیدی کیم کیجالی دریادین * اوتالی قاغ بیله خارادین
بارالی راست مغول کوریکا * سالالی زلزله لار کوریکا
اول ییزینک کیلکانیپیزی بیله * اورونوب هر ساری دین کیم کیله
ییز آتی بیر ایله یکسان قیلالی * بارجه عالمی کلستان قیلالی
خان بو سوز دیدی ولی سلطانلار * دیدیلار خان بولیداور جانلار
اطاف ایستیپ مودا اوزی نورسون خان * ایلاسون اول ساری ییزلانی روان
ییز باریب فی دبه انداق قیلالی * فیلیان ایشینی قاتیپ کیلالی
کر غرض بو که قوتولسه تپیل * سوزی انداق که دیلدی اول
یورتاول بارسه مغول کوریکا * قتلار ساور ایکین اشکریکا
اول سیزینک کیلکانیپیزی بیله * سوزینی بیلکانیپیزی بیله
اولتورا الماس ایکین اول بیردا * اول تورا الماس ایکین اول بیردا
خان بو سوز بیرله ایکی منک جده کیشی * بیاریب صبر و ثبات اولدی ایشی
قاندیلار خان [بیله] سلطانلار هم * آیدا جان بیله اوغلانلار هم
خان بیارکان ایکی منک جاغلی قزاق * توزویان خان بولیدا مهر و وثاق
کیجی لار تون ارا سردین فی الحال * شهرخپه بولین ایلاب باعال
قلعه سیننک نوشیدین اوتنی لار * اونجه اتلیق کیشی سین تونتی لار
سوزلاری بو که ییزینک خانلاریمیز * کیم الار بولیداور جانلاریمیز
اندجانغه جو بورور بولیدیلار * اوشبوسوز توزیدا توادیلار
دیدیلار آتی مونی بیلماس ییز * خصمنی الماغونجه کیلماس ییز
قیله ناکاه حمایت انکا خان * چاپار ایرکین بو ولایت فی بمان

f 125a

اسلام مین اسلام مین صفار کفری نیالسون
 صفار بیخین کیاین قالمه سون اندین هیچ نشان ^{f 121b}
 شهپاز بولدی جنگیزی سیمیرغ و عنقا قایدادور
 مین مین محیطانیک جوهری جوهری نیالسون و جان
 ای کهریا معور ایتای کوب در و مرجان لار توکوب
 ای دلبرنیک دردی بیله اوتقه بانارمین هر زمان
 شیبانی سوزونک قیسقه قیل یورور بولونکنی راست قیل
 حوطی سوزی شکر تورور مردار فرغه ناکسان
 بو غزل ایلکا یایلیغاج! اندا * قالمادی طاقت اول ایکی خاندان
 دیدیلار ایدی نی بولسه بولسون * عمریمیز ساغری تولسه تولسون
 اوروش ایلار ییزاوشول خان بیراه * ایلانان جهد و جدل جان بیوله ⁵⁰
 یغدیالار بو سوز ایلد لشکری * بوزدیالار جرخ * سالیب کاشورنی
 بیردیالار ایلکا علوفه بسیار * قیلدیالار رزم یراغین طیار ^{f 122a}
 قیلیبان ایل اولوسین ناخشنود * حبیفنی لار اول ایکی خان ناخشنود
 ییغیلیب کیلدی ایله لشکرلار * کیلدیالار قاتلار بکا سرورلار
 مشورت ایلادیالار بخشی بمان * فکرینی سیلادیالار بخشی بمان ⁵⁵
 عاقبت فکر مونکا ثابتی قرار * کیم اوروش خان بیله باردور دشوار
 حالیا اوراتیبه قورغسانی * نرتو قلعه سیغه بار ثانی
 باردور اول قلعه دا بیش مینک لشکر * قاتل و صف شکن و جلد اکثر
 کیلیب اوج قاتله نی قیلدی انکا خان * ایماس اول قلعه نی الماق آسان
 اتی المای بیرنی اول کیلکوسی یوق * سریمیزی بیه اول بیلکوسی یوق ⁶⁰

بیز انینک بیراه اوروشقونجه بو طور * ایلادکونجه اوزومیز جانیهه جور
 اندجانی نی اوجون الماس بیز * خاکیهه ایکا آت سالماس بیز
 اوز انامیزنیک ایتارجی سیدور اول * اتاسی نیکا ابرور بایری مغول ^{f 122a}
 مصلحت ایدی بودور کیم ایکی خان * ایلادکابلار کیشی لار خانغه روان
 صلح سوزین انکا عرض ایتکابلار * بات یوروب خدمتغا بیتکابلار ⁶⁵
 صلح سوزینی ایشیتکاج اول خان * فیلور آهنگ سمقند روان
 تارقانور لشکرینی هر ساری * لشکر ایلارکا بارورلار باری
 کیشی اولخانغه باریب کیلکونجه * فکریمیزی تقی اول بیلکونجه
 اندجان ملکیتی بیز آلور بیز * ییکی نیک جانیهه اوت سالور بیز
 اشلیق اوستیکا بارور بیز حالا * بیور اول قلعه ایلین نیکا خدا ⁷⁰
 اوشبو سوزلار بیله اول ایکی خان * قیلدیالار ایلیمیلارین خانغه روان
 اندجان ساری هجوم ایلادیالار * ایل اولوس باری هجوم ایلادیالار
 یستی لار اخی دیکان قورغانغه * کیرمادی اخی اول ایکی خانغه
 اشلیغینی بیدوروب اوتی لار * اندجان نیک یوایی توتی لار ^{f 123a}
 اندجان بیوله بی اخی ارا * ارخیان اتلیق ایدی بیر ماوا ⁷⁵
 ییشب اول بیرکا نرول ایلادیالار * شهریهه عزم دخول ایلادیالار
 فارغ اندین که نی قیلغای دوران * باشلاری اوزره نیتک کیلکای خان

كیم مغول بادشهی خانیكه خان * بو اولوسنی قیلیب ایردی ویران
 حکم ایلاب ایردی کیم خیل مغول * قوشوبان اوزارینکا نیجه جغول
 10 سغدینیک ایملارینی جابسونلار * هر نه قابقانلارینی قابسونلار
 اول ایکی ییل کیجه کوندوز اول خیل * کیردیلار سغد ارا انداق کیم سیل
 سیلدیک لیک یلا سیلی دیک * نی بالا بولغای الار خیلی دیک
 خان سمرقندی الخاندین سونک * بورتین اول شهردا سالغاندین سونک
 مغول اوزکا کیلا الماس بولدی * یول سمرقندغه سالماس بولدی
 15 بولدی بیار زیون خان قاشیدا * لیک بار ایردی باغلیق باشیدا
 فیرق مینکجه مغولی بار ایردی * کیم باری رزمدا جبار ایردی
 تاشکند ایردی آنیک قحشکوی * تاغ و توزین توقوب ایردی سپی
 شهرخه داغی اولخاندا ایردی * لیک خلغی باری ارماندا ایردی
 20 کیم قاجان خیل مغولدن قوقلوب * شکرلار ایتقاپیز شاد بولوب
 اورانییه داغی اولخان قویدا * فان و کیشود هم انیک بولیدا
 ملکی نیک بیر بانی صیرام ایردی * بیر یانی ذوق و بورغام ایردی
 بار ایردی قلعه لری خیمبردیک * قلعه لار ایجره ایلی کافر دیک
 مویجه اشکر ییلده حاصل اولخان * بولمادی رزمغه مایل اولخان
 اوزینی بیدل و عاجز کوردی * ابی سیتی تیلا تیب کیلتوردی
 25 ابی سی اسرو دلور ایردی * اوزی نیک خیلغه سرور ایردی
 الحد خان ایردی انیک آتی * انکا بار ایردی شجاعت ذاتی
 قحشکاهی بولوب ایردی طوفان * هم خطاغه سالیب ایردی طوفان
 متصل اوروشی قلماق ییلده * بوروش و توروش قلماق ییلده
 اول کیلیب بیر نیجه لاف آقاندور * بیر نیجه سهم کراف آقاندور

خانغه بینکاندور انیک لافلاری * صکار ابشکاندور انیک لافلاری
 30 خان انیک سورلاریدین تند اولدی * غیرتیدین ایچی ناشی تولدی
 قیلدی برلیغ که باری سلطانلار * هم قوراحیلار و هم اوغلانلار
 بارجه ییل لیک توزوب اسباب براغ * کوزلاسولار باری اشکودا فراغ
 بارجه سی کوچ ییلده کیلسولار * تیج خاطر ییله ایشی فیلسولار
 35 بولماغونجه مغول ایشی هر یان * ملکیکا بارغوسی یوق هیچ سلطان
 برلیغی نیک بوسولی بیراه باری * ییغیلیب کیلدی و هم کوچلاری
 خیل و اشکر ییغیلیب کیلکونجه * اوز برائینی قیلیب کیلکونجه
 اول ایکی خان طرفیغه بو خان * بو غزلنی ابیب قیلدی روان

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن نیک غزلیدور

ای عاقلان ای عاقلان ترک ایت سین ایددی بو جهان
 40 جان بلبلی پرواز ایتار منزله دور آسمان
 بنهاندنی ویران قیلیب میخانه آبادان قیلیب
 کلن ایسانور منزلیک کلشن هوس قیلغیل روان
 برهم اوراین عقل و هوش ویران فیالین نفس خوریش
 ییکاندنی اشنا قیلیب تون کون کوزایکیل بخت خان
 کونکوم غمین یغم قیلیب حق دردینی محرم قیلیب
 بولسه جراححت ایم قیلیب بولغیل طیب مهربان
 قاریم سمرقند لشکرین بوروب مغول اوستیکامین
 اسلام تیغین تیز ابیب برهم اوراین قالمافان

75 اتی مینكجه كیشی غوغا ایلاب * ایتی برلاستی میرزا ایلاب
ایك خان دولتی غالب بولدی * بلکه دولت انكا طالب بولدی
خان فولی بارجه هجوم ایلابلار * ناشی ديك خصمنی موم ایلابلار
قابسی بیرکا که ییشنی شاطو * دیملارلر که ییشمنلر دور بو
قازدیملار حاصل اوشول برنی اوق * قیملارلار نازل لوشول برنی اوق
80 قازغاج اول تلمنی کاولندی تمام * خان نيك ایدا ییقلدی اول نام
رخنه اول قلعه غدا سالغاج دوران * جیقنیلار قلعه غدا اشکر بکسان
قیردیملار بارجه اوروشقانلاری * جودیلار اندا توروشقانلاری
قتل عالمی بولا بیردی که دیبه * ازدحامی بولا بیردی که دیبه
قیردیملار قلعه غدا بولغان خلقین * بیی اول ایلكا نسا دین سالقین
85 بیرینیک قارنی بولوب ایردی چاک * وهدین بیر بولوب ایردی هلاک
قابسی نيك باشی نکوندار ایردی * اوزی نوغراق بیله هوار ایردی
قابسی نيك مغزی بوروندین جیقتی * قابسی اوزینی قوبوقغه ییقتی
قابسی سامان ارا بولادی پنهان * قابسی بیر بولادی ینه بی سامان
قابسی لار اولجه بولوب جیقتی لار * درد و غم بیرله تولوب جیقتی لار
90 باشلاری توپ کیسی غلطان بولدی * قلعه نيك ایچی توله قان بولدی
قلعه نیک تیره کوروب اشکر ایلی * قلعه نيك خلقینی دیب خیر ایلی
اوت سالیب ایلابلار روشن ایلی * قیملارلار اوت بیله بیر کلخن ایلی
اوت توتاشتی بده اول قورغاندا * هیچ نیمه فالملادی کومای اندا
باشلوب فالغان ایلی هم یاندی * اولتوروب سالغان ایلی هم یاندی
95 اوت توتاشقان بیله اول سر منزل * دوزخی بولادی ارغه حاصل
اول جماعتی سالیب دوزخ ارا * بیردی جنت چیریک اهل یغه خدا

(112)

(113)

جنت اولکیم باری اقبال بیله * فتح و فیروز اوق مال بیله
کوردیلار ساغ و ایسن جانلارینی * ظفر و فتح ایله سلطانلاری
خاننه چون نصرت داور بولدی * قلعه نيك فتحی میر بولدی
ایلابدی حکم که ایلاب تقصیر
هیچ حکم ساقالماسون هیچ بیر

(100)

اولجه ایل بارجه سی بولادی آزاد * قابشیب بیر بیرینی بولدی شاد
خان ینه غم سمرقند ایلی * یوروب اوز تخت کھیغه ییتی

II.

119 حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن مغول خانلاری
اوستیکا یوروماک بولغانی و اوز یین بورون غزل درد
انکیز فتنه آمیز آیتیم اول خانلارغه بیمارکانی و اول
خانلار اول عزل دین الفتیه بولوب کنکاشلاری و امام
الزمانغه ایچی بیمارکانلاری

حضرت خان سکندر کور * حاکم شرع رسول مختار
چون خجند ایشیدین اولدی فارغ * تخت اهل یغه فوشلادی فارغ
ظاهر اوتلادی بولغانی بیر آی * حکیم ینه اول شه عالم آرای
مغول اوستیکا یوروماک بولدی * بیر و کوک ولولسیدین تولدی
5 اسر و کوب ایردی مغول نيك خیل * ایلی یوزماقه ازی نيك میل
کوب اولوسلاری الاز یوزدیملار * اوزلرین اظلم بیله قوزدیملار
خان سمرقندنی ایملار دور ایلی * یول هنوز اول ساری سالما بدور ایردی

قایی نینک ایشیکیدن کیودی قویاش * ایلادی نور بیله اتی فاش
قایی صحرارا قیلدی مسکن * ایلادی باغری اوچون بیرنی وطن
نور چون بینی انکا یاییلدی * نور نینک کونکلی تقی آچیلدی
35 مسکنیکا براشه توشتی نور * همنیغه براشه تابانی حضور
خاندین اوزکانی دیماک نور خدا * اوزکا شهلارنی دیماک شمع هدا
انکا اوخشار که توشار بیرکا قویاش * بارجه ایل آتی قویاش دیرلار فاش
ایک تحقیق قویاش ایرواس اول * مهر ذاتیغه توتاش ایرواس اول
قویاش اولدور که ایرور کوردندا * پرتوی بحر بیله هاموندا
40 اولکه بار بیردا اینک پرتوی دور * پرتوی ایجره کورونکان ضوی دور
پرتو ایچیدا کورونکان ضولار * بولدی بیر بوزیداک خسرولار
آسمان اوزره قویاش تابان * بار بو ایامدا شیپاتی خان
حاصل قصه اوشول خان دایر * ایلاکاج حمله اوشول نوع که شیر
باباغی شاه جهانگیرنشان * بیشه سین خالی ایشیب قاجتی روان
45 تاغ اراسیغه کیریب اولتوردی * بیرک بیرلارنی مناسب کوردی
ایک اولتوردی خچند ایجره غریب * اوزینی کوردی خچند ایجره غریب
بولدی هممای انکا سمیر هم * قیلیان قلعه لارینی محکم
خان بیتیب کیلاکاج اوشول قورغانغه * ایلادی حکم ییزنک سلطانغه
کیم نصیحت فیلینکیز بو ایلکا * بارماسون جاناتاری اولتورق بیرکا
50 خان سوزی بیراه همولدم سلطان * قلعه غه ایلادی ارسال نشان
اول نشان ایجره نصیحت بسیار * لیک الار کونکلیدا هیچ اینمادی کنار
اسرو مضبوط ابدی قلعه لاری * متفق قلعه داغی خلاق لاری
بار ابدی تاملاری اسرو بلند * سالماس ابدی انکا اندیشه کند

55. يوق ايدى خندقىغە بايىبى * خندقىدا بار ايدى كوردآبى
 قلعه تاعيدا چىكىپ ناولار * بار ايدى ياندا كۆپ مردكلار
 بارچه ناولك فكن و سنك انداز * بارچهسى بوق صفت آتش باز
 قىلىپ اول خىل و كروه اوباش * كىشى باشىغە مەييا يوز تاش
 تاش ديك يېرىكىتىپ اول قورغاننى * جىمىيان كورمادىلار ساقاىنى
 قا الار سوزىن آيتىغى خىانغە * قىلغىلى اول قومنى توش احسانغە
 60. جىون الار ايلادىلار سرکش لىك * بولدى رهن لارى مجنون و شايك
 انكالب اول اينالرىنى حضرت خان * ايلادى قهر يوزىدىن فرمان
 كىم بو قورغانغە اوروش سالدولار * خالق قورغاندا باقىپ قالسولار
 نردبان و تورە طيار ايردى * لشكر اهلى بارى جىرار ايردى
 يوردىلار بارى فرمان يىره * توردىلار رزم ايشىن جان يىره
 65. يىتىلار تورە آلب خندقىغە * اوتىلار كوبرو سالىپ خندقىغە
 باقمادى بعضىلارى كوبروكا هم * كوبرا كى سويىدىن اوتى بى غم
 خاكىرىزىغا يىتىپ توردىلار * اوزلار قلعەغە يىتكوردىلار
 توردى اوق اوجىدا قابوچىلارى * اوقلار بىن ياغە قوپوب جىتلارى
 باشن جىقارغاننى آلب اوردىلار * اوقلار بىن جىانغە يىتكوردىلار
 70. خندقى نىك سويىدىن اوتىكان ايل * خصم نىك ايشىنى ھور كوتىكان ايل
 قوبدىلار قلعەغە شادولارنى * ساقاىلدىلار بارى قابولارنى
 قلعە نىك تامى بلند ايردى بى * اوزى مضبوط نىك كىم قفى
 يىتمادى تامىغە شادو اصلا * قىلدىلار قلعە ايلى هم غوغا
 تاشلار تاشلادىلار كىم سورما * قىلدىلار باشلادىلار كىم سورما

¹ В. Иваницкий, *ссылку на* *пункты 11 и 12*, *ссылку на* *и* *Г. Вайсберг*, *ссылку на* *стр. 118*

تورت ایرور حرف دیکن آمین دا * کیم قیلور هر بیر اولوکنی زنده
هر بیرینیک شرفیدین حاصل * ملکی ایلادی خالق ایل
اول کیشی کیم منکا بوسوزنی دیدی * سوزی بسیار پسندیده ایدی
اعتقاد ایله سا بولور اوزیکا * اعتماد ایلاسه بولور سوزیکا
پس بوسوزنی بیرسیرای اهل یقین * یانکی باشین یسه اینیک آمین
کیم خدادوند کریم غفار * ایلاکای خانغه عنایت بسیار
فتح بولغای انکا تبریز و عراق * بوساری مانکتط و قلمانی و قزاق
روم دریدین) توتا تا چین و خطا * اجا بیرسون انکا الطاف خدا

XLVIII.

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن مقول اوستیکا
اتلانیب جهانگیر میرزانی قاجوروب خچند قلعه سیننی
آلیب بوزغانی

حضرت خان سلیمان مقدر * اوزی نیک نخبیدا چون تانی قرار
ایلادی حکم کیم فاتلانسونلار * بیر آی اوتکاج جبریک آنلانسونلار
کیم مغول ایشینی بران قیلدی * فتح و نصرت بیله قایتب کیلادی
خان دیکن فرصت و بلجار بیله * بیغیلیب ایلدی باری چار بیله
بند اولخان بزرگ انانندی * فیله فرقه ترک انانندی
باردی قاج کوندا اورانییه ساری * اونی اندین تقی فی الحال ناری
خان اورانییه دین اوتکاج فی الحال * همی قنج و رفیق اقبال
کیلدی اول خان معظمه خبر * کیلدی اول خسرو اعظمه خبر
کیم جهانگیر دیکن شهزاده * بیغیان بیر نیجه اوزدیک ساده

1) Pyc. 2) Pyc. روم دریدین

کیلدی مکن اوزیکا ملک خچند * عیش نیک منظره سین قیلدی بلند
انکا بار اودی غریب برلاس * سالیب ایل کونکلیکا یوز مینک وسواس
خانیکه خان هم انکا یار اولدی * انکا هر ایشدا مددکار اولدی
سبحر اذلیق بیکنی قوشتی انکا * اول باروب قلعه دا فاووشتی انکا
الجه خان داغی بیر سردارین * بیساریب ایلادی مهر اقلهارین
ایکی باشلیق بیان ایله ایکی خان * قیلدیلاز ایکی مینک البالجی روان
ایک شهزاده که درکار ایدی * مینکجه بیغنی بیکنی بار ایدی
بوخبرلارنی ایشیککاج اول خان * ایلادی حکم که هم اوشبو زمان
جبریک اول ملک ساری عزم ایتسون * عزمی جزم فیلیب رزم ایتسون
خان جهانگیر نایا عزم ایتکاج * عزیز اول ملک ساری جزم ایتکاج
خرد خورده نویس ایتی بیان * کیم قیلور ایکی جهانگیر قران
بو حکایتی ایشیککاج بنده * اوشبو سوز باشیغه بیتکاج بنده
دبدیم اوزدم بیله کیم ای نادان * بو نیدور کیم خردنیک قیلدی بیان
کیر اینک آتی جهانگیر ایرور * شیوه سی قابل تحریر ایرور
خان جهانگیر ایرور معنی دا * خردی بیر ایرور معنی دا
بو جهانگیر قاشیدا نیدور اول * مون کورکاج کیم انکا سالغای بول
کیکا کیم دبدو معنی بین بار * انکا پوشیده ایلاس بو اسرار
پادشه نور خدادور سکیز * پادشه شمع هدادور شکیز
پادشه مرقه سی عالیدور * پادشه کوهکده سی عالی دو
ایک بسیار تفاوتلار بار * پادشه لار اراسیندا ای بار
قایدرا کیم نور آلهن کوریک * دوات نامتناهی کوریک
قایی نیک تونکلیکیدین بیر برزو * روشن ایالاب آتی ابائر خسرو

f 116b

f 117a

365 بودور اول بیردا ایستغان ایسات * کیم باریدین تامادور آب حیات

f 113^a

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن نینک غریلدور

بوزولکنی کوردوم اول جار طاق ایچیندا * آچیلش تازه کل بافران ایچیندا
تیم قیلانک اول غنجه لینگدین * دیکلی سین بال تالار قیماق ایچیندا
نیمه کیزلیدنک ای رعنا غزالیم * مینی باندور ماغیل اولاق ایچیندا
کرم قیلغیل کیل ایددی ای عزیزیم * اوئورغیل دبدء مشتاق ایچیندا
جهان نینک کوزی هرکر کورمیشی یوق * نه قیلدی لیلارینک سورماق ایچیندا
کیل ای ساقی بوگونوب بیر اباتی توت * منکا دلبر بیله قیشلاق ایچیندا
منکا جور اولادینک ای بغری تاشیم * کونکولنی سافلامای دل طاق ایچیندا
مخالف وخشنی قیشلاب توروردا * توروش بیرمای تورور تورماق ایچیندا
چیریک نینک کردینی کورمای قاجیب تور * منل دور قول قاجار اورماق ایچیندا
شهبانیه بیرمب تور نصرتین حق * قاووب مین خسرو [نی] جقماق ایچیندا
چون بو شعر اولدی مشهور اندا * بولادی لشکر ایلی معور اندا
خانیکه خاندین بولادی بو خبر * کیم اینی سی بیله تورودی لشکر
تنبل اوستیکه باربب قیلدی قبل * ایددی فورغان ایچیدادور تنبل
دبر اییشلار که بو بیرنی الساق * نصرت و فتح کوسینی جالساق
بارالی راست سمرفند ساری * کیم ابرور طالبی مین خلق باری
بده بو سوز داغی بولادی ناکاه * کیم الارغه بیر ایمیش خسرو شاه
خطلاری کیلیمش انکا کای سردار * بیز سنکا جان بیله باردور بیز بار
باردی خان اوستولنکا بول مروانه * کیم آچیلغاج بو کورت فرغانه
بیز سمرفند ساری بارور بیز * بیر بیر اول ملکنی اختارور بیز

1) FF 111^b u 112 uže T. Vozmožno pravilno poñestizn' posle f 118^b

385 مصلحت بیراه یراشیب تور بیز * بیر بیریمیزی قراشیب تور بیز

f 114^b

بو خبرقونی سماع اینکاج خان * بواوب آشفته بانار بولدی روان
اوزی دولت بیله تخنیغه یانیب * توشنی حق نصرتی بیرله قوائیب
باردی اوز کشوریکا هر سلطان * کیم الارغه بیریب ایردی بو خان
خان ایماس نقد سکندر دور بو * یا خلافت بیله حیدردور بو
دینی المافه سکندرلیق ایتار * دین اساسی بیله حیدرلیق ایتار
بو ایرور دینی دا مقصود انکا * کیم بیتیب دین یولدا سود انکا
آخرت ابوننی معور ایتکای * اندا هم اوزینی منصور ایتکای
شعر بستانیه زینت بیرکای * خانی کل ایناکی دین تیرکای
شعر اربابیه ایلاب باری * تینکری نینک حکمنی قیلغای جاری
تینکری مقصودیه بیتکورسون انی * نظر اطف بیله کورسون انی
تینکری بیرسون قولیغه جام مراد * تینکری بیرسون باری ایشیکا کشاد
قالماسون کونکلیدا هیچ ارمانی * بولمه سون حسرت ایله حرمانی
تینکری قیلسون انکا بسیار کرم * قالماسون خطاطیغه هرکر غم
توزا بیرسون باری شغلینی انکا * اوتا بیرسون اینی اوغلینی انکا
هر ساری قولین اوزاتده بیتسون * دشمنی بارجه اولوسدین کیتسون
بو دعا لار که کمنه قیلدیم * بو دعا بیرله فاتیه کیلاریم
ایلاسون تینکری اجانبه قرین * اینیکیز بارجه بارانلار آمین
ایشیب من که دعا قیلغاندا * یعنی سوز تینکریکا اینیلغاندا
کیمکه آمین دیسه خلایق ودود * ایلاکای تورث فرشته موجود
کیم بو آمین دیکوچیکا دایم * بواوب اول تورث فرشته خادم
ایلاکابار انکا بیوسنه دعا * تا قیامت کونی بولغای پیدا

405

لین محمود دیکنان سلطانینک * سلطنت شهر داغی جهانانینک
چیریک اوزی بیله جمع ایردی * بارجه پروانه و اول شمع ایردی
اوز کیشی بیله اوڭ اتلاندی * خصمنی قاولاغالی قاتلاندی
راست یورتیغه بیتیشکالج سلطان * انداغی ایل دیدیلر کیم آسان
کیجیب ابرکن بو زمان جیمونتی * اوزدی بو ارادکی هامونتی
کوبراکی بار ایدی طیار اندا * یورتین اختارنی دیسانک بار اندا
اینک اول بارغین انکلاب سلطان * بارغیغه مثل فیلدی روان
دیددی کیم بارغانیدین قایتماسون * هیچکیم اینک سوزیدین قایتماسون
اوزکا یورتیغه فلیب عزم دخول * چیریک اولجده بولدی مشغول
الدیالار اولجده الا الغونجه * سالدیار^۲ قولنی سالا سالغونجه
هر کیشی اون جیه الغان بولدی * کوتارا المادی سالغان بولدی
هر نه کیم بار ایدی اول منزادا * هر نه کیم بار ایدی اول محفلدا
کوتارا الدیار اول خیل آتی * قالدی بولغای صکوتارا الماغانی
قاجوروب باغینی دلخواه بیله * کتاریب باغینی دلخواه بیله
قایتماسان حضرت سلطان کیلدی * مونس و همغن خان کیلدی
فتح و فیروزلق و نصرت ایله * قیلدی خان خدمتینی رغبت ایله
اوزینی خان قاشیغه بیتکوردی * وخش سویس بقهسیدا کوردی
اوزکا خانینک چیریک بخشیمان * بولدیالار اولجده اوجون بارجه روان
سالدیار ایلا هزیمت که دیبه * آلدیار انجه غنیمت که دیبه
قوی قوزینی سورا الماسلار ایدی * اورداغه بیتکورا الماسلار ایدی
تیوه لشکرکا سوروکالر کیلدی * تیوه نینک اوستیدا یوکلر کیلدی

سالدیار ۲) Pyre, ۱) Pyre, قاولاغالی

یوکلاری رخت ایدی رنگ بونک * شکر و قند ایله تنک (و) به تنک
یلمقی لار بولدی چیریکدا سانسیر * آت و اوی تولدی چیریکدا سانسیر
نه عرب قالدی نه ترک و تازی * نه اولوغ قالدی نه ریزه شریک
باردیالار بارجهلاری یغماغه * قالدیلار بارجهلاری غوغماغه
سوردیلار بولغای قوی اوج بوزمینک * تیوه دین کیم دیاسام اونوزمینک
آت و اوی پیراه تنی اوزکا توار * نورت بوزمینک بار ایدی وقت شمار
برده سانی ایماس ایردی مرقوم * لیک بو جاعلیق اولوتور معلوم
کیم چیریکدا نجه کیم تیوه و آت * اولجده دین توشکائی بولدی ثبات
بارور ایردی انی بیر قول بیتیمان * خرد و هوش باشیدین کیشیمان
بار ایدی قاشیدا بیر طرفه کنیز * یا مغولینک ایلیدین المغان قیز
یا عربینک فرا بیتلک لاریدین * یا خلجینک اوزون ایتلک لاریدین
تیوه و آت که بولغای مالی * هیچ یوکلرین ایماس ایردی خالی
ییتی معبور ولایت حاصل * اوشبو جاقونغه بولوتور داخل
باشی ترمز ایاقی ملک حصار * اراده قابی اولوسلر کیم بار
وخش نینک تیکراسیدا بولغانلار * دشت گولککا داغی تولغانلار
بیر طرفدین دیکالی جیمونتی * بیر طرفدین قوتالی تابونتی
بیر طرفدین دیکالی شهر ساری * ییتی بارجهلریغه فهر خدای
نورت دریا بویدا بولغان ایل * ییتی کشور توزیدا بولغان ایل
بارجهسی بولدی مباح^۲ منشور * بولماسون هیچ یا رب مقهور
اول قاجیش بیلد بارب خسر شاه * راست قشدرغه بارب تابنی پناه
حضرت خان قایتم اول بیدین * بیر نجه بیت ایتم اول بیدین
بیتیمان قیادی روان هر ساری * سوزینی قیادی عیان هر ساری

کیم ولی بیک یوروبان آتلانسون * خبر المافقه بوروب قاتلانسون
 280 ولی بیککا ایتیم بو سوزنی * جیب ساریب توتتی قاجارغه اوزنی
 چون ولی تابتی خبر سلطانیدن * خبری قالمادی باش و جانیدن
 اوزین آغاسیغه اوق بیتکوردی * باش قاجورماقنی غنیمت کوردی
 سرتنی خلاق ارا آجنی ولی * بیر قوروق باشین الیب قاجنی ولی
 قاجنی باشین آلیب اول کورمک * ایت سونکاکنی آلیبان قاجقانی تک
 285 اغاسی هم انکا تابع بولدی * موئم یسلخی ایشی ضایع بولدی
 کورمادی هیچ جبریک نیک کردین * کورماسون هیچکیم انیک دردین
 تاشلادی آق ابو ابله جادرنی * توزدوروب خیل یسله لشکرنی
 قالدی ساغینلری بارجه بیردا * اوزی قاجماق یسله باتیب تیردا
 قالدی بسیار دولغنه اندین * بولدی بیزار دولغنه اندین
 290 قالدی اندین بیشیلیب زانوبند * کیم بهادرغه قیلورمین پیوند
 توشی مانکالایلیق بو ابردی سوزی * کیم کیراکاس منکا قاجقاق یوزی
 قالدی بسیار ایوی ایچره قطاس * ییغنی اتلیقنه توزارمین دیب اساس
 قالدی اویچین¹⁾ تغه بیکدین اسرو * کیم قاجار آتغه نی حاجت دور بو
 قالدی بسیار بالو رنگ بونک * قایو کلغام و قابو مینارنک
 295 جیبه سینیک کوپی دربند ایشی * اییاسی دیک به دربند ایشی
 اسلمه بارجه سی قاشقاب قالدی * قاقشایان بیک داغی بولین آلدی
 قالدی یورتیدا بولوب بالار قاق * بارجه سی آتقوجی ابلکما مشتاق
 یابردی نیزه قامیش باغی دیک * بوبالیب قانغنه باری باغی دیک
 طوغالار قالدی جابارغه لایق * خصم یوزینی باپارغه لایق

هر نزاره که بیک اوزدین سالدی * شادبانه جالینکیز دیب قالدی
 300 هر طرفدن جاپهرا قالدی نفیر * کیم باغی قاجنی نه وقت تقصیر
 پیشخانه یسله آق ابوکا نی سان * تام همان ابردی سراپرده همان
 نقش لار بیرله مغرق بارجه * قیلیان جیبه لارین شق بارجه
 تونکلوکی بیککا باریب آق ابونیک * روزکاری قاراریب آق ابونیک
 305 پیشخانه دیر ایدی هیهات * کیم اوچارغه برامایدور بو قنات
 اورتایب قالدی باورجیخانه * اوت توشوب ایچیکا یانه یانه
 شامیانه باری بیککه باردی * خشت بیلیردین اوزینی هاردی
 کوروبان اوز بیکدین ابونی قوروق * قانا قالدی کوروب اول ایشی سرق
 بولدی پامال ابو ایچره جازم * بولوبان اولجه بولورغه جازم
 310 قیلور ابردی اوشول ابو ایچره کلیم * کورد اوسئیدا فالورمین دیب هم
 بستر عیش اونوتور بولدی سوزین * مشکا داغی بیغیشوردی اوزین
 315 مشربه قالدی جاغیردین خالی * بولدی رنگین جاغیردین حالی
 اوزاتیب قالدی صراحی بونین * یاد ایثار بولدی میراونیک قونین
 کوراکه سیندی پیاله بیرله * بیر قویبی ابردی حواله بیرله
 فسق بسترلاری بیغریلدی تمام * بر طرف بولدی به شرب مدام
 قاجنی لار رافضی و ملحدلار * قنالدیلار مغمجه و شاهدلار
 بیک اوزی قاجنی و بولین آلدی * لیک اسباب تعظم قالدی
 حاصل هر نی که بو مدتدا * بیغیبان ساقلاپ ایدی دولتدا
 بارجه سین تاشلادی و قاجنی روان * تا سلامت جیغفارا الغای جان
 320 چون آنینک قاجقانی معلوم اولدی * بارجه غه حالی مفهوم اولدی
 بارجه سلطانلار ایلی جابقونغه * باریب ابردی تاغ ابله هامونغه

f 108a

305

310

f 108b

315

320

235 تينكرى قهرىغه سزاوار بارى * لايىق تىغ و سزدار بارى
 تينكرى قاي ايلنى كه مقهور ايلار * خان چيرىكن انكا منصور ايلار
 خلق نينك فعللارى ايناماسه * قانلارى نفس اوتيدىن قانناماسه
 يرماس اول قومغه تينكرى تغيير * اوزى بو نوع ديدى حى قدير
 كچه كوب ايل بوزلارب سارواى * بارچه اوز ييردا واقع بولدى
 240 تاش محلاتى فتح اولدى بو طور * موندق ايورواى حصار اهليغه دور
 اركىكا قيلماديلار پروا هيچ * اول سارى باقماديلار اصلا هيچ
 اوتوب ازدين يورودى حضرت خان * قىليان خاك ايله آنى بكسان
 يورودى رخس مراد اوستيدا * انكر شيخ عماد اوستيدا
 چيرىكى بارچه ييغىلدى اندا * خصم نينك حالينى يىلدى اندا
 245 وخشدا تورغانيدىن تابتى خبر * وخش آهنكى توزوب قىلدى نظر
 جبار تيب جمله سلطانلارنى * تىلا تيب رستم دستانلارنى
 ديدى اى عالم ارا سلطانلار * چيكنينكىز ملك اوجون كوب جانلار
 انكا ييتيب بو سارى قول اوورونك * بلكه ييتكوجە قوئە كيورونك
 زينهار اولجه اوجون جابترمانيك * باشورون ماللارين قابتمورمانك
 250 السانكيوز تينكرى ديميش بولسا انى * بولور اييرىك بارچه غنى
 ايل بولور مال بولور بارچه سيزينك * نوز سيزينك تاغ سيزينك غلجه سيزينك
 كسر بو سوزلارنى قولاققه الماي * بو حكايتيغه قولاقنى سالماي
 مال ديب جابسه كيشى خصم توپار * اياغى قاجاق اوجون اسرو كوپار
 اوشبو سوزلارنى ديسان حضرت خان * قىلدى بىليغ كه آى اولغاج تابان
 255 حمزه سلطان بيله سلطان محمود * يورويان خصمنى قىلسون نابود
 به قوللوق قولى بىره تورسون * هر كيشى اوز بولى بىره تورسون

f 106a

شاه محمود ايله تيمور سلطان * اوزى نينك لشكرى بىره بكسان
 خان نينك اوتك قولداغى يىكلار ايله * رزم نينك يولداغى يىكلار ايله
 جانلوقا ايردى يىرى نينك آنى * كيم وفادين برائيليش ذاتى
 260 يند يىرى اوروس خان دىرلار * رزم ارا رستم دستان دىرلار
 حمزه سلطان بيله هم سولداغى لار * يوروسون بارچه اوشول قولداغى لار
 اوشبو بىليغ بيله اول سلطانلار * سلطنت جسيغه كيكران جانلار
 آى تموغه قيجى يىريب آتلارغه * يىغيان ساي كيشنى قاتلارغه
 يوروديلار ياسا تيب لشكردين * اوزديلار يوكى آغىر لشكردين
 265 خانداغى سونك لاربدين درد بيله * خاطر تفرقه يورود بيله
 يوروب الغاي ديدى اما ايل اياغ * كيشيان دردى ايعاس ايردى ساغ
 بوقسه پيوسته بو طور ايشلاديلار * بارلار جمله سى و قيشلاديلار
 270 ايلغابان اوزى يورود ايردى خان * اوتك قىلور ايردى ايشنى يزدان
 خان نينك ايلغارى موقوف اولدى * فكر بىره اييجى آنينك تولدى
 كيم نى يتكلىغ يوروكايلار اول خيل * قايسى يىرلاركا ييتشكاي اول سيل
 ليك اول خيلداغى سوزلار * كيم الار حكيمدادور لشكرلار
 تولا اوق اوزديلار آق قايجيقاين * اوزوبان بوزديلار آن قايجيقاين
 قايجيقاي ديكاني بىر تاغ بلسد * كيم ائينك ايكنيكما ييتماس الوند
 تانك اتيب كىلدى ايسه اول يولدا * كوب تالانغان ايل ابدى بىر قولدا
 275 كچه اوق يورتاول اوزغان بولدى * بولداغى خلقنى بوزغان بولدى
 مالين الدوغان اولوس خالى تپاه * بارديلار يىكلاريكنا تارتىب آه
 قيل توشورديلار انكا كيم اينك * كىلدى يغماسىنى باشلادى اوزبك
 بو خبرنى ايشىب خسرو شاه * ديدى جانىغه ييتىب خسرو شاه

f 107a

اوشول ابل کیم بو بلا کوردیلار * مونجه تشویش و جفا کوردیلار
 بخش اخیارسانک الارنی ای یار * سوزکا قابتارسانک الارنی ای یار
 195 کوپراکی شرع سوزین ییلماسلار * جهل اویغوسیدین آییلماسلار
 کوپراکی تینکری بولیدا کمره * کوپراکی دل سیه و نامه سیاه
 تینکری نینک آتین آغیزغه آلساق * تینکری قرانی ساری کوز سالماق
 الار الیدا بسی عیب ایردی * کوپراکی کافر و بسی ریب ایردی
 ناروا ایش الار الیده روا * ناسزا سوزکا کوروب ایلنی سزا
 200 قایدا کیم بار ایردی بیر بد مذهب * اندا ایردی اتانیب خوش مذهب
 استراباددا تورغانلاردین * بده ساری داغی تورغانلاردین r 103b
 موند ابل جمع اولوب ایردی بسی * قیلیمان دین ارا هر یور هوس
 بیرسی رفض پسند ایلاب ایردی * جهل قصرینی بلند ایلاب ایردی
 یورور ایردی بیرى ملحد اتانیب * اول اولوس ایچره موحد اتانیب
 205 بیریکا دین نصیر ایردی هوس * بیریکا کوشه دیر ایردی هوس
 علی دین اوزکالی ییلماسلار ایردی * جهل جامیدین آییلماسلار ایردی
 بارجه نینک اغیزده حیدر حیدر * موغری^۱ اندا ابو بکر و عمر
 کیمکه عثمان دیدی اولدی اندا * حکیم علی دیدی قوتلادی اندا
 لیک الاردین علی بیزار ایرور * خاطری بارجه دین افکار ایرور
 210 شاه هم اوزی آیتقان بولدی * سوزیدین جمله عالم تولدی
 کیم منینک دوستلوقومدین بسیار * ایل تاموغ ایچره کوپار بولغای زار
 اول کیشیلارکه دیکاندور اول شاه * بولویان حاللاردین آکاه
 بو کیشیلار ایمیش ایردی یلدم * شاه سوزیکا فدا جان قیلدم r 104a

1) Можетъ быть ۷-го слѣдъ пеннонцпгоѣ

شاه یغمبر آیتقان سوزدین * جیقماس اوزکا جیقاریب سوزاوردین
 215 دپسه هم سوزنی موافق اینور * سوزینی سوزیکا لایق اینور
 شاه ابو بکرکا تعظیم قیلیب * صوب تواضع ییله آیمکا کیلیب
 دیر ایردی افضل اصحاب انی * قدوه زمزه احباب انی
 چون یوروش قیلدی جهانددین صدیق * الدی خطاب اینک اورنن تحقیق
 شاه اولوب همد و همراه انکا * بارجه ایش کوچ ارا دماز انکا
 220 قیلادی هیچ اینک بیرله خلاف * تولمادی امریدین اوزینی معاف
 چون بارور بولدی جهانددین خطاب * بارجه عنانغه ییغیلدی اصحاب
 انکا هم ایلامادی شاه نفاق * توزدی آتینک بیرله مهر و وفاق
 تا زمانی که قضا یینی انکا * جرخ دین تیغ جفا یینی انکا r 104b
 سوردی اندین سونک اولوسقه فرمان * مصطفی اورنیدا بولدی سلطان
 225 هیچ قابسیقه مخالف بولمای * الار آیامیدین غمدین تولمای
 قیلادی دانی اوجون هیچ نزاع * بلکه تا قیلدی دنیغه وداع
 شاه الار بیرله بویشکلیغ ایردی بار * غایش هر نیجه مخ مردار
 شاه نینک جانبی دین دشمن اولوب * بیجهت غصه و غم بیرله تولوب
 مینک ییل اوتسکان کیشیلار بیرله مدام * قیرلی شیب اوزنی قیلورلار بدنام
 230 هر بیرى مفسد آیین وفاق * هر دیری کونکلیده مینک بیلغی نفاق
 نی منافق ابل ایمیشلار بو ابل * اوزلارین قانه دیدیشلار^۱ بو ابل
 شاه نینک روحی الاردین بیزار * شاه نینک کونکلی الاردین دربار
 موندای ابل بولمهلر انداق نی عجب * اوتقه قاوروسالار انداق نی عجب
 خان جیریککا مونککدیک باغی * اوجرا آیتسه بولور باغی r 105a

1) Рук. ол. р. въ концѣ

۱۵۰ کیم بوروب حضرت خان اعظم * کیسیب اول تاغنی شاد و خرم
 بورودی ملک حصار اوستیکا * خلاق بی شک و مدار اوستیکا
 تاش محلالتینی بیتکاج الدی * خصمنیک جانن اراوت سالدی
 سالیب اول ایلکا هزیمت اسرو * الدیلار مال و غنیمت اسرو
 بوردیالار طاق مقرسن^{۱)} بسیار * آلدیلار تاجه و اطلسن^{۱)} بسیار
 ۱۵۵ قایسی آق رختغه اوردی اوزنی * اوتکاریم هند ایلیکا سوزینی
 قایسی دیبای منقش تابتی * قایسی غالی بیله مغزش قابتی
 قایسی خرجین بیله خرجی الدی * اوزی توشوب آتی اوتغه سالدی r 101b
 قایسیغه اعل بدخشان تیکدی * قایسیغه کوهر رخشان تیکدی
 قایسی آلتونغه اوروندی اندا * اورونوب ایلکا کوروندی اندا
 ۱۶۰ قایسی در تابتی و قایسی کوهر * قیلدی آراسته تاج و افسر
 قایسی فیروزه بیله مروارید * تابیان بولدی اوایس البجره فرید
 قایسی زیلوجه کرمائی آلیب * حیقتی ایل اندا ایلنیکا سالیب
 قایسی تکیه نمد شطرنجی * آلیان کوچنی کونکولدین رنجی
 قایسی بزدی الجده کوپ الدی * جولغابان آتی یوکیکا سالدی
 ۱۶۵ منزلابادی و مصری بسیار * فرا و آق الجده لیل و نهار
 هری آباغیغه سان بوق ایدی * قند بیرله کونکول اسرو نوق ایدی
 شیشه شیشه ساخیلیب ایردی نبات * کوزه کوزه توکولوب آب حیات
 قایسی دور آب حیات اندا شراب * کیم اول ایل لرنی قیریب قیلدی خراب r 102a
 باده سیز بوق ایدی بیر ویرانه * بارجه ویرانه لاری میخانه
 ۱۷۰ رندلار مست حیقیب هر باندین * یخبر خاندین هم سلطان دین

۱) Хотн рук, даёт имено это, по члг. и мрлс.

۱۷۵ بوق الار کونکلیدا ایمان دردی * یوزلاری اوسنیدا عصیان کردی
 کوپراکی اوق اوجیدا باردیلار * کوپی نیک ایجالتیرینی باردیلار
 جاغیر ایجکوجی یاریله یغشی * جیرکیدن دهر اریله یغشی
 ایجکوجیلارکا بو بولدی احوال * کیم بیان ایلادیم ای نیک خصال
 ۱۸۰ ایدی اینای که نیلار بولدی ینه * قیلدیالار فالغان اووسیغه تنه
 سوبدیالار بارجه سینی باشتین ایاق * الدیلار بارجه سیدن مال و یراغ
 فوطه و کونکلاک خفتانلارینی * جبه و جکمن ایله جانلارینی
 حشر ایلیدیک بارینی عور ایادب * قهر ایله جانلاریغه زور ایلاب
 ۱۸۵ بیرینیک بوینیغه ییب تاقتی لار * بیرینیک جانیغه اوت یاقتی لار r 102b
 بیرینیک لوتینی الدیلار * زخم لیق بیرلارکا سالدیلار
 بیرینیک باشی جایلدی آیرا * بیرینیک دالوسی حیقتی قاییرا
 بیرینیک بوینی سینیب باتیب ایدی * بدنی فانیغه باری باتیب ایدی
 کوپراکی کفر ایلیدیک ملت سیز * کوپراکی هند ایلیدیک سنت سیز
 قایسی قاجیب ایدی ایسی کیلیب اولک * بیر قولی ایلکاری بیر قولی سونک
 ۱۸۵ قایسی قیزین تاپا المای حیران * قایسی خاتونی بیله سرکردان
 قایسی اینی سیدین ایریلغان ایدی * آه و فریاد و فغان قیلغان ایدی
 بیریکا آت بیله تیره غمی * بیریکا باده بیله میوه غمی
 بیرینیک غمیدین آه قیلیب * عمرینیک بولینی کوناه قیلیب
 بیرینیک آق رختلارین یاد قیلیب * قراریم کونکلینی ناشاد قیلیب
 ۱۹۰ قیز انا دیب چکییان وایلاه * انا قیز دیب قیلییان ناله و آه r 103a
 نه انا اوغلینی تابتی اولدم * نه اوغولغه اتادین قالدی غم
 هر کیشیکا بولوب ایردی حالی * بار ایدی اسرو غریب احوالی

ایلادی حکم که حمزه سلطان * یوروسون ایلکاری ایلاب جولان
انکا قوشتی جانی بیک سلطانی * صفدر صف شکن میداننی
حاجی غازی بی ایلد قنبر بی * کیم ایرور هر بیرر سرور بی
اول اینکاونی هم انکا قوشتی خان * هر بیرر بار ابدی پور داستان
ایلادی حکم که اتلانغای بات * نقد و وقت سید احمد قونکرات
حمزه سلطانغه باربب قوشوغای * هیتی دین ایل اولوس قاورولغای
انکا پیوسته کوپک قوشچی هم * کیم ایرور خانغه قدیمی معرم
یوروبان ایلکاری ایس قیلسونلار * خصمینک نی فیلورین بیلسونلار
چون بولارنیک قولینی ایلادی راست * تینکری نینک لطفینی ایلاب درخواست
ایلادی حکم که سلطان محمود * کیم ایرور مظاهر عدل معبود
یوروسون ایلکاری دشمن ساری * تیلاسون نصرت و فضل باری
انکا پیوسته تیمور سلطان هم * یوروسون خصمیننی ایلاب درهم
اوزی هم بو ایکی سلطانن دین سونک * بو ایکی جان بیله جاتان دین سونک
یورودی ایلا که ایتیپ بولماس * یوروشنی وصفی دا تیل ایورولماس
تاتکیبان قول ایاغینی محکم * تینکری بادی بیله کونکلی خرم
اتلانیب کیلدی خذار اوستیکا * یوروب اول دشت و دیار اوستیکا
اوتوبان باردی اندین دربند * کیم بیتلماس ابدی برحینه کند
بیر بیسک طالع ابدی دربند دیکان * کیم انکا بار ابدی الوند دیکان
تینکری فرمانی بیله ایکی قاغ * قیلیبان ایکی سی بیر بیرنی اتاغ
باش قویوب ایکلاسی بیر بیردا * یوز تومان کوه و کهر هر بیردا
هر بیرر نینک باشی کردوغه بیتیب * هر بیرر نینک قولی جیخونغه بیتیب
قاف نینک قاغی الار آیدا پست * بولیدا بیر دیکاننیک بیر کف دست

۱۰۰۰

۱۰۰۰

تاشلار بولیدا هر بیرر کوهی * سارین بادیه اندوهی
قراول قاغ نینک اوستیدا عیان * ایلاکیم کونک اوزه ماه تابان
بار بو قاغ نینک اوستیدا فلک * کوردور نام اوزه اون باغان تک
بیر باغاج بار بو ایکی قاغ اراسی * قابل باغ ارا بولغ اراسی
چشمه لار سویی روان هر یاندین * تازه راق آب حیات جاندین
اول ایکی قاغ نینک اغزیدا جهان * صنعتی قیلدی عجب طور عیان
بیر ایشیک اورناتیب اول ایکی ارا * اول ارا بیردی اولوسفه مأوا
مول اولوس کونکلیده بو بار ایرمیشی * کیم فلان قاغ ایشیکی تار ایرمیش
اندین اوز بک ایتیپ اوتکنای بارب * نینک اتینی یوروتکنای بارب
خلق بوسوز بیله و حضرت خان * خصم دین فصدی اوچون بولدی روان
خصم چون خان خبرینی قابتی * کیم که قاج دیدی هوادین قابتی
بولدی درمانده جانی بیراه * کینکاشیب بخشی بمانی بیراه
فیلدی لار عجزنی ظاهر بارجه * بو براغ کوردیلار آخر بارجه
کیم اوروش نینک سوزینی قویغایلار * اولتوزوب قلعه دا آت سویغایلار
چون بو سوز اول ارادا تابتی قرار * کیم فیلور بولدی لار اول قوم قرار
باردی ذوالنون و لطیف بخشی * سونکیدین ناک و رعد و تخی
بلجیدین کیلکان اولوس ابو ساری * قاجق لار جان ارا هم کجاری
قالدی اوز خیلی بیله خسرو شاه * بارجه روی سیاه و موی سیاه
بیر اینی سین بیسارور بولدی حصار * باربب اول خیل بیله تولدی حصار
بند بیرنی بند بیر قورغانغه * بیساریب منتظر ابدی خانغه
کیم قاجان کله باقیزراق قاجقایی * قنج نینک بولینی خانغه آجقایی
وخشیدا اولتوروب ایردی حاصل * تینکری آتی قیلیب ایردی غافل

۱۰۰۰

۱۰۱۰

جون انينك باركههغه ييتيم * ييتكناچ اون حضرتيغه عرض اينيم
حسب حال اوشهوغينه مطلع ابدى * مطلعيم اوشو ايكي مصرع ابدى

قيل فدا جانينى كر جسم اطفينك خسته دور

سين سلامت بول كه يوز مينك جان سنكا وابسته دور

جون بو مطلعن ايشيتي اول شاه * حالت و درديدن اولدى آگاه
ابلادى بنده كا اسرو قحسين * قيلدى الطاف و عنايتقه قرين

بهر ايكي كون جر بو سوزدين اوتى * صحت اول دردلارين هوركوئي
يغليليب ايردى باري سلطانلار * دنيلار بيرله باري اوغلانلار

چيريكى جمع بولوب ايردى تمام * خيلدين قرشى تولوب ايردى تمام
اوشو حالتدا ايتيب كيلدى بيراو * خصم سوزين ايتيب كيلدى بيراو

سوزى القصة بو كيم خسرو شاه * بولوبان اوز خطريدن آگاه
جمع ايتيب قوندز و بغلان چيريكين * كيلتوروب كشم و بدخشان چيريكين

تيلالتيب بارجه حصار اهلينى * ييغدى اول ملك و ديار اهلينى
ولى بيكنى تيلالتيب ختلاندين * چيريكين ييغدى تيلاب هر ياندين

بهر ولى بيرله ييغيلدى باقى * رزم بزميدا بولاي ديب ساقى
تورت آغا اينى جمع اولديلار * ليك اندوه ييله تولديلار

الديلار ايرسه چيريكينك سائين * توكنىلار ايرسه اولوسينك قانين
كردى دفتركا كيشى اونوز مينك * ليك هر بيريدا قايله يوز مينك

كيم نيتيب اوزبك ايله سانجيشالى * نى قيليب كيئن ايله يانجيشالى
جون آغا اينى ييله خسرو شاه * توزدى اول نوع ايله خيل وسپاه

بوراكين اوخته نا الماي مسكين * آغا اينى ييله بس غمكين
مشورت ابلاديلار تورالاسى * فصهرينى سيلاديلار تورالاسى

ديديلار كيم اوروشه الماس ييز * خان قوليغه توروشه الماس ييز
قول ابديلار باري نى قيلسونلار * شاه نينك آيغه نى قيلسونلار

بو كيشكاش بيراه يوروب اول تورتاو * بولديلار هر بيرى بير غمكا كرو
بولدى اول تورت ايشى رم قيلماسق * چارقل اوزلاركا دم قيلماسق

هيچ كملىق يوق ايدى اشكردين * مال ايله مملكت و كشوردين
ليك تينكري ساليب ايردى قورقونچ * جانلاريني اليب ايردى قورقونچ

عاقبت فكر قيليب بيدلار * فصهر واديسى ارا جاهل لار
بيياريب بلخ سارى عجز و نياز * شاهيغه سوز بيياريب دور ودرار

تيلادى كومسكى اسسرو قالين * هر بيرى اوز ايشيدا اوت يالين
ينه بير ايلچى خراسان سارى * بيياريب ايلاديلار كوب زارى

باختار سارى هم ايلچى بيياريب * كيلتوروب انداغى ايلنى ايكلاريب
بلخدين كيلدى عمر ييك باشلاب * چيريكى نينك براماسين ناشلاب

تورت مينك بلخ چيريكى ايردى * جون اوزى نينك كيشين آيردى
هر يدين كيلدى لطيف بخشى * سوز اوني بخشيلار البحر بخشى

ايكى مينك ترك عراقي بيرله * التى مينك جافلى يىلاقى بيرله
باختردين تقي ذوالنون كيلدى * سرکش فرقه ارغون كيلدى

كيلدى بيش مينك كيشى انينك ييله هم * بولديلار بارجهسى بار و همدم
كيلكوجى جون بو خبرلارنى ديدى * اندا كوركمان كر و فرلارنى ديدى

مونداق آواز و بو طور خبر * قيلدى ابل كوشليككا فى الجملة اثر
ليك اول حال ييله حضرت خان * كيم فكر ايردى انكا جسم ايله جان

تسيده بار ابدى آزار هنوز * بار ابدى قوالارى افكار هنوز
تيكليليب تينكريكنا بى پروا * يوروب اتلاندى تيلاب فضل خدا

غایتش خلق اتی بیلماسلار * جان بیله خدمتیکا کیلماسلار
 بولمسه ایردی سلیمان اولخان * فقرین ایلامو ابدی موخه نهان
 سلطنت فقر بیله صم قایلور * شاهه فقر ایشیکی کم آچیلور
 30 صم که بو مرتبه اوزره بیستی * سلطنت بیرله اتی جمع ایستی
 دیسه بولور آتی خان دوران * بلکه دوراندا سلیمان زمان
 بو حکایت که بیتیب آهسته * ایلادیم عرض من دلخسته
 ۱۹۵b کیشی بیلماس مولی خاندین اوزکا * کم توشونور کیشی موندان سوزکا
 بنده نینک سوزلار بکا خان توشونور * فوش تیلیدور بو سلیمان توشونور
 35 سوز اوزون بولدی کالای سوز باشیغه * ایش فزون بولدی کالای سوز باشیغه
 چون گذر توشی شه عادلغه * فرشیدین کسی دیکن منزلکا
 جرخ حاسدغه مددکار اولدی * اختر نفس انکا یار اولدی
 خان جاییب فوش سالانورغان هکام * یقیلیب آتی قراردی ایلام
 خان توشوب بیرکا نئی بولدی فنکار * نازنین جسمیغه بیستی آزار
 40 زن و چانی باری افکار اولدی * ایل اباغی باری ناکار اولدی
 مدتی خان قولی آزده ایدی * خلق نینک خاطری افسرده ایدی
 بولدیلار بیکلاری بحال اسرو * رنج و غم بولیدا پامال اسرو
 باردیلار اوزلاریدین مسکینلار * نوزدیلار نالمنی مهرآیینلار
 ۱۹۵a کویدی بو غم بیله سلطان محمود * بیستی صردونغه فغانیدین دود
 45 بولدی بسیار بریشان خضار * بولغوجه خان ایشیککا حاضر
 آتی کورکونجه سلامت حاصل * لمظه بوق ایدی غمدین غافل
 اول محلدا که قبلیب توشولیق * خانغه کورکوزدی فلک دوشمن لیق
 شعرلار دیدی اوز احوالیغه * بس مناسب اوزی نینک حالیه

درمندانه و دلکش بارجه * قابل نغمه زبکش بارجه
 50 میری اول شعرلاریدین بودور * کورونکیز کیم نی بلا خوشکودور
 حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن نینک درمندانه لیق حالیدا اینغان
 ایاتی دور
 درد غم ییجاره کونکلم ساری آقیلدی بنه
 مینی کوروب عشق اوتی باشنین بنه کیلدی بنه
 ۱۹6b غنجه دیک کونکلم غم هجرانیدین قان باغلادی
 مرده وصلین ایشیتیب کونکلم آچیلدی بنه
 هجر اوتیندا ناتوان جسم فرافینک کیجه سی
 شمع دیک باشنین ایاق فرقت دا یاقیلدی بنه
 کیز ایدیم عشقینی ایلدین و لیکن نیلایین
 حالتیم مجنون کیسی عالمغه یاییلدی بنه
 55 فرقت آتیدین ییقیلدیم یار صیلدی سورغالی
 ای شبانی یار دردینکغه دوا قیلدی بنه
 بنده اول وقت بخارادا ایدیم * بوق که صحرای تمسدا ایدیم
 کیم کیلیب فرشیغه خانی کورسام * اول سلیمان زمانی کورسام
 بو تمنا بیله چون آنلاندیم * نون قانیب بیر ایکی کون قاتلاندیم
 ۱۹7a صصبی کا بینیم ایسه انداغی لار * یعنی اول منزل و مسکن داغی لار
 60 دیدیلار صورت حالینی منکا * کیم نی ایش ایلادی بو جرخ انکا
 بو حکایتی ایشینکاج بسیار * خاطریم قایغودین اولدی افکار
 حسب حالی ایتیپ حضرتیغه * اسرو تعجیل ایله باردیم قانیغه

1) Pyu. 2) Hitt. شعرلاریدین

فراقوش ملكيكچه جابئوردى * تركمان ايلارنى قابئوردى
 تركمان قيزلارنى الديلار * عيشينك كوسالارنى جالديلار
 فراقوش كشوربدىن تا خولارزم * الديلار بارجهسىنى ايلاب رزم
 35 بانيب اندىن ايلان مال و يراغ * توشوروب قولغە اسباب فراغ
 قاپاب اولتورماق بولدى سلطان * كيم ييتيب كىلدى خاندىن فرمان
 كيم ييغىلدى بو طرف ياغلار * بولديلار جىمىج بارى باغيلار
 ايمدى سلطان يتشه كيلون بات * بير زمان ايلامسون صبر و ثبات
 اوشبو بولغى بيله سلطان حاصل * بولدى ابو سارى يئارغە مايىل
 40 ايكي قورغاننى ايلب عزم ايتى * عزم ايتىب راست بخارا ييتى
 چيرىكى ساغ سلامت بارجه * رزم ايلاردا قيامت بارجه

XLVII.

حضرت امام الزمان و خليفه الرحمن مظفر الدين
 سلطان محمود بهادرنى اوزىكا قوشوب حصار ولايتيغه
 خسرو شاه اوستىكا بارغانى و خسرو شاهنى قاجوروب
 ولايتلاريدىن مال الغانى و خانىكه خان بيله الجە
 خان نينك الا بولغانىنى معلوم قيليب اندىن
 مراجعت قيلغانى

خانغە جون باردى خبر سلطاندىن * كيم ييتيب كىلدى قان قورغاندىن
 خان شيبانى جمشيدسرىر * شاه نورانى خورشيدضمير
 اتلانور بولدى حصار اوستىكا * انداغى ملك و ديار اوستىكا
 ييساريب حكمنى سلطانلارغە * يراغىن تابع فرمانلارغە

5 اتلانيب فرشيغه عازم بولدى * ظفر ايدا مالارم بولدى
 جمع بولغونجه چيرىك هر ياندىن * كىلكوچى بارغوچى هر سلطاندىن
 ايرىكيب فرشىنى اولار بولدى * قوش بيله هر سارى هاوار بولدى
 فرشى نينك قوشلارى بىار بولور * قوشى نينك طعمهسى طيار بولور
 10 تورە و قاز فراوان اسرو * جانور اندا نمايان اسرو
 قيرغاول باغلاربدە سانسىز * قرجىغاي نينك ساغيشى دىن جانسىز
 15 توزيدا باغرى قزلار بىار * ير باغىرلاب بورومساكدىن افكار
 مرغاك فرشى اوجون هر سارى * صيدكر ايلكىدىن ايلاب زارى
 قسرى و بلبلى نالان ايردى * يور بير اوز اشيدا حيران ايردى
 صوملار بارجهلارى زار و ضعيف * مين كيسى درد و غم ايلكىدا فحيف
 20 هر نىچوك قوش كه بولور دوراندا * ظاهرا بار ايدى بارجه اندا
 كىم سليمان زمان اندا ايدى * يعنى كيم حضرت خان اندا ايدى
 قايدا كيم بولسە سليمان ناچار * وحش ايله طير بولورلار بىار
 هدهد اول تىكرادىن اصلا كىتماس * هيچ تورلوك سور ايله قايتماس
 بولور اول تىكرادا هر تورلوك قوش * ياسابان بارجه اوشول بيردا قوش
 25 كىبك ايله طوطى شگرخا هم * بلكه سيمرغ ايله عنقا هم
 هر سارى باره ايدى حضرت خان * يوروب انداق كه سليمان زمان
 قوشلارى اوستىكا كيلورلار ايدى * باشيغه سايد قيلورلار ايردى
 30 نى عجب خانى سليمان دىكلانيم * بارى عالمغه اتى خان دىكلانيم
 كيم ائينك حكىدا دوروحش ايله طير * هم ائينك ايلكىدادور شر بيله خير
 35 كيم ائينك امريدا دور ديو و برى * حكىدا بير بوزى نينك خشك و ترى
 خان سليمان زماندور بيشك * خسرو عالم جانندور بيشك

کيله دور ايريش انکا ذوالنون هم * انکا همراه نيچه ارغون هم ۲۹۱b
 باقي ترخان داغي اول يردا ايش * سيز تورونک کورالی تينکری نى ديميش
 قلسانکيز حکم بو يان مين باراين * کات و خوارزم نى بير اخترارين
 خانغه سلطان سوزى توستى معقول * قيلدى سلطان تقي حکمى قبول
 بولدى اول خان جهاندين فرمان * کيم روان اتلانه تورسون سلطان 20
 خان سوزى بيرله تيلاب فضل و دود * اتلانور بولدى سلطان محمود
 بولدى خان يرليغي کيم اوشبو دم * همره اولسون جاني بيک سلطان هم
 انکا قونکرات هم اولسون همراه * کيم ايرور رزم ايشيدين آگاه
 خان اوزى ياندى سمرقند سارى * اليدا اهل سمرقند بارى

XLVI.

مظفر الدين سلطان محمود بهادر خوارزم سارى توجه قيلغانى

توقى خوارزم بولمى سلطان * چيکيان رزم قبلورغه فرمان
 اون قونوب کات دیکانکا يىنى * قلعهسى اليدا ماوا ايتى ۲۹۲a
 کات خلقي ايشتيب سلطانى * چيکى لار اليدا نقد جاني
 فيليب اول قلعه ايليني راضى * چيقتى لار مفتى و شيخ و قاضى
 قالدى داروغه ايجيندا حيران * بولدى اوزى ايشيدا سرکردان 5
 جيقيب اولداغى ايلتکا نوشتنى * شاهينک ايناسيکا ياپوستى
 ديدى سلطانکه نيدور ايدى خبر * آيتنکر کيم قبالاى بات گذر
 ديديلار شيخ نظر فيلدى نفاق * توزدى بهبود ايله آيين نفاق
 چين صوفى نى تيلاتيپ کيلتوردى * آنى اوزيکا مناسب كوردى

1) Желный кондиль, по кь чему?

چين صوفى بار اداق بيکالريدن * بهاولان راق اداق ايجره باريدن 10
 ايدن خوارزم الار قوايده دور * کيم ييلور کيم نى اقر بولیده دور
 اوزى بهبود ايرور خيوه ارا * اولتورور ناز ييله سيوه ارا ۲۹۲b
 بو خبرنى ايشتيب اول سلطان * اتلانور بولدى فيليب عزم روان
 کات ارا بوزجه کيشنى سالدی * قلعه ائينک چيرکين هم الدى
 بير قونوب فيلدى وطن بولدوم ساز * باقى اول ايل داغى ايلاب اعزاز 15
 اولتوبان يىتى اندين خوارزم * چيرىکى ايلاکوديك بارىسى رزم
 چين صوفى خود ايشتيب سلطانى * قاچوراي دېکان ايسكاندوربىنى
 ليک خوارزم ايجيدا نيچه يمان * شيخ نظريه فيليب عهد و امان
 قلعهنى بيرکينور اولغاندورلار * بارجهسى جهل ايله تورغاندورلار
 چون خبر تانى بو ايشدين سلطان * قيلدى فى الحال اوروشقه فرمان 20
 چيقتى خوارزم ايلي اسرو قالين * چين صوفى دېک بارىسى اوت و بالين
 کوب اوروش ايلاديلار ليک آخر * فتح سلطان سالدی بولدى ظاهر
 بولدى خوارزم ايلي بارجه مغلوب * يانديلار قلعه لاريغه منکوب
 ترکماندين داغى کوب اولدى کيشى * کيشى اولتورماک ايدى اوزيک ايشى ۲۹۳a
 ينه بير نوبت اوروش فيلديلار * قلعه دېن خلق جيقيب کيلديلار 25
 اندا هم بولديلار اسرو عاجز * بولماغاي هيچکم انداق هرگز
 تانکلاسى قهر فيليب سلطانغه * يوروبان سالدی اوروش تورغانغه
 بولدى اول کون داغى بشار اوروش * بولدى بشار دل آزار اوروش
 ايجىکاري تاشقارى کوب ايل اولدى * قلعهسى وهم ايله محکم اولدى
 اندا هم بولدى بى خلق تلف * بولدى ايل ناولک محتغه هدف 30
 ساليبان قلعهنى سلطان کير * ايلادى جلوه کهين تخت وزير

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن تابو غید ا خانیکه
خان نینک درد دل قیلغانی و نیاز یوزیدن بیتیکان
سوزلاری

سوزی بوکیم خان اغام حضرتیدا * بنده لیک بیرله دعا خدمتیدا
حضرتیدا سوزوم اولسون معلوم * خدمتیدا سوزوم اولسون معلوم
مین ازلدن سنکا خدمتچی مین * هر ایشینکا بده خدمتچی مین
سین صیریب الغالی ترکستانی * مین ایلادیم سیندن جانی
5 قلعه آوردا سنکا یار اولدوم * اوروش ایلارکا مددکار اولدوم
ایمدی کیم نوشتنی سمرقند سنکا * نظرنک توشمادی بیر وقت منکا
خدمتچی اونوتوب سین کویا * اورکاچه رسم توتوب سین کویا
ایمدی هم بولده مینی اونوتمه * یاتلیق رسمینی اوترو توتمه
بایر اوجون غضب ایتمه ظاهر * کیم اینک ایشی بولوتور آخر
10 کر انکا بنده مددکار اولدوم * بمان ایل سوزی بیرله یار اولدوم
ییلما دیم ییلما سیمه بولمه منینک * که بغایت کرمینک بار سنینک
مینی درمانده قیلیب تور تپیل * مینی بیچاره ییلیب تور تپیل
سین منینک بیرله اگر صلح اینسانک * یا حصار اوستیکا باریب اینسانک
مین آتیمینی بیسار برب کیلتور این * تپیل اوستیکا بیتیمان نور این
15 جمع توت سین بو طرفدن خاطر * کیم خلاف اولماغوسیدور ظاهر
خان سمرقند یتار ساعتدا * تختیدا منزل یتار ساعتدا
یینی خانیکه دین اوشبو مکتوب * خان داغی ایلیمینی کوردی خوب

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن خانیکه درد
دلیکار هم قیلیب یار ایشقانی و سمرقند دین بخاراغه کیلیب
کعبه سین طواف قیلیب بخارا جیریکی بیرله مظفر الدین
سلطان محمودنی خوارزم ولایتی نینک فتحی اوجون
بیمارکانی

خانیکه خان بیرله جون قیلدی برایش * قیلدی خان کعبه طوافینی تالاش
یعنی کیم کیلدی بخارا ساری * اناسین کورکالی ظل باری
کیلدی و کعبه سین قیلدی طواف * قیلدیلار بنده لیکینی اشراف
اول بخارادا ایدی کیم ناکاه * کیلدی بیر اوزبک و دیدی ای شاه
5 سنکا خوارزم ایل طالب دور * بیکیکا وهم بی غالب دور
کرجه ییکی نینک آتی دور بهبود * لیک ایل اندین ایمانور خشنود
اوکری بیرله ایلکی بکدل ایماس * هیچکیم حاصل انکا مابل ایماس
خان بوسوزلی ایشیتیب ایلادی حزم * کیم مناسب دور اوشول ساری عزم
دیدنی خوارزم فولوغه کیرسه * تینکری اول ملکنی منکا بیرسه
10 اوزبک ایل آقیلیب کیلکوسیدور * اوت بالین دیک جاقیلیب کیلکوسیدور
لشکریم بولوغوسی بیحد و قیاس * دنیا اینک آوریغه بولغوم اساس
خان بو سوزنی دیدنی اما سلطان * دیدنی بخش ساغیش ایلانور خان
ایک بو ساری یاقین دور باغی * سوزلاری بار کونکول نینک داغی
بلخدا شاه زمان دیکان بار * بلخ نینک اهلی انکا خدمتکار
15 ترمذ اوستیده ایرور خسرو شاه * ایرده کیچه ایشیمیز دین آگاه

قلعه تامی بییک انداق که فلک * اوسنیدا بیر نیجه نادان مردک
 25 ساغینورلار ایدی کیم بو فورغان * بار فلک حصنی کیسی دار الامان
 غافل اندین که فلک بی قیلغای * قلعه ایشیکی نیناک آجیلغای
 اول جماعتغه بو نوع ایدی خیال * کیم انکا بولغوسی بوق هیچ زوال
 قلعه نینک ایچیدا اوشوردیلار * تاشقاری خان چیریکین کوردیلار
 30 دیادیلار که چیریکتور یایوق * هر نیجه کیم چیریک اوانوردی یادوق
 خان کیلیب چون قباب اوانوردی آئی * ایلاکیم باردور ایدی کوردی آئی
 یلندی کیم الماغی ایرور. دشوار * اوروش ایتماک انکا مشکل بسیار ۲۸۸
 دیدی اوشورماق ایله اله بولور * مونکا کوب وقت خلل ساله بولور
 دیادی هیچ بوروش نینک سوزینی * هیچ کیتورمادی انکا اوزینی
 35 دبدی اشلیقلارینی ضایع ایتینک * قایداکیم آت و قوی بیار بیتینک
 اشلیغی نینک کوکینی بیدورونکیز * قولغه تاشقی مالینی کیورونکیز
 حالیا اوشبو قدر ایش قیاللی * بنه اشلیق بیسیغیندا کیتاللی
 اوشبو برلیغ بیله یش کون لشکر * ایلادی تیکراسینی زیر و زهر
 اشلیغینی بیدوروب یاندیلار * قولغه مالین کیوروب باندیلار
 40 بنه خان کیتلدی سمرقند ارا * بارجه عالم ارا اندین غوغا
 اشلیق اوستیکا بنه اتلاندی * اوراتیبه ایشیکا قاتلاندی
 یانعیب اشلیغنی الور بولدی چیریک * یورت اول برکا سالور بولدی چیریک
 تاشقاری اشلیغی بولغاج پامال * ایچکاری بولدی رعیت بدحال ۲۸۸b
 بولدی میرزالری هم اسرو ملول * خاطری بولدی بغایت مشغول
 45 صلح نینک سوزین اراده سالدی * صلح ایشینی اوزیکا الدی
 ایلادی عرض سوزین سلطانغه * دبدی سوزومنی آیتینک خانغه

اوانوردور بو ساری خسرو شاه * بی هنر قول دور و اسرو بی راه
 اول ساری بار تیمور اوغلی بسیار * بارجه حرأت سیز و بی هنک و مدار
 سیز ابکاو بیر اتانینک اوغلی سیز * سیز ایکاوکا قراجی بیزلار بیز
 50 سیز بیزینک خان بیله صلح ایلانک ساز * ایلانکیز رسم محبت آغاز
 من ارادا توراین جان بیزلا * سیزنی یاروشنوراین خان بیزلا
 چون بو سوزلارنی ایشینی سلطان * خانغه چون دیدی قبول ایلادی خان
 خان رضا بولغاج اتینک سوزیکا * دیب بیاردیلار اتینک اوزیکا
 چون رضا انکالادی میرزا فقیر * قیلدی سلطان بولغه اوزنی اسیر ۲۸۸a
 55 جیقتی و کوردی اوزی سلطانی * لیک وهم ایتی کورارکا خانی
 پیشکش ایلادی آنلار بسیار * بارجه سی بوکروک و بارجه رهوار
 اوشبو ساعت بیراو ایتی آگاه * کیم خذار اوسنیدادور خسرو شاه
 خانیکه خان بیله سوزی بوردور * بارجه عالمغه سوزی ظاهر دور
 چون مونی انکالادی خان بول * کوپراک اول صلحه بولدی مایل
 60 کوچوب اوراتیبه دین خان زمان * صلح نامه بیتیان قیلدی روان
 صلح نامه آئی قیلغاج خرم * باردی اوراتیبه میرزاسی هم
 خانیکه خان قدیمغه بیستی * صلح نینک سوزلارینی آییستی
 صلحه ایلادی ترغیب بسی * یغشی سوز ایلادی ترتیب بسی
 دیدی تپل سنکا بیر نوکردور * حالیا اوز باشیغه سروردور
 65 اندجان ملکیدا حاکم دور اوزی * یاییلیب تور باری عالمغه سوزی ۲۸۸b
 ابلیمیزنی حجابه تور پیوسته * ییزنی حاجز قابه دور پیوسته
 خان اغانک بیرله یاراشانک فی الحال * بات تپلنی قیلوریز پامال
 نوشتی بو سوز باری ابکا معقول * قیلدیلار سوزلارینی بارجه قبول

خصم جون چيتمادی قیلدی فرمان * کیم بانیب فولغه فوشولسون سلطان
 حکم ایله حضرت سلطان محمود * کیلدی و قیلدی چیریکنی خشنود
 مال عالمی ایسان کیلدی * بارجه ایلنی منمول قیلدی
 ۶۵ بیه کون اول ارا توردیلار * خصم کیلکای دیسان اولتوردیلار
 خصم جون چيتمادی بولدی ناچار * یانهاق اول بیردین ایتیب عزم دیار
 جون چیریک نینک یاری جزم اولدی * خان شیانیغه بو عزم اولدی
 کیم بیه سرنی اوتوبان لشکر * اشلیق انهای تیوسه سیغه یکسر
 ۶۵ بیه خان ابلاکاج اول نوع خیال * بیه سر بولدی چیریککا پامال
 مول کینت اوستیکا بول ساندیلار * بولخان اشلیق لارینی آلدیلار
 کونکول اشلیق ساریدین جمع اولدی * مول کینت ایللی ولی ساورولدی
 خان کوجب باندی سمرقند ساری * خرم و شاد چیریک اهلی باری
 کیلدی خان تختیدا توتتی آرام * ایلادی عیش سریرینی مقام
 70 هر کیم اوز منزلیدا قابتی قرار * فایو کوفین و قابو باردی بخار
 فصل دی اوتکوجه ایل تیندیلار * بارجه قیشلاقاریغه ایندیلار

XLIII.

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن مغول اوستیکا
 باریب اوراتیبه قورغانید محمد حسین میرزانی قباغانی
 و اول یالباریب صلح تیلاغانی

باز آجیلاچ بیه خان دوران * ایلادی لشکر ایلکسا فرمان
 حکیم اوراتیبه کا جمع اولتوردیلار * دشت سابات ارا اولتوردیلار
 بیه لشکر باری جمع اولدی بات * تولدی خان لشکریدین دشت سابات

سبزه اوستیدا باییلدی لشکر * آق جیجاک بنکلیخ آجیلدی جادر
 5 شامیانده کوروب انداق صحرا * یازیلیب ایلادی کوب کب هوا
 اسرو زیبا بولوب ایردی اول دشت * قابل سیر ایدی و کککشت
 کلی بیار ایدی و سبزه سی جوق * هیچ بیکانه اونی اصلا بوق
 لاله سبزه یوزیدا رنگ برنگ * لاله اوستیدا باری تازہ اُلک
 لاله اوستیدا تکیب جادرلار * قیلدیلار عیش پری پیکرلار
 10 خان و سلطان کوروب اول صحرائی * کوردیلار بزوغه لایق آتی
 قیلدیلار بیر نیجه منزل اندا * توزدیلار بیر نیجه محفل اندا
 ایچیلار بال فراغی بیلده بال * بالدین ساغر ایتیب مالامال
 حاصل اول پادشه دین پرور * عیش و عشرت بیلده جیکنی لشکر
 بنتی اوراتیبه قورغانیغه * اوت سالیب حاکمی نینک جانیغه
 15 حاکمی بار ایدی بیر میرزایی * حصن اربابی ارا رعنائی
 خانیکه خانانده کویاولیق فیلعان * کل کیبی مجلسیدا آجیلعان
 قومی نینک آتی مغولدا اوغلات * اوزبک ایچیندا قرین فونکرات
 آتیدین کیم تولوب ایردی کونین * منصل ایردی محمدغه حسین
 ایکی مینکجه نوکری بار ایردی * کیم باری جابک و جبار ایردی
 20 قلعه سی بار ایدی اسرو محکم * برج و بارولاری بسی مستحکم
 خندفین بیتکوروب ایردی سوغه * هیچ بیر قوباب ایدی شاطوغه
 کیم بیتا السون انکا شاطو بیلده * که کوفشار ایدی عالم سو بیلده
 ایکی خندق بار ایدی اوشونداق * کیم کورونور بیه مونداق خندق
 تیکراسیدا تنی جزلار بسیار * اوروشور برلاری بی ناهموار

حاجی غازى تقي بولدى همراه * مغول ايلين فيلايين ديدى تپهه
 15 جانولغا داغى بوروب اتالاندى * مغول اولتورماك اوجون قاتلاندى
 بولدى قنبر هم الارغه همپا * تيلادى مرحمت و لطف خدا
 اتالانيب شيخ مريد پردل * بولدى اول هم بو يوروشكا مابل
 ۲۸۹۹ باردابلار بارجهسى سلطان بيرله * بندهليك ايلادابلار جان بيره
 التى مينكجه كيشى جيقنى فولدين * بعضى اونكدن و بعضى سولدين
 20 بارجهسى پردل و رزم آور و جست * رزم اوجون بارجهسى نيك يىللارى راست
 بارجه فوش آتلىق و بارجه جرار * بارجه نيك بارجه براغى طيار
 جيهدين اتلارى بارجه بوكلوك * ايج و تاشى تونلارى بارجه توكلوك
 قايسى نيك تونى ايدى الطابى * اول قيزير ايردى يوروكان سايبى
 قايسى سوسار قىليب ايردى لباس * وقتغه لايىق اينيب ايردى اساس
 2۵ قايسى تولكى يىله خرسند ايردى * تولكنكا طالب پيوند ايردى
 كوتكلاك اورندا ايدى آس و تين * بو ارادا من الاردن نيشاين
 ساق انداق ايدى كيم بخشى يمان * بار ايدابلار بارى اندن تالان
 ۲۸۴۶ صرجه اوزبك اولوسى دشت ارا * اوسوبان توتنىلار اندا ماوا
 دشت ساووقلارنى كوردابلار * اول هواالاردا جىداب توردابلار
 30 ديدابلار ايلان انصاف اظهار * بوساووق دشت ساووقى جه بار
 اول ساووقدين تاپاين دىكان امان * زخيدن قوتقارين دىكان جان
 تارتىب ايدى تيزىكا توكلوك ايشيم * ايتور ايردى بو ايرور بخشى ايشيم
 ايجيدن تولكنكا جولاغانيب ايدى * تنى تولكى ارا توغانيب ايدى
 ناشدين هم كييب ايردى بنه بير * تاپاين ديب بو هوادين تغيير
 35 باشيدا بار ايدى كيشليك قىلىق * جو مورويان باپورب ايردى قولاق

اول قيش اسرو ساووق ايردى اما * يوق ايدى هيچ الارغه پروا
 كيشكا باتىب ايدابلار سلطانلار * معدلت جيسى ايجيدا جانلار
 شمع يىنكلخ ايدى سلطان محمود * باشيده كيشى لى يىنكلخ كيم دود
 شاه تيمور كيشى ايجيدا هيهاث * بار ايدى ظلمت ارا اب حيات
 ۲۸۵۸ قراجىلار تقي كيشى تون ارا غرق * بارجه آسوده قدمدين نا فرق
 40 بو يراق بيرله ييتيشنى لشكر * سر بوين ايلادابلار تونله مقر
 ساووق ايلاب ايردى سركا تانير * اونكوب ايردى ناپا الماي تدبير
 تاش كيسى موزاب ايردى اول دريا * يوق ايدى هيچ نم اندا اصلا
 سرنى اول نوع كورويان سلطان * اتالانيب سرنى كيجار بولدى روان
 45 يوروكاچ حضرت سلطان فى الحال * قىلدابلار سرنى خالاق پامال
 هيچكيم جيقمادى اول قورغاندين * قىلدابلار وهم بسى سلطاندين
 دشت و وادىغه يايىلدى لشكر * مال تحصيلنى قىلدى لشكر
 شهرخيه مغولين جابتنىلار * شهرخى اسرو قالين تابتىلار
 الدابلار مال فراوان اندا * بولدى كوب مال نمايان اندا
 50 قيرديلا خيل مغولنى بىيار * جانلارىغه تىكورويان آزار
 ابكى كون جابتنىلار اول كشورنى * رنجغه سابتىلار اول كشورنى
 باردى خانيكه دىكان خانغه خبر * كيم ييتيشدى بو طرفدين لشكر
 خانيكه خان بو خبردين مسكين * بولدى بىجاره و اسرو غمكين
 مستليق اويغوسيدن آيىلدى * يىكلارى بيرله كىنكاشلار قىلدى
 55 مصلحت كورمادابلار اتلانورين * اتالانيب رزم اوجون قاتلانورين
 اول كىنكاشدا ولى شيبانى خان * اينى سى نيك سونكىدين كىلدى روان
 سر يقاسيغه نوشوب اولتوردى * خصم ايله رزم مناسب كوردى

هر سبب پیرله خدای جبار * آبریب ماللارین ایلادی زار
 عاقبت قیلدی بونیکلیخ بارین * ایلادی قدرت قهر اظهارین f 82a
 حضرت خان شبانی اسرو * رحم ایلله کیلدی اول ایلکا اوترو 35
 لیک تینکری قلیب انداق تقدیر * قیلدی اول قوم یمانین هر بیر
 هر بیرین ایلادی بیر بیرکا هلاک * نه کفن نابستی نه تابوت نه خیاک
 اولوکیکا کیشی قیلماي اعزاز * قیلماي هیچ عزیز انکا نماز
 چون تیریکلیدا نمازی یوق ایدی * شمع دیک سوز و کدازی یوق ایدی
 اولوکیکا نی کیوک انکا نماز * انداق اولکانکا نی حاجت اعزاز 40
 قیش ایدی قحط و اولات اوشور طور * اول فیش اول طور ایلله ایلاندی دور
 قیستادی اول قیش اولوسنی اسرو * کیلدی آج و بالاسکاجغه اوترو
 اول بیر نیجه باغدی بامغور * نامدی کولنیک یاشی مولدور مولدور
 بودی اول قحط ارا اولکانلارنی * شهر ارا ایو ابلی بولکانلارنی
 باغدی بامغور سونکیدین مویجه قار * کیم اولوکلرکا قلیب مهر اظهار f 82b
 بارجدسین کومدی و قیلدی بنهان * ایل کوزیدین کیم ابرور ایدی یمان
 چون اوشول قار الارنی یابستی * شهر فی الجملة صفایی تابستی
 قاردین سونکرا هوا بودی ساووق * بودی اولماککا تیریک داغی بادوق
 فطرو موزلاماغان قالمادی سو * موزلادی شهر سمرقند اسرو
 ایلکا ییلدوردی سمرقندلیغین * ساووق و قار ایلله خرسندلیغین 50
 اوقه بازار بسی حکم اولدی * اول زمان دور انکا ایوروادی
 بودی معمور بسی کلخانلار * تیره کلخانلار ایدی کلخانلار
 قالغان ارباب سمرقند تمام * بولدیلار ساکن کنج حمام
 سارتلار اسرو زبون بولدیلار * دود ایلله غالیبسون بولدیلار

قیلدیلار اوقه پستش بسیار * قیلدیلار هاویدغه میل اظهار 55
 چون ساووقدین باری افکار ایدیلار * دوزخ اوتیغه طلبکار ایدیلار f 83a
 اوت هم انجه ایماس ایدی اسیخ * یوق ایدی انجه هم اندین اسیخ
 اول داغی مس کیسی بار ایدی اوسوب * اوجاق آیدا ساووقدین بوروشوب

XLII.

امام الزمان خلیفه الرحمن سمرقند القان ییل نینک
 قیشیندا مغول اوستیکا جیریک تار تیب خانیکه خان نینک
 ولایت لارین شهر خیلانی جابتورغانی

اوشونونکدیک قیش ایچیندا اولغان * قیلدی بارجه اولوسیغه فرمان
 کیم سمرقندغه کچیلسونلار بات * قوبویان شیوه ارام و ثبات
 خاندین اول بارایغ ایشینکاج لشکر * هر نیچوک بولسه ییغیلدی یکر
 لشکری چون ییغیلیب کیلدی تمام * دیدی اولخان عظیم الاسلام
 کیم بوروب سرنی کچارمین فی الحال * مغول اهلینی قیلورمین پامال 5
 اوشو سوز پیرله بوروب ایلاندی * حشم و خیلنی نفی ایلاندی f 83b
 باردی خان قلعه دزق ساری * سلطنت اهلی مالزم باری
 چونکه دزدین اوتوب قوندی خان * شاه محمودغه قیلدی فروان
 کیم بوروب ایلکاری اوتسون سودین * سر دیمه خوف و خطرلیق یردین
 شهر خیه مغولین جابتورسون * شاش و صیرام بولین جابتورسون 10
 ایلاسون خیل مغولنی ویران * بلکه توفراق ایلله قیلسون بکسان
 اوشو فرمان ییله سلطان محمود * ایلانیب دیدی اغاسیغه درود
 باردی انینک ییله تیمور سلطان * بوزی خورشید قلمکدیک تابان

كوجەلار بولدى اولوگدين مملو * شهر بولدى يىكرووردىك اسرو
يالغوز اول شهردا اوق اولمادى خلق * اندا اوق لاله كىيى سولمادى خلق
كيش يىلە قوشىدا هم كوب اولدى * اندا قوب كوشى ضايىع بولدى
اولدى بىسار بىشارادا داغى * بولدى كوبراك ايليكى مارك چاغى)
بو ولاياتدا كىم ايتىلدى * كىم اولوم ايلنى بوينىكلىغ قىلدى
بوز مينك آدم اولوب ايرىكىن شابد * اولارى بوزولوب ايرىكىن شابد

XII.

ماورا النهر خلقىغه تىنكرىدىن غضب يىتكاندا بىر
عزيزى بو حكايىتنى بيان قىلدى تنبيه اوجون نظم
قىلىندى

بىر عجب سوز دىدى بىرى اول وقت * بىر خورشيدضميرى اول وقت
دىدى بو حالدين اولدوم غمكىن * كورمادىم جان ارا بىر دم تىكىن
خاطرىم اسرو مشوش بولدى * خستە كونكلام تقى ناخوش بولدى
دىدىم اى بار خدای قادر * بارجهنينك حالىغه دایم ناظر
بارجهغه جسم ايله جان سىن بىردىنك * بارجهغه نام و نشان سىن بىردىنك
كور رواقى سىن ايتىنك پر نور * كونكول ايوىنى سىن ايتىنك معمور
نطفهنى تربيت ايلاتىنك سىن * رحم اىچره انى سيالاتىنك سىن
انى قانغه ابوروب زنك بىرىب * نطفهلىق مرتبه سىندىن ايرىب
قانغه هم ايت يوسونى سىن بىردىنك * ايتىنك هم انى مونى سىن بىردىنك
صورتى ايلادىنك اول ايندىن راست * كىم ازادىن مملكا اول اولدى خلاست

(۱) چاغلى Pyre 1)

روح ايله آنى مشرف فيلدينك * خلق اىچره انى اشرف فيلدينك
نتيجه اوقات انىكا بولدى صرف * تاكه حقيقتى ليدىن صوت ايله حرف
آنى نى بىركا نى بىردىن كيتوروب * آدمى دابره سىغه كيتوروب
ايمدى بو حال ايله قيرماق نى ايكىن * خسته جانىدىن ايرىماق نى ايكىن
نى ايكىن مونجه غضبه باعث * نى ايكىن مونجه تعبه باعث
كىم نتيجه شهر ايلى اولدى تمام * شهرلار حالى اولوب بولدى تمام
ابلاكاج اوشبو مناجات فقير * هاتى دىدى كه اى پاك ضمير
بار اولوكلار سارى كور حال نيدور * اول اولوكلاركا كور احوال نيدور
فابداكىم كورسانك اولوك قىلە فراغ * قيل نظر صورتىغه باشتىن اياغ
چون بو حكم اولدى منكاهاندىن * خىر اولدى منكاهان اول واقفدىن
حقيقتىم ايدىن بوكوروب كوجە سارى * كوجەلار تولە اولوك ايدى بارى
بىر اولوكلىنك باشى اوزره توردوم * يوزىنى كورد ارا آجىب كوردوم
مىيغى اغزىنى يايىب ايدى * اوشبو بىكلىغ نظرىغه كىردى
اياغىغه تقى كوزنى سالدىم * اياغىن كوركاج عبرت الدىم
تبايىدا بار ايدى كره بىسى * تىرىك اولە بر ايدى دره بىسى
يىلدىم اندىن كه نمازى يوق ايمىش * تىنكرىسى بىرله نىازى يوق ايمىش
يوق ايمىش تابىع سىنت هركر * يىلەس ايرىش بىه ملت هركر
نېچە كون كىزدىم اوشول حال يىلە * اول اولوكلارنى تفتىش قىلە
بارجه سىن اوشبو صفتلىق كوردوم * بارىسان ايوپه نىچ اولتوردوم
بو قىرىلغان كىشىلار الحاصل * بار ايدىلار بارى حقدىن غافل
بارجه دنيا ارا معمور ايدىلار * مال دنيا ايله مغرور ايدىلار
ايلىب ايدى بارىنى حرص و هوا * دىن لارىنى بوزوب ايدى دنيا

r 81a

15

20

r 81b

25

30

اولکه بو بولنی سنکا کورکوزدی * ییل که دین سلسله سینی اوردی
 یاغی دین دیکان اولدور تحقیق * قیلما زنه ار اوزونکا آتی رفیق
 50 دین یاغیسی بردور اوغریسی اول * کیم کونکول ایچره دایم سالور بول
 خاطر صاف ارا سالور وسواس * دیلار اول شوم لعین خناس
 اول اکسرسوسه ایلاب کاهی * شاهده کورساتور اولسه راهی
 کیم شریعت بولیدین توشکای ابراق * بولغای اقلیم ضلالتدا قزاق
 شرعدین چون آتی میریان سالغای * نقد دنیای اوغورلپ الغای
 55 کیراک اول محرم اسرار یقین * دبه لعنت سنکا شیطان لعین
 شاهین انداق متنبه قیلده * شرع ساری منوجه قیلده
 79b دین و دنیا ارا اول مرشد راه * یاغی و اوغریدین اوله آکاه
 پادشه تیج کونکول بیراه بولور * بدعت و ظلم دکانی بوزولور
 ایلا کیم ایتسیر بولماس جویان * بولمه سه هم کیراک انیسر سلطان
 60 بو حکایت ایل اوچون دور باری * بو روایت ایل اوچون دور باری
 کیم اوزین توفان اول ایلکا سلطان * قیلدی ناموس که بولغای جویان
 بوریدین سافلامادی قویلارینی * قویدی بوری ستمیکا بارینی
 کیمادی اوغریسینک ایلکینی هم * اوغریلار کونکلهینی قیلدی خرم
 ایلاادی نفس ایله شیطان شاد * دین و دنیاسینی بیر باد
 65 ییمادی خلق غینی هرکر * ایلاادی خلقتی یاغی عاجز
 ایلنی ساقارغه مجالی بوختور * اوروشور جاغلیق حالی بوختور
 قبادی خلقتی قورغان ایچیدا * بلکه بند ایلاادی زندان ایچیدا
 70a یخشی راق اول ایدی کیم انداق شاه * چونکه اوز حالیدین ایدی آکاه
 کیمکا کیم تینکریسی نصرت بیردی * نصرت و قوت و دولت بیردی

70 انکا تابشورغای ایدی اوز ایلنی * تارنا تورغای ایدی ایلدین ایلنی
 تا اوشول ایل قیلیان سلطانلیق * ایلکا کورکوکای ایدی جوبانلیق
 اوزی ایلنیک غی بیرله کویاس * بیلماس و بیلکوجیکا هم قویاس
 بیرکشی جان اوچون یوزمینک جان * نیکا ازرده قیلور بو دوران
 حق اوشول ایدی که بوخان کیلکاج * بادشهلر اینک ایشین بیلکاج
 75 تحت ایله ناج ایله ملک و زر و سیم * انکا قیلماق کیراک ایدی تسلیم
 قیلیان ملک طلب مبرزلار * سالدیلر ملک ایچیدا غوغالار
 انکا لعنت که قیلیب ملک طلب * ایل بوزولماغلیغیه بولسه سبب
 انکا رحمت که ایلین قیستامادی * ایل بوزولماقلیقینی ایتامادی
 79b اوزکالار بوزغانین آباد ایتی * بوزوغ ایل خاطرینی شاد ایتی
 یخشیلق قیلدی بمان بارغانه * رحم ایتیپ کیلدی بمان بارغانه
 80 کیم انکا قیلدی بمانلیق ظاهر * اول انکا یخشیلق ایتی آخر
 غرض اولکیم بو سمرقند اولوسی * کیم بمان دور کیچکی و اولوسی
 بورناغی شاهلار ایامیدا * یوق که کمره لار ایامیدا
 تالایب آلدوروب ایردیلار کوب * کیم بو قورغان ارا کیردیلار کوب
 85 مونداهم قانغانی سانیلار * فاقه و فقر ایچیکا باتیلار
 بولدیلار بارجه کدا و رسوا * بوللار اوسنیدا قیلیان غوغا
 ایچکاری ایشیق اوچون باردی مال * تاشقاری ایشیق اولوبان پامال
 اوی ییلده قوینی الب ایدی مغول * تیره آتی حصار و چغول
 چون سمرقند بونوع اولدی خراب * بولادی کوب قحط بولورغه اسباب
 90 کوز بونوع ایدی اووس نینک حالی * یازغه شهر اولدی اولوسدین خالی
 قیش فانیغ کیلدی و کوب باغدی قار * اولدی آج و بالانکاج ایل بسیار

۵ قیلدیالار خانغه دعا یغشی بمان * بولدیالار بارجه مطیع فرمان
 خان بسی ایادی ایلنی اما * تینکریدین بار ایدی اول ایلکا بلا
 نیچه ییل خان کیلیشیدین بورنا * قبل و رزم ایشیدین بورنا
 بایسغر ییلد سلطان مسعود * چیقاریب ابردیالار اول ایلدین دود
 تقی سلطانعلی نادان لهم * قیلیپ ایدی بسی اول ایلکا ستم
 10 بیر طرفدین تقی ترخان اتلیق * لادهلار بار ایدی لار شوکتلیق
 تقی خانیکا دیکان خان عزیز * کیم انکا بار ایدی ادراک و تمیز
 قیلیپ ایدی چیریکیکا فرمان * کیم جاییب خلایق قیلغای ویران
 ۱۵ نیچه ییل مونجه بالار بار ایدی * انکا انواع جفالار بار ایدی
 بو المکارم ییلد بابر داغی * قویدی ایل جاییغ محنت داغی
 آلتی آی باغلادیالار قورغاننی * وهمدین قوتقارالی دیب جاننی
 بیرلکی جان اوجون اوشونجه جان * درد و غم اوتیغه کوبه نی بمان
 شاه اولدور که ییلد ایل غمینی * دایم اوزیکا دیبه ایل غمینی
 ایستامای اوزی نینک ارایشینی * ایستاکای خلق نینک اسایشینی
 نفس اوجون ایلامسه سلطانلیق * قیلماسه اهل هوادیک خانلیق
 20 عرصه ملصنی یابان ییلد * ایلنی قوی اوزینی جویان ییلد
 ییلد سلطانلیغ نینک دستورین * بلکه جویانلیغ نینک دستورین
 قوینی اوتغه سوغه بیشکورسه * آروغینی اوزیکا کعبلتورسه
 ۲۵ کوندوز اوتلاسه الارنی خوشحال * قیلماسه بوزیکا زار و پامال
 کیچه سی ایلامسه آهنگ قطان * بیرسه آرام الارغه بکسان
 بوزیدین بولسه نکهبان کوندوز * بولماسه عاجز و حیران کوندوز
 اوغریدین بولسه نکهدار کیچه * بولماسه اوغری ییلد بار کیچه

۲۷۷^a

اوزیکا دیسه قیلای آسان ایش * دیسه جویان که ییلای آسان ایش
 ساقلاسون جانور دانایی * قویدا جویانلار ایلد همپایی
 بونیده طوق وفایی بولغای * اوغریده نغمه سرایی بولغای
 30 کوندوز ایتکای قوی بیرله تنک و پو * بولماغای کیچه کوزیدا اویغو
 بوری بیرله اوروش آهنگ ایتکای * کیم جهاننی اوزیکا تنک ایتکای
 اوغری بیرله کیچه غوغا قیلغای * اوغرینی ایل ارا رسوا قیلغای
 پادشه بولسه کیراک جویان دیک * مرد ره بولسه کیراک جویان دیک
 ایلینی قوی کیسی ییلد دایم * ایلکا رحمت ییلد کیسه دایم
 35 بوزیدیک باغینی مظلوم ایتسه * مال آلوردین آتی محروم ایتسه
 اوغریدین صافلاسه یعنی سلطان * اختیار اینمسه ایلکا دیوان
 نیشاین دیسه اوزی جویان دیک * بولسون ایت بیرله سوزی جویان دیک
 ایلاسون شخص امیتی پیدا * ایت گیبی قیلغوجی ایلکا غوغا
 ایت صفائی ییلد راسته اول * نور ذاتی ییلد آراسته اول
 40 هم وفادارلیق ایتکای ظاهر * هم مددکارلیق ایتکای ظاهر
 باغی بیرله اوروشوردیک بولغای * رزم وقتی توروشوردیک بولغای
 اوغری بیرله تقی غوغا قیلغای * هم رعیتغه مدارایق قیلغای
 بولماغای دینی ایشیکا مشغول * آیده دین ایشی بولغای مقبول
 دین باغیین تقی معدوم ایتکای * اوغریینی تقی محروم ایتکای
 45 یعنی سلطانی اگر قیلد خطا * بشریت بوزیدین احیانا
 اول خطادین خلل اولد دینغه * اول آیتد شه دین آیینغه
 صمیم خطادور بو خطادور بو خطا * قیلماسه دین خللین مرد خدا

۲۷۸^a

جمع اینیب کونکلینی باندی درویش * غصه اوتی بیله باندی درویش
 100 کیم موفونکدیک کیشنی بیلماس ایل * خان بیله قولموغنی فیلماس ایل
 شهره کیدی نی کیم دیدی خان * بارچه سین شهر ایلکا قیلدی بیان
 بولدیلار شهر ایللی اسرو دلشاد * فایغودین کوردیلار اوزنی آزاد
 قیلدیلار خانغه دعا جان بیراه * کوردیلار جانلارینی خان بیراه
 بولدی میرزا داغی اسرو خوشحال * کیم قاجیب جیغوسیدور فارغبال 174b
 شیخ الاسلام تقی شاد اولدی * خاطری فکردین آزاد اولدی 105
 قیز داغی بولدی فرحناک بی * توشنی ایننک باشیغه هم هوسی
 اناسی هم فرح اینی بسیار * جان ارا شادلیق اینی اظهار
 خان وکیلین تیلاقیب آلدیلار * شهر ارا طوی سوزینی سالدیلار
 خانغه اول آینی نکاح ایلدیلار * عیش سوزینی مباح ایلدیلار
 جیقاربب خانغه بیاردیلار آتی * بولدی خان کنج کهر بیراه غنی 110
 کرچه اول کنج اوجون جیکنی رنج * عاقبت کوردی اوزین صاحب کنج
 انی جیون خانغه بیاردی بابر * شهردین جیقتی و باردی بابر
 جیون خلاص اولدی قیلدین اول شاه * قیلدی خانیکه دیکان خانغه پناه
 بار جیون خان فاشیغه باووشتی * قویدی بابرینی انکا باووشتی
 بولدی خان وصل ایله شاد و خرم * بولدی خوشحال قاجیب بابر هم 175a
 شیخ الاسلام داغی هممه انکا * همغان بیر ابکی اوج ایله انکا
 عشق ایله شهرنی فتح ایلدی خان * عشق دور واسطه فتح جهان
 عشق دور وصل قابوغمه صکاید * عشق دور ایلکان ایکنی جدید
 عشق دشواری آسان ایلار * عشق عالمی کسان ایلار
 عشق بیراه توزایب تور ایام * عشق بیله آجیاسدور اسلام 120

عشق دور مغرن اسرار وجود * عشق دور مطالع انوار وجود
 عشق یردی طلب ایلکا مراد * عشق دین دور باری ایشلرکا کشاد
 عشق دور واسطه امن و امان * عشق دور رابطه جسم روان
 عشق دین بولدی ملک روحانی * عشق دین بولدی فلک جسمانی
 125 عشق دین دور باری اشیا موجود * عشق دین اوزکا نیمه کا نی وجود
 هرنی کیم بارلیغ آتی بار انکا * بارلیغ نعمت و صفاتی بار انکا 175b
 عشق دین بولدی ایننک بارلیغی * بارلیغ بیراه نمودارلیغی
 عشق اول نوردور ای صاحب فن * کیم ابرور اوزلوکی بیرله روشن
 هم قویاش جسی منور اندین * هم قمر مشعلی انور اندین
 130 عشق دین کیمکه خبردار اولدی * تیشکریکا معمر اسرار اولدی
 عشق دور الغوجی ککشورلانی * عشق دور بوزغوجی لشکرلانی
 عشق دور خاننی جهانگیر اینکان * عشق دور عقل ایله تدبیر اینکان

XI.

سهر قند فتح بولغاندین سونکرا قبل تارتقان ایل لارنینک
 احوالی و خانیکا خان مغول لاری دین تالان و تاراج دین
 و کیچیک میرزانینک باشتاق نوکرلاری نینک بی معنی
 حکومت لاری دین بوزولوب قورغانی بیرکیتور
 دیکانلارنینک حالی

176a چون سمرقند ایشیکی آجیلدی * خان بی ایلکا عنایت قیلدی
 بوراغی ایشدین ارغه دیما دی * رزم سانجیش دین ارغه دیما دی
 شهر ایللی خان کریمینی کوردی * بارچه بیرلیک بیریکا اولتوردی
 خان بو الطافنی قیلاج اظهار * قیلدیلار خلق تعجب بسیار

۵۵ ایل سوزی داغی بیلیم ایدیلار * ایش یراغینی قیلیب ایدیلار
توتیلار بارچه بو سوزکا منت * دیدیلار کیلدی ینده امنیت
شیخ الاسلامی چارلاتیلار * مرشد خامنی چارلاتیلار
خان سوزین دیدیلار ایل سوزینی هم * صفت عشق دل افروینی هم
شیخ الاسلام هم اولدی راضی * بیغیلیب کیلدی فقیه و قاضی
۶۰ ایل اوغلارینی جمع ایلادیلار * شهرینک یغنی ایلین سیلادیلار
دیدیلار صلح اینتیک ابدی انکیز * جوقالی ییز بو ولایت دین ییز
شهر ایللی ایشیتیم اوشبو مقال * بولدیلار بارچہسی شاد و خوشحال
انتخاب ایلادیلار درویشی * بارچه عالم غه نصو اندیشی
قیز سوزینی دیدیلار اول انکا * قصه یی یلدوروبان مجمل انکا
۶۵ سونکرا ایل نینک غمینی هم دیدیلار * شهر ایل نینک سوزینی هم دیدیلار
حاصل سوز بو که خان قیز آسون * ایکینیدین هجر لباسین سالسون
شیخ الاسلام ایله کیتون میرزا * سفر آهنگنی ایتون میرزا
بولماسون خان کیشیسی مانع انکا * بولماسون حادثه واقع انکا
شهر ایللیکا تقی رحم ایتون خان * بولماسون اوشبو ولایت ویران
۷۰ خان و سلطانلاری شرط ایتولار * سوزلاری نینک باشیغه بینسونلار
بیر حکایتلار ایله اول درویش * بولدی خان الیدا خدمت اندیش
۷۵ بولادیلار بارچه سلاطین حاضر * بارچه درویش سوزیکا ناظر
خان قبول ایلادی درویش سوزین * آجتی درویش ساری لطف کوزین
دیدی بابر بیله شیخ نادان * قیلدیلار شهرنی اسرو ویران
شاه بولخان بیر اولوس قایغوسینی * کینه دین صاف تونار کوزکوسینی
تینکری دین بنده تیلازمین دایم * شاه ذاکر بولوان که صام

f 72b

f 73a

کیم منکا عالم ایلینی یوکلای * بارچه افاق قواوغه کیرکای
مین بو ایل لارکا کرم قیلغای مین * ظلم اهلینی عدم قیلغای مین
میرکامین شرع نبی کا رونق * بدعت اهلینی کیتاریب مطلق
۸۰ منکا نیت بودور ای مرد خدا * نیتاین ایل مونی ییلماس اصل
تیالاماسلار مینی بو نادان ایل * اول سبب دین بولادور ویران ایل
هر نیجه ایل تیالاماس مین تیالارام * ایل مینی سیلاماسه مین سیلارام
مین تیالاب تینکری میریب تور ای شیخ * تینکری سوزی منکا کیریب تور ای شیخ
مین تیالادیم تیالادی تینکری هم * بولماسه تیلاکی منکا فی غم
۸۵ کیم تیالاسه مینی دولت نابلقای * دولت و عزت و نصرت نابلقای
کیم اوزین توتسه تیلاکدین معذور * بولغوسی بوقتور انکا هیچ حضور
بیل که مین بارچه غه مشفق دورمین * بارچه ایل بیرله موافق دورمین
جفتای ایل مینی اوز بک دیماسون * بیده فکر قیلیب غم بیماسون
کرچه مین اوز بک ایلیدین دورمن * لیک تینکری کا ابرور بو روشن
۹۰ کیم تیالارمن باری ایل اصنافین * ییلماسام حجام ارا درد و صانین
فکریم اولدور که آلیب شام و عراق * بولغومین مصر اولوسیغ قشاق
بو سمرقند خود اوز تخیم دور * بیلکیل اندین که نیتیک یخیم دور
کیرسه یوز تخت مونوئکدیک قواوغه * بولساغای هیچ غباری بولوغه
۹۵ بو اولوس کیرچه یانلیق قیلدی * اوز یانلیغینی آخر ییلدی
ایندی مین یغنی لبق اظهار ایتاین * رحمتینی بار یغنه یار ایتاین
شیخ الاسلام ایله بابر کیتسون * اولنکه بار ییزکا کیراکلیک بینسون
چون بوسوزلانی دیدی حضرت خان * الدی درویش قاشیندا قرآن
شرطلار ایلادی درویش پسند * سالدی درویشلیغی کوککا کند

f 73b

f 74a

جوش اورار ابدی عدودین افزون * جیریکی حییه لایب دریا صون
 قابقا اغریغه بارورلار ابدی * قلعه ده جاو بیسارورلار ابدی
 قلعه دا ایل بولور ابدی حیران * کیم اوروش سالغالی کیلیمش تورخان
 تانکده جه ایلکا بوق ابدی اویقو * اولنورورلار ابدی خانغه اوترو
 لیک حضرتغه بو ابدی مقصود * کیم اینک خاطری بولغای خشنود
 ابستاکای یار یاقیندا فونوش * ایلاکای کیجه ایراقدین کورونوش
 بارینک منزلیدین ایلک الی * بارینک کویسکا غوغا سالغای
 اوزیدا خود بوق ابدی خواب و قرار * دلبرین هم قیلور ابدی بیدار
 کیجه تانک اتقوجه بیدار ابدی * عشقدین کوزلاری خونبار ابدی
 عاشقانه غزلی اینور ابدی * صبح بولعاج بیریکا قایتور ابدی
 ایل بیغیلغاج کورونوشکا فاشیغه * خیر باد ایلار ابدی کوز باشیغه
 اوزینی ساقلار ابدی ایل کوزیدین * لیک ایشی بوق ابدی ایلینک سوزیدین
 کونکلی مشغول ابدی یاری بیراه * خاطری لاله عذاری بیراه
 شهردین سوز سوار ابدی و خبر * اوزکادین بوق ابدی کونکلیکا اثر
 شهردین کیمکه چیقار ابدی نجیف * خان کوزیکا کورونور ابدی لطیف
 کیم کونکول محفلیدین^۱ کیلکاندور * بارینک منزلیدین^۲ کیلکاندور
 کیلتورور ابدی فاشیغه انی * سوار ابدی سوزینی پنهانی
 عشقدین دیر ابدی رازینی انکا * بیلدورور ابدی نیازینی انکا
 قیلور ابدی انکا اسرو انعام * میوه و اطعمه دین پخته و خام
 حاصل اهل غلاموس یاری * یاندیلار عشق بیلده شهر ساری
 قیلدیلار عشق حدین مشهور * فالمدی عشق حدیشی مستور

منزله دین ۲) ۲۷۸. ۱) ۲۷۸

بینی اول شمعغه بو افسانه * کیم سنکا خان بولادور پروانه
 عارضینک کورماین اولمیش مفتون * سینی لیلی دیب اوزینی مجنون
 سیندین اوزکا انکا دلجو بوق ایشی * کیجه لار کوزیدا اویقو بوق ایشی
 کیلدی ناکاه بو افسانه پروا * بولدی بیر طرفه غزل بیراه ایلکا
 غزلیدا بو حصابت ابدی * اغزیدا هم بو روابت ابدی
 سوزینک مختصری

کای منکا آرزوی جان وصلینک * بی دوا دردیه درمان وصلینک
 صفینکنی ایشیتیب زار اولدوم * عشقینک ایلکیکا کرفتار اولدوم
 سینی کورمای منکا احوال بودور * عشقینک ایلکیکا منکا حال بودور
 باقیان قادی خیالینکغه کوزوم * آه اگر توشده جمالینکغه کوزوم
 صبر کویسکا کذاریم بوقنور * بیتابین سنکا قراریم بوقنور
 قیلانک آبدین فلک اوستیدا وطن * با کهر دینک صدف ایچره مسکن
 توکاین اشک ثریا ینکلیغ * جیقاین کونکا مسیحا ینکلیغ
 کوز باشی ایچره بولاین غواص * اول صدق دین قیالین سینی خلاص
 ایلاین شرط سنینک باشینک اوجون * بولمه غمناک فرینداشینک اوجون
 هیچ بسانلیق انکا یاروتماغالی * سینی تیلورنوب انی توتماغالی
 هر قایان خاطری ایستار بارسون * بارسون انجه که یوروردین هارسون
 قاصد ایشکاج حکایتی ادا * بولدی قیز کونکلیدا دودی پیدا
 جان بیلده خان ساری مایل بولدی * خان غمیدین ایچی تاشی نوادی
 چون بو سوزلاری اناسی بیلدی * اوز اوزی بیراه تامل بیلدی
 دودی شاید بو سبب بیراه خدا * بیر یاروغلوک منکا فیله غای پیدا
 اناسی هم بولوب ابدی مضطر * بیکلاری هم متحیر بیکر

(71)

(72)

بولدیلار ایل داغی اسرو نوید * کوردیلار جان ارا داغ چایید
 شیخ الاسلام قاشیغه اعیان * بیغیلیب دیدیلار ای شیخ زمان
 آلتی آی بولدی که ییز مسکینلار * صدق بولیدا وفا آتینلار
 ایلادوک هر فی که فرمان قیلدینک * صدق میزنی بیه سین هم ییلدینک
 ایدی یوق طاقتییز چاره نیدور * قالمادی قوئییز چاره نیدور
 ایث اینینی ییدوک ایدی نینالی * ییز بو قورغانی نیشب بیر کینالی
 اوروش ایلار کیشییز قالمادی هیچ * قلعه ییله ایشییز قالمادی هیچ
 سینی دیب یینی بو بیرکا ایشییز * یینی کوککا یینادور نالشییز
 تاشقاری باغلارییز بوزوادی * اینجککاری ایلارییز بوزولدی
 ایدی میرزاغه اجازت بیرکیل * یولومیزدین بو تیکانتی تیرکیل
 خصان ابرور اسرو رحیم و عادل * عدلیغه کونکلی ازلدین مایل
 سین اگر وهم قیلور سین خاندین * کیچه الماس سین بو اوغلاندین
 بارغیل آتینک ییله بو کسوردین * قوتقاریب خلقنی درد سوردین
 یوقه بوشهرنی الحاج فی الحال * بارجه عالمی قیلورلار پامال
 بیر فولی کیم توانا کون سالدی اوروش * یوق ایدی شهردا امکان قوروش
 بیغیلیب بارجه انی دفع ایتوک * ایلدین اول حدیثی (Sic) رفع ایتوک
 تانکلا خان یوله باری سلطانلار * بارجه میرالار ایله اوغلانلار
 قیللار توش توشیدین رزم انکیز * خان بو قورغانی آاور بواغای نیز
 ایدی تدیر بودور حکیم میرزا * قیللار شهر ایللی بیرله غوغا
 خان ییله صلح سوزین آیتقای * فتنه و کین باشیدین قایتقای
 خانغه همیشه سینی قدر ایتکای * اول باریب خان قدیمغه بیتکای
 شهردین قاجقای و کیتکای میرزا * شیخ الاسلام هم انکا همیا

(68b)

(69a)

شهر ایلدین بو حکایت بولغاج * بو حکایت ییله قورغان تولغاج
 شیخ الاسلام هراسان بولدی * بابر اوز حالیه حیران بولدی
 بولدیله بیککاری بارجه غمکین * بولدیله بارجه سی محنت قورین
 کیتار اسپینی ساز ایلا دیلار * انلاری نیک سمیزین سپلادیلار
 الار احوالی بو کیم ثابتی بیان * ایدی خاندین ایشینک بیر دستان

(69b)

XXXIX.

امام الزمان غایبانه عاشق بولوب عشق بیلله معشوقینی
 قولیغه الغانی و بابر میرزانی قاجوروب تخت قولیغه
 سالغانی

خان بو حالدا ایتک دیک عاشق * کیم دیکای سین تیریلیب تور و امق
 یار عذرا صفتی شهر ارا * خان قیلیب تاشقاریدین وایلا
 بار ایدی اول صنم زیباغه * نیشی شهر داغی میرزاغه
 ایتاین نیشینی فاش سنکا * حاصل ایدی قوریندانش انکا
 غایبانه بولوب ایدی عاشق * انی عذرا دیب اوزینی وامق
 غایبانه صفینی ایشیب * عشقدا ایش بو بیرلرکا ییشیب
 بیر زمان یوق ایدی ارام انکا * اه ایله ناله ایدی حکام انکا
 سیلدیک باش اقرار ایدی کوزیدین * درد ظاهر بولور ایدی سوزیدین
 عشق دردی یاشیدین واضح ایدی * شوق سوزی یوزیدین لایح ایدی
 هر حکایت ارا عشق ایدی سوزی * عشق دین ایدی کهر بار کوزی
 کیچهلار عشق فسون ایتکاج انی * اول فسون زار و زبون ایتکاج انی
 دهر ایدی کیم جبریکیم اتلانسون * قلعهغه چیقماق اوچون فاتلانسون

(70a)

10

امام الزمان اوروشقه فرمان قلیب مظفر الدین سلطان
محمود بهادر قلعهغه اوروش و امام الزمان رحم قلیب
جیریکی تپیغانی و ایل شهر دابی طاقت بولوب غوغا
قیلغانلاری

اوشبو حالتدا عزیزی کلدی * سوزلاری خان فاشیدا اینیلدی
دیددی یوقدور اوروشور جاغلی کیشی * خلقینک یوقدور توروش بیرله ایش
ایل سیزینک ملک سیزینک مال سیزینک * دولت و نصرت و اقبال سیزینک
بو حکایت ییله خان دوران * بنه قلدی اوروشورغه فرمان
فردبان و توره بسیار ایردی * یاسانیب بارجهسی طیار ایردی
چون بو حکم اولدی جناب خاندین * هیچکیم چیکمادی باش فرماندین
صبح چون بولدی شفقدین خونریز * مهر قولیغه بیریب خنجر تیز
خان جیریکی یاسانیب یمنی بیان * بولدیلار بارجه مطیع فرمان
صوناریب شاطولارین کیلدیلار * قیلور ایشلارنی باری بیلدیلار
کیلدی خانینک جیریکی هر یاندین * باردی جان شهر داک اعیاندین
بنه بیر یاندین سلطان محمود * کیلدی اوز لشکری بیرله خشنود
کیلکاج اوق تورهلاری بیی روان * جیریکی قیلدی شجاعنی عیان
توره نینک سونکیجه شاطو بیستی * شهرینک باشیغه قایغور بیستی
توره لیق توره نی ایلکیکا آلیب * شاطو اوق شاطونی ایلکیکا سالیب
کیلدیلار خندق ایچره فی الحال * اوتنیلار خندقین ایللاب بامال
قویدیلار تامیغه شاطولارنی * تابنیلار اول ساری قابولارنی
توردی خندق بقاسیندا سلطان * قابوچیلار بیرله ایللاب جولان

آنتیلار کیلکه چیقاردی باشنی * اول جیقارمای باشین آنتی تاشنی
تاش کوب کیلدی و اوق هم بسیار * کوب کیشی بولدی جیریکیکن افکار
ایک شاطونی آلیب بارغانلار * شهرغه وهم سالیب بارغانلار
حقیقتی لار بارجهسی شاطولردین * کرجه کوب کیلدی تاش اوتورلاردین
کوب اوروش بولدی ولی آخر کار * شهر ایچیندا چه صغار چه کبار
بارجه سلطان ساریغه کیلدیلار * جان و دل بیرله اوروش قیلدیلار
ایلاکاج شهر ایل بارجه هجوم * آسمان اوزره اوشاندق که نجوم
شاطونینک اوستیداک افکار ایل * پردل و پر چکر و پر کار ایل
صحرجه انداق یرالغ توشیلار * ساغ یانیب بارجهسی قاپوشیلار
خان سیاست قیلا تورغان بولدی * شهر حالین ییله تورغان بولدی
رحم اینیب قیلادی انکیز اوروش * دیددی بیرماس بولولوس ییزکا توروش
کورالی بیر قول ایله نی قیلشور * قیلور ایشنی بیه سلطان ییلشور
خان بوسوز بیرله اوروش قیلا ایردور * جیریکی قلعه ساری کیلایردور
خانینک اوتوروسیداغی هم باری * کیلیسان ایلادی رزم کاری
یوقسه توش توشدین اوروش بولاییدی * قازیمی اوزیک ایله توله ایدی
آلینور ایردی هولدم تورغان * غایتش ایلکیکا رحم ایلادی خان
کرجه اول قلعهنی الهای یاندوق * اسرو حرمان اونی بیرله یاندوق
ایک حالتلاری معلوم اولدی * بارجهغه ایشلاری مفهوم اولدی
بیلدیلار بارجه که توش توشدین اوروش * بولسه بوق شهر ایلکیکا هیچ توروش
بولدی میرزاغه داغی بو معلوم * کیم بولور شهر دین آخر محروم
شیخ الاسلامغه هم بولدی عیان * کیم یاپوشه الور اول قلعهنی خان

XXXVI.

فقير مسكين يخشى ليفنى تىلاب امام الزمان تينكريسيكا
مناجات قيلغاني

صلى خداوند كبريم غفار * مالك الملك سين و هم قهار
ملك دونك مالكي بوق سيندين اوكون * اوشبو ملك ابجوه نى لار بولدى بوكون
منكا لطف و كرم ايتيكن ظاهر * بارجه لطفونكا قىلدريك ناظر
نهر بو ملك ايليك كوركوزدونك * نهر ايله موندانق الارنى بوزدونك
ايمدى لطف ايله الارغه ظاهر * اى خداوند رحيم قادر
بولماسون قالغان اولوس بير بولى * يئماسون باشلارغه غم قولى
حضرت خان خليفه كىدار * مهربانلىق قىليب ايلكا اظهار
قىلدى بو نوع مناجات اما * تينكريدين كىلدى اوشول ايلكا بلا
خان سارى اجمادىلار اصلا كوز * صليدين ديمادىلار اصلا سوز

XXXVII.

سمرقند ايللى آچلىق قه تورماي قلعه دين چيقا
باشلاغانلارى

ينه ميرزا ييله شيخ الاسلام * يىغيان بير نىجه شوم خودكام
ياتكى باشدين ينه شرط ايلادىلار * شرط محكم ليغيني سيلادىلار
ديدىلار اوتنى قبلدين تورث آي * بوق سين ايل بولدى بوشهر ابجوه كداي
ايمدى شهر ابجوه منادى قيلينكيز * اول منادى ارا سوزنى يىلينكيز

سوز بو كيم يىللىق ازوق سينر چيقون * مغلل و عاجز و يوقىز چيقون
ينر آيتقان سوزوميزكا ييشالى * شهرى بارلىق ايل بيرچىنالى
بو منادى بوروكاج شهر ارا * توشنى يوقىز ايل ابجيكما غوغا
يىغىليب يوز ايكي يوز ابولوك ايل * چيقماق اوچون قىليسان محكم بيل
يىباريب تاشقارى سلطانغه كيشى * قابو سلطانغه قابو خانغه كيشى
تيلابان اوزلاريكا داروغه * كيم تىلاب تاپسادىلار داروغه
چيقتى لار بارجهسى بلجار ييله * يىغانشيب ديدى خونبار ييله
بارجهسى قول توتوشوب چيقتى لار * جان بيروركا ياوشوب چيقتى لار
بارجه زندان ارا يانقان كيشيديك * بلكه زار اولكان و قانقان كيشي ديك
زغفرانى بولوبان جهرولارى * قوروق اوتديك بولوبان سبزلارى
يول بورورجه بوق الارغه قوت * تىوز تورورغه بوق الارغه قوت
ايل چيقا باشلادى موندانق بىار * جرخينك مختيدىن بارجهسى زار
چيقتى بير آيجه بو خاور كوران * كيم باريسىنى باسيب ايردى سوران
اون مينك ابولوك كيشى چيقتى بولغاي * شهرلار شايد اردىن بولغاي
چون بوسوزدين ينه اوتى بير آي * بولدىلار بارلىق ايل بارى كداي
النى آي چيكتى بو تورغان قبلى * بولمادى هيچ طرفدين خىللى
ايشلارى يىنى انكا كيم ديدىلار * باشدا دىكان نيمه لارنى بيدىلار
بولدى انداق قبلى كيم دوران * كورمادى نيره مونونكدىك تورغان

جیغتی لار شهردین انداق کیم برق * بولوبان جیبه و جوش ارا غرق
بولدی میرزا کیشی سیکدا ناموس * دیدیلار بارجه دریغ و افسوس
کیم بو ابل جاغلی بو االمای ییز * تنک و نام ایله اولای المای ییز
مینکجه ییغتی کیشی قالیب ایردی * کیم باری رزمغه طالب ایردی
جیغتی اول مینکجه کیشی اتانلیان * ایش قیلورغه باری سی قاتانلیان
توقی میرزا بیله شیخ الاسلام * شهر دروازه سی اوسنیدا مقام
جیغارب ایلنی یوروتی لار تیز * ینه هر قندهنی ایلاب انکیز

(62b)

XXXV.

امام الزمان و خلیفه الرحمن و حمزه سلطان و مظفر الدین
سلطان محمود بهادر چایا الارغه اوترو بارغانلاری

اوتوروب ایردی فراغت بیله خان * ابولیک ابوبدا تقی هر سلطان
کیم سوران شهر ساریدین کیلیدی * ناشقی ایل بارجه بو ایشنی بیلدی
حضرت خان پسندیده خصال * جوشین ایشیکدا الدی فی الحال
اونک و سول بارجه کیندی لار جست * بیل لارین باغالدیلار رزمغه رست
ایچکی سی داغی مکمل بولدی * ایچکی دین خان نینک ایشیکی تولدی
حمزه سلطان داغی باردی خبر * قیلدی آراسته اول هم لشکر
بولدی سلطان بهادر محمود * بو خبر بیرله بغایت خوشود
کیم جیغیب کیلیدی عدو خیلی باباغ * ییزکا حق توزکوس اسباب فراغ
تینکری بیرسه اتی پامال ایتالی * دوستلار کونکلینی خوشحال ایتالی
اوشبو سوز بیرله دلاور سلطان * یورودی ایلا که پور دستان
قیلیب آراسته اونک بیرله سولین * اغاسی دیک یاسا بان ایچکی قولین

(63a)

شهر ساری یوروبان آت سالادی * شهر ایللی آت ایاغیدا قالدی
اول یاتلار که بو ایش باشلادی لار * اوزلارین شهر ایچیکدا تاشلادی لار
قالدی میرزا نوکری بیوله باباغ * و هم دین جان لار ارا بوز مینک داغ
خان قولی هم ییتیان کیلیدی روان * قیلیب اعدا جیریکینی بیجان
جلوه کر بولدی تیمور سلطان هم * خان نینک آیدا ساوشتی محکم
خانداغی اوزی ساوشتی بسیار * اوق بیله بولدی بسی کارگذار
آنیان ییغتی نیجه جاهلنی * سرنکون قیلدی نیجه باطلنی
اوزی آیداغینی باندوردی * باندوروب خندقیقه یشکوردی
لشکر اهلی کوروب انداق خاتنی * هر ساری جلوه دا بیر سلطان
حمزه نینک اوقیغه کوز سالادی لار * جایشیب بیر بیردین قالمادی لار
قیردی لار حمزه دیکلانی یسرد * تاملار قانغانیغه قیلدی مدد
جیقان ایل نینک کوی ضایع بولدی * شهر نینک اوروشور ایللی اولدی
شیخ الاسلام کوروب ایل قاجیشین * قیلدی نظاره قرانینک کیلشین
و هم قیلدی که یوروب حضرت خان * کیله شهر ایشیکدا اوشبو زمان
اوروشور جاغلی کیشی بوق نیشالی * قاعد میزنی نی قیلیب بیر کتالی
بولدی بابر داغی غمکین بسیار * اضطراب ایلادی مسکین بسیار
لیک خان باندی اوشول بیردین اوق * صیلمادی شهر ایشیکدا باوق
کیلدی اوز منزلیکا خرم و شاد * ایلادی میل نماز و اوراد
جون ادا قیلدی نمازین اولحان * عرض اینیب عجز و نیازین اولحان
قرب نینک مرتبه سیمکا ییتی * تینکری بیکیا بو مناجات ایتی

15

20

25

30

(63b)

اتفان ایلادی تنبل هم انکا * شرط سوزینی دیدی محکم انکا
 ۵ اولدغی اسپره دین ارنیلدی * اندجان لشکرین آلیب کیلدی
 شیخ الاسلام سوبندی بسیار * قیلدی بسیار سونماک اظهار
 شادایانه کوسینی جالدوردی * اوزنی میرزا قاشیغه بیتکوردی
 بولدیلار بارچه شاد و خوشحال * قیلدیلار عقل سیز ایل یله خیال
 کیم کیلیپ خانیکه بیرله تنبل * خان بیرله قیامغوسیلار بارچه جلد
 ۱۵ شهر ایللی بو خبردین خوشحال * لیک خان نینک چریکی فارغبال
 بو خبرنی ایشیتیب حضرت خان * دیدی بولسه منکا لطف بزدان
 یوز اینک دیک کیشی دشمن بولسه * بلکه دشمن دین عالم تولسه
 منکا دشمن ساریدین غم بوقور * دوست لطفی بیرله کونکولوم توقور
 قارغ اوشبو سوز ایله اولشوردی * قبل ایتماکنی مناسب کوردی
 ۲۵ دییادی کیم بو خبر بار یا بوق * خان و تنبلدین اثر بار یا بوق
 خان چیریکیکا یاقینراق کیلکاج * خان نینک اول اوتوروشینی یلکاج
 اول ایتماکو هم بیریکا المادیلار * دوستلوق نوبتینی جالمادیلار
 باندیلار یولاریکا ایربالشیب * ایچداکی کینه لارینی ییلیشیب
 خان یاقینراق سیغینه توشتی ینه * توردی اول قلعه ایللیکا یینه
 ۲۰ اوزکا هر کون اوروش ایردی و قتال * بولدی خان قوللاریغه دفع ملال
 آلتی آی چیکتی بو قورغان قبل * بولمادی هیچ طرفدین خالی
 خلق فریاد قیلا باشلادیلار * قلعه دین اوزلارینی تاشلادیلار

سمرقند نینک ییاغ و آتلیغی یاسانیب قلعه دین چیقانلاری
 ناکه مان باردی بیراو تاشقاریدین * شهر ساری که ییلورمین باریدین
 قالمادی خان چیریکیکا اوزیک * باردی بسیار ایل اندک اندک
 ۵ قایسی کوفین و فراخین کیتی * قایسی خرقان و هزارا یینی
 قایسی کرمینه کا توردی آهنگ * قیلدی شاهانه بساط و اورنگ
 قایسی بول سالدی بخارا ساری * قایسی هم کوزلادی اندین ناری
 قایسی قرشی بیرله کیشکا باردی * مال غایب دیب ایلین اخناردی
 خان قاشیدا کیتی آز قالیبتور * قالغانی داغی کونکول سالیبتور
 شیخ الاسلام بو سوزنی یلکاج * دیدی میرزاغه بو سوزنی یلکاج
 ییغدیلار شهر ایلینی یکسر * دیدیلار کیم بودور ایمدی خبر
 ۱۰ شهر نینک میر نیجه بی باکلاری * کیشی بولورغه هوسناکلاری
 دیدیلار ییز ییغالی جالاک ایل * لا ابالی صفت و بی باک ایل
 شیخ الاسلام بیرله میرزا سیز * قلعه اوستیدا تماشا قیلنکیز
 ییز جیفیب رزم ایتالی خان بیرله * ایشیکیزنی قیلالی خان بیرله
 ۱۵ ایردی کیم آز قالیبتور لشکر * چیقسان کورسانالی خانغه هنر
 شیخ الاسلام ایله میرزا بسیار * ایل ارا شادابق ابالب اظهار
 دیدیلار یخنی کینکاش دور اوشبو * یاقادور اسرو کونکولکا اسرو
 قیلانکیز رزم جیفیب تاشغاری سیز * قیلالی سیزکا غنابتلار ییز
 اوشو سوز بیرله اوشول بی باک ایل * دیمه بی باک بس جالاک ایل
 تابنیلار اوزلاری یشکلیغ بسیار * بارچه تیرافکن و جست و جوار

كوب بار يېنى جاغیر فوبار ایدی * جاغیر یېدن ایت و قوش تویار ایدی
 قالغانین سرکه و دوشاب قیلیب * ابوی نینک عیشی غه اسباب قیلیب
 میوه لاری نیک ایلار ایدی * اوزکا هر نی کیراک ایلار ایدی
 تاشیر ایدی ابویکا باغیدین * قیشقچه راست اوزوم جاغیدین
 میوه لاردین قیلیب آسایش جان * ابوینى ایلار ایدی باغستان
 اول تاشیر فرصت ارا میوه سینی * عاجز ایلاد بولک ایلد نیوه سینی
 بولکدین توشده ایدی بیر المه * قویلغده دیر ایدی آنی سالامه
 بی نوایی اصغر اولده بیمار * نیلاسده خدمتیدین بیر نه نار
 بوز خشونت قیلور ایدی آغاز * بولور ایدی غضبی دور و دراز
 باغ ارا میوه جاغی بو ایدی حال * ابوکا کیرکاندا نی بواغای احوال
 هر کز ایتماس ایدی اول شوم لقما * تینکری نعمت لاری نینک شکری ادا
 کویراک ایل ایلد بولوب ایدیلار * کیم اوشول قلعه ارا کیردیلا
 نفس الارغه چو قیلیب ایدی هجوم * بولدیلاز نعمت حقدین معرور
 نعمت اول ایدی که اول نعمت ارا * شکر نعمتی قیلیب بارجه ادا
 بی نوالارغه نولساز قیلیب * احتیاج اهلیغه اعزاز قیلیب
 بیر ساری ایدی بار یغده نعمت * کورساتیب تینکری بولیدا همت
 چونکه بو ایشنی قیلا المادیلار * تینکری بولی ساری کوز سالمادیلار
 تینکری اول قومنی انداق قیلدی * کیم الار باشیغه بو کون کیلدی
 کیم ابرور تاشقاری خرم باغات * جاری باغات ارا آب حیات
 میوه لار بارجه بیشیب تازه و تر * بی نوا اغزیغه لایق بکسر
 اول جماعت قبایب قورغاندا * بیر هوج سسویغه محتاج اندا
 میوه نینک حیرتیدین جانلاری قان * میوه نینک کورماکی خود نی امکان

f 59a

f 59b

حضرت خان چیریک خرم و شاد * فصر و اندوه سوزیدین آزاد
 باغلار انچه قیلیب عیش و نشاط * توشوبان سبزه سیدین سبز بساط
 میوه لاردین توزوب اسباب قواغ * چیتی هر بیر ییسیکا بیر باغ

100

XXXII.

سمرقند ایللی آچلیغیدین غلاموس لیقه جیقیم قولاق
 بورونلارینی کیستورکانلاری

تاشقاری میوه جو بیار اولدی * ایچکاری خلق دلفکار اولدی
 تاشقاری میوه سراسر ییشنی * ایچکاری آچلیغیدین ایل شیشنی
 عاقبت قالما دی ناموس ایلکا * بولدی غوغای غلاموس ایلکا
 اوغریلاب میوه بیکاج بیر نیجه لار * فوج فوج ایل حیقار ایدی کیجه لار
 چون غلاموس ایللی بی باک اولدی * نیوه آتغده طمعناک اولدی
 تاشدا ساقلاو بوروتا باشلا دیلار * انکدیب اول ایلنی توتا باشلا دیلار
 کیمکه توشتی قزاق ایلکیکا برون * بیودی بر باد قولاق بیرله بورون
 حاصل اوزکا چیقا المادیلار * فلهه دین اورلارینی سالمادیلار

5

XXXIII.

بابر میرزا کومیکا خانیکه خان و تنبل چیریک تارتیب
 کیلیب ینه قورقوب یولیدین قایتقانلاری

چون باسیلدی نیجه کون بو غوغا * بو خبر شهر ارا بولدی پیدا
 کیم بوروب خانیکه کیلکان بولدی * ملک دزق چیریکیدین تولدی
 بولدی باهرغه مددکار اولخان * بولغوسی شهر ایلکا یار اولخان

f 60a

بو بهانه ييله جرخ كوردان * اسرو كوب باغنى قىلدى ويران
 ياغلاردا باساغان منزلار * كيم اولوسقه بار ابدى محفلار
 55 بارجهسىنىك ايشيكنى آليسان * تام ايله تاشلارغه اوت ساليان
 اسرو زيبا تورلار قىلدیلار * خان قونوشغه اليب كىلدیلار
 شاطو و توره فراوان بولدى * شهر اهليغه نمايان بولدى
 بير توره بولدى كيشى باشيغا * توره اوكلدى كيشى باشيغه
 60 نيكلى بير اونغمه بيه اون شاطو * قويدیلار قلعه تاميغه اوترو
 اوروشورغه بارى لشكر مابل * اوروشوب كام ايتالى ديب حاصل
 ليكن اولخان سكه دريشه * قىلدى اوز اوزى ييله اندیشه
 ديدى كونسليدا كه اوشبو قورغان * جرخنىك قلعه سين ايلار پنهان
 ابللى اسرو مشمول دورلار * ابل اولوغى قىلمل دورلار
 اوشبو قورغان ايجيدا اوشبو زمان * يوز مينك ابولوك كيشى باردور اسان
 65 بارجهسى تاش اتارلار اوق هم * توتوبان قلعهلارنى محكم
 قيرليشيب اهل و عيال اوستيدا * اولوشورلار بيه مال اوستيدا
 ييزكا بوت هيچ طرفدين تشوش * قىلملادى بيه بوق يىخشى راق ايش
 تاشقارى ميوه و اشلىق بىبار * هر نه اشكر كا كيراك بار طيار
 اوشبو قورغاننى قىباب اولتورالى * هر نه كيم كىلسه خدادىن كورالى
 70 اوشبو اندیشه ييله حضرت خان * نوردى و قىلدى چيريككه فرمان
 كيم قىباب قلعهنى اولتورسونلار * ابولوك ابل ايوبنى كىلتورسونلار
 اوشبو يراغ ييله لشكر بىبار * بولدى خان حضرتيدىن شكر كذار
 ايولارين كىلتوروب اولتوردیلار * خانلارى حكى ييله تورديلار
 ايلان باغلار ايجره منزل * قىلدیلار كاملارنى حاصل

75 ميوه لار يىتى و غم كىتى بارى * بير بيرى سونكىدين يىتى بارى
 توت بىبار نمايان بولدى * اوروك و الما فراوان بولدى
 بولدى بىبار اوزوم يىرله قاوون * هر بيرى ديب كه مينك يىرله اوون
 بولدى آسوده بهار الدىنى (Siel) * بارجه اغزىدا ايتىك قىيى
 اوزوميدىن هم اولاي نكته كذار * كه آنى هم دىباك ايرور ناجار
 80 سرخك اتلىق اوزومى دلکش ابدى * اهل يكداندى اسرو خوش ابدى
 صاحبي جلوه دا بستان ايجيدا * قان يوتوب صاحبي قورغان ايجيدا
 58a ينده بير اوزومى بىدانه ابدى * سوبى بىبار حصيانه ابدى
 قار رانك الغاج نارسىتانه * توشنى اوت غصه سيدىن قورغانغه
 تاشقارى ايلار اولغاج خوشبوى * بولدىلار شهر ابللى آبي روى
 85 تاشقارى باغلار ايجره انهار * ايجىكلرى سوسىز اولوس بىغلار زار
 اسرو معمر واپىت ايردى * آجلىق اندا نى حكايىت ايردى
 ايجىكلرى غير من ديوانه * كىمدا كيم بار ابدى بير ويرانه
 تاشقارى هم بار ايردى بير باغى * بيرى اول عيش و تنعم جاقى
 باغ اراسىدا اقرار ايردى سو * سوبى رخشنده نيشاك كيم كوزكو
 90 بير سارى بار ابدى نارسىتاني * بير سارى باغ و بهارستانى
 ينده بير جانيدا سىستان * ينده بير جانبى قصر و ابوان
 قصرىنىك آيدا حوضى دلبر * نازين ايله له حوض كوثر
 58b حوضىنىك نيكرا بالى تازه اولنك * هر سارى بسج و اندازه اولنك
 باز آجىلغاج چيققان خواجه باغ * دوستلار يىرله قىلور ايردى فراغ
 95 اوشبو باغ ايجره ايجار ايردى شراب * قاض ايله تورنه قياور ايردى كىباب
 اوزوميدىن نه كه بولمه حاصل * خواجه باغ بىست جاهل

لیک سلطان بهادر محمود * اغاسین کونکلین اینارکا خشنود
راست خندق بقاسیغه ییتی * شهر ایلینک بورا کین ایریتی
شهر ایل کورکاج اینک اول کیلشین * بیله المای به اول خلق اینین
شیخ الاسلام ساری باردیلار * شهرینک خلقی باری باردیلار
۱۵ کیم اوروش کلدی نیدور فرمانینک * ابودا اولتورما اکر بار جانینک
شیخ الاسلام روان اتاندی * بیغیان ایلنی بی قاتلاندی
اون مینک امنی آلیب جیقنیلار * لیک میرزانی سالیب جیقنیلار
اکثری جیهلک و جوشن لیک * جرخدین کورماکان ایل قوسن لیک
کیمدا کیم جیه و جوشن یوق ایدی * خود و قالمقان بیله کونکلی توق ایدی
۲۰ کیم ایدی اوق سیز و یاسیز اول ارا * بار ایدیلار باریسی سر غوغا
جیریکلی جیقنی اینیب بولماس * اول جیریک وصفیدا تیل ابورولماس
بارجه رزم آور و بارجه بردل * بارجه سی رزم ایشیکا مایل
بارجه سی عربده ساز و شغراغ * بارجه جمری و باری فیزیل اباغ
هیچ قابیغه اولمیدین غم یوق * هیچ قابیغه غم و ماتم یوق
۲۵ بوکروشوب جیقنیلار اول جمع کثیر * اوروش ایلارکا جده برلا و جده پیر
نام لاری بار ایدی شهر الیدا * هر ساری بار ایدی شهر الیدا
ایک سلطان چیریکلی تایمادی هیچ * نیجه کیم بار ایدی میر برخم و هیچ
جابتنیلار بارجه یایاقه اوترو * فیردیلار فیزیل ایاقنی اسرو
قایی نینک کوکن چاپیلغان بولدی * قایی نینک کونکلی آچیلغان بولدی
۳۰ قایی نینک بوینی روان چاپیلدی * قرا باشی قنه دین آبریلدی
کیمکه خندق تاها قیلدی غوغا * اوت بیله قوشنی روان خندق ارا

۱) ۲۲۸. ۵۶. ایدی

اولکه خندق دین اوزوب کلدی بویان * فریتیپ اوق اذا الدی میدان
اوزوبک اینک ساری جاباقج فی الحال * بولدی آتینک اباییدا پامال
طافنی قالمادی قاجمان بیراه * قوشولا المادی قاجمان بیراه
۳۵ کیجه خندقده بینا المادی خان * قانی خندق طرفی بولدی روان
بولدی خندق بقاسیدا اول اوروش * بیرمادی جمری قراقارغه قوروش
انجه قان آفتی که خندق فی الحال * بولدی جمری قانیسیدین مالامال
۴۰ اولکائی تاشقاری اوکادی تمام * نالغانی هم بیرلیغ بولدی تمام
شیخ الاسلام و یمان و بخشی * نغک و ناولک و رعد و نغشی
بولدیلار بارجه لاری ناپیدا * توتنی لار شهر ایچیندا ماوا
قاجیمان کیرکوجه ایل شهر ایچیکا * شهر یوق قافلده قهر ایچیکا
ایاق استیدا ییقیلدیلار صوب * جان وداعین نفی قیلدیلار کوب
بولدی اول قومه لازم نکبت * بولدی سلطانغه مالزم نصرت
کلدی خان آیه سلطان خوشدل * رزم دین کامینی ایلاب حاصل
۴۵ دیدی سلطان مسیحا کردار * یوق ایدی توره و شاتو طیار
بوفه دولنیدین اوشبو زمان * بار ایدی قلعه غه جیقماق آسان
ایلاکاج عرض بو سوزنی خانغه * آفرینلار دیان اول سلطانغه
ایلادی خان شبانی فرمان * کیم آتینک لشکریدین بخشی یمان
۵۰ قلعه نینک دورینی بیرکتسونلار * اوروش اسبابینی جمع ایتونلار
جون بو بیرلیغی اینیتی لشکر * حکم نینک یوسونی بیراه بکر
توز باغاجلارنی کیسیب سیلادیلار * توره نینک فکرنی هم ایلادیلار
جون باغاج شاطو اوچون سیلادیلار * شاطو اسبابینی جمع ایلادیلار

۱) ۲۵۵. ۵۷. باید بود. повидному назначен для миниатюры, которая осталась невыполненной.

بابر میرزا سوزیدین متاثر بولوب شیخ الاسلام و شهر
ایلی قلعه‌نی بیرکیتگانلاری

اول بوسوزلارنی دیکاج بخشی بمان * بیغلایان قیلدیالار آه و افغان
دیدیلار ای شه پاکینه سیر * سوزلارنک قیلدی کونکوالرکا اثر
شاهلاردین ایشیب افسانه * ایالارنک یسزلی ینه دیوانه
یاد یوردنک بو اولوسغه غمی * تازه قیلارنک ینه اول مانعی
سین تیریک بول الار کیچیلار * شربت جام فنا ایچیلار
سین الار اورمدا سلطان بواغیل * شیخ الاسلام ایله یاران بواغیل
اول اتادور سین اینک اوغلی بول * کیم سنکا بخشی اتالیق قیلور اول
تورت یوز ییل بولوب ایرکن ایام * صمیم الوردولار شیخ الاسلام
اوباسکا بیرله اتاسی مشهور * آنالاری بارجه کتیدا مطور
بیز انکا بنده بیز و اقامیز اول * دفتر ملک اوزه دییاجیمیز اول
سین تقی بیزکا قدیمی سلطان * ایالانکیز بیزکا ایکینکیز قومان
چانیمیز بارجه خدمت قیلالی * خانغه اظهار عداوت قیلالی
جمع اوتقبل بیه ییزدین خاطر * کیم سنکا قولوق ایتاریمیز ظاهر
سین یورو خواجه بیله خرم و شاد * قلعه‌نیک فکریدین اولغیل آزاد
یوز تومان خلق بو قورغان ارا بار * بارجه صدق بیله خدمتکار
فارغ اولسون باری نوکرلار هم * خدمتینکدا باری شاد و خرم
سین کینار سوزینی تیلکا اله * خلقنیک جانلی ارا اوت سالامه
کر بوسوزلارکا ایناماس بولانک * خلق قویغنه ایناماس بولانک
هر نیچوک شرط دیانک هم قیلالی * شرط ایله عهدلی هم) ممکم قیلالی

سمرقند ایلی بابر میرزا بیله عهد و شرط قیلغانلاری
اوشبو سوزلار بیله اول نادان ایل * قابی نادان که بولاک حیوان ایل
شرطلار ایالادیلار مستحکم * قیلدیالار قلعه‌لارینی محکم
خانساری هیچ نظر قیلما دیالار * جهل‌دین ایشلارینی ییلام دیالار
قالدی اول شهردا بابر میرزا * غافل اندین که نیدور حکم خدا

سمرقند قلعه‌سی محکم بولغاندین سونکرا مظفر الدین
سلطان محمود بخارادین کیلیب اوروش سالغانی و
سمرقند ایلی نینک یوراکین الغانی

چون سمرقند ایشی انداق بولدی * خلقنیک بختلاری ابورولدی
اوشبو حالتدا قابیب فضل و دود * کیلدی سلطان دلور محمود
کیم بخارادا توروب قابیب ایدی * اول طرفنی اوزبکا آلیب ایدی
شاه دانا دل و سلطان غیور * کیم کیم بنده‌سی ایدنی فغفور
بابر اوروشیدا حاضر یوق ایدی * اول تماشا ساری ناظر یوق ایدی
چون سمرقند ایشیکدا کیلدی * رزم‌نیک بایدا سرعت قیلدی
کیلکاج ارق لشکرینی توزدی روان * ایالادی رسم جالادتنی عیان
خان هم اینک اوروشین کورماک اوجون * قلعه‌غه و همنی بیشکورماک اوجون
حکم قیلدی که یاساسون لشکر * یاشاسون جوشن و تیغ و مغفر
بولدی خان لشکری آراسته هم * اقلانیب کیلدی اوزی هم اولام

قلعه میزنی قیالای مستحکم * بولالی قلعه ساریدین بیغم
 قوپالی کین و نفاق ایلاب فاش * قلعه نینک مبدکی سانی یوز باش ۵۱۸
 نفت باغی و قمیش جیع ابلالی * بیر قمیش باغینی یوز شمع ایتالی
 توش اندازلاریمیز صوب دور * حرب اوچون سازلاریمیز کوبدور
 اول اوروش بیرله نی ایش قیلغوسیدور * ایش لاری بارجه ایتلغوسیدور ۵۰
 داری المای بو ساری اولغان * اوروش ایتماکلیکی خود نی امکان
 قیلور ایشی قباب اولتورماقدور * شیوه سی تاشقاریدا تورماقدور
 قیاسه هم قیاسون شاد بولونک * سیز قبال بنددین ازاد بولونک
 آلیشیب قلعه نی ییز ساقلاغالی * سالیشیب قلعه نی ییز ساقلاغالی
 ایتلاریمیز کاجه حاصل سوبالی * ایت ایتی بیرکا کونکول قوپالی ۵۵
 ایتکاجه ساقلاغالی فورغانی * جانیغه یشکوری اول خانی
 حالیا آشلیغیمیزغه نی حسیب * توزیمیزغه نی حسیب و نی کتیب
 آت ییله تیوه میز اسرو کوبور * قوی ییله میوه میز اسرو کوبور ۵۱۹
 قند ییسه اووسومیز بیر ییل * بو سمرقند ارا بولور حاصل
 اوزکاسیدین نی حکایت قیالای * ایددی ایتسانک قیلور ایشی بیلالی ۶۰

XXVIII.

سمرقند شهری نینک ایلیکا بابر میرزا یالباریب اوتگان
 کیچکانلاریدین سوزلاکائی

شهر ایللی جون دیدیلر بو سوزنی * توختاقا المادی میرزا اوزنی
 بیغالبان دیدی که رحمت سیزکا * تینکری بیسون بسه قوت سیزکا
 انا لیمنی کورا فالغان سیز * عز و جاهیمغه نظر سالغان سیز

اوباکام شاه جهان دار قیور * خسرو معدلت آثار قیور
 اوتکالی یوز ییل اوتوبور ایدی * کوب ایل انی اوتوبور ایدی ۵
 اول ایراق بولسه یاقین راقی کورونک * کورکان ایلدین یوروبان بارجه سورونک
 کیم نی تورلک ایدی سلطان سعید * کیم قراباغ ارا بولدی شهید ۵۲۸
 اول منینک جدم بیجاره اتام * اندجان ملکیدا خونخواره اتام
 شاه سردار عمر شیخ ایدی * نیغی خونبار عمر شیخ ایدی
 ابغام ایدی تاپیب فضل احمد * شاه دین پرور سلطان احمد ۱۰
 اوشبو شهر ایچره توغوب اولغانغان * نوش دهر ایچره توغوب اولغانغان
 قیریق ییل شاه ایدی بو کشوردا * شاه آگاه ایدی بو کشوردا
 سیز ایتنک دوریدا بولغان ایل سیز * اطاف و جوددی ییله بولغان ایل سیز
 ایددی یاد ایلانکیز اول شه لرنی * شاهلیق سریدین آکلارنی
 ایستابان روح لاریدین همت * تارتینکیز بنده اوچون بیر زحمت ۱۵
 هم الار روح لارین شاد قیلینک * هم مینی قایغودین ازاد قیلینک
 مینی بو شهردا ضایع قیلمازک * شهاده قهردا ضایع قیلمازک
 میندا مینک جاغلی نوکر بار یوق * کیم منینک بیرله بولورلار آج و توق ۵۲۹
 سیز مینینک نوکریم ایددی ییله * نوصر و سودریم ایددی ییله
 شهر بندان و قبل ایلامانکیز * خان ییله جنک و جدال ایلامانکیز ۲۰
 کر اوزونکیزکا آلورسین ایشنی * ایل اولوغلارغه سالورسین ایشنی
 مین بو شهر ایچره قیلورمن منزل * یوقسه فی الحال جیقارمین حاصل

اول سمرقند ساری ایلادی عزم * خان عزیمت سونلیجه ایلادی جزم
 اول توشوب قلعه ایچیدا توردی * خان قباب قلعه سینی اولتوردی
 توزوب اوردی نوکری بابرنینک * ابریب اوردی جکری بابرنینک
 5 تورا الماس ایدی اول شهردا اول * ابرتاراکدین الاین دیدی یول
 بار ایدی شهر ارا شیخ الاسلام * سوزلاری بارجه سقالی دیک خام
 بوالمکارم ایدی اینینک آئی * انکا بار اوردی یمانلیق ذاتی
 علمدین بهره سی جندان بوق ایدی * ذائیده مشرب عرفان بوق ایدی
 اتانیب اوردی بزرک ایام * هم سمرقند ارا شیخ الاسلام
 10 ییراو آنینک ایوبکا یتکاندور * سر کوییدا مقام ایتکاندور
 بیر زمان اول ارا تورغاندور اول * بیر کیشی دین بده سورغاندور اول
 کیم بو خود کام ایوبدا بارمو * شیخ الاسلام ایوبدا بارمو
 اول دیکاندور انکا کای نیکونام * شیخ خود بار ولی بوق اسلام
 بوالمکارم اول آیتغاندیک ایدی * جهل بولسغه فایتغاندیک ایدی
 15 اول دیدی کیمنی قیلور خان بیزکا * بولسه بابر کیسی سلطان بیزکا
 قلعه بولسه سمرقند کیسی * تاملار دوریدا الوند کیسی
 بوزمینک ایولوک کیشی اینینک ایچیدا * بارجه یاز و قیشی اینینک ایچیدا
 کیم بو قورغان ساری مایل بولغای * میلدین انکا فی حاصل بولغای
 ایلار تاشقی محلتلاری * ییسلار انداغی نعمتلاری
 20 شهرینک ایچینی یتماس بیزکا * تاشقی باغی ضرر یتماس بیزکا
 هر قاجان ایلادی باغی طغیان * دیدی درویش محمد ترخان
 صیم سمرقند ارا شاه اولغان * شاهلیق طوربدین آگاه اولغان
 اپکی قابغا ارا بی شک و گمان * قیرق میل شاهلیق ایلار اسان

۴۹۹

۴۹۷

اوشو سوزلار ییله بابر میرزا * توردی اول شهر ارا باشلاب غوغا
 25 شیخ الاسلام آلیب میرزانی * کیلدی شهر ایچره سالیب میرزانی
 شهرینک اورتاسیدا قیلدی مقام * شهرینک خلقی ییله سوردی کلام
 دیدی ای خلق بیلینک لار تحقیق * کیم بو دور خان شیبانیغه طریق
 صیم بو قورغانی قویله آله * قشچینک کوسینی مونداجاله
 بولور اوغلانلارینکیز بارجه اسیر * اغنیا داغی بولور بارجه فقیر
 30 قولونکوزدین جیقار ایوان و سرای * فافه و قور قیلور سیزنی کدلای
 بیر لب نانغه بولورسیر محتاج * بارجه اولخانغه بولورسیر محتاج
 عظمتلار باری نغیر تاپار * قیرس توشالار باری تعیر تاپار
 کته دستار توشالار باشلاردین * کوز بومارسیر بارینکیز باشلاردین
 ایکاجی و سینکیل و اهل و عیال * بارجه اوزبک کا بولورلار یاسال
 35 اتفاق ایلانکیز ایدی بیزکا * تا جفا یتماکلی اندین سیزکا
 نیجه یوز اوزبککینی اوانوردوک * خصم ایقنی انکا واجب کوردوک
 تاشقاری اوانوروب اوردی اولخان * بیزسیرینک بیرله قیلیب شرط و امان
 اوشو میرزانی کیجه کیلتوردوک * شهرینک اورتاسیغه یتکوردوک
 باشلادوق اسرو کوب ایشلار اما * یتالی اوزکا ایدی حکم خدا
 40 ایش بو ییرلارکا ییشیدور ایدی * کورالی بیزنی بییشیدور ایدی
 باشیمیز بارغوجه ایدی تورالی * هر نه کیله باشیمیزغه کورالی
 اول بو سوزلاری دیکلاچ شهر ایلی * دیماکیل شهر ایلی قهر ایلی
 بیر یولی ایلادیلار بارجه فغان * کیم بو ایلکا کیراکی بوق اولخان
 هر نه کیم سین دیسانک انداق قیلالی * کیجه کوندوز قاشینکا بیغیلالی
 45 خان ییله جنک و جدال ایلکالی * خان ییله حرب و قتال ایلکالی

۴۹۸

۴۹۶

دیدی کیم بینده بو سانیغیش دا منکا * تینکری تقدیری ییله حکم قضا
 باری قرآن اوقومیش بولغای مین * حالئم بارجه غه بولسون روشن
 بو ساغیشلارنی قیلیب حضرت خان * ازانیب قیلغاج اوروشغه فرمان
 بارجه ساغیشلارنی آتاندیلار * کونکول ایستار کیسی قانلاندیلار
 موجزن بولدی تینکیزدیک لشکر * تواقودیک موجی اینیک بحر و بر
 هر بیرى رستم دستان ینکلیغ * هر بیرى سام نریمان ینکلیغ
 بوزغودیک هر بیرى بیر اشکری * آغودیک هر بیرى بیر کشورنی
 سورلشیپ خصملارینی اولاشه * کیردیلار جاو ایچیکا جابقولاشه
 توروش آیینغه سوز تاقمادیلار * خصمنیک توره سیغه باقمادیلار
 سول قولی خصم بیرله چیرماشتی * اولک قولی جاوئی اوشاآیب آشتی
 اندا هم ینغشی بیکیتم سابالانیان * خصمنیک ارقه سیغه ایلالانیان
 بیرواین دشمن ایمانغه امان * جابقولاب انقولادیلار یکسان
 قابسی نیک کوزینی کور ایلادیلار * قابسی نیک جانیه زور ایلادیلار
 خان قولی چونکه بوطورأت سالدی * خصم بدروز ارادا قالدی
 جانینیک و هم بدین اینیک ابلی هم * اوروشین قیلمادی جابونجه هم
 انجه کیم ممکن ایدی سانجیشتی * تا محالی بار ایدی بانجیشتی
 عاقبت خان جهانگیر اوزی اوق * جاو ساری آتی یوکورتوب آتیب اوق
 نیجه سیننی آتیب اورغان بولدی * بالغوز اول جاوئی قاجورغان بولدی
 ایستی نصرت ییلى خان قوللاریدین * پرده آچیلدی ظفر کالاریدین
 بابر اوز توغینی تاشاآب قاجی * بابریارغه نی کالار آجی
 چون غضب اوتی فردزان بولدی * اول ایکی سان کیشی یکسان بولدی

1) Пук, см. стр. 2; Остальная часть f. 47b занята впиской рукой.

قابسی اوق اوچیدا جان تابشوردی * قابسی کیشیکا کوزین الدوردی
 حضرت موت ظهوری قیلدی * ملک الموت حضوری قیلدی
 باشلارین بس که قیلیجدار بولدی * بیرى ساینیک باشی ایکی بولدی
 باش ایکی بولماسه اول نادانغه * باش اوروب ییله کیلورمو خانغه
 یند میر بو العجب ایش قیلدی ظهور * صیم عدونیک ابلی بولغاج مقهور
 میر ساری بولینی دریا توتی * سوغه نوشکانتی بالیغدار بوتی
 خان ایماس حضرت موسی دور بو * قول لی بولون ید بیضا دور بو
 صیم یمانلیق تیلادی موسی غه * باردی فرعون صیبی دریاغه

XXVI.

امام الزمان و خلیفة الرحمن نینک همتیغه یراشه
 مناجات قیلغانیم

یا رب اولخان سلیمان فرنی * یا رب اول خسرو دین پرورنی
 سر فراز ایلا باری عالمغه * شاه قیل خیل بنی آدمغه
 بلکه دنیی دا نی صیم بار تمام * انکا قیلغیل باریسینی انعام
 قویساغیل عالم ایلمی نی ستمه * ایلاکیل بارجه سیننی یلک قلمه
 تا جهان عدل ایله معور اولغای * ظلملار ایل باشیدین دور اولغای
 شرع و اسلام رواجی نابقای * خلق دردیغه علاجی نابقای

XXVII.

حضرت امام الزمان و خلیفة الرحمن ابو الفتح محمد
 شیبانی خان بابر میرزانی قولاب سمرقندغه کیلیب
 قبل قیلغانی

چون بایب قولادی خان بابرنی * قیلدی بی نام و نشان بابرنی

تاش اتا باشلادی ایل اینک باشیغه * لیک کیم باقنی آیینک اول تاشیغه
 شاطونی تامیغه بیتکوردی کیشی * بولدی قورغانغه میسب جیقماتی ایشی
 بولمادی ایشی تاش اتماق بیله هم * اوت باقیب تاشلادی اوزکا هر دم
 قابس اینک قوینیغه اخکر توشنی * قابس اینک بوینیغه کول باپوشنی
 عافیت خصیغه یوزلندی غم * یاندورا المادی اول اوت بیله هم
 اوزکا سونکو بیله سانجار بولدی * اولنی باقر ابله یانجار بولدی
 لیک بالاریغه کوز سالما دیلار * سولکوسیدین تقی و هم المادیلار
 الدیلار برج لارینی اولاشیب * جیقتی لار قورغانیغه جاباقولاشیب
 کرچه کوب بولدی اوروش هر یاندین * بولدی اول فتح نیمور سلطانیدین
 شاهزاده نیمور فرخ بخت * کیم اتاسی دیک ایرور قابل تخت
 اسرو پاکیزه خصالی بار اینک * بالکولار بیله حالی بار اینک
 صانع مملکت ربانی * عیبیدین پاک باراتی آتی
 اسرو خوش خلق دور و خوش گفتار * اسرو نیکو سیر و نیکو کار
 فضل کتازی ایدا نوخاسته دور * ادب و حلم ایله آراسته دور
 یوروسه سورو خرامانیدور * آنقه مینه مد قابانیدور
 توشماس اینک اوقی بیرکا هر کز * لا جرم خصمنی ایلار عاجز
 زهره خیناکر اینک صحتیدا * مشتری جان بیربان خدمتیدا
 ابکی خادم دور ایشیکدا مدام * بیرری کیوان و بیرری بهرام
 قرة العین شه شیانی * لایق دولت جنصیر خسانی
 تینکری یاشینی اوزون قیلون آیینک * داد و عدلینی فزون قیلون آیینک
 بارجه دین بورنا بوسلطان قولیدین * جیقتی لار قلعهغه شاطو یولیدین
 کیمکه بار ایردی اوشول لیکرامدا * قیردیلار بارجه دینی بیر دمدا

F 45a

F 45b

بیر تومان خلق قیریلدی باری * بولدی ظاهر صفت فکاری
 کیم یاغیغه شه شیانیغه * اوشو کون کیلکوسیدور جانیغه
 کر تانوق ایستار ایسانک بو سوزکا * سرپل تیکراسیدا حقیق نوزکا
 کور که باهر حیریکلی نی بولیش * قاتلاری بیرکا نیشاک تموکولیش

XXV.

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن بابر میرزانی بلسیب قولغانی

چو سمرقندی آلدی بابر * خلق ارا تفرقه سالدی بابر
 حسن میدانیه ظالم کیردی * ظلم بازاریه رونق بیردی
 زلفیه تاب بیریب اولتوردی * بیر نیجه دل شدهنی کویلدوردی
 بیغیلیب آیده قاجقان کورکان * اتاسی دیک اتی هم کورکان
 لاف بازارینی کرم ایلا دیلار * سوز بیله تاغنی نرم ایلا دیلار
 اندجان لشکرینی کیلتوروبان * حته غارتگرینی کیلتوروبان
 خان ساری عزم قیلور بولدیلار * خان بیله رزم قیلور بولدیلار
 خان آلیب قلعه سرپل کیلدی * اول تقی میل سرپل قیلدی
 ایکی مینک ثوره بیاغالریغه بیریب * اوچ مینک اتقوجی نوره ایجره کیریب
 یوروان کیلدی ایکی سان لشکر * کینه پرداز و عداوت کستر
 عقل کور کیم بو صفتلیق خانیه * ناشر معدلت و احسانیه
 سالیسان قلعه سین اوزی جیقتی * علم دولتین اوزی بیقتی
 خان تقی کورکاج اینک بو کیلشین * سالیب تینکری تعالیغه ایشین
 ایشی قرآن اوقی و اقلیق بولدی * ایچی تینکری سوزی بیرله تولدی

F 46a

F 46b

انكا جون بولدى بوشكلىغ فرصت * قاجنى و بىلدى اوزىكا دولت

XXIV.

امام الزمان خليفه الرحمان قلعه * دبوسىنى اوروش
بيله الغانى

اون كون اوتاي بنه اتلاندى خان * حمزه سلطان طرفى بولدى روان
حمزه سلطان بولوب ايردى مضطر * جيريكى هم متخير بولور
بیر بمان تانك ياروق اتلىق ايماق * توزوب ايردىلار انكا كين و نفاق
بيعت و عهدلارنى اوتوتوب * بىغى اهلى ايشىنى اوتور اوتوب
بیر كىنىب قلعه * دبوسىنى * جالدىلار كىفر ايلنى نىك كوسىنى
قلعه نىك بىرك ايكىكا تايانىب * توردىلار قلعه ايجىندا ياسانىب

(адѣсь изъ рукъ повторена 5^я строка)

واقعا قلعه لارى محکم ابدى * كندهور خلقي تقي همدم ابدى
قلعه سى قلعه * خيبر بىكلىغ * خيبرى ايللارى كافر بىكلىغ
قلعه نىك اوجى ثريا ايردى * توپىدا خندقى دريا ايردى
بنه اطرافىدا جولاڭ بي حد * اوتاك اندىن كوروب) مستبعد
قوش اوجا الماس ابدى جولاڭ دىن * اوجده هم كىچكداى ابدى پىلار دىن
بوللارى تاغ بوليدىك سىجان * اوتماك اندىن قىلب ايلنى سىجان
يگىهت قلعه ارا مېنك ايسولوك * بارجه دىوانه بوسونلوق دىوالوك
اوروش اسمايىنى آماده قىلب * صلح دىن لوحلارنى ساده قىلب
جهلدىن توردىلار اول قلعه ارا * بولوبان ملك ارا اسرو غوغا

كوروتوب 1)

قىلاتىب قلعه غه باغى لار دىن * دم اوروب بارجه سى باغى لار دىن
اوزلارى جه كىشى كىچك توردىلار * تىنج خاطر بيله اولتوردىلار
ايجالارىدا ايلكى ترخان باشلىق * بىغدوروب خلقىغه بىللىق لىلىق
توتوبان اوزلارنى قورغان كىر * سىجىر كىم نى بواوشور تقدير
نىجه كىم قىلدى الار نادانلىق * توشماسون دىب بارىغه ويرانلىق
خان نصيحت قىلده توردى بىبار * غضب اوتىغه سو اوردى بىبار
لېك اول قوم قبول ايتمايدىلار * قلعه نى خالى ايتىب كىتمايدىلار
خان تقي كىلدى باساب لشكرىنى * توزانىب خندق و جوى و جرينى
اللى ملجار باساب اوج كوندا * يالبارىب تىنكرىيكا يىر توندا
صبح ايتك نوري فروران بولغاچ * كىچك نىك ظلمتى پنهان بولغاچ
جوشىن كىدى و قىلدى جولان * بولدى خورشيد صفتلىق تابان
رزم ميدانى سارى يوز قوبدى * دولتى خصم كوزىنى اويدى
بوروبان سالىدى اوروش قورغانغه * اوت سايىب دوشمن نى ايمانغه
فتح و نصرت كوسىنى جالدىلار دىن * خصم نىك زهره سىنى آلدوروبان
جون يوروب كىلدى سليمان زمان * جيريكى مور و ملهىدىك بىكسان
بوكروشوب قلعه سارى ياوروشنى * شاطو و توره آلبى ياپوشنى
كوز بوموب اوتىنى كوزكا ايلماى * قالمايىن بر بيرىدىن آيرىلماى
كوز بوموب اچقوج جولاڭ دىن اوتوب * اوزلارنى خندقى ايجىندا توتوب
خاك كىزى سارى ميل ايلادىلار * جالار دىن خانغه طغىل ايلادىلار
ياغدى اوق باشلار يغه يامغور دىن * كىلدى سىراب باشاقلار دردىك
خاك كىزى جىو جىرىك دىن تولدى * الدراب اوق اتا الماس بولدى

1) Тамъ рукъ, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000

20 الدبیلار اندا بسی مال و براغ * بولدی پیدا بسی اسباب فراغ
 نازنین قیزلار اسیر ایلا دیلار * اول ارادین ینه هم سیلا دیلار
 خانعه اول حدینه دولغاج معلوم * قیلدی قیزلاردین الارنی محروم
 اوزیک ایلسدین ایردی. بارینی * خار دین کل کیسی قیردی بارینی ۲۴۹b
 خان نینک اول مرحمتینی ایشیتیب * قاجقان ایل بیریرسیکا ایشیب
 25 ایلا لاری کلدی ایسه هر یاندین * یخبر ایردی باری ایساندین
 خان بیغیب اوغلان ارشاقین یکان * اورسکاتا بیردی باریغه ایسان

XXIII.

امام الزمان خذار ایلینی الیب اهل و اولاد لاریغه
 ایمان اورکاتکائی دین سونک قرشین قباب باقیغه
 اوروشدین انت پیرکائی

چون خذار اهل یغه تغدیر خدا * سالدی بو نوع بوزوغاوق اول ارا
 ینه خان کلدی بخارا ساری * چیریکی ساغ و سلامت باری
 یاز آچیلغاج ینه عازم بولدی * قرش نینک عزیمغه جازم بولدی
 بیسان قرشیغه بولدی ساکن * ایلا دی حکم کده تابن تابن
 قلعه دوریغه آلیب ملجالار * شاخ و نی بیرله سالیب ملجالار
 ۲۵ تیکرا باین آلیب اولتورسونلار * کیجه کوندوز اوروشا تورسونلار ۲۴۱a
 حکم ایله بارجه قابای توشتلار * قیشی و شاخه بایوشتیلار
 کوجهلار باسادیلار قلعه ساری * برل دین خرم و سر سبز باری
 قلعه ساری فیلا دین دیبه گذر * کوجه کشتی فیلور ایردی لشکر
 10 تاشقاری سیزه و صحرا و بهار * ایچکاری جیده و درد دل زار

تاشقاری لاله نعمان آچیلیب * ایچکاری ایل کوزیدین قان ساحیلیب
 تاشقاری عیش و نشاط و صحبت * ایچکاری معنت و رنج و زحمت
 تاشقاری ایلاک امید جاوید * ایچکاری ایل باری جان دین نومید
 تاشقاری ایلکا غنیمت نوشنی * ایچکاری ایلکا اولات بایوشنی
 15 کاه اوچ یوز کیشی اولدی بیر کون * کاه اون کنت ایل بولدی بیر کون
 بولدی انداق اولاتی کیم دوران * اول اولاتنی کوروب اولدی حیران
 ابکی ای صمیم قبل ایردی اندا * آز کیشی قالدی اوشول قورغاندا ۲۴۱b
 قالاغانی هم باری بیمار ایدیلار * غصه و غم قویلا زار ایدیلار
 سیدی بار ابدی اول قورغان ارا * دبدی اول قلعه ارا حکم خدا
 20 بیر اوتوز مینک کیشینی اولتوردی * تا که بو بیردین اوشول خان توردی
 هیچکیم کورمادی بو طور اولات * کلدی اول قلعهغه بیر دور اولات
 ایل قیریلدی باری و آخر کار * باقی نرخان داغی بولدی بیمار
 زارایق ایلا دی خان حضر تیغه * بیساریب الجی سینی خدمتیغه
 کیم منکا لطف قیلیب یول بیرسون * بو اولات دین مینی خسان آبرسون
 25 خان دبدی کیم من انکا یول بیراین * جان دین خار جفا تیراین
 شرط قیاسون کیشاریکا موندین * عهد قیلسون بنار بککا موندین
 خان سوزین چونکه ایشیتی باقی * دیدی بار لطف و مروت جاقی
 خان اگر فیله مروت مین هم * ایلا دین شرط بغایت محکم ۲۴۱a
 حرمی اوستیدا شرط ایلا دی اول * کیم فاجان خان منکا لطف ایلاسه یول
 باشیم آلیب کیشاین قورغان دین * هر نه حکم اولسه ینه اول خاندین
 30 توتالین حکمینی جانیم بیدلان * بو ایشیم بارجهغه بولسون روشن
 چون بو شرط ایلا دی باقی نرخان * نرشدین کیلدی بخارا ساری خان

۱ امام الزمان بخارادین قرشی^۱ اوستیکا بارغانی

چون یانیب کلدی چیریک خان قاشیغه * باردی حاصل (ینه) خان اتش باشیغه
 دیدی قرشیغه دور ایمدی نوبت * نیلالی حضرت حقدین نصرت
 دیدی بوسوزنی و اقلاندی روان * راست قرشیغه یتیشی اولخان
 قرش نینک تیکراسینی چابتی لار * یاشورون مالدارین تابیتی لار
 باقی ترخان یاشونوب قلعه ارا * جیقارا المادی باشین اصلا
 قیش ایدی و قصاب اولتورماق ایشی * مشکل و اولجده مشغول کیشی
 بارچهغه قایتماق اوخشاشی بولدی * اوشبوننی ایتماق اوخشاش بولدی
 توزداکی مالین الیب باندیلار * اییاسین اوقه سالیب باندیلار
 اون کون اونمای ینه خان پردل * بولدی قرشی طرفیغه مایل
 کلدی قرشیغه و اندین اوزدی * انداغی لارغه ایشین ضرور کوزدی
 سوردی کیم قایدا ایرور شهر خذار * کیم تاشیندا بار ایمیش ایلکا حصار
 بار ایمیش اسرو قایلین ایل اندا * چیریکیمیز باییر اول قورغاندا
 دیدیلار اسرو یاقین دور اول شهر * ظاهرا توشکای انکا شعله قهر
 یوروکاج بیر ایکی کون اول اشکر * قیلدیلار شهر قیراغینی مقر
 کوردیلار اسرو معظم شهری * شهر یوق کیم عظمت دا دهری
 ایچنی و تاشی باری توپوله مال * تیوه و آت بیلک مالامال
 خان یوروب قیلدی اوروشقه فرمان * لشکر اهلی یاسانیب جیقتی روان
 بولمادی شناخو و توره حاجت * جیکمادیلار اینک اوجون رحمت
 یوکسروشوب قلعه سیغه میندیلار * رخنه ایالاب ایچیکا ایندیلار

1) Такъ Намберъ въ рук. перво.

اوجی ایل ایدیلار و اوجی بی * هر بیر بار ابدی بیر بوالهوسی
 اوروش ایلارکا تعصب باریدا * بارچه نینک کونکلی تعصب ساریدا
 جیقتی بولغای ینه یش مینکجه کیشی * اوروش باریننک دور بایری ایشی
 کوجه اغزیدا بی بولدی اوروش * بوق ابدی هیچ اوق ایتاقه توروش
 کوجهکا سالدیلار اتلار اما * برالیغ بولدی بی آت اول ارا
 بانساج اتی برالیغ بولغانلار * غیرت و قهر بیلک قولغانلار
 سالیب اتلارنی یوکوردیلار بات * جیکیب اول ایلکا منادی مبات
 آتقولا بارجه سینی قولدیلار * کوجه نینک صیدلارین اولادیلار
 جیقتی اول ایلکا صلا اعدام * کوجه نینک بوالاری آچیلدی تمام
 ینه بیر مینک کیشی موند اولدی * خرون عمرلاری ساورولدی
 اسرو کوب خلق قیریلدی اندا * اسرو کوب کللار آچیلدی اندا
 قلعهغه هم کعبرا المای بسیار * قاجیلار آتلیق ایللی وهم ایلک زار
 قلعه ایچینداکی لار قورغانی * تاریان چارلار سلطانی (Siet)
 درد دل ایلادیلار حددین تاش * دیدیلار بیر نیجه رشت اوباش
 قیلدیلار بیزنی بوینکلیغ بدحال * بولدیلار اوزلاری انداق پمال
 ایمدی ای پادشه دین پرور * بول بو قورغانغه عنایت کشر
 کوروب اول قومنی انداق نالان * ایاددی لطف و عنایت سلطان
 ایلادی حکم که اول قورغانغه * یعنی قالخان اولوس حیرانغه
 تیکماسون هیچ کیشیدین رحمت * کیم مناسب دور الارغه شفقت
 ایلکا داروغه قویوب باندی اوزی * باردی خان حضرتیغه بخش سوزی

1) I 38^a значтъ министромъ.

کیم یوروب ایلکاری بیرمینک کیشی * انکلاسون کیم نیدورور خصم ابشی

15 بولسون اول خیل و اولوسقه سردار * شاه جانی بیک سلطان کردار

اول جیریک ایلکاری کیککاج فی الحال * شهر ایله ایلادیلار انقبالی

حقیقی لار بارجه بیاغ و اتلیق * بوز بیکی بیرله یساقی اتلیق

مرو ابلاغاری هم اتلاندیلار * بارجه اوز ایشیدا قاتلاندیلار

مینکجه اتلیق بیلله اوج مینکجه بیاغ * حقیقی لار بارجه سیدا اوق و سداغ

20 کوچه بند اغزبدا اوق توردیلار * جیریک از و کوبینی کوردیلار

کورکاج اول خیلنی حاجتی سلطان * قالادی هیچ چاپشیدین ارمان

یتیمان حاجتی اوزی بیر کیشینی * کوردیلار بارجه خلاق ایشینی

کیمکه اینک بیلله باریب ابردی * بارجه بیر بولی اوروشقه کیردی

وهمدین سارت چیقا المادی هیچ * کوچه بند انجوه بسی ایلادی هیچ

25 بیر نیجه اوق اتیشیب یاندیلار * توشکان ایل لار تقی اتلاندیلار

یوروبان قوش تاپا یاندی سلطان * جیریک اهلی تقی یاندی یکان

30 خصم چون کوردی جیریک نینک یایشین * راهبر ایلادی قیسقه ساغشین

کوجه لاردین چیغیان کلدیلار * تام و ناشنی ییغیان کلدیلار

ایلکاری اتلیق و سونکیدا بیاغ * بلکه سولیدا و اونکیدا بیاغ

35 آتقولا ب و فیچقیریشده ییتی لار * سونکومزدین ابریشده ییتی لار

اول جیریک سونکیدا ایستاب میدان * بار ایدی آن محمد اوغلان

بوخاج اول فتنه و غوغا اندا * بنده هم بار ایدی کویا اندا

تقی سلطان نوکریدین بسیار * بار ایدیلار باری جست و حرار

ینککاج اول قوم چاپشوق اوترو * نیدوک اول عقل سیر ایلنی اسرو

35 جاپا کلدی جانی بیک سلطان هم * رزم فیلدی جانی بیک سلطان هم

آتلیخی حقیقی ولی قالدی بیاغ * آت ایاغیدا اوزین سالدی بیاغ

40 کم کیشی بولدی ایکین اندا خلاص * بولدی لار بارجه عدم حکمیغه خاص

اول زمان قتل ایشیدین غم بوق ایدی * کیشی اوترو اکان آدم بوق ایدی

قریلیب یاتنی اولوس هر یاندا * بولدی بیتاد قریلماق اندا

45 اول کیشیلار که بو ایشدا ایدیلار * بیر کیشی قولنی کوناردی دیدیلار

فتح بولخاج جانی بیک سلطانغه * باش بیلله کیشی بیاری خانغه

قیلدی سلطانغه هم اندین اخبار * بولدی سلطان هم انکا مدح گذار

تاتکلاسی کلدی اووغ سلطان هم * خاطری اسرو بو ایشدین خرم

شهرینک نیکراسیکا چون کلدی * شهر اهلیمغه نصیحت قیلدی

45 دیب بیاردی که ییالیمقی قوبونک * فتنه و شور و عوانلیقنی قوبونک

اوز رعیت لیغینکیزی بیاینگیز * یغنی بو سوزدا تأمل قیلینکیز

سیر کیم بو ملک ارا غوغا قیلماق * لیجهت مولجه تمنا قیلماق

50 ایددی هم بواسه یانینک بو ایشدین * فکر ایلانک اوسالینک بو ایشدین

کنهینکیزی تیلا بمین خاندین * وهم فیلمانک بده مال و جاندین

55 بو نصیحتنی ایشینککاج اول خیل * صلحه قیلما دیلار اصلا میل

دیدیلار هر نه فیلورسیر قیلینکیز * اوروشور بواسانکیز ایددی کیلینکیز

بیر باشیمیزی کوروبیز اندا * بوختورور هیچ ایشیز جاندا

کوچه میز محکم ابرور قورغان هم * الا الماس اتی سلطان خان هم

چون بو سوزلارنی ایشینی سلطان * ایلادی تاتکلا اوروشقه فرمان

55 حقیقی توشلوق توشیدین سلطانلار * قوبتی بیریک بیریدن اوغلانلار

باسالیم بارجه سی اتلاندیلار * یوروبان کوجه دا قاتلاندیلار

قراکول نونک کیشی سی هم بکسان * حقیقی اتلیق بیاغ ایلا ب انخان

دیدیالار بیکلاری کیم صبر فیلیک * بو فایینوردا ایشیکیزنی بیلینک
 30 دییه سون سیزنی خلابن قورقاق * بیر نیجه سوز اینیک فایینور حجاب
 اینیکیز سودین اوتارمین فی الحال * هر نیجه بولسه اوزور مالامال
 باریب اوزیک بیلر رزم ایلارمین * رزمینک عزیزنی حزم ایلارمین
 بیر نیجه لاف اینیک بو ینکلیغ * بیر نیجه لاف ساینک بو ینکلیغ
 قیلالی اول ارا بیزلار درخواست * سیز بو سوزلارکا بولونکیز سر راست
 35 شاه ابولحسن بیکاره روان * جیتی قیچی اوزه ایلاب جولان
 کیدیلار یغشی بیان خدمتیغه * دیدیالار بول سوزنی خدمتیغه
 فراکول ایلی داغی کیدلی باری * باری اینک کوزی فراکول ساری
 34b تحنی اینک آیدا کورکاج غوغا * دیدی بیکلار سوزینی اول میرزا
 کیدیلار خدمتیکا بیکلار هم * بارچه درخواست سوزیکا محکم
 40 دیدیالار بیر نیجه کون سیز تورونکوز * فراکول اینک ایشینی هم کورونکوز
 ایل اولوغی بیلر بارسون ایلغار * کیرسون ایلغار اول ملک و دیار
 سیز تقی باریشکیز اندین سونکرا * اول ساری داریشکیز اندین سونکرا
 ائانسیزکا تقی بارسون بو خبر * کیسون اندین تقی بیزکا لشکر
 قیلدی میرزا تقی درخواست قبول * اوزیدین قیلادی بیکلارنی ملول
 45 دیدی کونکلیدا که رحمت سیزکا * کیم بو سوزلارنی دیدیشکیز بیزکا
 جیفیان بیکلار اینیک قاتیدین * خرم و شاد اینیک خدمتیدین
 بتی بوزچه کیشی ایلاب طیار * ینیدیلار قراکولغه ایلغار
 فراکول اهلی اول ایلغار بیلر * یاندیلار ابو ساری بولجار بیلر
 35a بیودیالار بیکلار اثرغه بولجار * دیدیالار شهرغه کیرکاج ایلغار
 50 کیردی ایلغارلاری قورغانغه * سوزلاری ینی جناب خانغه

قیش اینک ایلی هم ایشکاج طغیان * آوردی اول قلعه دا باقی ترخان
 اندا هم باشلادیلار غوغانی * بولدی هر قایسیغه باسقارانی
 کیشکا هم کیردی قیلیان جولان * خدمت دوست محمد ترخان
 بارچه بابرغه بولویان مایل * بولدیالار قولتی ایتاردا یکدل

XXI.

امام الزمان بخارادین سلطان محمود بهادرنی قراکولکا بیمارگانی

خان بخارا ارا قیلغاج مکن * ایلاکاج کورچلاری اندا وطن
 مشورت ایلادی سلطانلار ایله * بارچه میرزادر و اوغلانلار ایله
 سوز مونکا تاپتی قرار اخر کار * کیم قراکول بقین دور بسیار
 35b تینکری بیرسه مونی اول الی * سونکرا غوغانی اثرغه سالالی
 5 اوشوسوز بیرله روان حضرت خان * ایلادی حکم و بوروتی فرمان
 کیم جهان ناظمی سلطان محمود * تیلانان نصرت و فضل مجبوس
 فراکول ساری چریک آنالسون * چریکی یغشی بوروب قانالسون
 بارسون اینک بیلر اینکلاب فرمان * رستم عهد سیونیچان سلطان
 10 بیه بارسون جانی بیک سلطان هم * اوزی اینک لشکریدین اعیان هم
 تقی سلطان تیسور روشن دل * بیه اول رزم ارا بولسون حاصل
 خان اوزی آوردی بخارا ایچیدا * بوز تومان قنده و غوغا ایچیدا
 باردی باشلاب چیریکنی سلطان * اول بوسون بیرله حکم ایلادی خان
 رزمین دین اوقه اوشکاج لشکر * دیدی سلطان پسندیدسیر

125 جان و فاعه جو بوايش بولدى عيان * شهردين جاپه و لاشه حيقنى روان
 كىلدى خان آيدا و فيلدى ادا * هر نه كيم سالدی انكا حكم قضا
 كىلدى خان اتلاذيب اندین فی الحال * شهرى ایلداكايین ديب پامال
 ليك لشكر از ابدی و قورغان * محكم ايردى و ايلی بی بابان
 ياندى ناچار ضرورت بيرله * توردی اول پرده كدورت بيرله
 130 انجه كيم کوچ ايله كىلدى لشكر * بولدىلار بارچه عداوت كستر
 اوحشاش اول بولدى كه اشكر باری * ایلداكای عزم بخارا ساری
 بيركيتيب كوچالرينى اندا * ایلدا كيم بستی بیلان سوراندا
 اوزكا هر ساری بوروش قیلغايلار * هر كيم اوروشه اوروش قیلغايلار
 حمزه سلطان ييله مهدی سلطان * توتنى كوفین و فراخیندا مكان
 135 فیلدى خان شهر بخارا ادا نزل * قیلدىلار خدمتین ایل بارچه قبول
 فیلدى سلطان بخارا محمود * اغاسی كونكلین اوزبدین خوشنود

XX.

امام الزمان خبرلارین ایشیتیب مرو میرزاسی و قراکول
 ایللی و بعضی ولایتلار نیمه نك طغیانلی

خان سمرقندنی الدورغاندا * بایاغی قلعه دا اوتورغاندا
 اکثر ایل تارتیلیب ابدی خاندین * غنده باشلاب ایدیلار هر یاندین
 قراکول اهلی و فرشی و خندار * باغیلیق ایلاب ایدیلار افشار
 کیش ایللی هم فیلیب ايردى طغیان * بيركيتيب ايردى اول ایل هم قورغان
 5 بيركيتيب اهل قراکول باری * چيكنلار اوزارینى مرو ساری
 شاه ابولحسن غافلغه مکر * بیباریب ایدیلار اول خیل خبر

کیم بو کون تانكلا کيلور شيق خان * قلعه را داعیه توکسان
 سین اوزونکینى بو طرفه ييتکور * ایل اولوسنى بو شرفه ييتکور
 کراوزونك کيلماسانك ای خسرو عهد * ایلدا ایلغار بیباروردا جهد
 10 بيرقولونك کيله بو كشرکا ييتار * يیز بيريكداك خان خبیلی نینار
 چون بوسوز يتنى ابولحسن غه * اسرو كار اینی ابولحسن غه
 اتلانور بولدى قراکول ساری * بولدىلار لشکری طیار باری
 ابدی کیم اول باشیغه کلدیلار * ييكالری بارچه کینکاش قیلدىلار
 دیدیلار اسرو ابرور دشوار ایش * باریب اوزبك ييله قیلان سافیش
 15 پادشاهی دور اولوغ اسرو خان * قاشیدا نیجه بهادر سلطان
 خان ييله بولماسا هيچکیم حالا * باردور اوچ مينك کیشی خود رزم ارا
 هوبدن كىلده اولوغ ميرزاميز * كوب بيخين قىلده اولوغ ميرزاميز
 ياغيقيب کيشکان اوغولارغه تمام * ييتسه خطالر و قىلده يىغام
 بارجه سين يىغسه اوزى نينك قاتىغه * کيلدهلار بارجه انينك خدمتيغه
 20 قیلا الماسلار اوروش خان بيرله * بارجه نينك ایشی توشار جان بيرله
 يیز باریب فی ایش ایتا الغای يیز * بهنى بيرکا يیتا الغای يیز
 قراکول ایللی ييله يیز نیتالی * فی قىلیب قلعه سینی بيرکيتالی
 قلعه سين بيرکا اول ایل بيرکاندا * يیز باریب قلعه سيغه كيرکاندا
 قالین اوزبك داريه نيتکای يیز * نيجوك اهنك فرار ايتکای يیز
 25 يیزکا کیم بولغوسيدور اندا مدد * فالغوميز قلعه دا محبوس ابد
 چونكه يیکالار دیدیلار بو سوزلار * اونسانا باشلادی ميرزا کوزلار
 هر ساری تيلمورا قالدی ميرزا * يول باشيندا تورا قالدی ميرزا
 توشتی كونکلی ارا بهم کاری * قايتور بولدى روان ابو ساری

r 32b

r 34a

چون که میرزا ابشی انداق بولدی * شهر خان قولدریغه ابورولدی
آلدیلار مال و غنیمت سانسیر * بارجه تاراجسیر و تالانسیر
65 چون قزاق شهر ایچیکا کوب کوردی * مالیدن شهر ایلین آیردی
جان وفا بی بی تیلاب خان غنی * ایلادی شهردا داروغه آتی
دیددی شهر ایچره کیریب ایلاندا * بولمه سون غارت و تاراج و باد
جانوفا شهرغه کیرکاج فی الحال * قیلدی باشناقلیق ایشارنی پامال
تابتی داروغه بیله شهر ارام * اوتتی بیرلیک بیریکا بارجه مقام
90 خواجه لرنی میسارا بیردیالر * بارجه سین مالیدن آیردیالر
خواجه یحیی غه عنابت بیله خان * دیددی ای خواجه ارباب زمان
سنگا بو ایش نه مناسب ایردی * کیم بو میرزاغه مصاحب ایردی
سین کیم و ملک ایشینی قیلماق * بارجه دین ایددی کیراک ایریلماق
بار خراسان ساری کیم بو کشور * بولدی دخیلینک سیبیدین ابتر
95 ایردی اوز اتینی و دیددی انکا * کیم مونونک فابده سی بار سنگا
سیندین اوج کونکاجه اوت سوتیلاماس * یول یوروب اوت تیلاماس سوتیلاماس
سین یورو ایددی جهان دین آزاد * قایدای کیم خاطرینک ایستار بول شاد
خواجه یحیی غه جو بولدی ریخت * فویدی بوز خواجه غه یوزمینک محنت
اهل و اولادی بیغیلدی بارجه * ایل اولوس قاشیغه کیلدی بارجه
100 تیولار بوکلادیالر نیجه قطار * توزدیالر بنه قطار ایله مهار
کرجه بسیار سالیب حیقتی لر * اسرو کوب مال الیب حیقتی لر
کورکاج اول مال و براغینی قزاق * طبع اتی انکا و باردی جاق
باریشان سونکجه اولتوردیلار * مالینی فوش تاپا کینتوردیلار

خان نینک اندین خبری یوق ایردی * مالیغه هم نظری یوق ایردی
105 قالدی میر خواجه که دور ایام * قیلیب ایردی انی شیخ الاسلام
بولدیکارم آتی و اطواری * ناپسندیده و ناخوش باری
خان انکا ایلادی بسیار کرم * قیلدی اصحابیغه اظهار کرم
اتی شهر ایچره الیب حیقتی اوزی * بولدی لشکر بیله بو نوع سوزی
110 کیم بولویان ایللی سلطان سردار * ایلان کچ و براغین طیار
تیراسه لر بیه ترکستان دین * کیله لر یسی بیله سوران دین
ملک نینک مصلحتیغه اوشبو * یخشی سوزدور بو یار ایلار اسرو
بو کینکاش بیرله بیاردی اولخان * لشکرینی طرف ترکستان
لشکرینینک کوبی اول یان باردی * لشکر ایله ایکی سلطان باردی
اول ابکی کیم یوردیلار اول یان * بولدی مهدی و سیونجک سلطان
115 باردی محمود دیکان سلطان هم * که بخمار اهلینی قیلغای خرم
قالدی خان آیدا ایلاب جولان * حمزه سلطان بیله تیمور سلطان
خان باریب خواجه دیدار اولتوردی * انی اوزیکا مناسب کوردی
جان وفا ایردی سمرقند ارا * ییش بوز اوزیک بیله خوش بی پروا
اوشبو حالت بیله شیخ الاسلام * شاه بابرغه بیباردی پیغام
120 کیم ابرور خان وطنی خواجه دیدار * اوزی اول قلعه ارا دیتی قرار
جهان وفا از کیشی بیلا حاصل * شهر ایچیندا تورونور غافل
کیل فلان کیجه فلان کوچه ساری * کیم سنیک ساری کیلور خلق باری
بیر سینتی شهر ایچیکا کیورالی * قوتوب اوزیکنی سنگا کینتورالی
کیلدی بلجار بیله بابر هم * کیریان قلعه نی قیلدی محکم

اوشبو سوزلارنى ديب اول قاصدغه * كواوشوب اول طمع فاسدغه
 40 ياندوروب انى بيسارديلار بات * اوزلارى سونكيجه باردیلار بات
 قاصد اول شهرغه كيركاج فى الحال * بولدى بىكم قدحى مالمال
 f 28b خان دېكسان سوزلارى ايله بولدى مست * قىلدى قاصد بولسا باشىنى پست
 چارلاب اوغلىنى كىنكاش قىلدى روان * اونايىب اوغلىنى بولدى شادان
 يىنى خاندین تقي فى الحال خبر * كيم سمرقند سارى قىلدى كدر
 45 بىكم اول وقعه دین شاد اولدى * صبر كيم يوق ابدى برباد اولدى
 چارلاب اوغلىنى دیدى اوشبو زمان * شهردین جيق تقي قيل خدمت خان
 قاصدين اوغلىغه همراه ايتى * انى اوز دردین اسكاه ايتى
 دیدى خانغه دى كى موندین ارتوق * فرقتينك ابجوه سنكا طاقت يوق
 ابل سنينك ملك سنينك شهر سنينك * مين سنينك لطف سنينك قهر سنينك
 50 سنينك اوغلوغه عنایت كوركوز * كورماكيل يات انى قىلغیل اوز
 باغ میدان ارا ابردى اولخان * كونكلى بىكم غمى بيرله جهران
 كيم خبر كىلدى كه ميرزا يتى * طوى جمعيت و غوغا يىنى
 f 29a خان دیدى اوغلوام ابرور اول كىلسون * سنكا فى الحال كوردوش قىلسون
 چون بو سوز خان قاندا ايتىلدى * كىلدى ميرزا و كوردوش قىلدى
 55 خان انى قوجنى و اوپنى يوزیدین * بىردى تسكين انكا شیرین سوزیدین
 دیدى ميرزا سنكا فرزند اولدونك * ناتوان باغريمه پسوند اولدونك
 انانك ايمدى كيله كورسون باتراق * شهردین ابريلا كورسون باتراق
 مين فيلايين انى فى الحال نكاح * كيم بودور انكا و هم سنكا صلاح
 خان سوزى شهرغه بارغاج فى الحال * جيقنى ميرزا اناسى فارغبال
 60 ياسانيب جيقنى پرى يىنكلىخ بات * معجزیدین باساب لوزيكنا قنات

باغ میدانغه كيريب كىلدى روان * كىلىشوبن چو خبر تابنى خان
 انى بير كوشدا اولتورغوزدى * ايدا بير نيجهنى تورغوزدى
 شهرينك ايجيدا اوشنى غوغا * كيم قاجيب خانغه تاباندى ميرزا
 f 29b اناسى تقي خانغه بىردى * اناسى خان حرميغه كىردى
 65 خواجه يىمى دیدى بابر ميرزا * كاشكى كىلكاي ابدى اوشبو ارا
 كچه خواجه بو تما قىلدى * شهر خلقى انكا غوغا قىلدى
 بولدورا المادى و بولدى خموش * ليك محزون ايجيدا يوز مينك جوش
 خواجهلار داغى تورالمادیلار * هيچ تدبير كورا المادیلار
 خواجه يىمى بيله بارجه يىغىلب * هر بيرى اوزى نينك ايشنى يىلب
 70 كىلدیلار بارچهلارى خان قانيغه * قىلدیلار عرض كنه خدمتيغه
 خواجهلارنى قولبيغه الحاج خان * ايلادى لشكر ايليكا فرمان
 كيم يىغىلب بارى كىلسونلار * ملك ايشيدا كىنكاش قىلسونلار
 جمع بولسون بارى سلطانلار هم * بهلوانلار ايله اوغلانلار هم
 بولدىلار جمع بارى يىمى يمان * كىنكاش ايلاركا زمين فرمان
 75 فكر ايله اوزلارنى قىسادیلار * خلق نينك تىنچليغىن ايسنادیلار
 دیدیلار بولسا تيريك بو ميرزا * هيچ كم بولغوسى يوقسور غوغا
 اوشبو سوز بيرلا بولوبان يىغم * قىلدیلار خدمت ميرزاني عدم
 اناسين بير كىشيك بىردیلار * ايش سوزين دير كىشى كا بىردیلار
 اول مونونك ابوردا منزل قىلدى * بو آئينك گامىنى حاصل قىلدى
 80 لعنت اول نوع اناغه كيم اول * نفس اوچون اولومه بىردى اوغول
 كيم كه خاتون سوزى بيرله بولغاي * عجب ابرعاس بو كه قانى تولغاي
 كيمكه خاتون سوزيكنا سالامه قولان * جاي اول بار كه بولغاي اندان

حضرت امام الزمان و خلیفه الرحمن بخارنی الیب
 سمرقند تختیغه توجه قیلمانی و سمرقند اهلی کینکاش
 بیرله باقی ترخاننی بخارا بیبارکانلاری و سلطان محمود
 بهادر ایلغاریدین قاجقانی

خان بخار السجیدا فارغبال * باری نینک صحبتی بیرله خوشحال
 فتنه و شور سمرقند ارا * توشوب اول شهرغه موندین غوغا
 کیم بو کون تانکلا کیلیب الغوسیدور * ات ایاغیدا بو ایل قالغوسیدور
 انداغی بیگلر ایلده خواجهلاری * دفتر ملک اوزه دیباجهلاری
 باقی ترخانغه کیشی بیاریب * بویان اول یانغه کیشیلر بیاریب
 قوبدلار سوزئی بو بیرکا که اگر * خان سمرقند ساری سالد کذر
 باقی ترخان و جریگلر باری * ایلاکای عزم بخارا ساری
 اوشوسوز بیرله بیریب ایشکا قرار * اولتوروب ایدیلار شهر ارا زار
 کیم ینه خان سکندر همت * اونوب حضرت حقدین نصرت
 اتلا نیب باردی سمرقند ساری * دیدیلار اهل سمرقند باری
 کیم عجب واقعه بولغوسیدور * شهریمیز اوز بک ایلده تولغوسیدور
 اول کیشی بیرله اوروشور کیشی بوق * اینیک آیدا نوروشور کیشی بوق
 بار سلطانعلی میرزا بو طور * بات اوتار بولغای آیینک جانیه جور
 یکلاریمیز بو صفتلیق حیران * خواجهلار مالی بیله سرکردان
 ایلدا بو فکر ایدی و خان دلیر * باردی اول ییشه کا انداق کیم شیر
 وه میدین قیترادیلار یغشی بمان * قالدیلار بارجه اول ایشدین حیران
 سرپل نیگراسیکا بیتکاندا * اول نواحیدا مقام اینکاندا

باقیدین ایلادیلار خانغه خبر * کیم بخاراغا سالور بولدی کذر
 اوزیدین بورنا بیاردی اولخان * اینی سین ملک بخاراغه روان
 اینی سی حضرت سلطان محمود * کیلدی و خلعتی قیلدی خوشنود
 بیر طرفدین بیه کیلدی سلطان * بیر طرفدین آغی باقی ترخان
 تورت ییش مینک کیشی بیرله باقی * کیلدی و قاجتی شجاعت جاتی
 اوج بوز اوز بکنی بیاردی سلطان * کوروب اول خیلنی قاجتی ترخان
 باردی قوشیغه و محکم بولدی * محنت و رنجغه همدم بولدی
 خان تقی کیلدی بانیب دولت ایلده * کوردی سلطان اینی سین نصرت ایلده
 شکر اینیب تینکریکا اولتوردیلار * ینه بو فکرنی جوب کوردیلار
 کیم بخارانی فیلیپ مستحکم * خلق نینک خاخرین ایلا بخرم
 خان سمرقند ساری عزم اینکای * عزمنی تحت ساری جزم اینکای
 اوشو دم کیلدی بیار خان قانیغه * باش قویوب صدق بیله خدمتیغه
 دیدی سلطانعلی میرزا اناسی * دیمه میرزا شه دانا اناسی
 مینی خان خدمتیغه قیلدی روان * دیدی خان آیدا قیل مونی بیان
 کیم قبول اینده کیشی دورمین * کرجه بو شهر عزیز دورمین
 قیلون اوغلوننی اوغلانوقه قبول * بولماسون خدمتیدین کونکلی ملول
 خان سمرقندغه باتراق کیلسون * سوزلاریم صدقنی موندان بیلسون
 چون بو سوزلارنی سماع ایلادی خان * دیدی اولدور منکا آسایش جان
 ایشیتیب مین صفینتی بسیار * غایانه مین انکا عاشق زار
 مین سمرقندنی انیز نیتاین * جسد تیرهنی جانسیر نیتاین
 اوغلی اوغلودور و اوزی یاریم * دلبر و همغنس و دلداریم

رحمت و لطف فیلمورمین اظهار * خوشدل ایلامین الارنی بسیار
 صحر قبول ایتماسلار بو سوزنی * اوروش ایلاب سیناسونلار اوزنی
 ۵۰ خان بو سوز بیرله بیبارکاج قاصد * فیلدیلار بیر نیجه فکر فاسد
 لیک هیچ ایش قیلا المای اخر * فیلدیلار عجزلارینی ظاهر
 جیقنیلار خواجهلاری ایلا به هم * فیلدیلار قلعهنی آخر تسلیم
 شهرنی چون فولیغه الدی خان * شهرنیک اهلیغه فیلدی فرمان
 کیم رعیت ییله هیچ ایش بوقور * شهرنیک اهلیغه تارتیش بوقور
 ۵۵ قایدای صمیم بار سپاهی مالی * ایلانکیز مالیدن انی خالی
 اوشبو سوز بیرله کیریب کیلدی قزاق * هر میری بیر کیشیکا بولدی قزاق
 آلدیلار تیوه ییله آنسی تمام * فیلدیلار شهر ایلیکا اعلام
 ۶۰ کیم سپاهی نیمه سین باشورمانک * قزاق ایلکیدا بیانلیق کورمانک
 شهر ایچیکا بوردکاج اوشبوندا * هیچ نیمه قالمادی مخفی اصلا
 جیقاریب بارچه سینی بیردیلار * اوزلارین بیمدین آیدیلار
 بولدی بو عربده و فتنه ارا * باقی یسکینیک حریمی ناپیدا
 کیلدی اواغ اتاسی خدمتغه * بیر نبیره چیککیان حضرتغه
 اول نبیره اون ایکی باشیدا * لیک یوز فتنه آینک باشیدا
 عقد اینیب آنی فولیغه الدی * نقد عشقینی کونکولکا سالدی
 ۶۵ اول نبیره نینک اتاسی برلاس * بولدی بولاسغه خان فرینداش
 بولدی خان کونکلی بی مایل انکا * کوکی اوزره باسادی منزل انکا
 که توفار ایددی اینیک غمبینی * که سوسار ایددی شکردین لینی
 ۲۵۵ که ساجین اسلار ایددی گاه بوزین * که قاشین سیلار ایددی گاه کوزین
 گاه توشی ساری ایلنور ایددی فول * که قوبی راق تقی سالور ایددی بول

۷۰ عاقبت وصل علی آجیلدی * هر طرف برکالری ساجیلدی
 وصل کناز ایددا خان توتنی مقام * ناز پرور کیلیدن آلدی کام
 وصل ایامیدا اول خان ظریف * کیم اوزی دیک بار ایدی طبعی لطیف
 کولوبان بنده ساری آجنی نظر * دیدی ای صالح فرسوده جگر
 بیر عجب فکر کونکولکا کیلدور * مینی اسرو منفکر قیلدور
 ۷۵ اوشبو تونلار که کیسب مین حالا * نی تکه لفقور و ایرماس زیبا
 بار نازک دور و زیبا اسرو * شوخ و پر عشوه و رعنا اسرو
 عیب اگر قیلد نیدور چاره کار * مینی بو فکر فیلیب تور افکار
 چون ایشیتیم مولی مین دیوانه * ایلا دیم عرض انکا کستخانه
 که بو وصلت سنکا قوتلوق بولسون * بو فراغت سنکا قوتلوق بولسون
 ۸۰ نوش عشرت ییله تولسون جامینک * حاصل اولسون نه که باردور کامینک
 سین بو تون چانییدین فکر اینمه * اوشبو تون نینک سوزینی ذکر اینمه
 کر بو قول نینک سوزینی توتسه خان * چاردهی بار بغایت اسان
 چاره بودور که انکا بیتکانه * وصل بزمیدا مقام اینکاندا
 اوشبو تونلارنی جیقاریب فی الحال * تاشلاب اینماک کیراک ای نیک خصال
 ۸۵ خان بوسوزنی ایشیتیب کولدی بی * اوشبو سوز یاللیغه ایورولدی بی
 کاه و بی کاه مونی یاد فیلور * کولوبان خاطربنی شاد فیلور
 بارب اولخانی سلامت توتقیل * انکا صهبای صرامت توتقیل
 بارچه مقصودیغه بیتکورکیل آتی * نظر لطف ییله کورکیل آتی

شاه کی مرتبه سلطان احمد * کیم انکا یار ایدی بخت سرمد
 اولداغی انکا فرینداش ایدی * بارچه عالم غه بو سوز فاش ایدی
 ۱۰ بو جهنمدین انکا ماتم بوق ایدی * اتاسی اولکانه دین غم بوق ایدی
 اتانینک نوکری قادى بسیار * بیک لیک اسبابی بیله ملک بخار
 بولدی بو حالت ارا جیکمای جان * باری نینک اییسی باقی ترخان
 ۲۲۱^b اتاسی اورنیدا بیک بولدی فقیر * لیک بار ایدی هوس بیرله اسیر
 بار ایدی سوز اونى نادانلاردیک * قیلیغی باشغینه اوغلانلاردیک
 ۱۵ کورمادی رنج ولی تاپتی کنج * تاپتی اول دنیى دا کنج بی رنج
 اول زمان شهر سمرقند ارا * بولدی سلطانعلی اتلیق میرزا
 اوشبو ترخان انکا بیرسه ایدی آتش * قیله الور ایدی میرزاسی معاش
 بوقسه بیچاره بورور ایدی نهار * بو ایدی حال انکا لیل و نهار
 هم قراضکول سیورغالی اتینک * قلعه کرمینه پامالی آتینک
 ۲۰ نوکری هم بولوب ایدی اون مینک * هم ولایاتی بولوب ایدی کنک
 بار ایدی باشیدا انواع غرور * قیلایین دیر ایدی هر ساری عبور
 اوروش اسبابینی ایلاب طیار * قلعه غه کیلیب ایدی اول سردار
 ۲۲۳^a حضرت خان همایون موصعب * انکا هم بار ایدی اسرو طالب
 انی توزدا^۱ تاپالمایدور ایدی * لشکرینی جاپالمایدور ایدی
 ۲۵ ایدی کیم قلعه توزیدا انی * تاپتی انداق فرح ایتی جانی
 ایشیتیب خان کیلشین باقی هم * اوروشور سوزینی دیدی محکم
 بار ایدی بردل و نوحاسته اول * لشکرین ایالادی اراسته اول
 یاسابان قلعه توزیدا توردی * حضرت خان چریکینی کوردی

بنده خان آیدا ایدی اولدم * خان دیدی اسرو بقین دور اخشم
 ۳۰ کیچیکا فیساب اوروشور بولسه کیشی * قوتلوب جیقماق اولور خصم ایشی
 توشالی تانکلا توروب رزم ایتالی * رزم اینار داعیه سین حیزم ایتالی
 حکم قیلدی که بیر ایکلی سلطان * تورسون آت اوستیدا تینکلاب فروان
 بولغوجه لشکر ایلیکا آرام * تورسون آت اوستیدا^۱ اول خیل مقام
 ۲۲۳^b خان بوسورنی دیدی وتوشتی اوزی * بارچه لشکر سوریکا یتتی سوزی

Миниатюра; вероятно пропуск.

۳۵ خان بیتیشکونعه آتی قولادیлар * اوچی سلطانلار آتی اولادیлар
 حشم و خیلی قیریلدی بسیار * مال و اوردوسی جابیلدی بسیار
 آلدیلار خیمه و خیرگاهلارین * قیردیлар همدم همراهلارین
 کوردی قلعه ایچیکا اوزی قاجیب * بوزیکا غصه ایشیکینی آجیب
 اول کیچه فوندی اوشول تیکرادا خان * قیلیبان شکر جناب یزدان
 ۴۰ اتلانیب قلعه سیغه کیلدی صباح * جیقمادی هیچ صالای اصلاح
 خان دیدی بوسنکا بواسون باقی * تینکریدن بیزکا بخارا باقی
 قادى اول قلعه دیوسی ارا * خان بخارا ساری سالدی غوغا
 بوروبان کیلدی بخار اوستیکا * توردی اول طرفه دبار اوستیغه
 شهر اهلیغه بییاردی بیغام * کیم ایرور خاص منکا خاص ایله عام
 ۴۵ مین بو شهر ایچره اوقوب مین قران * اوشبو شهر ایچره باری یخشی یسان
 ۲۲۴^b اوز کیشیم دورلار اییاستورلار بات * جیققیبان قلعه نی بیرسونلار بات
 مین الارغه شفقت ایلارمین * بارجه سین لطف بیله سیلارمین

لیک کونکوم کیسی یوقمور اول ارا * کیم اینک آتیغ بولغای شیدا
 حاصل قصه سنکا اول دانا * کیم [انکا] بارابور فضل خدا
 دیدی ایریلمای بو خاندین زنهار * کیم سنکا تربیت ایلار بسیار
 هیچ خرفی بو چریکدا یوقمور * تحت الماغلیری هم یاروقمور
 قیلدی اول هم سنکا بو نوع ارشاد * خان قلی بولدوم و غمدین آزاد
 کیلدی خاطرغه که تاپسام فرصت * تیلایان حضرت خاندین نصرت
 ایلاسام خان آتیغ تصنیفی * بلکه الفت سببی تألیفی
 فصحرار ایلادوم اوزوم بیرله * فکرلی سیلادوم اوزوم بیرله
 عاقبت فکر مونکا تاپتی قرار * کیم اینک مدحین اینیب ورد شعار
 ایلاکان ایشلارینی نظم قیلای * منوی شیوه سنی داغی بیلائی
 اول زماندین کیم انکا بول سالدیم * اوشبو خدمتی اوزومکا الدیم
 هرنی کوردوم چریکیدای بیریر * بارچه سین نظم ایله قلدیم تحریر
 بار امیدیم که مونکا کوز سالغای * بلکه کوز سالیب ایلیکا الغای
 کوروب اوز ایشلارینی بولغای شاد * ایلاکلی بنده نی هم کاهی باد
 ناکهان کیلدی بو اتنادا خبر * کیم بیغیب باقی ترخان لشکر
 کیلدی دهری دیکان قورغانغه * بو خبردین فرح اولدی خانغه

XVII.

حضرت امام الزمان سمرقند اوستیدا اتلانیب باقی
 ترخان اوستیکا بارور بنده صالح ایقان عملیت سوزلاری
 چون سمر کوکبه سی بولدی عیان * اتلانورینک یزاغین ایلادی خان
 اتلانیب باقیغ اوترو باردی * چریکین قلعه ساری اوتکاردی

اتلانیب بوروکاج اول خان زمان * مینی چارلاب دیدی ای سرگردان
 نیجه ییلدور که اتانک فوت اولدی * ایل اولوسی ایوی ساورولدی
 دیدیم اونوزغه یاروشنی خانیم * کیم بو محنت ارا کوردی جانیم
 دیدی اولخان لب هوس افشاندین * کیم بیژینک هم اتامیز اولکاندین
 اوتنی بیر فیرق و توکاندی محنت * بنه یوز قوردی بو ساری دولت
 ای یتیم ایلدی سنکا هم غم و رنج * توکانییان بولوقور بولغای کنج
 ایشیمیز اوستیکا کیلدینک ایلدی * ایشیمیز سرینی بیلدینک ایلدی
 یور و مردانه لبق ایله قاتلان * ایگولوک توسنی اوزره اتلان
 مینی بو لطف یله شاد ایلاب * محنت و قایغودین آزاد ایلاب
 خان دوران و سلیمان زمان * بولدی باقی چریکی ساری روان
 بیر قونوب قلعه سوادین کوردی * اوزنی اول ناحیه غه بیتکوردی

XVIII.

باقی ترخاننیزیک داستانی و امام الزمان چریکیکا
 باستورغانی و امام الزمان بخارانیکنک الفاننیزیک بیانی

کیم ایلدی باقی ترخان بیلینکیز * بیلیمان قصه باشیغ کیلینکیز
 اوزی عبد العلی بیک فرزندی * قره العین و جگر پیوندی
 اتاسی دولتیدا میرزایی * هر زمان باشیدا بیر سودایی
 بیماک ایچماک ییله دایم خوشحال * قوشلاب اولاب بوروکان فارغبال
 اتاسی کیچتی ایسه عالم دین * انکا یوق ایلدی خبر مانبدین
 اول جهتدین کیم انکا ظاهر ایلدی * کیم بنه بیر اتاسی حاضر ایلدی
 اول اتا کیم ایلدی ییل ایلدی عیان * میر درویش محمد ترخان

اوزنى اول خان قديمغه يىتكور * باشنى سلطان قديمغه يىتكور 184
چون بو سوزلارنى ايشيتيم فى الحال * ايلاديم خلوت اوزوم بيراه خيال
بارچه معقول ابدى و بارچه صواب * توردوم اهنك سمرغه اسباب
يوروب اهنك سمرقند ايتيم * يوروب اول شهرغه بات اوق يitim 45
نيتيم بوكه كىريب قورغانغه * بارغهمين اندىن ترسمانغه
يا اكر خان بو ساريالار كىلسه * بنده خان سارى عزيزت قىلسه
منكا نيت بو ابدى ليك خدا * ايلاكاتدور منكا بو نوع قضا
كيم ييتىشكندم اول قورغانغه * بنده ليك ايلاكامين اول خانغه
چون ييتىشتم گيليان نىچه قزاق * بارچەسى رحم طريقدىن ايراق 50
قهر ايله كىلدىلار انداخ كه مكر * بنده دين قويمه اغوسيدورلار اثر
بير نىچه همدم و همراه منكا * بار ابدىلار بارى دلخواه منكا
بارچه سىنى تونادىلار اما * منكا كوركوزمادىلار هيچ جفا 186
اول جماعت كه بو ايش قىلدىلار * باشيمه دولت ايله كىلدىلار
بار ايشلار بارىلى اونك قولدا * جان وفا بي ييله قواداش بولدا 55
جان وفا بي منى كوركاج فى الحال * كوردوب ايلادى بارانه مقال
جان وفا بي ايشلى اونك قولدا اولوغ * انكا دورمان اولوسيدىن كوب اوروغ
چون بو سوزلار بيله اوتوم اندىن * خان يولان جان بيله توتوم اندىن
منى خان اليغه ييتكوردىلار * بلكه جان اليغه ييتكوردىلار
مين ييتىشكندا اوشول خان قايغه * باشنى قويغاندا انىك خدمتغه 60
ساليب ابدى اوروش اول قورغانغه * ساليبان اوله لار دورانغه
اسرو غوغا و قباقي ابدى * هي هي و عربده چاقى ابدى
اولتوروب ابدى اوزى فارغبال * هي هي و عربده بيراه خوشحال

ايكنيدا بير زره داودى * زره يغه يرشه هم خودى 194
سداغى يىليدا بايى قوليدا * يىكلارى اونكيدا هم سوليدا 65
بير يانيدا بسه ايلادى جولان * اولتوروب ابدى قراجين دىوان
كيم اتاليغ ابدى اول خانغه * هم مربى بو شه دورانغه
قولنى لطف بيله قىلدى دراز * مين قوزوب جان ارا اهنك نياز
قورقه قورقه قديمغه ييتيم * باش قويوب ايلدا شكرى ايتيم
ايلادى لطف سوروب حاليمى * يىلدى بكر منىك احواليمى 70
شفقت بيرله منى شاد ايتى * قايسودىن بندهنى ازاد ايتى
چون يانيب توشتى اوروشدين اولخان * تىلادى بندهنى او شاه زمان 194
ايلادى لطف و عنايت بسيار * ايلادى رسم مروت اظهار
چون انىك شيوه لطفين يىلديم * بنده هم عرض نيازى قىلديم
اول نيازيمى قبول ايلادى خان * بنده بسيار كرم قىلدى عيان 75

XVI.

ملا عبد الرحيم نينىك تعريفى و معماييله ايتنى ايتماق اييىاتى

بار ابدى خان فاشيدا دانابى * دانش و علم بيله يكتنايى
بار ابدى بارچه فنوندا ماهر * بولوب ابدى بارى ايشكا ناظر
بار ابدى علم تصوف انكا حال * اهل حال ابدى و هم اهل كمال
اوشبو اوچ بيت كه بولور مرفوم * بولور انىك اتى موندىن معلوم
كهر انىك لعل حياتى سولغاي * علم علم پریشان بولغاي 5
آئينى بنده دىسام حى قديم * سالادور كونهلومه كيم بار الرحيم

1) ملا عبد الرحيم

کتاب نظمینیک سببی

عشق صحراسیدا مجنون بولغان * درد بیرله ایچی ناشی تولغان
 شوق بازاریدا سودا فیلغان * اوشبو سودالی تمنا فیلغان
 هجرینک اوتیدین جانی کویکان * سوز و غم بیرله نهانی کویکان
 لقبی صالح و اوزی طالح * نور سعید اوغلی محمد صالح
 مونداتی اینورکه خدادین تقدیر * چون اتام ایشیکا بیردی تغییر
 چیغتی خوارزم دیاری قولیدین * خبوق و کات حصاری قولیدین
 نوشتی اندین کذری مرو ساری * اندا ساورولدی ابو ایلی باری
 ایلادی نوش شهادت جامی * انکا نوش اولدی سعادت جامی
 منی کردون ستمی قیلدی بنیم * ایلادی کشور غم ایچره مقیم
 خوارلوقلار بیلله اوستوم بسیار * زارلیقلار بیلله کوردوم ازار
 هر فلاکت که بولور دنیادا * هیچ قایسی دین ایمان ازاده
 که خراسان ارا قیلدیم منزل * که سمرقندغه بولدوم مایل
 قویون آیینی بیلله سرکردان * هر نیچوک بولسه یوردوم هریان
 خدمت ایتیم باری میرزاقرغه * بنده لیک انداغی دانالقرغه
 کورمادیم خیری میرزالردین * تیلادیم رایسی دانالاردین
 دیدیلار بارچه منکا دانالار * کیم عدم بولغوسی دور میرالار
 دولت آل تیمور کینکوس دور * نوبت اوزکا کیشکا ینکوسیدور
 اول کیشی باردور شیبانی خان * خان شیباندور و مهدی زمان
 حالی اینک بیرى ترکستاندور * اوزبک ایلیکا معظم خاندور

20 خان ابولخیرغه فرزند ایرور * جاهینیک شاخیغه پیوند ایرور
 یوچی خان اوغلی و جنکباز تورونی * بارچه خانلردین اعلی اورونی
 اول آذر اوشبو ولایتلارنی * کورساتور ایلکا عنایتلارنی
 باردور اینک ایشی قرآن بیرله * اولتوروتور نیچه سلطان بیرله
 اول بولوب بارچهغه چاندین مایل * اول سلاطین انکا اندین مایل
 بو جماعتکه کورارسین حالا * تنه تیرنا بیلله باشلاب غوغا
 ایچهدورلار کیمچه کوندوز باده * دین و ایمان ساریدین ازاده
 بیر بیرى بیرله مخالف بارچه * بیر بیریدین تقی خایف بارچه
 اتادین باردور اوغول ناخوشنود * اتانی اوغول ایتای دیر ناپود
 انا هم باردور اوغوادین بیزار * اولتورور اوغلی بیغلا تیب زار
 سوزلاری بیردا مذکور بولور * اوشبو دفتر ارا مطور بولور
 شرعدین یوقنور الارغه پروا * شرع سوزینی دیاسالار اصلا
 فکر فیل ملکینی کیم الغوسی دور * کوس اقبالی کیم چالغوسیدور
 قایدا کیم چادرینی تیکتی نفاق * قالماس اول نیکاردا اثار وفاق
 ملک ایلکدین چیقار و تخت ایلک تاج * تخت و تاج اهلین ایتارلار اخراج
 بولسه بوز مینک کیشی بارچه بو طور * ایرورلور بارچه سیغه آخردور
 ینه بیر دور کیلور تازه و خوش * اتفاق اهلکی دیک اسرو دلکش
 اتفاق اهلغه دولت کیلشور * اتفاق اهلکی هم اتی بیلشور
 مینک کیشی متفق ایتسه ایشینی * باسار ایتسه بو بوز مینک کیشی
 اتفاق اندا و دین و ایمان * ضرب شمشیر و نواز و قرآن
 40 ملک اول الماسه کیم الغوسی دور * بارچه اتفاق انکا قالغوسی دور
 عقل اگر بار سنکا ایشی قیلد کور * بو سلاطین بولیدین ایریلا کور

اول حضرت نينك قىلىجى نينك مدح كذارلىقى

قىلىجى فەر اوتىدىن بىر شعله * هر كىشى كورسەنى دىر شعله
قابدا كىم بولدى اول شعله بلند * يوقىتورور ھىچ نىسە اليدا بند
قىلىچىن چىكە مېخالف بوزىكا * كوردور اوت و بالىن دىك كوزىكا
اوت اياس آب روان دور قىلىجى * ئىچ اياس مېم جان دور قىلىجى
قندىنك اوتىنى سوندوركان اول * كىمكە سرگىش آنى كوندوركان اول
كىم بىمالىقنى انكا ياوتادور * بوغزىدىن آب روان دىك اوتادور
قاتل دشمن كىم راه دور اول * ذوالفقار اسد اللادور اول

جىيەسى نينك صفتى

جىيەسىدور زره داودى * انكا لائق باشى اوزره خىردى
ھررر اوقىنى اوزىكا ياوتماس * ياوتسا ھم انكا ھررر اوتماس
دشمن اوقىنى اوزىكا الماس * ھررر اوق سارى كوزىنى سالماس
اوقىدىن اول جىيەكەنى غم بولغاي * كىم مونىكەدىك كىشى ھەم بولغاي
خوردى نينك صورتى دور غنچە مثال * بىرر كل يىكلىغ اوزانكەوسىدور آل
سونكوسى سرو كلستان ظفر * ناوكى شمع شىستان ظفر
سونكوسى جىمىنى دىران ايلار * ناوكى جان ارا جولان ايلار
خىجىرى كوكاك ارا كىركوچىدور * قابا كوكراكا سزا بىركوچىدور
جىيەلار آنى سىيە قىطاسى * بىر عربىت پلنك انگاسى
بوکوروردا بوسونى اوزردىك * اول آنىنك اوستىدا شىر نوزىك

1) Утица личности на...

كرمى نينك صفتى

اسرو كوتور كرم و جودى آنىنك * جود ابرور غايت مقصودى آنىنك
كرم و جود محل بىرا قىلور * كرم و جود محلىنى بىلور
بى نوازغە بىرور سىم و درم * مستحق لارغە قىلور جود و كرم

ھىرلارى نينك وصفى

دنىدا ھىچ ھىر قالمايدور * كىم انكا خان كوزىنى سالمايدور
زره ايشالاردا ابرور اول داود * روح داودنى ايسالار خشنود
بىر زره كر باريب ابركاندور انكا * كىم بوپورغىل زره ايشىنى منكا
خان بوپورغاندور انكا بىر زرهى * بولغودىك رزم جىاغى جلوه دھى
اول زرهكر انكا بولغاج مشغول * بولمەمىش خان قاتىدا اول مقبول
اوزى آلىب ياسامىش نىچە زره * زلف نينك حلقەسىدىك بىچ و كره
اول كوروب آنى چىقىب سىقتار ايشى * سىقتابان اوشور حكايتنى دىيىش
كىم ھىر كورساتا كىلدېم موند * ھىچ بىلىن كە نە قىلدېم موند
خان ايشىن كوردوم غەمدىن تولدوم * اوز ايشىم بايىدا حىيران بولدوم
دىر ايدېم مېن كىشى يوقىتور ھررر * مېنى خان ايلادى مونداق عاجز
ھر ھىرنىمە قىلغىچە كىلد * خان الىب ايشىنى اوزى قىلدە
بولور اول جىيەجى يىكلىغ كرىان * اوزى نينك حالىغە مەكىن حىيران
باردور آنىنك ھىرى بىس بىسار * قايسىنى مېن سنكا ايتاي اى بار
تا جهان بار بىقا بولسون انكا * ساغر قىچ و ظفر تولسون انكا

هر نيمه خلقه مشكل بولسه * علمدين هر نيمه سايل بولسه
اول قیلور حل باری مشکلازنی * ساکت ایلاز باری سايللارنی
اسرو کوب مسئله دور باد انکا * علمدين جان ابرور آباد انکا
کیرسه توحيد و تصوف سوزیکا * بوقنور¹ هیچ قوف سوزیکا
بیر رساله که کیشی باد قیلور * خان اینک سوزلارنی خوب بیلور

VII.

اول حضرت نینک فقری نینک بیانی و سلوک نینک داستانی دور

اولیا صحبتیغه بیتکاندور * اتقیا خدمتیغه بیتکاندور
کونکلیدا ذکر ایله مشغول تور اول * کیمکه ذاکر انکا مقبول تور اول
ایلاماس فوت سحر خیزلیغین * ایلاماس ترک کهریزلیغین
درد بیرله کیجه لار بیغلار زار * کیجه لار بیغلاماغیدا ایش بار
خلفنی اویغو زبون قیلغاندا * باشلارین بخت نکون قیلغاندا
بولور اول پادشه دین بیدار * تا صحر وقتی قیلور استغفار

VIII.

اول حضرت نینک حلمی نینک حکایتی دور

حلم ایله کوه صکران سنکدور اول * صاحب دانش و فرهنگ دور اول
حلم بیرلا که نمایان بولدی * ثانی حضرت عثمان بولدی
هر نه کیسه کیچورور حلم بیل * اطف جهمین ابرورور حلم بیل
بو صفت اسرو قوبدور اندا * نور حلم نبوی دور اندا

¹ بوقنورور ؟

IX.

اول حضرت نینک قرآن اوقوری نینک روایتی دور

چون تلاوت بیله مشغول بولور * انکا ارواح مقدس اوکولور
اسرو مخرجنی رعایت ایلاز * آتی بیلک انکا عنایت ایلاز
بولسه یوز حافظ فرخنده کلام * باریسی واقف مد و ادغام
اول قیلور بولسه قرأت آغاز * حقیقاس اول خیلدین اصلا آواز
بارجه شومنده بولور قاتیدا * صدق ایله بنده بولور قاتیدا
قاتیدا کیمکه مالزم بولدی * جائنی وقف ایتماک لازم بولدی
حق سوزین اول اوقور بولسه الحق * اتی اوزار کیشی بوقنور مطلق
تیکریتنک آیت رحمت دور اول * خلق دین دافع زحمت دور اول

X.

اول حضرت طبعی نینک مداح لیلی

طبع بیره منصرف دور اوزی * حال بیره متصرف دور اوزی
طبعی دور اسرو بیان همتی دیک * سوز اونی بخشی باری نیتی دیک
شهرنی خوب تاثیر ذوق بیل * اوزی هم خوب ایتور شوق بیل
ترکی ایسانی ابرور شربت ناب * فارسی شعرلاری هم سیراب
بارجه سیراب و سلیس و دلکش * طبع اهلیغه جلیس و دلکش
اسرو مشهور معالاری بار * ترکجه نیل بیله ایسارلاری بار
قلبی داغی ابرور مشک فشان * خطی دیک بیرمادیلار هیچ نشان
درمندانده دور آوازی آنینک * باردور اول شیوه دا اعجازی آنینک

تا که باطنه تجلی قیاماس * ظاهره خلق ارا سوز اینیلماس
ایندی بو سوزدین اوق ایله قیاس * اوزنی ابل ایچره سخن دان بیلماس
۲۰ بنده خود سوزنی چندان بیلماس * کیم نه ینکلیخ بوله دور سوزکا اساس
باری اوشمویچه غینه سوز بیلورام * کیم بو تقریب ایله خانغه کیلورام
خان ایرور پادشاه عالم سوز * خان ایرور اورتا کچه همد سوز
خان سوزی عشق جهانیدین دور * خان سوزی غیب اسانیدین دور
خان اوزی عاشق ایرور عارف هم * بارجه سوز جانبی دین 'واف هم
۲۵ خان اوزی سوزنی بی خوب ایتور * نخل ایله نثرنی مرغوب ایتور
قابسی خاندور بو معین بیلکیل * ابنسین مین سنکا روشن بیلکیل
تینکری نینک سایه سی شیبانی خان * حکیم اتی قویدی خلیفه رحمان
غیب دین اتی محمد بولدی * قابل دولت سرمد بولدی
بارجه نینک یحیی لیق آتینک قاشیدا * بارجه نینک دولتی آتینک باشیدا
۳۰ سیویان اسراغانی قرآن دور * بیکبریب قولغانی شیطان دور
نفسنی اوزیکا دوشمن بیلدی * دشمن اولتورماکینی فن بیلدی
نکنده سی نکهته قرآنی دور * مجلس مجلس روحانی دور
دردمندانه چپکیان آواز * قیلده قرآن اوقوماقینی آغاز
بیغلاتور تینکری سیور قولارنی * باغلاتور دیو عکیلور بولارنی
۳۵ علم اهلینی عجایب ایستار * جهل قیلغانی بغایت فستار
ایشی و کوچی باری حلم بیلده * سوزی و اوقی باری علم بیلده
تون و کون ای و قویاش دیک تنهای * محنت و تفرقه دین قایتمادی
کاه صحرا و بیابانی عزیزب * که سرفند و خراسانی عزیزب
کوب اوروش بیرلا آلب ترکستان * باقورای دلب عرب و هندستان

۲۱۱۵

20

25

30

35

۱۱۰ آز کیشی بیرله قالین جاوغه کیریب * تینکری نصرت بیرب اول جاونی قیریب
خصم انکا قصد اوقینی شیدلاب * اول بوروب دین فیلیجینی سالاب
غرضی بوکه بوروب دین آجقانی * دشمن اولکانی قاشیدا یا قاجقانی
تینتی شرعه زینت بیرماک * اهل اسلامغه قوت بیرماک
کورسانیب عدلی [لی] احسان بیرله * تینکری امرین ایشیتور جان بیرله
۱۱۵ بیلماس ایل دهریدا باردور بسیار * بیلمایین انکا قیلورلار انکار
اوز یمانلیق لارینی بیلماسالار * بو صفاتیق کیشیکا کلامسالار
عمولار جرح کینار سرکردان * قا بیر اخضر بولور انداق رخشان
پادشاه اولدور و اندین اوزکا * کاینات ایچره کورونماس کوزکا
اول بوروب کعبه کاجه الغوسیدور * اهل انکار باقیب فالغوسیدور

۱۱۵

V.

حضرت امام الزمان خلیفه الرحمن شیبانی خان نینک عقلی نینک تعریف دور

۱۱۲۵ عقل ایله بو علی عصر دور اول * شاه ایرماس ولی عصر دور اول
عقلدین دور بو که دولت باریدا * بارجه اسباب فراغت باریدا
اوزکا خاندلر کیسی مجلس فورماس * عیش و عشرت ساریدین دم اورماس
پاده ایچماک ساری بولماس مایل * بیر زمان ایشیدین اولماس غافل

VI.

اول حضرت نینک تینکری عنایت قیلمغان علمی نینک توصیفی

علمی بار انجه که بیر کشوردا * بولماس علم سوزی دفتردا

1) Sci ber toyek 2) Puk, شرعه

35 تېڭرىنىڭ بارچە صفاتى سېندا * بارچە خاسىيەتلىك سېندا
 غېر واجىلىغىنىڭ توصىيىتى * يېزىلىشى و قىسمى تەرىپى
 اولدىكى اولغى تەيىن دېرلار * كىم بىيان ايتىلار آينىڭ ايرلار
 بولدى روشن كە سىنىڭ نورونىڭدور * خطىبە دفتر مشرورونىڭدور
 نەتىجىكا مۇنچە رىوايت نى كىراك * ارادە مۇنچە حكايت نى كىراك
 40 تېڭىرى طالبدور و سىن مطلوبى * تېڭىرى عاشق دور و سېن مەجبۇرى
 كىمكە بىلماس سېنى حق نى بىلماس * غىچە مەرفىتى آچىلماس
 سېنى بىلمىگىنىكا بىيى حال كىراك * سېنى وصف ايتكوجى تىل لال كىراك
 سېنى بىلور بىي اصحابىڭدور * ال ايله عىرت اجابىڭدور f 10b
 بىرى بو بىگوردور و بىرى عمر * بىرى عثمان دور و بىرى حيدر
 45 سېنى بىلمىگان اوچون اول تورى عزيز * بولدىلار پادىشاھ اهللى تەيز
 سېنىڭ ايتىڭ بىلە دور آتالارى * قابىل مدح و ثنا ذاتالارى
 قايدا كىم بار سېنىڭ ايتىڭ مەطور * بولور اول تورىنىڭ اتى مذكور
 بىرىسى صدق و صفائىڭ كاتى * بىرىسى عدل و سخايتىڭ كاتى
 بىرىسى علم و حيا كلزارى * بىرىسى مەر و وفا كلزارى
 50 بىرىسى صدق ايله آراستە دور * بىرىسى عدل ايله نوخاستە دور
 بىرىسى جەماع قرآن بولدى * بىرىسى مانع طغيان بولدى
 بىرىسى قىلدى سىڭىكا مال فدا * بىرىسى بولدى بولونىڭدا شيدا
 بىرىسى شوق مېدىن تولدى * بىرىسى لىلىمىڭ لىلىمى بولدى
 بىرىسى بولدى سىڭىكا غاردا يار * بىرىسى بولدى سىڭىكا خدمتىڭىز f 10a
 55 بىرىسىنى آفادىڭىز ذوال مورىن * بىرىسى تاپتى حسن بىرلە جەمىن
 ايتىڭىزدا يوق الدىڭىز مەردم * رضى الله تعالى عنهم

سوز تەرىپىدا آيتىلغان ايتات دور و سوز تەرىپى بىلە
 سخن دان پادىشاھ عاليشان امام محمد شىببانى خان نىڭ

مەلىكى

سەبب عىرت آدم سوزدور * حاصل و باقى عالم سوزدور
 تېڭىرىنى سوز بىلە بىلدىلار خالق * دىن سارى سوز بىلە كىلدىلار خلق
 اول جەماعت كە رسول اولدىلار * صاحب ملك قبول اولدىلار
 بولدىلار تېڭىرى سوزى بىرە رسول * قىلدىلار سوزلارنى خلق قبول
 5 سوز بىلە بولدى بو عالم بىدا * سوز بىلە بولدى بو عالم بىدا
 سوز ايله عقل و ھىر ظاھر اولور * بىلكە عقل و ھىر انىكا اوكلور
 سوز بىلە عالم ايشىكى آچىلور * سوز بىلە مۇنچە جواھر ساچىلور f 10b
 سوز بىلە ظاھر اولور نور يېقىن * سوز بىلە زىنت تاھا ملت و دىن
 سوز ايرور شرع كا رونق بىرگان * سوز ايرور جام مروق بىرگان
 10 سوز بىلە بىر قىلۇب نور ارشاد * اوز مەرىدغە بىرۇب كىچ مەراد
 سوز بىلە جەۋھ قىلىپ زىبالار * بو جەن ابجرە بولۇپ رەناگر
 سوز بىلە عاشق ايتارلار كىشىنى * ھىچكىم بىلماس الارنىڭ ايشىنى
 سوز بىلە خانلىق ايتارلار خانلار * ھەر طرفغە بىياربىب فرمائىلار
 سوز بىلە خلق تاچار امن و امان * مشكل ايشلار بولور اندىن آسان
 15 سوز بىلە قىچ بولور كىشورلار * سوز بىلە جەمەج بولور لشكرلار
 سوز دىكان اسرو عظيم الشاندور * آلى بىلماك دىكانىم آساندور
 بىلگىل اى سامع حاضر سوز ارا * كە تەكلم صفتى بىرلە خدا

غائبش آینه قیلدینک انی * مظهر نور ازل ییلدینک انی
چون انی قیلدینک اوزونکا کوزکو * یوزینی توتسونک اوزونکا اوترو
بارجه اسم و صفاتینک بیرله * جملوه جوهر ذاتینک بیرله
بولدونک اول آینه ایچره ظاهر * انی مظهر قیلیان ای قادر
عاشق اولانک اوزونکا عاشق سین * کوزکوکا یوق اوزونکا عاشق سین

III.

حضرت رسالت پناه نعتی اوجون نظم سلکیکا تارتقان لالی دور

ای رسالت جمیعینک سمی * دی نبوت سمی نینک جمعی
انا املح جمعی نینک کلمی سین * انا افصح کلینینک بلبلی سین
اییا بارجه سنکا مدح کذار * اولیا بارجه سنکا خدمتکار
ختم بولدی سنکا پیغمبرلیق * برآشه نوشتی سنکا سرورلیق
اعتینک ایچره بسی عالم لار * ملت و دینینک ارا سالم لار
ایبادینک بولوب ایردی ممتاز * بولدی لار علم بیله جولتاز
سین نپوآغه قدم اورغاندا * یتیم اول مرتبدا تورغاندا
سر و توفراق ارا ایردی آدم * تنیکا جان ایماس ایردی هدم
سین بقا جامینی نوش اینکاندا * قریبینک کلشینکا ینکاندا
نه نبی بار ایردی اندا نه رسول * نه فروع نه حکایات اصول
نه فلك وصفی مدور ایردی * نه ملک شکی مصور ایردی
نه قویانش بار ایردی نه اثری * نه قور بار ایردی نه انواری

نه زحل بار ایردی و نه یورام * نه منجم بار ایردی نه احکام
نه عطارد بار ایردی نه برجیس * نه ذنب بار ایردی و نه تدیس
زهرة نینک چنکیکا یوق ایردی تار * تاریدین جان ایماس ایردی افکار
ایماس ایردی اوت ایله سو و سمن * نه تموغ بار ایردی و نه کلشن
ییلکا توفراق ساورولمایدور ایردی * ایل بوینکلایق قاورولمایدور ایردی
جوهر و جسم و عرض یوق ایردی * صحت و رنج مرض یوق ایردی
یوق ایردی معدن و حیوان و نبات * یوق ایردی خلق ایله موت و حیات
نه تمیز اهلی ایردی نه نادان * بار ایردی یخشی یمانی یکسان
اییاغه یوق ایردی قریب هنوز * اولیاغا یوق ایردی درد ایله سوز
علم خلق ایچره یایلمایدور ایردی * نطق کدازاری آچیلمایدور ایردی
یوق ایردی باغ صفادا کل لار * کل لار اطرافیدا هم بلبل لار
هیچ کیم شاه ایماس ایردی هنوز * عدل سوزینی دیماس ایردی هنوز
نه وزیر بار ایردی و نه شاهی * نه فضائی بار ایردی (و) نه آهی
یوق ایردی ظالم و مظلوم اندا * یوق ایردی حاکم و محکوم اندا
نه شریعت نه طریقت بار ایردی * نه مجاز و نه حقیقت بار ایردی
یوق ایردی سلسله و پیر اندا * بار ایردی یخشی یمان پیر اندا
یوق ایردی ینسکریدین اوزکا موجود * کیم جمالینک انکا بولدی مشهور
سینی اوز نوریغه توتتی اوترو * فیندی نورونکنی اوزیکا کوزکو
کورکاج اول کوزکودا اوز دیدارین * ایلادی کوزکو طفیلی بارین
هر نه کیم بار ایردی علمیدا عیان * ایلادی کوزکوکا ایشار روان
حاصل مبدأ عالم سین سین * حاصل عالم و آدم سین سین
منشأ خلق و خلاق ذاتینک * مظهر قدرت خالق ذاتینک

حسن نيك سري هوبدا بولدى * عشق نيك سوزلري پيدا بولدى
 قىلدنك ارسته ملك و ملكوت * ييغدنيك اسبابي جلال و جبروت
 ايلادنيك عرش مروح پيدا * ايلادنيك فرش مطمح پيدا
 قىليان پايه كرسيني بلسد * ايلادنيك اسرو اتى بي مانتد
 نقش پرداز وجود اولدى قلم * اول قلمدين يراليب¹⁾ اوج عدم
 مويجه ارواح مقدس ياراتيب * مويجه ابوان مقرنس ياراتيب
 جرم خورشيدنى روشن قىلدى * نوريدن دهرنى كلش قىلدى
 ايلادنيك اينى عالم افروز * بولدى ايدن كيجه انداق كيم روز
 بارجه سين توزدونك اتنيك عشق اوجون * ايلنكا كوركوزدونك اتنيك عشق اوجون
 صانعاسين بو بنا قىلغاندا * عالم و ارض و سما قىلغاندا
 چون بورون عشق نواسين توزدونك * عشق نيك رنك لارين كوركوزدونك
 هر نه كيم ايلادى صنعونك ظاهر * اى خداوند كرم قادر
 بار ابدى بارجه پيدا عشق اثرى * بار ابدى بارنيك اندن خبرى
 هر كيشى عشقيغه لايق حسنى * تاپتى و كوردى موافق حسنى
 انبيا كيم ايل الارغه اوكلوب * عشق نيك سرديدن اكاه اولوب
 سومه عشق چكيپ كوزلريك * قابلى كوزلاديلار اوزلريك
 اولسا كيم كيچيكان دنيادين * قىلديلار فقر و فنا ارشادين
 عشق بوليدن اوتا الماديلار * عشقى اوزلريك سالماديلار
 هر كيشى كرم فيليب بازارى * تاپتى اوزنكا مناسب يارى
 قايسى عالي ابدى قايسى سافل * هر كيم اوز حسنيغه بولدى مايل
 قايسىغه حسن و ملاححت بيردينك * عالم اهليدين اتى ايردينك

1) Pyre نوليب

قايسىغه عشق عنايت قىلدنك * اتى مشهور ولايت قىلدنك
 قابو خوشدل قابو معزون بولدى * قابو ايلي قابو مجنون بولدى
 قايسى حسن ايله عذرا قىلدنك * قايسى عشق ارا شيدا قىلدنك
 اتادنيك عشق ارا اتين واسق * بولدى دنيادا مقرر عاشق
 قايسى عشق ايله فوهاد ايتنيك * خاطرين درد بيله شاد ايتنيك
 قايسى حسن ايله شيرين قىلدنك * حسنى قابل تحمين قىلدنك
 حسن ايله عشقنى حصون ياراتنيك * طلب اهلينى كورفشار ايتنيك
 عشق خود حسنى ظاهر قىلدى * مويجه افسانده لارى ايتلدى
 بخشى فكر ايتسه كيشى سوزنى بيلور * قصه نيك باشيغه سوز بيله كيلور
 عشق و حسن ايكالاسى بير دورلار * كيم توشار دهردا مونداق درلار
 بير ايميش ايكالاسي نيك اصلى * ده نه خوشدور اول ايكالونيك وصلى
 عشق لار پرتوى عشق نيك يارى * حسن هم سيندين ايميش اى يارى
 عشق نيك شامى سيندين ايميش * حسن هم جلوه غه سيندين كيوميش
 قايدا كيم بولدى عيان عشق اثرى * بار ابدى بارنيك اندن خبرى
 اول سينيك نشأ عشقشك دور (?) جزم * كيم اتنيك جانى اوجون توزدى بزم
 قايدا كيم حسنه جولان بولدى * بير پرى جهره نسايان بولدى
 عكس خورشيد جمالنيك دور اول * پرتو شمع وصالنيك دور اول
 كيم بولور طالب و مطلوب ديكان * كيم بولور عاشق و محبوب ديكان
 عاشق اوزونك سين و محبوب اوزونك * طالب اوزونك سين و مطلوب اوزونك
 اولكه اوزونكا حبيب ايتنيك اتى * خسته دالاركا طيب ايتنيك اتى
 نورينى آيينه قىلدنك اوزونكا * باقتنيك اول آيينه دا اوز بوزونكا
 اوزونكا عشق سرودين نوزدونك * اوز بوزونكنى اوزونكا كوركوزدونك

۱۶۵

۳۰

۳۵

۴۰

۴۵

۱۶۸

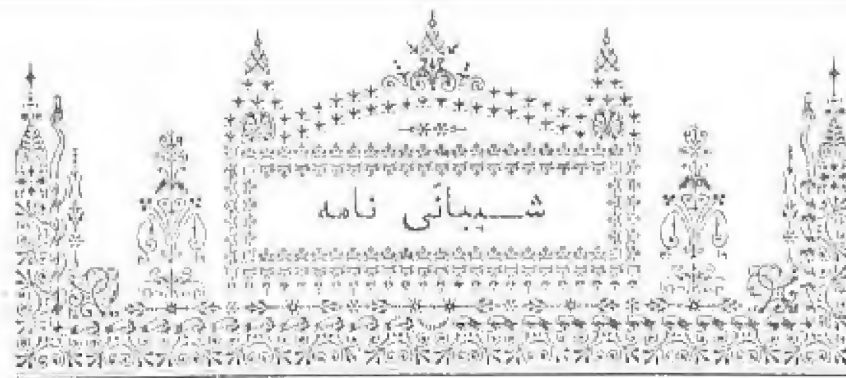
- عجب اوش-بو كه اكر دريائي * ايلاسه جالوكهين صحرایی
 پيراو انينك بقاسيغه كيله * بير اربني فكريني اندا قيله
 40 اريغيني قازيبان الله سو * اريغينه براشه ساله سو
 لي قدر سوكه اريغه سالور اول * لي فيليان لي قدر كيم الور اول
 اول قدر سو كم اولور دريادين * انكا سو همدم اولور دريادين
 اوشبو خمدن نيجه الله كيشي * قدح و جام ايچيكا ساله كيشي
 هيچ كم بولماس او سول خمدن هيچ * او ك-وماس هيچ تنعمدين هيچ
 45 بونه خمدور بونه ميدور بونه جام * بونه اطاف و بونه جود و انعام
 بو خم و بومي و جام اندين دور * بارجه نينك عيشي تمام اندين دور
 بيرينيك باطنيدن خم ياسادي * سبب عيش و نعم ياسادي
 اوز شرابي بيله تولدوردی اني * اني اول نقد بيله قيلدی غني
 اني قيلملاج غني و صاحب تاج * ايلادی اهل طلبني محتاج
 50 اول كوروب اهل طربني اول طور * جانلاري ايچره شغبني اول طور
 هر كيشي نينك طليغه براشه * طلب ايچره حبيغه براشه
 اول مصفا ميدن بينكوردی * اني هم حكم بيله چوب كوردی
 45 حكم انينك طالب انينك پير انينك * رای انينك ساغيش و تدبير انينك
 حاصم جمله حكام اول دور * منشأ جمله احكام اول دور
 55 اول اكر ايلاماسه لطف اظهار * اطف تاباساق بولور اسرو دشوار
 جوديدن بارجه جهان دور معور * جوديدن بارجه اولوس دور مسرور
 جود انينك لطف ايله انعام انينك * خم انينك باده انينك جام انينك
 خميدن تشنه چكولار سيراب * باده سيدن طرب اربابي خراب
 خميدن سوخته دلدار خوشحال * ميدن باشلاري بولدا پامال

- 60 خميدن خسته يوراكلار قانليغ * ميدن دلشده لار ارماليغ
 خميدن حرص و هوا ظرفي تهی * ميدن آز و هوس حرفي تهی
 خميدن فقر و قضا جامي توله * ميدن درد و بلا جامي توله
 65 خميدن حاجت ايماس پيمانه * مييكا حاجت ايماس ميخانه
 خم و پيمانه سوزي كوب بولدی * می و ميخانه سوزي كوب بولدی
 فايدا كيم باده بولور سوز كوب اولور * بولسه هم باده بيله سوز خوب اولور
 70 خاصه بو باده كه بار اول خمدين * بارجه غه نكنه كذار اول خمدين
 من هم اول خمدين اولوب من برجوش * اول سببدين نورالمان خاموش
 من هم اول ميدن اولوب من كويا * نه ديديم مست بولوب من كويا
 مست بولدم منكا تعزير كيلور * صاحب شرع منكا حكم كيلور
 75 صاحب شرع دور اول خم ديكانيم * سبب عيش و نعم ديكانيم
 حق بيله بنده ارا واسطه اول * ناظم قاعده و ضابطه اول
 می ديكان فيض الهي انكلا * عشرت نامناهي انكلا
 فيض لار بارجه انكا فيض اولور * فيض لار بارجه انكا اوق اوكلور
 80 اندن اوزكا ياييلور عالمغه * ييفيشور بارجه بني آدمغه
 75 بارجه عالمدين اني سيلابدور * اوزيكا اني حبيب ايلابدور

II.

حضرت قاضي الحاجات درگاهيغه مناجات قيلفاني

- ای حبيب عربيغه عاشق * حسني ني عشيقه بيلكان لايق
 قادر و مقندر و خالق سين * ای خوش اولکيم سين انكا عاشق سين
 چون انيك نوريني قیلدينك مخلوق * اوزونكا ایلادينك اني معشوق

1.

- حمد انکا کیم نیلیم اینی کویا * حمد انکا کیم کوزوم اینی ینا 11
 حمد انکا کیم تنیمه جان بوردی * حمد انکا کیم منکا ایمان بوردی
 حمد انکا کیم منکا عشق ابی نصیب * فیلمادی عقل دیاریدا غریب
 ایلادی عشق ایله جانیمنی یار * فیلمادی عقل تولیدا منی زار
 5 عشق دین ایلادی جانیمنی شاد * عشق دین قیلدی روانیمنی شاد
 عشق دین قیلدی نیلیمنی کویا * عشق دین قیلدی کوزومنی ینا
 شکر کیم عشق ایله لطف ایلادی جان * شکر کیم عشق ایله بوردی ایمان
 عشق اگر فیلماسه ابردی انعام * بار ابدی بارجه ایشیم نافرجام 21
 مزه قایماس ابردم بو جانندین * لذتی فیلماس ایدیم ایماندین
 10 عشق سیز نی کیراکی باردور جان * عشق سیزکا لی کیراکنور ایمان
 ظاهر جان دیکانیم عشق اوزی دور * بلکی ایمان دیکانیم عشق اوزی دور
 عشق اندین دور و هم جان اندین * جان ارا لذت ایمان اندین
 عشق نینک میالری اندین پرشور * عشق میخانهسی اندین معور
 مستلار اندا ایننک ذکری بیل * زندلار بارجه ایننک فکری بیل
 15 خم ایننک شوقی بیلاندور پر جوش * بوقه قایدین دور آنکا مونجه خروش

- خم ایننک شوقی بیل جان تولدی * بارجه میخانه اولوغی بوالدی
 پای نغنی بولوبان میخانه * کوراکه بیولا قوزوب پیما
 پادشاهانه اساسی قوردی * بارجه غه فیض یتکورا توردی
 20 کیمکه یتکوردی اوزین خدمتیغه * خدمت ایلایب یوردی حضریغه 21
 اول انی قویمادی هرکر معیروم * بو ایشی بارجه غه بوالدی معلوم
 هر کیم اوز حوصله سیغه براشه * هر کیم اوز سلسله سیغه براشه
 تاهیتی ایننک کرمیدین انعام * چه ایمان بخشی چه خاص و چه عوام
 کیمکه کیلتوردی قاشیغه کوزه * قیلدی انکا براشه در بوزه
 اول ایننک کوزه سینی تولدوردی * ظرف در بوزه سینی تولدوردی
 25 کیم صراحی بیل کورگوزدی نیاز * انکا لایق طربین ایلادی ساز
 کیم پیاله بیل قانع بوالدی * ظرفی حالیه براشه تولدی
 چون ایننک فیضنی کوردیلار عام * قالمادی هیچ کیمیکا ارام
 کیلدیلار بارجه ایننک خدمتیغه * افرینلار دیب ایننک همتیغه
 هر کیشی تاپقانیکی کیلتوردی * اوزی [لی] خدمتیغه یتکوردی
 30 قایسی چینی فدح آلوب کیلدی * کونکلینی ایننک ایله خوش قیلدی 31
 قایسی کیلتوردی حلب شیشه سینی * لی حلب عیش و طرب شیشه سینی
 قایسی النون اباغ الدی قویغه * قویدی مستانه باشینی بویغه
 قایسی پیدا قیلیان نقره خام * خاملیقدین یاسادی اندین حجام
 قایسی اشکنه سفالی تاپتی * باربب ایننک بیل حال تاپتی
 35 اول کوروب بارجه قری نینک ظرفین * دیمادی هیچ مالالت حرفین
 بارجه نینک ظرفیغه قویدی باده * قیلدی عشرالریسنی اعاده
 مایه عیش و تنعم دور بو * الله الله لی عجب خم دور بو

О Г Л А В Л Е Н І Е.

Предисловіе	I—XV
О поэмѣ „Шейбани-нама“ и объ ея авторѣ	
Мухаммедъ Салихъ	III—XV
Замѣченныя опечатки и поправки	XVII—XVIII
Указатели собственныхъ именъ.	
I. Указатель именъ географическихъ	1—6
II. Указатель именъ племенныхъ и названій людей по мѣстностямъ, предкамъ и начальни- камъ	7—9
III. Указатель личныхъ именъ.	10—14
Текстъ	1—220

С.-ПЕТЕРБУРГЪ
 Типо-Литографія И. БОРАГАНОВАГО и К°.
 Петербургская пер., Пискаревъ пр., д. № 45.
 1904.

ФАКУЛЬТЕТА ВОСТОЧНЫХЪ ЯЗЫКОВЪ

ИМПЕРАТОРСКАГО С.-ПЕТЕРБУРГСКАГО УНИВЕРСИТЕТА.

Восточныя замѣтки. Сборникъ статей и изслѣдованій профессоровъ и преподавателей Факультета Восточныхъ Языковъ. 1895. (Посвященъ Специальной Школѣ Живыхъ Восточныхъ Языковъ въ Парижѣ ко дню ея столѣтняго юбилея 1795—1895).

№ 1. В. А. Жуковский. *Тайны единенія съ Богомъ въ поданіяхъ старца Абу-Са'ида*. Толкованіе на четверостишія Абу-Са'ида. Персидскіе тексты. 1899.

№ 2. В. А. Жуковский. *Жизнь и рыцарствѣ старца Абу-Са'ида Мейхенейскаго*. Персидскій текстъ. 1899.

№ 3. Арабъ-филологъ о турецкомъ языкѣ. Арабскій текстъ издалъ и снабдилъ переводомъ и введеніемъ П. М. Меліоранскій. 1900.

№ 4. В. Вартольдъ. *Туркестанъ въ эпоху монгольскаго нашествія*. Часть I. Тексты. 1898. Часть II. Изслѣдованіе. 1900.

№ 5. Тексты и разысканія по армяно-грузинской филологіи.

Книга I. Ефремъ Сиринъ, *А. О дняхъ празднованія Рождества*. В. Объ основаніи первыхъ церквей въ Иерусалимѣ. Армянскій текстъ съ сирійскими отрывками въ армянской транскрипціи XII и XIII вѣковъ. Изслѣд., издалъ и перевелъ Н. Марръ. 1900.

Книга II. Иосифъ Арикавскаго. *Сказаніе о построеніи первой церкви въ городѣ Лиддѣ*. Грузинскій текстъ по рукописямъ X—XI вѣковъ (съ двумя палеографическими таблицами). Изслѣд., изд. и перевелъ Н. Марръ. 1900.

Книга III. Ипполитъ. *Толкованіе Писни псалмъ*. Грузинскій текстъ по рукописи X вѣка, переводъ съ армянскаго (съ одною палеографическою таблицею). Изслѣд., перевелъ и издалъ Н. Марръ. 1901.

Книга IV. Древне-грузинскіе описцы (XII в.), 1) *Псалмъ Давида Строителя*, 2) *Псалмъ Тамары*. Грузинскій текстъ, изслѣд., изд. и словаремъ снабдилъ Н. Марръ. 1902.

Книга V. Н. Марръ. *Критика и замѣтки статьи*. 1903.

Книга VI. Физиологъ. *Армяно-грузинскій изводъ*. Грузинскій и армянскій тексты, изслѣдовалъ, издалъ и перевелъ Н. Марръ. 1904.

Книга VII. Печатается.

Книга VIII. *Государственный строй древней Грузии и древней Арменіи*. Томъ I. Изслѣдованіе И. Джавахова. 1905.

Книга IX. Печатается.

Книга X. Н. Марръ. *О раскопкахъ и работахъ въ Ани* августъ 1906 г. (Предварительный отчетъ). Съ 1 въ краскахъ.

13 фототипическими и 3 цинкографическими таблицами и съ 18 рисунками въ текстъ. 1907.

- № 6. Арабская хрестоматія для 1-го курса. Составилъ В. Гиргазъ и бар. В. Ровень. 3-е изд. 1900.
- № 7. Монгольская хрестоматія для первоначальнаго преподаванія, составленная А. Позднѣвымъ, съ предисловіемъ проф. Н. И. Васселовскаго. 1900.
- № 8. Сказки попугая. Споръ чашки съ калыномъ. Выбралъ и словарецъ снабдилъ В. А. Жуковскій. Изданіе второе. 1901.
- № 9. В. Вартольдъ. *Историко-географическій обзоръ Ирана*. 1903.
- № 10. Образцы персидскаго народнаго творчества. *Пѣсни плавовъ-музыкантовъ, пѣсни сапожника, пѣсни колыбельныя, загадки, образы разнаго содержанія*. Собралъ и перевелъ В. А. Жуковскій. (Съ 10 рисунками и портретомъ). 1902.
- № 11. Н. Марръ. *Грамматика древне-армянскаго языка*. Этимологія. 1903.
- № 12. Китайскія тексты, выбраны П. С. Поповымъ. 1903.
- № 13. Государственный строй Китая и органы управленія. П. С. Попова. 1903.
- № 14. Теорія познанія и логика по ученію позднѣйшихъ буддистовъ. Исслѣдованіе Ѳ. И. Щербатскаго. Часть 1. *Учебникъ логики Дхармакирти съ толкованіемъ на него Дхарматтары*. 1903.
- № 15. Образцовыя произведенія османской литературы въ извлеченіяхъ и отрывкахъ. Выбралъ и издалъ В. Д. Смирновъ. 1903.
- № 16. Калмыцкія загадки и пословицы, издалъ Вл. Котвицъ 1905.
- № 17. Первоначальный учебникъ китайскаго разговорнаго языка, съ указаніемъ интонаціи и ударенія, составленъ Куз-Фаномъ. 1904.
- № 18. П. С. Поповъ. *Китайскій философъ Мэнъ-цзы*. Переводъ съ китайскаго, снабженный примѣчаніями. 1904.
- № 19. А. Д. Рудневъ. *Лекціи по грамматикѣ монгольскаго письменнаго языка*, читанныя въ въ 1903—04 академическомъ году. Выпускъ 1. (Съ картой и рисункомъ на одномъ листѣ). 1905.
- № 20. Парадигмы глагольных формъ арабскаго классическаго языка, составилъ профессоръ С.-Петербургскаго Университета Н. А. Мѣдниковъ. 1904.
- № 21. Самарія, сочиненіе Абу-Тахиръ-Ходжи. Таблицный текстъ, приготовленный къ печати Н. И. Васселовскимъ. Съ предисловіемъ и приложеніемъ рисунковъ. 1904.
- № 22. Избранныя китайскія тексты. Прив.-доц. П. С. Попова. 1905.
- № 23. *Иионскій алфавитъ съ приложеніемъ складовъ и примѣровъ*. Иосифуи Куроно. Печатается.
- № 24. Повѣсть „*Ши-санъ-танъ-у-суй-чао-шанъ*“. Пекин. нар. Текстъ и примѣчанія. А. И. Княповъ.
- № 25. Печатается.
- № 26. Печатается.

تذکرہ امیران

سیرت پور شدہ

الہاں میرزا پور امان الہی بن الکریم مدلیہ سیدہ باصا دی

۱۹۰۸ میلاد